

MÜESSİR

MÜESSİR
HUKUK MESLEKLERİNE GİRİŞ
SINAVI (HMGS)
DENEMELERİ

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

Kuram Kitap, Umuttepe Yayınları'nın tescilli markasıdır.

MÜESSİR HMGS DENEMELERİ

Dr.Barış Küçük
Dr.Yaşar Mirzaoğlu
Metin Aydın
Gökhan Aksoy
Ünal Aydın
Ebru Çorbacioğlu
Hamza Parlak
Umut Hakan Erdem

1. Baskı: Eylül 2024

ISBN: 978-625-97955-0-8

© Bu kitabın her türlü yayın hakkı ®Kuram Kitap'a aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Yayın Yönetmeni: Mustafa Bulut

Sayfa Tasarımı: Sanem Hande Bayramoğlu

Kapak Tasarımı: Sanem Hande Bayramoğlu

Baskı-Cilt: Oğul Matbaacılık-Cafer Hayta

Maltepe Mah. Davutpaşa cad. Güven İş Merkezi B Blok No: 83/301-302

Zeytinburnu-İstanbul Tel: (0212) 567 20 77 Matbaa Sertifika No: 27591

Kuram Kitap®

Kadıköy Mah. Ziyagökalp Cad. No:56/A

İzmit-KOCAELİ

Tel: (0262) 325 03 24

www.konsekitap.com

www.umuttepeyayinlari.com

e-posta: umuttepeyayinlari@yahoo.com

kuramkitap@gmail.com

Online Satış:

www.konsekitap.com

ÇÖZÜM - 1

ÇÖZÜM 1:

1924 Anayasasında 1928 yılında yapılan değişiklikle "Devletin dini İslam'dır." hükmü Anayasadan çıkarılmıştır. Bununla birlikte "Dini emirleri TBMM yerine getirir." hükmü ile milletvekilleri ve Cumhurbaşkanı'nın yemin metninden "vallahı" kelimesi Anayasadan çıkarılmıştır.

1924 Anayasası döneminde yapılan değişiklikleri yıllara göre aşağıdaki tablodan inceleyebilirsiniz:

1928	"Devletin dini İslam'dır." hükmü Anayasa'dan çıkarılmıştır. "Dini emirleri TBMM yerine getirir." hükmü Anayasa'dan çıkarılmıştır. Milletvekilleri ve Cumhurbaşkanı'nın yemin metninden "vallahı" kelimesi Anayasa'dan çıkarılmıştır.
1930	Kadınlara belediye seçimlerine katılma (seçme - seçilme) hakkı verilmiştir. (Belediye Kanunu ile)
1933	Kadınlara muhtarlık seçimlerine katılma (seçme - seçilme) hakkı verilmiştir. (Köy Kanunu ile)
1934	Kadınlara milletvekili genel seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı verilmiştir. (Genel oy ilkesi) ¹ Seçmen yaşı 18'den 22'ye çıkarılmıştır.
1937	CHP programında yer alan altı ilke Anayasaya eklenmiştir. (Cumhuriyetçilik, milliyetçilik, laiklik, halkçılık, devletçilik, inkılapçılık) "Tarikat" kelimesi Anayasadan çıkarılmıştır.
1945	Anayasanın dili sadeleştirilmiştir. 24 Aralık 1952'de tekrar orijinal haline döndürülmüştür.
1946	Çok partili siyasi hayata geçilmiştir. Tek dereceli seçim sistemi benimsenmiştir. (1946 yılındaki bu değişiklikler Anayasa ile değil, kanunla gerçekleşmiştir.)
1950	Gizli oy açık sayım döküm ilkesi kabul edilmiştir. (1950 yılındaki bu değişiklik Anayasa ile değil, kanunla gerçekleşmiştir.) Yüksek Seçim Kurulu Kurulmuştur. (Milletvekili Seçim Kanunu ile) (DİKKAT! YSK ilk kez 1961 Anayasası ile Anayasal organ olmuştur.) İlk kez seçimlerin hakim gözetim ve denetimi altında yapılması ilkesi benimsenmiştir. (Milletvekili Seçim Kanunu ile)

CEVAP: B

1 Kadınlar bu hakkını ilk defa 8 Şubat 1935 tarihinde yapılan seçimlerde kullanmıştır. Bu seçimde 17 kadın milletvekili seçilmiştir. Aynı yasama döneminde yapılan ara seçimde 1 kadın milletvekili daha seçilmiştir. Dolayısıyla Meclisin 5. Yasama döneminde (1935-1939) 18 kadın milletvekili Mecliste yer almıştır.

2 "Özüne dokunmama" ilk kez 1961 Anayasasında yer almıştır. 1982 Anayasasının ilk halinde yer verilmeyen "özüne dokunmama" ölçütü 2001 yılı Anayasa değişikliği ile 1982 anayasasına eklenmiştir.

ÇÖZÜM 2:

1982 Anayasası'nın 2. maddesi Cumhuriyetin nitelikleri başlığını taşımaktadır. Buna göre;

II. Cumhuriyetin nitelikleri

Madde 2 – Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

Egemenliğin kayıtsız şartsız Millete ait olması ise Anayasa'da "Egemenlik" başlığı altında düzenlenmiştir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 3:

Anayasa'ya göre; temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın² yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak **kanunla** sınırlandırılabilir.

Bu sınırlamalar;

- Anayasanın sözüne ve ruhuna
- Demokratik toplum düzeninin gereklerine
- Laik cumhuriyetin gereklerine
- Ölçülülük ilkesine aykırı olmaz.

DİKKAT:

İlk kez 1971 yılı Anayasa değişikliği ile gelen ve 1982 Anayasası'nın ilk halinde de yer verilen "genel sınırlama sebepleri, **2001 yılı Anayasa değişikliği kaldırılmıştır.**

Yine 2001 yılı Anayasa değişikliği ile sınırlamanın hakların özüne dokunulmaksızın, laik cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkelerine uygun olarak sınırlandırılabilmesi hükmü eklenmiştir.

Anayasa'ya göre yukarıda gördüğümüz üzere temel hak ve hürriyetler **ancak kanunla** sınırlandırılabilir. Yani idarenin düzenleyici işlemleri ile temel hak ve hürriyetler sınırlandırılmaz.

Fakat Anayasa'nın 104. maddesi olağan dönemde sosyal ve ekonomik hakların Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenebilmesine imkan tanımaktadır. Bununla beraber olağanüstü hal ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile de çekirdek haklar hariç tüm temel hak ve hürriyetler düzenlenebilecektir.

Bu maddede yer alan ilkelerin tarihsel sürecini aşağıdaki tablodan inceleyebilirsiniz.

Genel sınırlandırma sebepleri	1961 Anayasası'na 1971 yılında eklenmiştir. 1982 Anayasasının ilk halinde de yer alan genel sınırlandırma sebepleri 2001 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile kaldırılmıştır.
Hakkın özüne dokunmama ilkesi	İlk kez 1961 Anayasasında yer almıştır. 1982 Anayasasının ilk halinde yer verilmeyen özüne dokunmama ilkesi 2001 yılında yapılan değişikliklerle Anayasa'ya girmiştir.
Anayasanın sözüne ve ruhuna uygun olma	Hem 1961 Anayasası'nda hem de 1982 Anayasası'nda yer almıştır.
Sınırlamanın kanunla yapılacağı	Hem 1961 Anayasası'nda hem 1982 Anayasası'nda yer almıştır.
Ölçülülük ilkesi	İlk kez 2001 yılında yapılan değişikliklerle Anayasa'ya eklenmiştir.
Laik cumhuriyetin gereklerine aykırı olmama	2001 yılında yapılan değişikliklerle Anayasa'ya eklenmiştir.
Demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olmama	İlk kez 1982 Anayasasının ilk halinde yer almıştır.
Ancak kanunla	1961 Anayasası'nda yer almıştır. 1982 Anayasası'nın ilk halinde "kanunla sınırlanabilir" ifadesi 2001 yılında yapılan değişikliklerle "ancak kanunla sınırlanabilir" şeklinde değiştirilmiştir.

HAKKIN ÖZÜNE DOKUNMA

Bir hakkın kullanılmasını imkansız hale getiren veya aşırı derecede güçleştiren sınırlamalar hakkın özüne dokunmuş olacaktır.³

Görüldüğü üzere temel hak ve ödevlerin sınırlandırılmasında sosyal devlet ilkesine aykırı olmama gibi hüküm Anayasada düzenlenmemiştir.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 4:

1982 Anayasası'na göre, olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, OHAL Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Kanun hükümündeki bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır,

aynı gün Meclis onayına sunulur.

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri **3 AY İÇİNDE** Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. **Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.**

CEVAP: C

ÇÖZÜM 5:

1982 Anayasası'na göre, Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, durumun Meclis Başkanlık Divanınca tespit edilmesi üzerine, Genel Kurulca üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyuyla (301) karar verilebilir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 6:

1982 Anayasası'na göre,

- Üyelerin görev süresi 12 yıldır. (2010 Anayasa değişikliği)
- Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi olarak seçilemez.
- Anayasa Mahkemesi üyeleri 65 yaşını doldurunca emekliye ayrılır.
- Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başka bir görevde çalışmaları ve özlük işleri kanunla düzenlenir.
- Anayasa Mahkemesi üyeleri asli görevleri dışında hiçbir resmi ve özel görev alamazlar.

Anayasa Mahkemesi Başkanı	Anayasa Mahkemesi kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için bir başkan seçer.
Anayasa Mahkemesi Başkanvekilleri	Anayasa Mahkemesi kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için 2 başkanvekili seçer.
Bunların görev süresi 4 yıldır. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.	

Anayasa Mahkemesinin başkan ve başkanvekillerinin Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun tarafından kendi üyeleri arasında seçtiğine dikkat etmek gerekir.

³ Ergun Özbudun, Türk Anayasa Hukuku, s. 42

Üyeliğin Sona Ermesi:

Bir üyenin;

- Hakimlik mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı kesin hüküm giymesi halinde üyeliği kendiliğinden sona erer.
- Görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceğinin kesin olarak anlaşılması halinde de üyelik, Anayasa Mahkemesi üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ile sona erer.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 7:

1982 Anayasası'na göre;

- Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir.
- İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.
- Anayasa Mahkemesi bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tamamını veya bir hükümünü iptal ederken, **KANUN KOYUCU GİBİ HAREKETLE, YENİ BİR UYGULAMAYA YOL AÇACAK BİÇİMDE HÜKÜM TESİS EDEMEZ.**
- Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.
- İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğu dolduracak kanun teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.
- İptal kararları geriye yürümez.
- Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 8:

1982 Anayasası'na göre;

- Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.
- Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere **BEŞ AY İÇİNDE** kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandır.

rır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 9:

İdare hukukuna dair Anayasal ilke ve esaslar şunlardır:

- İdarenin kanuniliği ilkesi
- Merkezden yönetim ilkesi
- Yerinden yönetim ilkesi
- Yetki genişliği
- İdarenin bütünlüğü
- Kanunsuz emir
- İdarenin mali sorumluluğu

Yetkide paralellik ise Anayasal ilkeler arasında yer almaz.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 10:

Bakan Yardımcıları, bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup bakanlık hizmetlerini bakan adına ve bakanın direktif ve emirleri yönünde, bakanlığın amaç ve politikalarına, kalkınma planlarına ve yıllık programlara, stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine, mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla bakanlık teftiş kurulu hariç bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.

Bakan yardımcıları yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden **BAKANA KARŞI SORUMLUDUR.**

Bakan yardımcıları istisnai memur statüsündedir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 11:

Açıklanan irade (usulü) sayısı bakımından işlemler basit işlem, kolektif işlem ve karma işlem olarak kategorilendirilebilir.

BASİT İŞLEM	Tek bir iradenin açıklanması ile meydana gelen işlemlere basit işlem denir.
KOLEKTİF İŞLEM	Birden fazla iradenin aynı anda ve aynı yönde açıklanması ile meydana gelen işlemlerdir. İPUCU: Sınavlarda kolektif işlemi "kurul, encümen, komisyon, heyet vb." ifadelerden yakalayabilirsiniz.
KARMA İŞLEM	Aynı yönde, aynı konu ve aynı amaca dönük olarak birden fazla iradenin <u>belli bir sıra izlenerek</u> açıklanması sonucu meydana gelen işlemlerdir

Belediye encümeninin aldığı karar, birden fazla kişinin aynı anda (yani biraraya gelerek) aldığı bir karar olması sebebiyle açıklanan irade sayısı bakımından kolektif işlemdir.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 12:

Yetki unsurundaki sakatlıklar şunlardır:

- Yetki gaspı
- Yetki tecavüzü
- Ağır ve bariz yetki tecavüzü
- Fonksiyon (görev) gaspı

SAKATLIK TÜRÜ	TANIMI	YAPTIRIMI
YETKİ GASPI	İdareye tamamen yabancı, idarenin ve kamusal makamların dışındaki yabancı kişi ya da makamların idare adına işlem yapması halinde bu "yetki gaspı" olacaktır. Kişi bakımından yetkisizlik türüdür.	YOKLUK
YETKİ TECAVÜZÜ	Bir idari makam başka bir idari makamın görev alanına giren bir konuda işlem yapmışsa bu yetki tecavüzünü oluşturur. Konu ve zaman yönünden yetkisizlik türüdür.	İPTAL EDİLEBİLİRLİK
AĞIR VE BARİZ YETKİ TECAVÜZÜ	Bir yetki tecavüzü olmakla birlikte, buradaki hukuka aykırılık çok ağır ve açıkça ortadadır. Yani uzman olmayan bir kişi dahi işlemin sakat olduğunu kolaylıkla fark edebilir. Konu ve yer bakımından ortaya çıkabilen bir yetkisizlik türüdür.	YOKLUK
FONKSİYON (G Ö R E V) GASPI	İdarenin TBMM'nin veya yargı organlarının görev sahasına giren bir konuda işlem tesis etmesi durumunda ortaya çıkar. Konu bakımından yetkisizlik türüdür.	YOKLUK

Milletvekili dokunulmazlığı ancak TBMM tarafından yapılabilir. Dolayısıyla Cumhurbaşkanının, bir milletvekilinin dokunulmazlığını kaldırma kararı "fonksiyon (görev) gaspı"dır.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 13:

Ruhsat (izin) usulü, idarenin tek yanlı vereceği izinle bir kamu hizmetinin özel kişi tarafından görülmesi usulüdür. Bu usulle idare ve özel kişi arasında herhangi bir sözleşme yoktur.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 14:

Kamu mallarına ilişkin hukuki esas ve usuller şunlardır:

- Kamu malları DEVİR VE FERAĞ EDİLEMEZ.
- Kamu malları HACZEDİLEMEZ.
- Kamu malları KAZANDIRICI ZAMANAŞIMIYLA KAZANILAMAZ.
- Taşınmaz kamu mallarının TAPUYA TESCİL ZORUNLULUĞU YOKTUR.
- Kamu malları KAMULAŞTIRILAMAZ.
- Vergi, harç, resim ve benzeri mali yükümlülükler tabi değildir.
- Özel korumaya tabidir.
- Kamu mallarından doğan hukuki uyumsuzluklar idari yargıda çözümlür.

Kamu mallarından genel ve özel olmak üzere iki tür yararlanma söz konusudur. Kamu malları kural olarak herkese açıktır ve herhangi bir izne gerek olmadan herkes tarafından kullanılır. Buna genel yararlanma denir. Ancak bazı şartlar altında kamu mallarından özel yararlanma da mümkündür.

Kamu mallarından özel yararlanma izne tabidir. Özel kullanım ücretli ve geçicidir.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 15:

Uyuşmazlık Mahkemesi, farklı yargı kolları arasındaki uyuşmazlıkları çözer.

Uyuşmazlık Mahkemesi, adli ve idari yargı kolu arasındaki uyuşmazlıkları çözer. Danıştay, bölge idare mahkemesi, vergi mahkemesi, idare mahkemesi idari yargı kolu içinde yer alır. Yargıtay, bölge adliye mahkemesi, ceza ve hukuk mahkemeleri adli yargı kolu içindedir. Anayasa Mahkemesi ile diğer mahkemeler arasında uyuşmazlık çıkması mümkün değildir; çünkü Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır. Bölge adliye mahkemesi ve vergi mahkemesi farklı yargı kolları arasında yer aldığı için bunların arasındaki uyuşmazlıklar Uyuşmazlık Mahkemesi'nde çözümlür.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 16:

İptal davası, idari işlemlere karşı açılabilir. Eğer şıklarda tavsiye ya da görüş gibi icrai olmayan bir işlem olsaydı iptal davasına konu olmayacaktı. Cumhurbaşkanlığı kararnamelemleri her ne kadar idari işlem niteliğinde olsalar da Anayasa hükmü uyarınca bunlara karşı doğrudan Anayasa Mahkemesinde iptal davası açılabilir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 17:**

Dilekçenin ilk incelemesinde aşağıdaki sıralama önemlidir:

- Görev ve yetki
- İdari merci tecavüzü
- Ehliyet
- İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı
- Süre aşımı
- Husumet
- 3'üncü madde
- 5'inci madde

CEVAP: C**ÇÖZÜM 18:**

İlk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görülen davalarda verilen YD kararlarına karşı yedi gün içerisinde yürütmeyi durdurma kararının düzeltilmesi istemiyle Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz edilir.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 19:**

Hakim, gerçek (açık) boşluk durumunda hukuk yaratabilirken, hukuk boşluğunda ise doğrudan hukuk yaratır. Hakim yarattığı hukukun özellikleri şunlardır:

- Kendisi kanunkoyucu olsaydı nasıl bir kural koyardı düşüncesiyle karar verir.
- Genel ve soyut bir kural koyar.
- Bağlayıcı değildir (sadece o somut olay içindir.).
- Kanun hükmü niteliği taşımaz.
- Kuvvetler ayrılığına ters düşmez.
- Üst yargı denetimine tabidir.
- Kıyas yolundan yararlanılır.
- Bireysel çıkar ile toplumsal çıkar arasında denge kurularak karar verilir.

Atıf yolu ise hakimin takdir yetkisinden yararlanılan bir yoldur.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 20:**

Ayırt etme gücüne sahip küçük veya ayırt etme gücüne sahip kısıtlı sınırlı ehliyetsizdir. Sınırlı ehliyetsizler genel manada kendisini borç altına sokmayan işlemleri tek başlarına yapabilirler. Tek başına yapabildiği işlemler şunlardır:

- Alacaklı sıfatıyla kefalet sözleşmesi
- Başkasının temsilcisi olma
- Karşılıksız kazandırmayı kabul etme
- Şahsa sıkı sıkıya bağlı hakları kullanma (dikkat bozucu niteliktekileri yapabilir)
- İrade açıklamasında bulunma
- Serbest malları kullanma
- Vesayet makamının izin verdiği işle ilgili işlemleri yapma

Tanıma işlemini ise yasal temsilcinin rızası olmadan yapamaz.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 21:**

Dernekler uygunluk ve Dernekler Kütüğüne kayıt ile ilgili yazılı bildirim izleyen altı ay içinde ilk genel kurul toplantılarını yapmak ve zorunlu organlarını oluşturmakla yükümlüdürler. Genel kurul, tüzükte belirtilen zamanda yönetim kurulunun çağrısı üzerine toplanır. Olağan genel kurul toplantılarının en geç üç yılda bir yapılması zorunludur. Genel kurul, yönetim veya denetim kurulunun gerekli gördüğü hâllerde veya dernek üyelerinden beşte birinin yazılı başvurusu üzerine, yönetim kurulunca olağanüstü toplantıya çağrılır. Yönetim kurulu, genel kurulu toplantıya çağırmasa; üyelerden birinin başvurusu üzerine, sulh hâkimisi, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir. Bütün üyelerin bir araya gelmeksizin yazılı katılımıyla alınan kararlar ile dernek üyelerinin tamamının kanunda yazılı çağrı usulüne uymaksızın bir araya gelerek aldığı kararlar geçerlidir. Bu şekilde karar alınması olağan toplantı yerine geçmez. Genel kurul, yönetim kurulunca, en az onbeş gün önceden toplantıya çağrılır. Bu amaçla toplantının günü, saati, yeri ve gündemi, üyelere bildirilir. Genel kurul toplantıları, tüzükte aksine hüküm olmadıkça, dernek merkezinin bulunduğu yerde yapılır. Genel kurul, katılma hakkı bulunan üyelerin salt çoğunluğunun, tüzük değişikliği ve derneğin feshi hâllerinde üçte ikisinin katılımıyla toplanır; çoğunluğun sağlanamaması sebebiyle toplantının ertelenmesi durumunda ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, bu toplantıya katılan üye sayısı, yönetim ve denetim kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz. Genel kurul toplantısı, bir defadan fazla geri bırakılamaz.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 22:

Evlenmeye engel derecede hısımlık ilişkisi bulunan kişiler kanunda açıkça belirtilmiştir. Buna göre aşağıdaki kimseler arasında evlenme yasaktır:

- Üstsoy ile altsoy arasında;
- kardeşler arasında;
- amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında,
- Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoy veya altsoy arasında,
- Evlât edinen ile evlâtlığın veya bunlardan biri ile diğerinin altsoy ve eşi arasında

Evlât edinen ile evlâtlığın alt soyunun birbiriyle evlenmesi hususunda bir yasak yoktur.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 23:**

Eşlerden biri, evlilik birliğinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemek maksadıyla diğerini terk ettiği veya haklı bir sebep olmadan ortak konuta dönmediği takdirde ayrılık, en az altı ay sürmüş ve bu durum devam etmekte ve istem üzerine hâkim veya noter tarafından yapılan ihtar sonuçsuz kalmış ise; terk edilen eş, boşanma davası açabilir. Diğerini ortak konutu terk etmeye zorlayan veya haklı bir sebep olmaksızın ortak konuta dönmesini engelleyen eş de terk etmiş sayılır. Davaya hakkı olan eşin istemi üzerine hâkim veya noter, esasını incelemeyen yapacağı ihtarda terk eden eşe iki ay içinde ortak konuta dönmesi gerektiği ve dönmemesi hâlinde doğacak sonuçlar hakkında uyarıda bulunur. Bu ihtar gerektiğinde ilân yoluyla yapılır. Ancak, boşanma davası açmak için belirli sürenin dördüncü ayı bitmedikçe ihtar isteminde bulunulamaz ve ihtardan sonra iki ay geçmedikçe dava açılmaz.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 24:**

Evlât edinme mahkeme kararıyla gerçekleşir. Küçüğün evlât edinilmesi için 1 yıl bakım ve eğitiminin üstlenilmiş olması; ergin veya kısıtlının evlât edinilmesinde 5 yıl aile gibi yaşama gerekliliği vardır. Evli bir kişi eşinin rızası olmadan evlât edinilemez. Evlâtlık küçükse ayırt etme gücü yoksa ana babasının; ayırt etme gücü varsa kendisinin rızası gerekir. Evlâtlık vesayet altındaysa ayırt etme gücü olsa da vesayet dairelerinin izni gerekir. Küçüğün evlât edinilmesinde evlât edinenin alt soyunun zarar görmemesi yeterliyken; ergin veya kısıtlının evlât edinilmesinde evlât edinenin kendi alt soyunun rızası gerekir. Eşler tarafından birlikte evlât edinilen ve ayırt etme gücüne sahip olmayan küçüklerin nüfus kaydına ana ve baba adı olarak evlât edinen eşlerin adları yazılır. Tek başına evlât edinmek için evli olmamak ve 30 yaşını doldurmuş olmak gerekir. Birlikte evlât edinmek için ise evli olmak ve eşlerin ikisinin de 30 yaşını doldurmuş olması veya en az 5 yıldır evli olmaları

gerekir. Eş, diğer eşin çocuğunu evlât edinecekse en az 2 yıldır evli olmaları veya evlât edinecek eşin 30 yaşını doldurmuş olması gerekir.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 25:**

Taşınmaz yükü, bir taşınmazın malikini yalnız o taşınmazla sorumlu olmak üzere diğer bir kimseye bir şey vermek veya yapmakla yükümlü kılar. Hak sahibi olarak, bir başka taşınmazın maliki de gösterilebilir. Taşınmaz yükünün kurulması için tapu kütüğüne tescil şarttır. Taşınmaz yükün teminatını oluşturur.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 26:**

Bir taşınırın mülkiyetini nakleden kimse özel bir hukukî ilişkiye dayanarak o şeyin zilyetliğini korsa, mülkiyet hükmen teslim yoluyla teslimsiz geçmiş olur. Ancak, bu işlem üçüncü kişileri zarara sokmak veya taşınır rehni kurallarından kurtulmak için yapılmışsa, mülkiyetin nakli sonuç doğurmaz. Somut olayda Adem, X Galerisinden mülkiyeti devralmış ancak tadilat nedeniyle (yani özel bir hukukî ilişkiye dayanarak) eşyanın zilyetliğini bir süre daha galeride bırakmıştır; dolayısıyla hükmen teslim söz konusu olmuştur.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 27:**

İntifa hakkı, taşınır, taşınmazlar, haklar veya bir malvarlığı üzerinde kurulabilir. Aksine düzenleme olmadıkça bu hak, sahibine, konusu üzerinde tam yararlanma yetkisi sağlar. İntifa hakkı, taşınırlarda zilyetliğin devri, alacaklarda alacağın devri, taşınmazlarda tapu kütüğüne tescil ile kurulur. İntifa hakkı, konusunun tamamen yok olması ve taşınmazlarda tescilin terkinde; yasal intifa hakkı, sebebinin ortadan kalkması ile sona erer. Sürenin dolması veya hak sahibinin vazgeçmesi ya da ölümü gibi diğer sona erme sebepleri, taşınmazlarda malike terkinde isteme yetkisi verir. İntifa hakkı, gerçek kişilerde hak sahibinin ölümü; tüzel kişilerde kararlaştırılan sürenin dolması, süre kararlaştırılmamışsa kişiliğin ortadan kalkmasıyla sona erer. Tüzel kişilerin intifa hakkı, en çok yüz yıl devam edebilir. İntifa hakkı sahibi, zararın kendi kusurundan ileri gelmediğini ispat etmedikçe, malın yok olmasından veya değerinin azalmasından sorumludur. İntifa hakkı sahibi, yararlanması için gerekli olmadığı hâlde tükettiği şeyleri tazmin etmekle yükümlüdür. İntifa hakkı sahibi, malın olağan kullanılması sonucunda meydana gelen değer azalmalarından sorumlu değildir. Sözleşmede aksine hüküm yoksa veya durum ve koşullardan hak sahibince şahsen kullanılması gerektiği

anlaşılmıyorsa, intifa hakkının kullanılması başkasına devredilebilir. Ancak dikkat etmek gerekir ki kullanım hakkı devredilebilir; hakkın kendisi devredilemez ve mirasçılara geçmez.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 28:

Tapu sicilinde tutulan siciller ana siciller ve yardımcı siciller olarak ikiye ayrılır. Yardımcı siciller şunlardır:

- Aziller sicili
- Düzeltmeler sicili
- Kamu orta malları sicili
- Tapu envanter defteri

Diğer seçeneklerde yer alan siciller ise ana sicillerdir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 29:

Resmî vasiyetname, iki tanığın katılımıyla resmî memur tarafından düzenlenir. Resmî memur, sulh hâkimi, noter veya kanunla kendisine bu yetki verilmiş diğer bir görevli olabilir. Mirasbırakan, arzularını resmî memura bildirir. Bunun üzerine memur, vasiyetnameyi yazar veya yazdırır ve okuması için mirasbırakana verir. Vasiyetname, mirasbırakan tarafından okunup imzalanır. Memur, vasiyetnameyi tarih koyarak imzalar. Vasiyetnameye tarih ve imza konulduktan hemen sonra mirasbırakan, vasiyetnameyi okuduğunu, bunun son arzularını içerdiğini memurun huzurunda iki tanığa beyan eder. Tanıklar, bu beyanın kendi önlerinde yapıldığını ve mirasbırakanı tasarrufa ehil gördüklerini vasiyetnameye yazarak veya yazdırarak altını imzalarlar. Vasiyetname içeriğinin tanıklara bildirilmesi zorunlu değildir. Fiil ehliyeti bulunmayanlar, bir ceza mahkemesi kararıyla kamu hizmetinden yasaklılar, okur yazar olmayanlar, mirasbırakanın eşi, üstsoy ve altsoy kan hısımları, kardeşleri ve bu kişilerin eşleri, resmî vasiyetnamenin düzenlenmesine memur veya tanık olarak katılamazlar. Resmî vasiyetnamenin düzenlenmesine katılan memura ve tanıklara, bunların üstsoy ve altsoy kan hısımlarına, kardeşlerine ve bu kişilerin eşlerine o vasiyetname ile kazandırmada bulunulamaz. Resmî vasiyetnameyi düzenleyen memur, vasiyetnamenin aslını saklamakla yükümlüdür.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 30:

Mirasbırakan, sadece vasiyetnameyle bir veya birden çok vasiyeti yerine getirme görevlisi atayabilir. Vasiyeti yerine getirme görevlisinin, göreve başladığı sırada fiil ehliyetine sahip olması gerekir. Vasiyeti yerine getirme gö-

revlisine sulh hâkimi tarafından bu görevi bildirilir; bildirim tarihinden başlayarak onbeş gün içinde kabul edilmediği sulh hâkimine bildirilmezse, görev kabul edilmiş sayılır. Vasiyeti yerine getirme görevlisi hizmetinin karşılığında uygun bir ücret isteyebilir. Birden çok vasiyeti yerine getirme görevlisinin atanmış olması hâlinde, tasarruftan veya işin niteliğinden aksi anlaşılmadıkça bunlar görevi birlikte yürütürler. Bunlardan biri görevi kabul etmez veya edemez ya da herhangi bir sebeple görevi sona ererse, mirasbırakanın tasarrufundan aksi anlaşılmadıkça diğerleri göreve devam eder. Mirasbırakan, tasarrufunda aksini öngörmüş veya sınırlı bir görev vermiş olmadıkça vasiyeti yerine getirme görevlisi, mirasbırakanın son arzularının yerine getirilmesi için gerekli bütün işlemleri yapmakla görevli ve yetkilidir. Terekenin paylaşılması için plan hazırlamak da görevleri arasındadır.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 31:

Bir kişi, kendisine iade edileceği düşüncesiyle alacağı bir başkasına devretmiş veya belirli bir amaç için kullanılacağı düşüncesiyle malını bir başkasına devretmişse inancılı işlem söz konusudur. İnançlı işlem, hukuk geçerli bir işlemdir. İnançlı işlem ile kurulan sözleşmeye, sözleşmenin diğer tarafı uygun hareket etmez ise de 3. kişi hakkın sahibi olur. Ancak bu hâlde, inancılı işlem yapan taraf, sözleşmeye aykırı hareket eden taraftan uğradığı zararların tazminini isteyebilir. **Bununla beraber Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı uyarınca, inancılı işlemin varlığı ancak yazılı delil ile ispat edilecektir.** Bu bilgiler ışığında, soruda Ferit, maliki olduğu daireyi Seyran'a, borcunu ödedikten sonra iade etmesi amacıyla, buna inanarak devretmiştir. Dolayısıyla burada **inancılı işlem** vardır.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 32:

6098 sayılı TBK m.106/1 hükmüne göre, **yapma veya verme edimi gereği** gibi kendisine önerilen alacaklı, **haklı bir sebep olmaksızın onu kabulden veya borçlunun borcunu ifa edebilmesi için kendisi tarafından yapılması gereken hazırlık fiillerini yapmaktan kaçınır**sa, temerrüde düşmüş olur. Mezkûr hükme göre, alacaklının temerrüde düşmesi için şu koşulların bir arada bulunması gerekir:

- Borçlu, edime uygun ve zamanında ifa önerisinde bulunmalı
- Alacaklı, ya ifayı kabulden kaçınmalı ya da borçlunun ifasını gerçekleştirebilmesi için kendisi tarafından yapılması gereken hazırlık eylemlerinden

kaçınmalı

Alacaklının temerrüdü sürekli değildir, alacaklı ifayı sonradan kabul eder veya kabul için hazır duruma gelirse ya da ifa için gerekli hazırlık hareketlerini yapar ise temerrüt ortadan kalkar. Alacaklı temerrüdünün genel ve özel sonuçları şunlardır:

Genel sonuçlar	Özel sonuçlar
Alacaklı, alacak hakkını kaybetmez.	Verme edimlerinde borçlu, tevdi ile borçtan kurtulur.
Borçlu, temerrüdü düşmez.	Yapma edimlerinde borçlu, sözleşmeden dönerek borcundan kurtulur.
İfa yarar ve hasarı alacaklıya geçer.	
Alacaklı, ödemezlik defileri süremez.	
Alacaklı, müteselsil borçlulardan birine karşı temerrüde düşerse, diğerlerine karşı da temerrüde düşmüş olur.	

CEVAP: B

ÇÖZÜM 33:

Bir borç ilişkisinde alacaklı, borçludan olan alacağını 3.kişiye devredebilir. Buna alacağın devri, devir sözleşmesine de **alacağın devri sözleşmesi** adı verilir. Alacağın devri sözleşmesinin şu özelliklerinin bilinmesi faydalı olacaktır:

- **Alacağın devrinde borçlunun rızası aranmaz.** Ancak borçluya bildirim yapılması gerekir.
- Alacağın devri bir **tasarruf işlemidir.**
- Alacağın devri vaadi bir borçlandırıcı işlemidir.
- **Alacağın devri sözleşmesi adi yazılı şekle tabidir.**
- Alacağın devri vaadi sözleşmesi şekle tabi değildir.
- **Alacağın devrinde muacceliyet aranmaz.**
- Alacağın devri ile alacaklı taraf değişmez ve fakat alacaklı sıfatı(hak sahibi) değişir.
- Alacağın devri ile devreden kişiliğine özgü olanlar dışındaki öncelik hakları(örneğin, İİK m.206'daki imtiyazlı alacaklar) ile ferî hakları(örneğin, faiz ve ceza koşulu) da 3.kişiye geçer.
- Borçlu, devri öğrendiği sırada devredene karşı sahip olduğu savunmaları, **devralana karşı ileri sürebilir.**

CEVAP: D

ÇÖZÜM 34:

Muaccel olan bir borcun borçlusu, alacaklının ihtarı ile temerrüde düşer. Buna **borçlunun temerrüdü** adı verilir. Borçlunun temerrüde düşebilmesi için **alacaklının zararı gerekmediği** gibi **borçlunun kusurlu olması da gerekmez.** Ancak mezkûr durum, alacaklı zarara uğramayacak

veya borçlu temerrüt de kusurlu olamaz gibi bir sonuca götürmez. Borçlunun temerrüdü hâlinde, **borçlunun temerrüde düşmekte kusurlu olup olmamasına göre değişik durumlar** söz konusu olur. Buna göre:

Borçlunun temerrüdünün sonuçları	
Kusursuz temerrüdün sonuçları	Kusurlu temerrüdün sonuçları
Aynen ifa yükümlülüğü	Aynen ifa yükümlülüğü
Temerrüt faizi ödeme yükümlülüğü	Gecikme tazminatı ödeme yükümlülüğü
	Beklenmedik hâlden sorumluluk
	Aşkın(munzam) zarardan sorumluluk
	Ani edimli borçlarda aynen ifadan vazgeçip müspet zararı isteme
	Ani edimli borçlarda sözleşmeden dönüp menfi zararı isteme
	İfasına başlanmış sürekli edimli borçlarda sözleşmeyi feshedip sözleşmenin süresinden önce sona ermesinden doğan zararı isteme

CEVAP: C

ÇÖZÜM 35:

6098 sayılı TBK m.90 hükmüne göre, **ifa zamanı taraflarca kararlaştırılmadıkça veya hukuki ilişkinin özelliğinden anlaşılmadıkça** her borç, doğumu anında muaccel olur. Mezkûr hükümden çıkan sonuç, **tarafların ifa zamanını kararlaştırabilecekleridir.** Bazı hâllerde taraflar, ifa zamanını kararlaştırmış olsalar dahi mezkûr sürelerin yorumlanması gerekebilir. Buna göre, aşağıdaki bilgilerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- **Ayın başı:** 1. gün anlaşılır.
- **Ayın ortası:** 15. gün anlaşılır.
- **Ayın sonu:** O ayın son günü anlaşılır.
- **Yarım ay:** 15 gün anlaşılır.
- **Gün belirtilmeden ay belirtilmiş ise:** O ayın son günü anlaşılır
- **Ay belirtilmeden yıl belirtilmiş ise:** O yılın son günü anlaşılır.
- **Gün olarak belirlenmiş süre:** Ertesi günden itibaren süre işlemeye başlar.
- **Hafta olarak belirlenmiş süre:** son haftanın sözleşmenin kurulduğu güne ismen uyan gününde dolmuş olur.
- **Ay olarak veya yıl, yarıyıl ve yılın dörtte biri gibi birden çok ayı içeren bir zaman olarak belirlenmiş süre:** sözleşmenin kurulduğu gün ayın kaçınıcı günü ise, son ayın bunu karşılayan gününde dolmuş olur.

- **Son ayda bunu karşılayan gün yok ise:** Süre, bu ayın son günü dolmuş sayılır.
- İfa zamanı veya sürenin son günü, kanunlarda tatil olarak kabul edilen bir güne rastlar ise: Süre, kendiliğinden bu günü izleyen ve tatil olmayan ilk güne geçer.

Tüm bunlar ile birlikte Şubat ayı, 4 yılda bir 29 gündür. Buna göre, ifa zamanı Şubat ayı için 4 ve 4'ün katı yıllarda 29 gün üzerinden, diğer yıllarda ise 28 gün üzerinden hesaplanır. Buna göre, sözleşmenin kurulduğu 30.09.2021 tarihinden 5 ay ileri gidildiğinde **30.02.2022 tarihi bulunacaktır.** Ancak Şubat ayında böyle bir gün söz konusu olmadığı için o ayın son günü, yani **28.02.2022 tarihi ifa tarihinin son günü olacaktır.**

CEVAP : C

ÇÖZÜM 36:

Arsa payı karşılığı inşaat sözleşmesi çift mahiyetli, karma nitelikli, isimsiz(atipik) bir sözleşmedir. Mezkûr sözleşme **eser sözleşmesi ile satış sözleşmesinin unsurlarını taşır.**

CEVAP : A

ÇÖZÜM 37:

Taksitle satış, satıcının, satılan taşınırı alıcıya satış bedelinin ödenmesinden önce teslim etmeyi, alıcının da satış bedelini kısım kısım ödemeyi üstlendikleri satıştır. Taksitle satış sözleşmesi ile ilgili şu bilgilerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- Tam iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir. Bu sebeple, **sınırlı ehliyetsiz tarafından yapılacak ise, yasal temsilcisinin en geç sözleşmenin kurulduğu sırada yazılı rıza vermiş olması** gerekir.
- **Adi yazılı şekle** tabidir. Bu şekil, geçerlilik şeklindedir.
- Sözleşme **satıcı için,** kurulması anından itibaren hüküm ve sonuçlarını doğururken; **alıcı için** ise sözleşmenin **bir nüshasının eline geçmesinden 7 gün sonra** hüküm ve sonuçlarını doğurur.
- Alıcı, en geç satılanın teslimi anında satış bedelinin **en az %10'u** kadar peşinat ödemesi yapmalı; geriye kalan kısım ise sözleşmenin kurulmasını izleyen **3 yıl** içinde ödenmelidir.
- **CB kararı** ile %10'luk oran ile 3 yıl süre, yarıya indirilebileceği gibi iki katına da çıkarılabilir.
- Alıcı taksitleri ödemekte temerrüde düşer ise, satıcı sözleşmeden dönebilir. Ancak bunun için, mezkûr hakkını saklı tutmuş olması ve alıcıya da **en az 15 günlük mehil vermesi** gerekir.

Tüm bu bilgiler ışığında, C seçeneğindeki ifadenin aksine, **alıcı için sözleşme, sözleşmenin bir nüshasının eline geçmesinden 7 gün sonra, hüküm ve sonuçlarını doğuracaktır.**

CEVAP : C

ÇÖZÜM 38:

6098 sayılı TBK m.285 hükmüne göre, **bağışlama sözleşmesi,** bağışlayanın sağlar arası sonuç doğurmak üzere, malvarlığından bağışlanana **karşılıksız olarak bir kazan-dırma yapmayı** üstlendiği sözleşmedir. Bağışlamanın ortadan kalktığı haller şunlardır:

ELDEN BAĞIŞLAMA İLE YERİNE GETİRİLMİŞ BAĞIŞLAMA SÖZÜNÜN GERİ ALINMASI	BAĞIŞLAMA SÖZÜ VERMENİN GERİ ALINMASI
Bağışlananın, bağışlayana veya yakınlarından birine karşı ağır bir suç işlemesi	Bağışlananın, bağışlayana veya yakınlarından birine karşı ağır bir suç işlemesi
Bağışlananın, bağışlayana veya onun ailesinden bir kimseye karşı kanundan doğan yükümlülüklerine önemli ölçüde aykırı davranması	Bağışlananın, bağışlayana veya onun ailesinden bir kimseye karşı kanundan doğan yükümlülüklerine önemli ölçüde aykırı davranması
Bağışlananın, yüklemeli bağışlamada haklı bir neden olmaksızın yüklemeyi yerine getirmemesi	Bağışlananın, yüklemeli bağışlamada haklı bir neden olmaksızın yüklemeyi yerine getirmemesi
	Bağışlayanın, mali durumunun sonradan, sözünün yerine getirilmesini kendisi için olağanüstü ağır kılacak ölçüde değişmiş olması
	Bağışlama sözü verdikten sonra, kendisi için yeni ailevi yükümlülüklerin doğmuş veya bu yükümlülüklerin önemli ölçüde ağırlaşmış olması
Bağışlayan, geri alma sebebinin öğrendiği günden başlayarak 1 yıl içinde bağışlamayı geri alabilir.	
Bağışlayan 1 yıllık süre dolmadan ölürse, geri alma hakkı mirasçılara geçer ve mirasçılar bu sürenin sona ermesine kadar bu hakkı kullanabilirler.	
Bağışlayan, sağlığında geri alma sebebinin öğrenememişse, mirasçılar, ölümünden başlayarak 1 yıl içinde bağışlamayı geri alma hakkını kullanabilirler.	

Tüm bu bilgiler ışığında, Murat'ın eşi Neslihan'ı aldatması, eşlerin birbirine cinsel sadakat yükümlülüğüne önemli ölçüde aykırı hareket etmesi anlamına gelir; **yani bağışlamanın geri alınması sebebidir.** Neslihan, bu durumu 30.07.2023 tarihinde öğrendiği için, öğrendiği günden başlayarak 1 yıl içinde yani en geç 30.07.2024 tarihinde bağışlama konusunu geri alabilir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 39:

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.355/1 hükmüne göre, kiraya veren, gereksinim amacıyla kiralananın boşaltılmasını sağladığında, haklı sebep olmaksızın, **kiralananı 3 yıl geçmedikçe** eski kiracısından başkasına kiralayamaz.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 40:**

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.503 hükmüne göre, **vekilin öneriyi derhal reddetmemesi, yani susması halinde vekâlet sözleşmesinin kurulacağı haller** şunlardır:

- İşin görülmesinde resmi sıfat sahibi olunması
- İşin yapılmasının mesleğinin gereği olması
- Benzer işleri kabul edeceğini duyurması

CEVAP : E**ÇÖZÜM 41:**

Mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve adete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir. Kanunda aksine bir hüküm yoksa, ticari örf ve adet olarak kabul edildiği belirlenmedikçe, teamül, mahkemenin yargısına esas olamaz ancak açıklamalarının yorumunda teamüller dikkate alınır.

CEVAP : E**ÇÖZÜM 42:**

Türk Borçlar Kanunu'na göre şirket; iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere (dar anlamada ekonomik çıkar) birleştirmeyi üstlendikleri sözleşmedir. Şirket yani ortaklık kavramının tanımı Türk Borçlar Kanununda verilmiştir. Türk Borçlar kanununda düzenlenmiş olan adi şirketin yanı sıra, Türk Ticaret Kanununda ve sınırlı sayıda (tahdidi) düzenlenmiş olan ticaret şirketleri; Kollektif şirket, adi komandit şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, anonim şirket, limited şirket ve aynı zamanda kendi özel kanununda düzenlenen kooperatif şirkettir.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 43:**

Senedi teslim almadan ödeyen borçlu, senedi elinde bulunduran iyi niyetli kişilere tekrar ödeme yapmak zorunda kalabilir. Hile ve ağır kusur olmadıkça, vade geldiğinde alacaklı olduğu anlaşılana kişiye ödeme yaparak, borçlu borcundan kurtulur. Senedin niteliğine göre, alacaklı olduğu anlaşılana kişiye (meşru hamil) ödeme yapılmalıdır. Borçlu, cirolar arasında düzenli bir teselsül ve silsile bulunup bulunmadığını incelemekle yükümlüdür ancak, imzaların gerçekliğini araştırmak zorunda değildir (vadeden önce ödediye gerçekliğinden de sorumlu olur). Hamiline yazılı senet söz konusu ise senedi elinde bulunduran kişiyi hak sahibi kabul etmek gerekir.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 44:**

Poliçenin ön yüzüne, keşideci (düzenleyen) ile muhatap dışındaki bir kişi tarafından ve herhangi bir açıklama yapılmadan atılmış imza, keşideci yani düzenleyen lehine aval sayılır. Aval poliçede bir tür teminatır. Aval veren, lehine aval verdiği kişi gibi müteselsil sorumlu olur.

CEVAP : A**ÇÖZÜM 45:**

Kollektif şirketin ticaret unvanı, bütün ortakların veya ortaklardan en az birinin adı ve soyadıyla şirketi ve türünü gösterecek bir ibareyi içerir. Adi veya sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ticaret unvanı, komandite (sınırsız sorumlu) ortaklardan en az birinin adı ve soyadıyla şirketi ve türünü gösterecek bir ibareyi içerir. Anonim, limited ve kooperatif şirketler, işletme konusu gösterilmek ve kanundaki diğer şartları taşımak şartıyla, ticaret unvanlarını serbestçe seçebilirler. Ticaret unvanlarında, "anonim şirket", "limited şirket" ve "kooperatif" kelimelerinin bulunması şarttır. Bu şirketlerin ticaret unvanında, gerçek bir kişinin adı veya soyadı yer aldığı takdirde, şirket türünü gösteren ibareler, baş harflerle veya başka bir şekilde kısaltma yapılarak yazılamaz.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 46:**

Haksız rekabet sebebiyle müşterileri, kredisi, meslekî itibarı, ticari faaliyetleri veya diğer ekonomik menfaatleri zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek olan kimse; Aşağıdaki davaları açabilir.

- a) Fiilin haksız olup olmadığının tespiti
- b) Haksız rekabetin menî (önlenmesi - zamanaşımına uğramaz)
- c) Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılması, haksız rekabet yanlış veya yanıltıcı beyanlarla yapılmışsa bu beyanların düzeltilmesi ve tecavüzün önlenmesi için eğer zorunlu ise, haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhası
- d) Kusur varsa zarar ve ziyanın tazmini (maddi- manevi tazminat)

CEVAP : C**ÇÖZÜM 47:**

Adi ortaklık en az iki gerçek veya tüzel kişi tarafından, yasal olmayan her türlü ekonomik amaç için kurulabilir.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 48:**

Bir ticari işletmeyi ticaret unvanı altında işletmek amacıyla, sınırlı ve sınırsız sorumlu şeklinde iki tip ortak barındıran şirket türü komandit şirkettir. Komandit şirketler, adi komandit şirket ve sermayesi paylara bölünmüş (hisseli) komandit şirket olmak üzere, kendi içinde de ikiye ayrılır.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 49:

Değişmez/sabit sermayeli anonim şirketlerde sermaye miktarı tek bir rakamdır (en az ikiyüzellibin olmalı). Sermayenin değiştirilmesi sözleşme değişikliği, dolayısıyla genel kurul kararı gerektirir. Kayıtlı sermayeli anonim şirketlerde ise kuruluş sermayesinin (başlangıç/tabana sermayesi- en az beşyüzbin olmalı) yanı sıra ikinci bir sermaye (tavan sermaye) miktarı daha gösterilen ve bu iki miktar arasında artışlar için (çıkarılmış sermaye) yönetim kurulu kararının yeterli olduğu sistemdir.

CEVAP : E**ÇÖZÜM 50:**

Muhatabın, poliçede yer alan borcu ödeyeceğini belirttiği ve imzasıyla teyit ettiği beyana "kabul" beyanı denir. Kabul, sadece poliçede söz konusudur. Muhatap poliçeyi kabul ettiği an poliçenin asıl borçlusu olur. Kabul etmezse kam-biyo ilişkisinde yer almaz. Kabul işlemi sadece senet üzerine yapılabilir, alonj üzerine yapılamaz. Ancak ciro ve aval işlemleri alonj üzerine de yapılabilir.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 51:**

Genel yetkili mahkeme, davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesidir. Ayrıca, kanunda, davalının, davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri esas alınarak, davalının daha sonra yerleşim yerini değiştirmesi hâlinde, mahkemenin yetkisinin bundan etkilenmesi ve yetkisiz hâle gelmesi söz konusu değildir. (HMK 6.md)

Davalı birden fazla ise dava, bunlardan birinin yerleşim yeri mahkemesinde açılabilir. Ancak, dava sebebine göre kanunda, davalıların tamamı hakkında ortak yetkiyi taşıyan bir mahkeme belirtilmişse, davaya o yer mahkemesinde bakılır. Birden fazla davalının bulunduğu hâllerde, davanın, davalılardan birini sırf kendi yerleşim yeri mahkemesinden başka bir mahkemeye getirmek amacıyla açıldığı, deliller veya belirtilerle anlaşılırsa, mahkeme, ilgili davalının itirazı üzerine, onun hakkındaki davayı ayırarak yetkisizlik kararı verir. (HMK 7.md)

Memur, işçi, öğrenci, asker gibi, bir yerde geçici olarak oturanlara karşı açılacak alacak veya taşınır mal davaları için, orada bulunmaları uzunca bir süre devam edebileceksa, buldukları yer mahkemesi de yetkilidir. (HMK 8.md)

CEVAP : C**ÇÖZÜM 52:**

Hâkimin bir davaya ancak, taraflardan birinin talebi üzerine bakabileceği, tarafın da bir davayı açmak, takip etmek ve sona erdirmekte de serbesttir. Bu husus medeni usûl hukukunda "tasarruf ilkesi" olarak bilinmektedir. (HMK 24.md)

CEVAP : A**ÇÖZÜM 53:**

Medenî hakları kullanma ehliyetine sahip olmayanlar davada kanuni temsilcileri, tüzel kişiler ise yetkili organları tarafından temsil edilir. (HMK 52.md) Dava takip yetkisi, talep sonucu hakkında hüküm alabilme yetkisidir. Bu yetki, kanunda belirtilen istisnai durumlar dışında, maddi hukuktaki tasarruf yetkisine göre tayin edilir. (HMK 53.md)

Kanuni temsilciler, davanın açılıp yürütülmesinin belli bir makamın iznine bağlı olduğu hâllerde izin belgelerini, tüzel kişilerin organları ise temsil belgelerini, dava veya cevap dilekçesiyle mahkemeye vermek zorundadırlar; aksi takdirde dava açamaz ve yargılamayla ilgili hiçbir işlem yapamazlar. Şu kadar ki, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde mahkeme, kanuni temsilcilerin veya tüzel kişilerin organlarının, yukarıda belirtilen eksikliği gidermeleri şartıyla dava açmalarına yahut davayla ilgili işlem yapmalarına izin verebilir. (HMK 54.md. 1.fıkra)

CEVAP : E**ÇÖZÜM 54:**

Adli tatile tabi olan dava ve işlerde, bu Kanunun tayin ettiği sürelerin bitmesi tatil zamanına rastlarsa, bu süreler ayrıca bir karara gerek olmaksızın adli tatilin bittiği günden itibaren bir hafta uzatılmış sayılır. (HMK 104.md)

CEVAP : C**ÇÖZÜM 55:**

Davacı, hüküm kesinleşinceye kadar, ancak davalının açığı rızası ile davasını geri alabilir. (HMK 123.md)

CEVAP : E**ÇÖZÜM 56:**

Taraflar, kanunda belirtilen süre ve usûle uygun olarak ispat hakkına sahiptir. Hukuka aykırı olarak elde edilmiş olan deliller, mahkeme tarafından bir vakıanın ispatında dikkate alınmaz. Kanunun belirli delillerle ispatını emrettiği hususlar, başka delillerle ispat olunamaz. Bir vakıanın ispatı için gösterilen delilin caiz olup olmadığına mahkemece karar verilir. (HMK 189.md)

CEVAP : B

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 57:

Hâkimler hakkındaki yasaklılık ve ret sebepleriyle ilgili kurallar, bilirkişiler bakımından da uygulanır. (HMK 272.md) Buna göre bilirkişinin görev yapmakla yasaklı olduğu davalar şunlardır:

- Kendisine ait olan veya doğrudan doğruya ya da dolayısıyla ilgili olduğu davada.
- Aralarında evlilik bağı kalksa bile eşinin davasında.
- Kendisi veya eşinin altsoy veya üstsoyunun davasında.
- Kendisi ile arasında evlatlık bağı bulunanın davasında.
- Üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kendisini oluşturan evlilik bağı kalksa dahi kayın hısımlığı bulunanların davasında.
- Nişanlısının davasında.
- İki taraftan birinin vekili, vasisi, kayyımı veya yasal danışmanı sıfatıyla hareket ettiği davada. D'dir.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 58:**

İddianın genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı dava açılmasıyla; savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı cevap dilekçesinin mahkemeye verilmesiyle başlar. (HMK 319.md) Basit yargılama usulünde zaten cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçeleri verilmemektedir ve cevap dilekçesinin mahkemeye verilmesiyle beraber savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı başlar.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 59:**

- İcra-İflas dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davalarında birinci dereceden sorumluk devlete aittir. Dava Adalet Bakanlığı aleyhine, adliye mahkemelerinde açılır. (İİK m.5)
- Devlet tazminatı ödedikten sonra, dava konusu işlemi yapan kusurlu memura rücu hakkına sahiptir. Tazminat davasında görevli mahkeme Asliye hukuk mahkemesi (HMK m.3), yetkili mahkeme ise; ya genel kural gereği (HMK m.6) davalının ikametgahı olan Ankara ya da haksız fiildeki özel yetki kuralları gereği (HMK m.16) belirlenen yerlerden birinde açılabilir.
- Bu davalar öğrenmeden itibaren 1 yıl herhalde işlem-den itibaren 10 yıllık zamanaşımına tabidir. Ancak ceza kanunları ile daha fazla bir süre öngörülmüş ise bu zamanaşımı süresi uygulanır. (İİK m.7)
- Ayrıca İcra-İflas daireleri tarafından tevdi veya tahsil olunan paralar ilgili memur tarafından zimmete geçirilirse, cezai tatbikat sonucu beklenmeden ve tazminat hükmüne gerek kalmadan Hazine tarafından derhal icra veznesine yatırılır. (İİK m.6)

CEVAP : C**ÇÖZÜM 60:**

İCRA DAİRESİ ÇALIŞANLARININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ:

1. Olumlu Yükümlülükleri:

- Dosya açmak ve tutanak düzenlemek (m.8)
- Para ve değerli eşyanın tevdi edilmesi (m.9)
- UYAP işlemlerini yapmak.
- Yapılan ödemeleri kabul etmek (m.12)(5/7/2012 tarih ve 6352 sayılı yasanın 105. Maddesi ile 5/1/2013 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır)

2. Olumsuz Yükümlülükleri:

- Kendisi ve yakınlarına ait işleri göreme yasağına uymak. (m.10)

İcra müdürü;

- Kendisinin,
- Karısının veya kocasının,
- Nişanlısının,
- Kan ve kayın hısımlığı yönünden altsoy ve üstsoyunun,
- Üçüncü derece dahil bu dereceye kadar kan ve kayın hısımlarının,
- Kanuni temsilci, vekil veya müstahdemi bulunduğu kişilerin işlerini göremez.

İcra müdürü böyle bir durumda derhal icra mahkemesini haberdar etmeli ve mahkeme tarafından başka bir daire veya memur görevlendirilmelidir. Bu yasağa rağmen bu işleri görecektense yapılan işlem şikayet yoluyla iptal edilir. Yapılan işlem batıl olmadığı için şikayet yoluna götürülmediği takdirde geçerliliğini korur. Bu yasak icra hakimleri için uygulanmaz.

b. Sözleşme yapma yasağına uymak (m.11)

İcra müdürleri baktığı dosyalarla ilgili olarak sözleşmesel bir ilişki içerisine giremezler. Örneğin haczettığı bir malın ihalesine girip satın alamaz, borca kefil olamaz veya alacağı temlik alamaz. Bu yasak aynı yetki alanı içerisindeki diğer dairelerde görülen dosyalar içinde geçerlidir. Yani sadece kendi dairesinde görülen dosyalarla ilgili değildir. Bu yasağa rağmen icra müdürü böyle bir işlem yapacak olursa, yapılan işlem batıldır. Bu batıllığın tespiti şikayet yoluyla yapılır. İcra müdürü, haciz sırasında borçlunun cebindeki parayı almak için zor kullanabilir. Bu cebir yetkisinden kaynaklanan bir yetkidir.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 61:**

- Ayrı bir icra mahkemesi bulunmayan yerlerde, o yer asliye hukuk mahkemesi, icra mahkemesi görevini de yapar. 5092 sayılı kanun değişikliğine kadar icra tetkik merci olan ismi icra mahkemesi olarak değiştirilmiştir. İcra mahkemesi tek hakimli özel görevli ve asliye derecesinde bir mahkemedir. İcra mahkemesi hem hukuk hem de ceza mahkemesi sıfatıyla yargılama yapar.
- İcra Mahkemesinde görülen işler ivedi işlerden sayılır ve basit yargılama usulü uygulanır. (5/7/2012 tarih ve 6352 sayılı yasa) İcra Mahkemelerinde adli tatil hükümleri uygulanmaz.

Bu mahkemede;

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

- Her türlü delille değerlendirme ilkesi uygulanmaz, belgeler üzerinden inceleme yapılır. Yemin ve tanık deliline başvurulmaz.
- Mahkeme belge ile sınırlı inceleme yaptığından amacı maddi gerçeğe ulaşmak değildir. Dolayısıyla verdiği kararlar maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmez.
- Verdiği kararlar maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmediğinden, kararları hakkında yargılamanın yenilenmesi yoluna gidilemez.

Bunun üç istisnası bulunmaktadır:

- 1- İhale feshi talebi (İİK m.134)
- 2- İstihkak davası (İİK m.97-99)
- 3- İİK 89 dan kaynaklı tazminat davaları

CEVAP : D

ÇÖZÜM 62:

İflas dairesi iflas kararı kendisine bildirilince bu kararın kesinleşmesini beklemeden ilan eder ve gerekli yerlere bildirir. Aynı zamanda tasfiye usulünü belirleyebilmek amacıyla borçlunun mallarının defterini tutar. Burada tutulan defterin, Ticaret mahkemesinde iflas davası devam ederken tutulan defterden farklıdır. İflas açılmadan önce defter tutmanın amacı, sadece muhafaza iken, iflas açıldıktan sonra defter tutmanın amacı masaya girecek mal ve hakları tespit etmektir.

İflas dairesi, iflas kararının kendisine bildirilmesinden itibaren 2 ay içinde tasfiye usulünü belirlemesi gerekir. (Mart 2018 İİK değişikliği) Ancak, iflas tasfiyesinin bitirilmesi gereken süre 6 aydır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 63:

İcra Takip İşlemi

- İcra organları tarafından yapılmalıdır.
- Borçluya karşı zararına veya tehlikesine yönelik yapılan bir işlem olmalıdır.
- Takibin alacaklı yararına ilerlemesini sağlayıcı nitelikte olmalıdır.

Örneğin; Haciz, satış, icra emri veya ödeme emri göndermek gibi.

- icra takip işlemi zamanaşımını keser ve kural olarak tatil ve talik halleri içinde yapılmazlar.

Takip alacaklısı tarafından taraf takip işlemleri yapılır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 64:

Bu durum 6352 Sayılı İİK'nın 146.maddesinde düzenlenmiştir. Gönderilen ödeme emrinde borçluya 7 gün içinde varsa itirazlarını ileri sürmesi gerektiği ya da 15 gün içinde borcu ödemesi gerektiği bildirilir. Verilen süre içerisinde borçlu rehin hakkına itiraz etmezse rehin hakkını kabul etmiş sayılır. Sadece rehin hakkına itiraz ettiği takdirde alacaklının takibe haciz yoluyla devam edebilme hakkı bulunur. Takibe haciz yoluyla devam edilmesi halinde borçluya mal beyanında bulunması için 7 gün süre verilir.

Ödeme emrine itirazda genel haciz yolundaki durumlar aynen uygulanır. Farklı olarak borçlu ödeme emrine itiraz etmez veya itirazı iptal edilir yahut kaldırılırsa 6 ay içinde rehinli malın satışı istenebilir.

Buna göre taşınır rehininin paraya çevrilmesi yoluyla ilamsız takipte ödeme süresi on beş gündür.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 65:

Kanun neticeyi meydana getirecek hareketler arasında bir ayırım yapar ve ayırımı da bir sonuca bağlar. Suç neticesine giden olaylar bir dizgi haline getirildiğinde, suç en sağda tamamlanmış olur. Sol tarafta kalanların hepsi "HAZIRLIK HAREKETLERİ"dir. Suç hazırlık hareketlerinin sona erdiği İCRA HAREKETİNİN başladığı an işlenmiş olur.

- Ani suçlarda; hareketin yapıldığı an,
- Kesintisiz suçlarda; kesintinin gerçekleştiği an,
- Teşebbüs suçlarında; son icra hareketinin yapıldığı an,
- Zincirleme suçlarda; son suçun yapıldığı an,
- İhmal suçlarında; yapılması gereken fiilin yapılmadığı an, suçun gerçekleştiği andır.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 66:

Ceza kanununda kanunilik ilkesinden kaynaklı olarak geçmişe yürümezlik kuralı uygulanır kural bu olmakla birlikte bunun istisnası sonradan yürürlüğe giren kanunun lehe bir düzenleme getirmesidir. Dolayısıyla sonradan yürürlüğe giren norm önceden var olan norma ilişkin failin lehine düzenleme getirmişse sonraki lehe kanun geçmişe yürür. Ancak bazı kanunlarda sonra yapılan düzenleme failin lehine olsa bile geçmişe yürümez bunlardan biri de infaz kanunudur.

İnfaz rejimine ilişkin hükümler derhal uygulanır. Bu nedenle infaz hükümlerinde yapılan değişiklik, kanun yürürlüğe girdiği an gerçekleşen bütün infazlara uygulanır. Dolayısıyla hüküm kesinleştiği andan hangi infaz kanunu yürürlükteyse artık ceza bu infaz kanununa göre yerine getirilir ancak infaz kanununda derhal uygulama ilkesinin uygulanmasıyla birlikte bunun üç istisnasının olduğu kabul edilmektedir. Dolayısıyla bu üç konuda lehe kanunun

geçmişe yürütmesi ilkesi uygulanır. Bu konular; tekrerrür, hapis cezasının ertelenmesi ve koşullu salıverme (şartlı tahliyedir).

CEVAP : C

ÇÖZÜM 67:

Faille birden fazla ceza verilmesini gerektiren hukuksal ihlallerin ortaya çıkması durumunda, bu cezaların nasıl toplanacağını gösteren yöntem gerçek içtima denir. Birden fazla ihlal söz konusu olup da bunların suçların içtima durumlarından biriyle kaynaşmaması durumunda, kural, gerçekleşen ihlal sayısına faille ceza verilmesidir. Yani ne kadar fiil o kadar suç, ne kadar suç o kadar cezadır. Zincirleme suçtan söz edebilmek için oluşan birden fazla suçun hepsinin "aynı suç" olması gerekir. Oluşan suçlar birbirinden farklı ise zincirleme suçtan söz edilemez. Örneğin, işlenmiş olan bir suçun delillerini gizlemek ya da yok etmek için bir öldürme suçu işlenirse gerçek içtima gündeme gelir. Bu gibi durumda oluşan her iki suçtan dolayı ayrı ayrı ceza alır.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 68:

Bir suçtan dolayı kanunda gösterilen süreler içinde dava açılmaması veya davanın sona erdirilmemesi (hükümün kesinleşmemesi hali) halinde dava zaman aşımı gündeme gelir. Kanunun açıkça ayrık tuttuğu suçlar HARIÇ (işkence gibi), bütün suçlar dava zamanaşımına tabiidir. Dava zamanaşımının durması hükümleri TCK md. 67/1'de düzenlenmiştir.

Bir suçla ilgili olarak;

- Şüpheli veya sanıklardan birinin savcı huzurunda ifadesinin alınması veya sorguya çekilmesi,
- Şüpheli veya sanıklardan biri hakkında tutuklama kararının verilmesi,
- Suçla ilgili olarak iddianame düzenlenmesi,
- Sanıklardan bir kısmı hakkında da olsa, mahkûmiyet kararı verilmesi, Halinde, dava zamanaşımı kesilir.

Dava zamanaşımı kesildiğinde, zamanaşımı süresi yeniden işlemeye başlar. Dava zamanaşımını kesen birden fazla nedenin bulunması halinde, zamanaşımı süresi son kesme nedeninin gerçekleştiği tarihten itibaren yeniden işlemeye başlar. Kesilme halinde, zamanaşımı süresi ilgili suça ilişkin olarak Kanunda belirlenen sürenin en fazla yarısına kadar uzar. Kolluk tarafından alınan ifade zamanaşımı süresini kesmez, Cumhuriyet savcısı tarafından alınan ifade zamanaşımını keser.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 69:

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 84.maddesinde "Hayata karşı suçlar" bölümünde intihara yönlendirme suçunu tanımlanmıştır.

İntihara yönlendirme suçu, seçimlik hareketli bir suç olup intihara azmettirme, intihara teşvik etme, başkasının inti-

har kararını kuvvetlendirme, başkasının intiharına yardım etme şeklinde işlenebilir.

Failin cebir ve tehdit kullanmak suretiyle mağduru intihara mecbur bırakması halinde, fail hakkında kasten öldürme suçu nedeniyle yargılama yapılmalıdır. İlaveten işlediği eylemin anlam ve sonuçlarını algılaya yeteneği gelişmemiş olanı intihara sevk eden kişi de kasten insan öldürmeden dolayı sorumludur.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 70:

Somut olayda Muhsin elinde olmayan durumlardan ötürü borcunu ödeyemez hale gelir. Restoran için sürekli et ihtiyacını karşıladığı komşu esnafı Kasap Osman'a biriken borçlardan ötürü tartışmalar meydana gelmektedir. Muhsin'in kasasına ciddi bir para girişini gören Osman duruma hiddetlenerek işyerine girip, öncelikle Muhsin'e bir yumruk atarak kasasından ALACAĞI MİKTAR kadar parayı alıp dükândan çıkmaktadır.

Normal şartlarda cebir-şiddet kullanarak başkasına ait bir malı almak YAĞMA suçuna vücut verir ancak Türk Ceza Kanunu'nun 150.maddesine göre; "Kişinin bir hukuki

ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla tehdit veya cebir kullanması hâlinde, ancak tehdit veya kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır." Bu sebeple Osman sadece KASTEN YARALAMA suçundan dolayı sorumlu olacaktır.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 71:

Zilyedinin rızası olmadan başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya başkasına bir yarar sağlamak amacıyla bulunduğu yerden alan kişi hırsızlık suçunu işlemiştir.

Farklı konutlarda yaşayan kardeşler arasında şahsi cezasızlık durumu olmayacağı için Zeynep ablasına yapmış olduğu fiilden ötürü hırsızlıktan suçundan dolayı sorumludur.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 72:

Kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kaydedilmesi suçu; Kişiler arasında aleni olmayan kastedilen konuşma, hiçbir teknik araç kullanılmadan ve yüz yüze yapılan bir konuşma olmalıdır. Aleni olmayan konuşmanın özelliği ise söze dayalı, sesli düşünce ve bilgi açıklamalarını içerir.

Dolayısıyla iletişim aracı kullanmadan iki arasında yüz yüze yapılan konuşmaların başkaları tarafından dinlenmesi veya kaydedilmesi suçu oluşur. Olaya bakıldığı bu dört kişi arasında herhangi bir iletişim aracı olmadan yapılan toplantı mevcut ve bu toplantıdaki konuşmalar oradakilerden biri tarafından bir aletle dinleniyor bu nedenle olayda kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kaydedilmesi suçu işlenmiştir.

Eğer olay şöyle gerçekleşseydi; iki ya da daha fazla kişinin, başkaları tarafından bilinmeyeceği inancıyla belli iletişim araçları kullanarak (internet, telefon, mektup) gerçekleştirdiği haberleşmenin dinlenmesi, okunması, kaydedilmesi veya ifşa edilmesi ile oluşmuş olsaydı bu durumda haberleşmenin gizliliğinin ihlali suçu oluşacaktı. Örneğin, iki kişi arasındaki telefon görüşmesinin bir araç kullanılarak dinlenmesi ya da iki kişi arasındaki mektupların işyerindeki postada kurusunun alıp okunması veya kapının önünde alınarak okunması gibi örnekler verilebilir. Bu durumda haberleşmenin gizliliğinin ihlali olacaktır ancak böyle bir suç işlenmemiş olayda.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 73:

Malen sorumlu ; Yargılama konusu işin hükme bağlanması ve bunun kesinleşmesinden sonra, maddî ve malî sorumluluk taşıyarak hükmün sonuçlarından etkilenen ve bunlara katlanacak kişiyi ifade eder. Malen sorumlu; yargılama konusu işin hükme bağlanması ve bunun kesinleşmesinden sonra, maddî ve malî sorumluluk taşıyarak hükmün sonuçlarından etkilenen veya bunlara katlanacak kişidir. Bu terim Ceza Muhakemesi Kanunumuz madde 2/ i bendinde yer almaktadır. Geri kalan tüm ifadeler doğrudur.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 74:

Kamu düzenin bir gereği olan görev kavramı 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu madde 3'te işlenmiştir. Bu göre mahkemelerin görevleri ancak **kanunla tayin edilebilir.**

Davaya bakan mahkeme, görevli olup olmadığına kovuşturma evresinin her aşamasında re'sen karar verebilir. CMK 6 madde hükmü saklıdır.

Görev konusunda mahkemeler arasında uyumsuzluk çıktığında, görevli mahkemeyi **ortak yüksek görevli mahkeme belirler.**

İddianamenin kabulünden sonra; işin, davayı gören mahkemenin görevini aştığı veya dışında kaldığı anlaşılırsa, **mahkeme bir kararla işi görevli mahkemeye gönderir.**

Adli yargı içerisindeki mahkemeler bakımından verilen görevsizlik kararlarına karşı **itiraz yoluna gidilebilir.**

Duruşmada suçun hukukî niteliğinin değiştiğinden bahisle görevsizlik kararı verilerek dosya alt dereceli mahkemeye gönderilemez. Yenilenmesi mümkün olmayanlar dışında, görevli olmayan hâkim veya mahkemece yapılan işlemler hükümsüzdür.

Tüm bu bilgiler ışında B şıkkı yanlıştır. Dikkat görev kavramını yetki kavramıyla karıştırmayın.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 75:

Yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.

Hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşılamadığı hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile kolluk görevlileri arama yapabilirler. Ancak, konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılabilir. Kolluk amirinin yazılı emri ile yapılan arama sonuçları Cumhuriyet Başsavcılığına derhal bildirilir.

Arama karar veya emrinde;

- Aramanın nedenini oluşturan fiil,
- Aranılacak kişi, aramanın yapılacağı konut veya diğer yerin adresi ya da eşya,
- Karar veya emrin geçerli olacağı zaman süresi,

Açıkça gösterilir.

Arama sonucunda ne ele geçirileceği arama karar veya emrinde **YER ALMAZ.**

CEVAP : C

ÇÖZÜM 76:

Tanıklık kurumu, bir kimsenin geçmişte yaşanan bir hadiseye ilgili olarak beş duyusuyla elde ettiği bilgi ve görüşü "mahkeme huzurunda" anlatması olarak tanımlanır. Tanık bir kamu görevini yerine getirmekte ve bunun bilinci ile hareket etme zarurietini içindedir.

Bazı durumlarda tanıklar, tanıklıktan çekinme haklarını kullanabilmektedir. (1) Aşağıdaki kişiler tanıklıktan çekinebilir:

- Şüpheli veya sanığın nişanlısı.
- Evlilik bağı kalmasa bile şüpheli veya sanığın eşi.
- Şüpheli veya sanığın kan hısımlığından veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyu.
- Şüpheli veya sanığın üçüncü derece dahil kan veya ikinci derece dahil kayın hısımları.
- Şüpheli veya sanıkla aralarında evlâtlık bağı bulunanlar.
- Yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı nedeniyle tanıklıktan çekinmenin önemini anlayabilecek durumda olmayanlar, kanunî temsilcilerinin rızalarıyla tanık olarak dinlenebilirler. Kanunî temsilci şüpheli veya sanık ise, bu kişilerin çekinmeleri konusunda karar veremez.
- Tanıklıktan çekinebilecek olan kimselere, dinlenmeden önce tanıklıktan çekinebilecekleri bildirilir. Bu kişiler, dinlenirken de her zaman tanıklıktan çekinebilirler.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 77:

Koruma tedbirleri ; geçicidir , kanunilik ilkesi çerçevesinde icra edilir, sadece araçtır (cezalandırma yöntemi değildir.) zorlayıcıdır ve kıyas yasağı çerçevesinde tatbik edilir.

CEVAP : E**ÇÖZÜM 78:**

Hâkim kararı olmaksızın yapılan elkoyma işlemi, yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. **Hâkim, kararını elkoymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar**; aksi hâlde elkoyma kendiliğinden kalkar.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 79:**

İşverenin işyerinde ürettiği mal veya hizmet ile nitelik yönünden bağıllığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen yerler (işyerine bağlı yerler) ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve meslekî eğitim ve avlu gibi diğer eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır. İşyeri, işyerine bağlı yerler, eklentiler ve araçlar ile oluşturulan iş organizasyonu kapsamında bir bütündür. (İşK.2.md)

CEVAP : E**ÇÖZÜM 80:**

4857 sayılı İş Kanunu'nda öngörülen sözleşme türleri şunlardır:

1. Belirli-Belirsiz Süreli İş Sözleşmeleri
2. Sürekli-Süreksiz İş Sözleşmeleri
3. Tam Süreli-Kısmi Süreli İş Sözleşmeleri
4. Çağrı Üzerine Çalışmaya Dayalı İş Sözleşmeleri
5. Uzaktan Çalışmaya Dayalı İş Sözleşmeleri
6. Takım Sözleşmeleri
7. Deneme Süreli İş Sözleşmeleri
8. Mevsimlik İş Sözleşmeleri
9. Azami-Asgari Süreli İş Sözleşmeleri

CEVAP: E**ÇÖZÜM 81:**

Belirsiz süreli iş sözleşmelerinin feshinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerekir.

İş sözleşmeleri;

- a) İş altı aydan az sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak iki hafta sonra,
- b) İş altı aydan bir buçuk yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak dört hafta sonra,
- c) İş bir buçuk yıldan üç yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak altı hafta sonra,

d) İş üç yıldan fazla sürmüş işçi için, bildirim yapılmasından başlayarak sekiz hafta sonra feshedilmiş sayılır.

Bu süreler asgari olup sözleşmeler ile artırılabilir. (İşK.17.md)

CEVAP:C**ÇÖZÜM 82:**

İş Kanunu'na göre ücret alacaklarında zamanaşımı süresi beş yıldır. (İşK.32.md)

CEVAP: D**ÇÖZÜM 83:**

Zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren 4 ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir. Cumhurbaşkanı bu süreyi iki katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmaz. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılmaz. (İşK.63.md)

CEVAP : D**ÇÖZÜM 84:**

15 yaşını dolduran ve İş Kanunu hükümlerine göre işçi sayılanlar, işçi sendikalarına üye olabilir. İş Kanunu anlamında işveren sayılanlar, işveren sendikalarına üye olabilir. Sendikaya üye olmak serbesttir. Hiç kimse sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamaz. İşçi veya işverenler aynı işkolunda ve aynı zamanda birden çok sendikaya üye olamaz. Ancak aynı işkolunda ve aynı zamanda farklı işverenlere ait işyerlerinde çalışan işçiler birden çok sendikaya üye olabilir. İşçi ve işverenlerin bu hükme aykırı şekilde birden çok sendikaya üye olmaları hâlinde sonraki üyelikler geçersizdir. Bir işyerinde yardımcı işlerde çalışan işçiler de, işyerinin girdiği işkolunda kurulu bir sendikaya üye olabilir.

Sendikaya üyelik, Bakanlıkça sağlanacak elektronik başvuru sistemine e-Devlet kapısı üzerinden üyelik başvurusunda bulunulması ve sendika tüzüğünde belirlenen yetkili organın kabulü ile e-Devlet kapısı üzerinden kazanılır. Üyelik başvurusu, sendika tarafından otuz gün içinde reddedilmediği takdirde üyelik talebi kabul edilmiş sayılır. Haklı bir neden gösterilmeden üyelik başvurusu kabul edilmeyenler, bu kararın kendilerine tebliğinden itibaren otuz gün içinde dava açabilir. Mahkemenin kararı kesindir. Mahkemenin davacı lehine karar vermesi hâlinde üyelik, ret kararının alındığı tarihte kazanılmış sayılır. (17.md)

CEVAP:E**ÇÖZÜM 85:**

Dar mükellefiyete tabi gelir vergisi mükellefleri ticari kazançlar, gerçek usulde tespit edilmiş zirai kazançlar ve tevkif suretiyle vergilendirilmemiş gayrimenkul sermaye iratları için yıllık beyanname verebilirler.

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

Ayrıca, dar mükellefiyete tabi gelir vergisi mükelleflerinin yıllık beyanname ile bildirmeye mecbur olmadıkları kazanç ve iratlardan, vergisi tevkif suretiyle alınmamış olanların bildirilmesi ise münferit beyanname ile mümkündür.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 86:

Aşağıda yazılı kimseler serbest meslek erbabı sayılır:

- Gümrük Komisyoncuları, borsa ajan ve acenteleri, noterler
- Serbest meslek erbabını bir araya getirerek, teşkilat kurmak veya bunlara sermaye temin etmek suretiyle veya sair suretlerle serbest meslek kazancından hisse alanlar.
- Serbest meslek faaliyetinde bulunan kollektif ve adi şirketlerde ortaklar, adi komandit şirketlerde ise komanditeler
- Dava vekilleri, müşavirler, kurumlar ve tüccarlarla serbest meslek erbabının ticari ve mesleki işlerini takip edenler ve konser veren müzik sanatçıları
- Çevirmenlik, doktorluk, mali danışmanlık, muhasebecilik, veterinerlik, ressamlık, şairlik gibi meslekleri icra edenler
- Vergi Usul Kanununun 155 inci maddesinde belirtilen şartlardan en az ikisini taşıyan ebe, sünnetçi, sağlık memuru, arzuhalci, rehber gibi mesleki faaliyette bulunanlar
- Tahkim işlerinde hakemlik yapanlar
- Sigortalı sayılan hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler

Buna göre spor müsabakalarında görev alan hakemlerin kazancı serbest meslek kazancı değil ücrettir.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 87:

28/11/2017 tarihli kanun değişikliği ile "bilinen adresler" konusunda kanun maddesinde değişikliğe gidilmiş olup son haliyle bilinen adresler aşağıdaki şekildedir:

(VUK 101.md.)

- Mükellef tarafından işe başlamada bildirilen adresler
- Adres değişikliğinde bildirilen adresler
- Yoklama fişinde tespit edilen adresler
- İlgilinin imzası bulunmak şartıyla yetkili memurlar tarafından tespit edilen adresler
- ADRES YERLEŞİM SİSTEMİNDE BULUNAN YERLEŞİM YERİ ADRESİ (MERNİS adresi)

Buna göre, yapılan değişiklik ile MERNİS sistemindeki adres bilinen adres olarak kabul edilmiş; daha önce bilinen adres olarak kabul edilen işi bırakmada bildirilen adres, vergi beyannamesinde bildirilen adres, vergi mahkeme-

sindeki dilekçelerde gösterilen adres, tahrir varakalarında gösterilen adresler artık kanunen "bilinen adres" olarak kabul edilmemektedir.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 88:

Aşağıda yazılı resmî makamlar ile gerçek ve tüzel kişiler, her ay bilgisi dâhiline girdiği ölüm vakaları ile intikalleri ertesi ayın 15'inci günü akşamına kadar vergi dairesine bildirmeye mecburdur: (VUK 150.md.)

- Sulh hâkimi, icra, nüfus ve tapu memuru
- Yabancı memleketlerdeki Türk konsolosları veya konsolosluk görevini yapanlar
- Mahalle veya köy muhtarları
- Banka, bankerler ve şirketler ile emanet kabul eden gerçek ve tüzel kişiler

Buna göre yoklama memurlarının ölüm vakaları ile intikalleri bildirme yükümlülüğü yoktur.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 89:

Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl (5) içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler tarh (ta hakkuk) zamanaşımına uğrar.

Tarh (Tahakkuk) zamanaşımında başlangıç tarihi için baz alınan unsur vergiyi doğuran olayın meydana gelmesidir. Süre bu olayı takip eden yıldan başlar.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 90:

İşe başlama bildirimleri, işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde yapılır. (VUK 168.md.)

CEVAP : A

ÇÖZÜM 91:

Avukatlık mesleğine kabul edilebilmek için:

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- Türk hukuk fakültelerinden birinden mezun olmak veya yabancı memleket hukuk fakültesinden mezun olup da Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden başarılı sınav vermiş bulunmak,
- Avukatlık stajını tamamlayarak staj bitim belgesi almış bulunmak,
- Levhasına yazılmak istenen baro bölgesinde ikametgâhi bulunmak,
- Avukatlık Kanunu'na göre avukatlığa engel bir hali olmamak gerekir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 92:

Aylık, ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta prodüktörlüğü, tacirlik ve esnafılık veya meslekin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 93:**

Avukat, kendisine tevdi olunan evrakı, vekâletin sona ermesinden itibaren üç yıl süre ile saklamakla yükümlüdür. Şu kadar ki, evrakın geri alınması müvekkile yazı ile bildirilmiş olduğu hallerde saklama yükümlülüğü, bildirme tarihinden itibaren üç ayın sonunda sona erer.

Avukat, ücreti ve yapmış olduğu giderleri kendisine ödenmedikçe, elinde bulunan evrakı geri vermekle yükümlü değildir.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 94:**

Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaklıdır. Bu yasak, işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer.

Birinci fıkra hükmü, avukatın ortaklarını ve yanında çalıştırdığı avukatları da kapsar.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 95:**

Babil kralının isminden gelen Hammurabi hukuk kodları Babillilere aittir. Kent devletinden imparatorluğa geçişteki kuralları ele alır. Hammurabi kanunları Babil hükümdarlarının hangi toplumsal gruplara dayandığını gösteren bir belge niteliğindedir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 96:**

Klasik Sosyolojik Yaklaşımların belli başlı temsilcileri şunlardır:

- Claude Henri Saint Simon
- Auguste Comte
- Karl Marx
- Emile Durkheim
- Max Weber

CEVAP: A**ÇÖZÜM 97:**

Doğal hukuk, insanlar tarafından konulan kuralların insan aklı, insan doğası ya da Tanrısal düzen aracılığıyla elde edilen doğal hukuk ilkelerine, bir başka deyişle, adalete uygun olması gerektiği fikrini savunan bir hukuk okuludur.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 98:**

Hukuki pozitivizmin genel özellikleri şunlardır:

- Hukuki pozitivizmin temeli, herhangi bir kanunun geçerliliğinin objektif olarak doğrulanabilir bir kaynağa kadar takip edilebilir olduğu görüşüne dayanır.
- Hukuki pozitivizm, hukukta belirlilik ve kesinliğin sağlanabileceğini savunur.
- Pozitivist yaklaşımda önemli olan, **bir kuralın var olup olmadığıdır**, eğer bir **kural mevcut ise uygulanacaktır, uygulanmak zorundadır**. Bu bağlamda kuralın içeriğine bakılmaz: **"Kural, kuraldır"** ve **gözetilmesi gereken yalnızca kurala uyulup uyulmadığıdır; kurala uyulmalı, uyulmazsa gereği yapılmalıdır**.
- Hukuki pozitivizme göre hukukun yasalaşmış hali ile hukukun ahlaki olarak olması gereken halinin ayrı tutulması gerekir. Başka bir deyişle, **"olması gereken"** (ahlaki olarak arzu edilen) ile **"olan"** (bilfiil var olan) arasında açık bir ayırım yapılmalıdır.
- Hukuksal pozitivist yaklaşım içerisinde, bir hukuk kuralını ya da normunu, hukuksal kılan şey, söz konusu **kural ya da normun o hukuk düzeninde öngörülen usule uyularak çıkartılmış olmasıdır**.
- Hukuku var eden, yine insanlar tarafından öngörülmuş yasa koyma kurallarına uygun olarak konulmuş olmasıdır.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 99:**

Orta Asya Türk devletlerinde gelenek ve göreneklerden oluşan yazısız hukuk kurallarına töre denirdi.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 100:**

Tanzimat Dönemi (1839-1876) Çıkarılan Kanunlar:

1850 Ticaret Kanunu

1858 Arazi Kanunnamesi

1864 Vilayet Nizamnamesi

1858 Ceza Kanunu

Aile Hukuk Kararnamesi: 1917 tarihinde çıkarılmıştır.

CEVAP: E

ÇÖZÜM -2

ÇÖZÜM 1:

Cumhurbaşkanı Anayasa'da belirtilen sebeplerin varlığı halinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi 6 ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir. Olağanüstü hal ilanı kararı, verildiği gün Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır; **Meclis gerekli gördüğü takdirde OLAĞANÜSTÜ HALİN SÜRESİNİ KISALTABİLİR, UZATABİLİR VEYA OLAĞANÜSTÜ HALI KALDIRABİLİR.** (Anayasa m. 119) (III numaralı öncül doğrudur.)

Savaş, seferberlik veya **olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla**, durumun gerektirdiği ölçüde **temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir** veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir (Anayasa m. 15). (I numaralı öncül doğrudur.)

Olağanüstü hallerde illerin yönetimi askeri makamlara geçmez. (II numaralı öncül yanlıştır.)

CEVAP: C

ÇÖZÜM 2:

1982 Anayasası'na göre, çalışma şartları bakımından özel olarak korunacaklar şunlardır:

- Küçükler
- Kadınlar
- Bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar

DİKKAT!

Çalışma şartları bakımından özel olarak korunacaklar 1982 Anayasası'nda "çalışma şartları ve dinlenme hakkı (m. 50)" başlığı altında düzenlenmiştir. Bunu, sosyal güvenlik bakımından korunması gerekenlerle (m. 60) karıştırmamak gerekir.

Anayasa'ya göre, sosyal güvenlik bakımından korunması gerekenler ise şunlardır:

- Harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri
- Malül ve gaziler
- Sakatlar
- Yaşlılar
- Korunmaya muhtaç çocuklar

CEVAP: A

ÇÖZÜM 3:

1982 Anayasası'na göre, Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, 45 gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 4:

1982 Anayasası'na göre, Hakimler ve Savcılar Kuruluna bağlı Genel Sekreterlik kurulur.

Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 5:

Seçeneklerde verilen hakların tamamı Anayasada siyasi hak ve ödevler başlığı altında yer almaktadır. Bu haklardan çoğu sadece Türk vatandaşlarına tanınmış haklardır. Ancak bunlar arasında vergi ödevi ile dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı sadece Türk vatandaşlarına tanınmış haklar arasında yer almaz.

Vergi, herkes için bir ödevdir.

Anayasa "vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir." diyerek dilekçe hakkını sadece vatandaşlara değil, yabancılar içinde bir hak olarak tanımıştır. Ancak burada yabancıların dilekçe hakkından yararlanabilmesi için **karşılıklılık** ve **Türkiye'de ikamet şartlarının** aranmasına dikkat edilmesi gerekir.

Yine Anayasa, "herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir." Bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkını sadece vatandaşlara değil **herkese** tanımıştır.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 6:

1982 Anayasası'na göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi, **üye tamsayısının** beşte üç çoğunluğuyla (360) seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

DİKKAT!

Seçimlerin yenilenmesi ile ilgili hükümler Anayasa'da "yürütme" bölümünde yer almaktadır.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 7:

Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnemelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğu Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenir. Anayasa Mahkemesi, Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler.

İptal davasını aşağıdaki tablo üzerinden inceleyecek olursak;

TABLO: İptal Davası Açma Yetkisi ve Süresi

DAVA KONUSU NORM	ŞEKİL YÖNÜNDEN	ESAS YÖNÜNDEN
Anayasa Değişikliği	<ul style="list-style-type: none"> Cumhurbaşkanı TBMM üye tam sayısının en az 1/5'i <u>10 gün içinde</u> 	<u>DENETLENE-MEZ.</u>
Kanun	<ul style="list-style-type: none"> CB TBMM üye tam sayısının 1/5'i <u>10 gün içinde</u> 	<ul style="list-style-type: none"> CB TBMM üye tam sayısının 1/5'i TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu <u>60 gün içinde</u>
Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ⁴	<ul style="list-style-type: none"> TBMM üye tam sayısının 1/5'i TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu <u>60 gün içinde</u> 	<ul style="list-style-type: none"> TBMM üye tam sayısının 1/5'i TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu <u>60 gün içinde</u>
TBMM İçtüzüğü	<ul style="list-style-type: none"> CB TBMM üye tam sayısının 1/5'i TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu <u>60 gün içinde</u> 	<ul style="list-style-type: none"> CB TBMM üye tam sayısının 1/5'i TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu <u>60 gün içinde</u>

Tabloda da görüldüğü üzere kanunlarla ilgili şekil bozukluğuna dayalı iptal davası iptal davası açma süresi yayımlandığı tarihten itibaren **10 gündür.**

Ancak kanunların esas bakımından ayrırlılığı iddiasıyla dava açılması için süre kanun Resmi Gazete'de yayımlandığı günden itibaren 60 gündür.

Bununla birlikte, Anayasa'ya göre, Kanunların şekil bakımından denetlenmesi, son oylamanın, öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığı; Anayasa değişikliklerinde ise, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır.

4 Cumhurbaşkanın, Cumhurbaşkanlığı kararnamesine karşı iptal davası açmasında Kanun'da herhangi bir engel yoktur. Ancak Cumhurbaşkanın tek başına geri alabileceği, değiştirebileceği ve hatta kaldırabileceği bir işleme karşı iptal davası açmasına lüzum bulunmamaktadır. Bununla birlikte her ne kadar Anayasa'nın iptal davasını düzenleyen 150. maddesinde Cumhurbaşkanın iptal davası açabilecekler arasından sayılsa da, Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini düzenleyen Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının kanun ve TBMM içtüzüğüne karşı iptal davası açabileceği düzenlenmiştir. Şahsi kanaatim ÖSYM'nin sınavda Cumhurbaşkanının Cumhurbaşkanlığı kararnamesine karşı iptal davası açıp açamayacağı üzerinde durmayacağı yönündedir.

Sürelerin başlangıcının yayım tarihi olduğuna dikkat etmek gerekir Yürürlüğe girip girmemesi önemli değildir.

DİKKAT:

Olağanüstü hallerde ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya ayrırlılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 8:**

Somut norm denetimi Anayasada, "Anayasaya ayrırlılığın diğer mahkemelerde öne sürülmesi" başlığı altında düzenlenmiştir. Buna göre;

Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasaya ayrırlı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü ayrırlılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır. (Görüldüğü üzere bu yol sadece kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi için işletilebilecektir. A şıkkı yanlıştır.)

Mahkeme, tarafların öne sürdüğü Anayasaya ayrırlılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümlerle birlikte karara bağlanır. (Tarafların Anayasaya Mahkemesine doğrudan başvurma hakları yoktur. B şıkkı yanlıştır.)

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. (C şıkkı yanlıştır.)

Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır. (D şıkkı yanlıştır.)

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya ayrırlılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz. (E şıkkı yanlıştır.)

CEVAP: C**ÇÖZÜM 9:**

İdarenin kamu yararı amacıyla giriştiği bir faaliyetin belirli kişileri zarara uğratması halinde, bu zararın, herhangi bir kusuru olmasa dahi, fedakârlığın denkleştirilmesi (kamu külfetleri karşısında eşitlik) ilkesi gereğince idarece karşılanması gerekir.

Verilen örnekte idare kamu yararı amacıyla yol çalışması yaptığı ve herhangi bir kusuru olmaksızın hizmetin gere-

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ğince yaptığı işlemlerden bir kişinin zarar gördüğü anlaşılmaktadır. Bu durumda ilgili kişinin zararı kamu külfeti karşısında eşitlik ilkesi gereğince karşılanmalıdır.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 10:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler olmak üzere 3 tür istihdam biçimi kabul etmiş, bunların dışında personel çalıştırılmayacağını hükme bağlamıştır.

DİKKAT!

Geçici personel 2017 yılında yapılan değişikliklerle Kanun'dan çıkarılmıştır.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 11:

Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren **15 GÜN İÇİNDE BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULUNA** itiraz edebilir.

Kurul, bu konudaki kararını **30 İŞ GÜNÜ** içinde verir.

Kurum ve kuruluşlar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi **15 İŞ GÜNÜ** içinde vermekle yükümlüdürler.

DİKKAT!

KURULA İTİRAZ, BAŞVURU SAHİBİNİN İDARİ YARGIYA BAŞVURMA SÜRESİNİ DURDURUR.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 12:

Köy veya belde belediyesi iken mahallege dönüşen ve büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunup sosyo-ekonomik durumu, şehir merkezine uzaklığı, belediye hizmetlerine erişebilirliği, mevcut yapılaşma durumu ve benzeri hususlar dikkate alınarak **İLGİLİ İLÇE BELEDİYE MECLİSİNİN KARARI VE TEKLİFİ ÜZERİNE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİNİN EN GEÇ 90 GÜN İÇİNDE ALACAĞI KARAR** ile kırsal yerleşim özelliği taşıdığı tespit edilen mahalleler, kırsal mahalle kabul edilir.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 13:

Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organları veya bu organların üyeleri, kesin hükme kadar İçişleri Bakanı **tarafından görevden uzaklaştırılabilir.**

Görevden uzaklaştırma kararı **iki ayda bir gözden geçirilir.** Devamında kamu yararı bulunmayan görevden uzaklaştırma kararı kaldırılır.

Görevden uzaklaştırılanlar hakkında; kovuşturma açılması, kamu davasının düşmesi veya beraat kararı verilmesi, davanın genel af ile ortadan kaldırılması veya görevden dü-

5 Gözler, a.g.e, s. 80

şürülmeyi gerektirmeyen bir suçla mahkûm olunması durumunda görevden uzaklaştırma kararı kaldırılır.

Görevden uzaklaştırılan belediye başkanına, görevden uzak kaldığı sürece aylık ödeneğinin üçte ikisi ödenir ve bu süre içinde diğer sosyal hak ve yardımlardan yararlanmaya devam eder.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 14:

Yerinden yönetim en genel tanımıyla, bazı kamu hizmetlerinin devlet dışındaki, merkezi idarenin hiyerarşisine tabi olmayan kamu tüzel kişilerin yürütülmesidir.⁵

Yerinden yönetim siyasal ve yönetsel olmak üzere kendi içinde ikiye ayrılır.

Siyasal yerinden yönetim, federal devlet sistemidir. Yani yasama ve yürütmeden oluşan siyasal egemenliğin il, kanton, eyalet vb. yerel yönetim birimleriyle paylaşılmasıdır.

Yönetsel yerinden yönetim (yetki göçürümü) ise, kamu hizmetlerine ilişkin karar verme, uygulama ve hizmet sunumu ile ilgili yetki ve görevlerin, merkezi yönetimin hiyerarşisi dışında, ayrı tüzel kişiliğe sahip, yönetsel ve mali özerkliği olan yerel yönetim kuruluşlarına devredilmesidir.

DİKKAT!

Türkiye'de uygulanan yerinden yönetim, yönetsel (idari) yerinden yönetimdir.

Yerinden yönetimin genel özellikleri şunlardır:

- Kendilerine ait kamu tüzel kişilikleri vardır.
- Yönetsel özerkliğe sahiptirler.
- Merkezdten ayrı karar organları vardır.
- Mali özerkliğe sahiptirler.
- Merkezin vesayet denetimine tabidirler.
- Kendilerine ait mal varlıkları vardır.
- Kendi personelleri vardır.
- Kamu tüzel kişiliğine sahip oldukları için yönetmelik çıkarabilirler.
- Re'sen icra yetkisine kural olarak sahiptirler.

Yerinden yönetimler merkezin hiyerarşisine tabi değildirler.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 15:

Danıştay Dava Daireleri Kurulları ve Bölge İdare Mahkemesi, hiçbir zaman ilk derece mahkemesi değildir. Danıştay 1. Dairesi de yargılama yapmaz, idari kararlar alır. Danıştay'ın 2, 4, 5, 6, 8, 10'uncu daireleri İdari dava daireleridir; 3, 7, 9'uncu daireleri vergi dava daireleri olup bazı davalar için temyiz mercii bazı davalar için özel görevli ilk derece mahkemesi olarak görev yaparlar.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 16:

İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, iptal davasında yetkili mahkeme, kural olarak dava konusu işlemi yapan idari merciin bulunduğu yerdeki idare mahkemesidir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 17:**

İhaleye ilişkin işlemler idari işlem niteliğindedir ve bu işlemlere karşı iptal davaları idare mahkemesinde açılır. İvedi yargılama usulüne tabi olan bu dava 30 gün içinde açılmalıdır.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 18:**

İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, 25.000 TL'yi aşan tam yargı ve vergi davaları ile bütün iptal davalarında duruşma açılması, taraflardan birinin talebi üzerine zorunludur.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 19:**

Kanuni karineler, kesin karine ve adi karine olarak ikiye ayrılır. Aksi iddia ve ispat edilebiliyorsa adi karine; aksi iddia ve ispat edilemiyorsa kesin karinedir. Adi karineler şunlardır:

- Babalık karinesi
- Ölüm karinesi
- Birlikte ölüm karinesi
- Gaiplik karinesi
- İyiniyet karinesi

Seçeneklerde yer alan diğer karineler ise kesin karine niteliğindedir.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 20:**

Dürüstlük kuralının uygulandığı alanlar şunlardır:

- Hakların kullanılması
- Borçların ifası
- Sözleşme öncesi ilişkiler
- Sözleşmelerin kurulması, yorumlanması, tamamlanması, değişen koşullara uyarlanması
- Sözleşmedeki ikincil hususların belirlenmesi
- Kanunun yorumlanması
- Hukuktaki boşlukların doldurulması
- Kanuna karşı hilenin önlenmesi

Sözleşmedeki asli (birincil) unsurların belirlenmesinde ise dürüstlük kuralı uygulanmaz.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 21:**

Sınırlı ehliyetliler kısıtlanması için yeterli sebep bulunmamakla beraber korunması bakımından fiil ehliyetinin sınırlandırılması gerekli görülen ergin bir kişiye aşağıdaki işlerde görüşü alınmak üzere bir yasal danışman atanmış kişilerdir:

- Dava açma ve sulh olma,
- Taşınmazların alımı, satımı, rehnedilmesi ve bunlar üzerinde başka bir aynî hak kurulması,
- Kıymetli evrakın alımı, satımı ve rehnedilmesi,
- Olağan yönetim sınırları dışında kalan yapı işleri,
- Ödünç verme ve alma,
- Ana parayı alma,
- Bağışlama,
- Kambiyo taahhüdü altına girme,
- Kefil olma.

Bu işlemler dışındaki işlemleri ise onay olmadan tek başına yapabilirler.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 22:**

Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere uluslararası faaliyette veya işbirliğinde bulunabilir, yurt dışında temsilcilik veya şube açabilir, yurt dışında dernek veya üst kuruluş kurabilir veya yurt dışında kurulmuş dernek veya kuruluşlara katılabilirler. Yabancı dernekler, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının izniyle Türkiye'de faaliyette veya işbirliğinde bulunabilir, temsilcilik veya şube açabilir, dernek veya üst kuruluş kurabilir veya kurulmuş dernek veya üst kuruluşlara katılabilirler. Dolayısıyla izin sistemi uygulanmaktadır.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 23:**

Dernekler, aşağıdaki hâllerde kendiliğinden sona erer:

- Amacın gerçekleşmesi, gerçekleşmesinin olanaksız hâle gelmesi veya sürenin sona ermesi,
- İlk genel kurul toplantısının kanunda öngörülen sürede yapılmamış (uygunluk bildiriminden itibaren 6 ay) ve zorunlu organların oluşturulmamış olması,
- Borç ödemede acze düşmüş olması,
- Tüzük gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının olanaksız hâle gelmesi,
- Olağan genel kurul toplantısının iki defa üst üste yapılamaması.

Her ilgili, sulh hâkiminden, derneğin kendiliğinden sona erdiğinin tespitini isteyebilir. Ahlaka aykırı faaliyetler içinde bulunması ise mahkeme kararı ile sona erdiren sebepler arasındadır.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 24:**

Eşlerden biri, diğer eşin açık rızası bulunmadıkça, aile konutu ile ilgili kira sözleşmesini feshedemez, aile konutunu devredemez veya aile konutu üzerindeki hakları sınırlayamaz. Rızayı sağlayamayan veya haklı bir sebep olmadan kendisine rıza verilmeyen eş, hâkimin müdahalesini isteyebilir. Aile konutu olarak özgülenen taşınmaz malın maliki olmayan eş, tapu kütüğüne konutla ilgili gerekli şerhin

verilmesini tapu müdürlüğünden isteyebilir. Aile konutu eşlerden biri tarafından kira ile sağlanmışsa, sözleşmenin tarafı olmayan eş, kiralayana yapacağı bildirimle sözleşmenin tarafı hâline gelir ve bildirimde bulunan eş diğeri ile müteselsilen sorumlu olur.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 25:

Aşağıdaki kişiler vasilığı kabul etmeyebilirler:

- Altmış yaşını doldurmuş olanlar,
- Bedensel engelleri veya sürekli hastalıkları sebebiyle bu görevi güçlükle yapabilecek olanlar,
- Dörtten çok çocuğun velisi olanlar,
- Üzerinde vasilik görevi olanlar,
- Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcılarını, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve bakanlar, hâkimlik ve savcılık mesleği mensupları.

İlgili vesayet dairesi hakimi ise kaçınabilecek olanlar arasında değil, atanamayacak olanlar arasında yer alır.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 26:

Eşya birliği bağımsız olarak da bir eşya niteliği taşıyan ancak bir araya geldiğinde işlevsel bir bütünlük oluşturan şeylere verilen isimdir. Takım elbise eşya birliğine örnek teşkil ederken, diğer seçeneklerde yer alan eşyalar bileşik eşyaya örnektir.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 27:

Zilyet, her türlü gasp veya saldırıyı kuvvet kullanarak defedebilir. Zilyet, rızası dışında kendisinden alınan şeyi taşınmazlarda el koyanı kovarak, taşınırlarda ise eylem sırasında veya kaçarken yakalananın elinden alarak zilyetliğini koruyabilir. Ancak, zilyet durumun haklı göstermediği derecede kuvvet kullanmaktan kaçınmak zorundadır. Zilyet bulunduğu bir şeyi gasb eden kimse, o şey üzerinde üstün bir hakka sahip olduğunu iddia etse bile onu geri vermekle yükümlüdür. Davalı, o şeyi davacıdan geri almasını gerektirecek üstün bir hakka sahip olduğunu derhâl ispat ederse onu geri vermekten kaçınabilir. Dava, şeyin geri verilmesine ve zararın giderilmesine yönelik olur. Saldırıda bulunan, şey üzerinde bir hak iddia etse bile; zilyetliği saldırıya uğrayan, ona karşı dava açabilir. Dava, saldırının sona erdirilmesine, sebebinin önlenmesine ve zararın giderilmesine yönelik olur. Gasp ve saldırıdan dolayı dava hakkı, zilyedin fiili ve failini öğrenmesinden başlayarak iki ay ve her hâlde fiilin üzerinden bir yıl geçmekle düşer.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 28:

Seçeneklerde yer alan sınırlı aynı haklardan irtifaklarının çeşitleri içerisinde oturma ve intifa hakkı devredilemez ve mirasçılara geçmez. Geçit ve mecca hakkı kural olarak dev-

redilemez ancak aksine anlaşma yapılabilir. Üst hakkı ise kural olarak devredilebilir ancak aksine anlaşma mümkündür.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 29:

Miras hukukumuzda zümre sistemi esastır ve üç zümre vardır. Birinci zümrede alt soy, ikinci zümrede ana baba ve bunların alt soyu, üçüncü zümrede ise büyükanne büyükbaba ve bunların alt soyu vardır. Eş ise zümrelerde yer almaz, her zümre ile birlikte mirasçı olabilir. Öndeki zümrede mirasçı varsa arkadaki zümreler mirastan pay alamaz. Zümrelerin kendi içerisinde de kök içinde halefiyet prensibi geçerlidir. Evlatlık da birinci zümre içerisinde yer alır. Büyükanne ve büyükbabanın mirasçılığı için birinci ve ikinci zümrede mirasçı bulunmaması yeterlidir; eş mirasçı olsa da büyükanne ve büyükbaba ile mirası paylaşacaktır.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 30:

Mirasbırakan, bir kimseye onu mirasçı atamaksızın belirli bir mal bırakma yoluyla kazandırmada bulunabilir. Belirli mal bırakma, ölüme bağlı tasarrufla bir kimseye terekedeki bir malın mülkiyetinin veya terekenin tamamı ya da bir kısmı üzerinde intifa hakkının kazandırılmasına yönelik olabileceği gibi; bir kimse lehine tereke değeri üzerinden bir edimin yerine getirilmesinin, bir iradın bağlanması veya bir kimsenin bir borçtan kurtarılmasının, mirasçılar veya belirli mal bırakılanlara yükletilmesi suretiyle de olabilir. Bırakılan belirli mal terekede bulunmadığı takdirde, tasarruftan aksi anlaşılmadıkça, ölüme bağlı tasarrufu yerine getirmekle yükümlü olanlar borçtan kurtulurlar. Bırakılan belirli mal, mirasın açılması anındaki durumuyla teslim olunur; yarar ve hasar, mirasın açılması anında kendisine belirli mal bırakılana geçer. Tasarrufu yerine getirme ile yükümlü olan kimse, mirasın açılmasından sonra bırakılan belirli mala yaptığı harcamalar ve mala verdiği zararlardan dolayı, vekâletsiz iş görenin haklarına sahip ve borçlarıyla yükümlü olur. Tereke mevcudunu veya tasarrufu yerine getirme yükümlüsüne yapılan kazandırmayı ya da saklı payı zedeleyen tasarrufların orantılı olarak tenkisi istenebilir. Tasarrufu yerine getirme yükümlüsü, mirasçılığı veya kendisine bırakılan kazandırmayı reddetmiş ya da mirasbırakandan önce ölmüş veya mirastan yoksun kalmış olsa bile tasarruf yürürlükte kalır; yerine getirme borcu, bu durumlardan yararlananlara geçer. Yasal veya atanmış mirasçı, mirası reddetmiş olsa bile lehine yapılmış bir tasarrufun yerine getirilmesini isteyebilir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 31:

Temsilci, genel yetkisi çerçevesinde bazı işlemleri yapabilirse de bazı hâllerde temsilcinin bir işlemi gerçekleştirebilmesi için temsil olunan tarafından kendisine özel yetki verilmesi gerekir. Temsilcinin özel yetkisi olmadan yapmayacağı işlemler şunlardır:

- Dava açma
- Sulh olma
- Hakeme başvurma
- İflâs isteme
- İflâsın ertelenmesini isteme
- Konkordato isteme
- Kambiyo taahhüdünde bulunma
- Bağış yapma (taşınır veya taşınmaz için geçerli)
- Kefil olma
- Taşınmazı devretme ve bir hak ile sınırlama

CEVAP: B

ÇÖZÜM 32:

6098 sayılı TBK m.49/1 hükmüne göre, kusurlu ve hukuksal aykırı bir fiille başkasına zarar veren, bu zararı gidermekle yükümlüdür. Buna göre, haksız fiil sorumluluğu için şu koşulların bir arada bulunması gerekir:

- Haksız eylem
- Zarar
- İlliyet bağı
- Kusur

Mezkûr koşullardan illiyet bağı, **haksız eylem ile oluşan zarar arasındaki neden – sonuç ilişkidir**. Bir olayda illiyet bağı yok ise, kişiye sorumluluk yüklenemez. İlliyet türleri şunlardır:

- **Ortak illiyet:** Birden fazla eylemden hiçbiri zararlı sonucu meydana getirmeye tek başına elverişli değildir. Mezkûr eylemler ancak bir araya gelmeleri hâlinde zararlı sonucu oluşturur. Eylemi gerçekleştiren her biri zarardan müteselsil sorumludur.
- **Yarışan illiyet:** Birden fazla eylemden her biri zararlı sonucu aynı zamanda ve fakat birbirinden bağımsız olarak tek başına meydana getirmeye elverişlidir. Eylemi gerçekleştiren her biri zarardan müteselsil sorumludur.
- **Önüne geçen (farazi) illiyet:** Eylemler arasında öncelik – sonralık ilişkisi vardır. Zararlı sonucu meydana getirmeye elverişli olan eylemin önünde zararı meydana getiren diğer eylemin geçmesi hâlidir. **Bu hâlde, zararlı sonucu meydana getiren eylem olmasaydı sonraki eylem de zararı meydana getirirdi faraziyesi vardır.** Zarar sonucundan yalnızca zararlı önceki eylemi gerçekleştiren kişi sorumludur.
- **Seçimlik illiyet:** Zararlı sonucu meydana getirmeye elverişli birden çok eylem olmasına rağmen, zararı hangi eylemin gerçekleştirdiği tespit edilememekte, bilinmemektedir. Bu hâlde “delil yetersizliği” durumu söz konusudur. Dolayısı ile zarardan kimse sorumlu tutulmaz.

Tüm bu bilgiler ışığında, **Laz Ziya'nın eylemi ve Hüsrev Ağa'nın eylemi, Testere Necmi'nin ölümüne tek başına yol açacak elverişliliğe sahip olmamak ile mezkûr iki eylem ancak bir araya gelmeleri halinde zararlı sonuca yol açabildikleri için, ortak illiyetin varlığı söz konusudur.**

CEVAP: D

ÇÖZÜM 33:

6098 sayılı TBK m.132 hükmüne göre, alacaklı ve borçlunun anlaşarak borçluyu borcundan tamamen veya kısmen kurtarmasına ilişkin yapılan sözleşmeye **ibra sözleşmesi** adı verilir. İbra sözleşmesi ile ilgili şu özelliklerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- İbra tek taraflı bir hukuki işlem değildir. İbra, iki taraflı bir hukuki işlem, yani **sözleşmedir**.
- Alacaklı, tek taraflı olarak borçluyu ibra edemez. Borçlunun da **ibrada kabulü gerekir**.
- İbra ile borç tamamen veya kısmen ortadan kaldırılabilir. Yani **ibra borcu ve ferilerini sona erdiren bir sebeptir**. Ancak **feri borçlara ilişkin yapılan ibra, asıl borcu sona erdirmez**.
- İbra sözleşmesi şekle tabi değildir. Hatta borcu doğuran sözleşme şekle tabi olsa dahi mezkûr kural değişmez.
- İbra açık veya örtülü olarak yapılabilir:
- İbra bir **tasarruf işlemidir**.
- İbra koşula bağlı olarak yapılabilir.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 34:

6098 sayılı TBK m.100 hükmüne uyarınca,

- Borçlu, **faiz veya giderleri ödemedede gecikmemiş ise**, kısmen yaptığı ödemeyi **ana borçtan düşme hakkına sahiptir. Aksine anlaşma yapılamaz**.
- Alacaklı, alacağın bir kısmı için **kefalet, rehin veya başka bir güvence almış ise**, borçlu kısmen yaptığı ödemeyi, **güvence altına alınan veya güvencesi daha iyi olan kısma mahsup etme hakkına sahip değildir**.

Yine 6098 sayılı TBK m.103 hükmüne göre, borcu ödenen borçlu, **bir makbuz ve borcun tamamı ödenmişse, buna ilişkin borç senedinin geri verilmesini veya iptalini isteyebilir**. Yine alacaklı **anaparanın tamamı için makbuz vermişse, faizlerini de almış olduğu kabul edilir**. Yine alacaklı, borç senedini **kaybettiğini iddia ederse**, borçlunun **istemi üzerine**, borcu ödeme sırasında, kendisine borç senedinin **iptalini ve borcun sona ermiş olduğunu gösteren resmen düzenlenmiş veya usulüne göre onaylanmış bir belge vermek zorundadır**.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 35:

Borç ilişkisinden doğan haklar **kural olarak sadece alacaklı ve borçlu arasında sonuç doğurur**. Alacaklı, bu hakkını yalnızca borçluya karşı ileri sürebilir. Bunu sağlayan borçlar hukuki ilkesi **nispilik ilkesidir**. Ancak, nispilik ilkesinin bazı istisnaları vardır. Bunlar:

- Tapuya şerh verilmiş şahsi haklar
- Tam üçüncü kişi yararına sözleşmeler
- Üçüncü kişiyi koruyucu etkili sözleşmeler
- **Halefiyet**

- Şahsi edim niteliği taşımayan borçların üçüncü kişilerce ifası
- Aile konutuna ilişkin kira sözleşmesine taraf olmayan eşin, kiralayana yapacağı bildirim ile taraf hâline gelmesi

CEVAP: E

ÇÖZÜM 36:

Hak sahibine, 3. bir kişiye devredilen taşınmazın alıcısı olabilmek hakkı tanıyan ve kurucu yenilik doğuran hak içeren sözleşmeye, ön alım sözleşmesi adı verilir. Ön alım sözleşmesinin özellikleri şunlardır:

- Adi yazılı şekle tabidir.
- En çok 10 yıllık bir süre için yapılabilir.
- Tapuya şerh edilebilir, şerhin etkisi en çok 10 yıldır.
- Taraflar aksini kararlaştırmadıkça bir başkasına devredilemez ve fakat mirasçılara geçebilir.
- Hak sahibi, hakkını mutlaka dava yolu ile kullanır. Buna göre:

3 aylık hak düşürücü süre	2 yıllık hak düşürücü süre
Satış veya ekonomik olarak satışa eş değer işlemin hak sahibine noter aracılığı ile bildirilmesinden itibaren başlar.	Satış veya ekonomik olarak satışa eş değer işlemin yapılmasından itibaren başlar.

Tüm bu bilgiler ışığında, D seçeneğindeki ifadenin aksine **hak sahibi davasını, satış veya ekonomik olarak satışa eş değer işlemin noter aracılığı ile kendisine bildirilmesinden itibaren 3 aylık ve her halde mezkûr işlemin gerçekleşmesinden itibaren 2 yıllık hak düşürücü süre içinde açmalıdır.**

CEVAP: D

ÇÖZÜM 37:

Satıcı, alıcıya karşı herhangi bir surette bildirdiği niteliklerin satılarda bulunmaması sebebiyle sorumlu olduğu gibi, nitelik veya niteliği etkileyen niceliğine aykırı olan, kullanım amacı bakımından değerini ve alıcının ondan beklediği faydaları ortadan kaldıran veya önemli ölçüde azaltan maddi, hukuki ya da ekonomik ayıpların bulunmasından da sorumlu olur.

Satıcının ayıptan sorumluluğunda zamanaşımı süreleri			
Taşınır mal satışı		Taşınmaz mal satışı	
Kural	İstisna	Kural	İstisna
Satılanın mülkiyetinin alıcıya geçmesinden itibaren 2 yıl	Ağır kusur var ise satıcı 2 yıllık süre ile bağlı olmaz. Burada genel zamanaşımı süresi olan 10 yıl geçerli olur.	Satılanın mülkiyetinin alıcıya geçmesinden itibaren 5 yıl	Satıcının ağır kusuru var ise zamanaşımı süresi 20 yıldır.

Bu bilgiler ışığında **taşınmaz satışında, satıcının taşınmaz yapı satışında ağır kusurundan doğan ayıp sorumluluğu için öngörülen zamanaşımı süresi 20 yıldır.**

CEVAP: E

ÇÖZÜM 38:

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.316/1 hükmüne göre, kiracı, kiralananı, sözleşmeye uygun olarak özenle kullanmak ve kiralananın bulunduğu taşınmazda oturan kişiler ile komşulara gerekli saygıyı göstermekle yükümlüdür. Buna göre:

Konut ve çatılı iş yeri kirası sözleşmeleri	Diğer kira sözleşmeleri
Kiraya veren, kiracıya en az 30 gün süre vererek aykırılığın giderilmesini, aksi halde sözleşmeyi feshedeceği yönünde ihtarda bulunur.	Kiraya veren, kiracıya önceden ihtarda bulunmaksızın, yazılı bir bildirim ile sözleşmeyi derhal feshedebilir.

Tüm bu bilgiler ışığında, Özgür'ün kiraladığı otomobili hor kullanmak ve otomobilin alt kısmını vurup kırmasına yol açması, **diğer kira sözleşmeleri kısmına giren, kiralananı özensiz kullanma durumunu** oluşturur. Bu sebeple, kiraya veren Özgür, mezkûr sözleşmeyi **yazılı bir bildirim ile derhal feshedebilir.**

CEVAP: A

ÇÖZÜM 39:

6098 sayılı TBK'ye göre eser(istisna) sözleşmesi, **yüklenicinin bir eser meydana getirmeyi, iş sahibinin de bunun karşılığında bir bedel ödemeyi üstlendiği sözleşmedir. Eser sözleşmesi ile yüklenici, bir eser meydana getirme garantisini verir. Vekâlet sözleşmesi ise, vekilin vekâlet verenin bir işini görmeyi veya işlemini yapmayı üstlendiği sözleşmedir. Eser sözleşmesinde yüklenici, bir sonuç garanti etmekteyken, vekil ise işi basiretli bir vekil gibi görme borcu altına girip, herhangi bir sonuç garanti etmez.** Bu bilgiler ışığında, A, B, C ve E seçenekleri eser sözleşmesinin konusunu oluştururken; **D seçeneği ise bir sonuç garanti etmeyip bir süreç vadedinde bulunduğundan dolayı vekâlet sözleşmesinin konusunu oluşturur.**

CEVAP: D

ÇÖZÜM 40:

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.584/1 hükmüne göre, eşlerden biri mahkemece verilmiş bir ayrılık kararı olmadıkça veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı doğmadıkça, **ancak diğerinin yazılı rızasıyla kefil** olabilir. Mezkûr yazılı rızanın, **en geç kefalet sözleşmesinin kurulduğu sırada verilmiş olması** gerekir. Ancak, şu hallerde eşin yazılı rızası aranmaz:

- Müteselsil kefaletin adi kefalete dönmesi
- Kefil lehine olan güvencelerin artması

- Kefil olunan miktarın azalması
- Ticaret siciline kayıtlı olan ticari işletmenin sahibinin bu ticari işletme için kefil olması
- Ticaret şirketi ortak veya yöneticilerinin bu şirket için kefil olması

CEVAP : B**ÇÖZÜM 41:**

Yönetim kurulunun devredilmez yetkileri şunlardır;

- Üst düzeyde yönetim ve yönetim teşkilatının belirlenmesi,
- Muhasebe ve finans denetimi ve planlaması,
- Müdürlerin atanması ve görevden alınması, yönetimde görevli kişilerin gözetimi,
- Pay defteri yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterlerinin tutulması,
- Yıllık faaliyet raporlarının, bilançoların ve kar dağıtım tekliflerinin genel kurula sunulması,
- Genel kurul toplantılarının hazırlanması ve genel kurulun toplantıya çağırılması (görev süresi dolmuş olsa bile),
- Genel kurul kararlarının yerine getirilmesi ve
- Borca batıklık durumunun mahkemeye bildirilmesi (çağrı ve bildirim yükümlülüğü) gibi görevler yönetim kurulunun görevleridir.
- Önemli miktarda malvarlığının toptan satışı genel kurulun devredilmez yetkileri arasındadır.

CEVAP : E**ÇÖZÜM 42:**

Kollektif şirket ortağı ile komandite ortakların sorumluluğu ikinci derece sınırsız ve müteselsildir. Çünkü borçlardan önce şirket tüzel kişiliği tüm malvarlığıyla sorumludur. Şirkete yapılan takiplerin semeresiz kalması halinde bu ortakların sorumluluğu doğacaktır. Anonim ve limited şirkette ise ortaklar sadece şirkete karşı ve taahhüt ettiği sermaye ile sınırlı sorumludurlar. Komandit şirketlerde komanditer ortak da sınırlı sorumludur.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 43:**

Kenan keşideci yani senedi düzenleyen kişidir ve senet poliçedir. Muhittin ise kabul etmiş muhatap olarak poliçenin asıl borçlusudur. Leyla senedin alacaklısı olan lehtardır ve ilk ciroyu cıranta Ceren değil Leyla yapmıştır. Leyla senedi beyaz ciro ile devretmiştir. Ceren ise senedi tahsil cirosu ile ve tam ciro şeklinde devretmiştir.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 44:**

- Poliçede dört tür vade vardır (görüldüğünde – görüldüğünden belli süre sonra- keşide tarihinden belli süre sonra- belli bir günde)
- Poliçede vade gösterilmemişse bile, görüldüğünde ödenecek vadeli poliçe sayılır. Bu sebeple poliçede vade unsurunun yer almaması poliçeyi geçersiz kılmaz.

CEVAP : A**ÇÖZÜM 45:**

- Her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davaları ve çekişmesiz yargı işleri ticari davalardır ve ticari davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür.
- Tarafların tacir olup olmadıklarına bakılmaksızın;
- Türk Ticaret Kanununda düzenlenen davalar
- Türk Medenî Kanununun ilgili maddelerinde düzenlenen, rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanlar ile ilgili hükümlerden doğan davalar
- Türk Borçlar Kanununun malvarlığının veya işletmenin devralınması ile işletmelerin birleşmesi ve şekil değiştirmesi hakkındaki hükümlerden doğan davalar
- Rekabet yasağına ilişkin ilgili hükümlerden doğan davalar
- Yayın sözleşmesine ilişkin ilgili hükümlerden doğan davalar
- Kredi mektubu ve kredi emrini düzenleyen ilgili hükümlerden doğan davalar
- Komisyon sözleşmesi (alım-satım), ticari temsilciler, ticari vekiller ve diğer tacir yardımcıları için öngörülmuş bulunan ilgili hükümlerden doğan davalar "(Simsarlık sözleşmesi sayılmamıştır)"
- Fikrî mülkiyet hukukuna dair (marka-patent vs.) ilgili hükümlerden doğan davalar
- Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin ilgili hükümlerden doğan davalar
- Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin ilgili hükümlerden doğan hukuk davaları ve çekişmesiz yargı işleri ticari dava ve ticari nitelikte çekişmesiz yargı işi sayılır. Bu sayılan davalar mutlak ticari davalardır.
- Bir ticari işletmeyi "ilgilendiren" havale, vedia ve fikir ve sanat eserlerine ilişkin haklardan doğan davalar da yarı mutlak/nispi ticari dava olarak isimlendirilir.
- Satım, kira, hizmet, eser ve vekalet gibi sözleşmelerinden doğan davalar ticari dava değildir. Ancak bu sözleşmeler her iki tarafında ticari işletmesiyle ilgili ise o zaman ticari bir dava söz konusu olacaktır.
- Özel kanun hükümleri gereği, Kooperatifler kanununda düzenlenen hususlardan doğan davalar, Finansal kiralama sözleşmesinden doğan davalar ile iflas ve konkordato davaları da mutlak ticari davalar olarak kabul edilmektedir.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 46:**

Ticari işlerde hem anapara hem de gecikme faiz oranı serbestçe belirlenir. Eğer faiz oranı belirlenmediyse o halde yasal faiz ile ilgili hükümler (3095 sayılı kanun), ilgili boşluğu dolduracaktır. Açıkça talep edilirse ve yalnızca temerrüt faizi için TCMB avans faiz oranı da talep edilebilir. Üç aydan aşağı olmamak üzere, faizin anaparaya eklenerek birlikte tekrar faiz yürütülmesi şartı, yalnız cari hesaplarla her iki taraf bakımından da ticari iş niteliğinde olan ödünç sözleşmelerinde geçerlidir. Şu şartla ki, bu fıkra, sözleşenleri tacir

olmayanlara uygulanmaz. Kanun, devrelerin üç aydan az olmamasını ve her iki tarafın tacir olmasını da ayrıca şart koşturmuştur.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 47:

- Tacir sıfatının nasıl kazanıldığını anlamak için, öncelikle tacirlerin üç ayrı sınıfta toplandığını bilmek gerekir. Bunlar; Gerçek kişi tacirler, tüzel kişi tacirler (Şirketler, dernek ve vakıflar, kamu iktisadi teşekkülleri) ve donatma iştirakidir
- İşletmesini açtığını duyurmuş veya tescil etmiş olmakla beraber henüz işletmeye başlamamış kişi de tacir sayılmaktadır.
- Küçük ve kısıtlılara ait ticari işletmeyi bunların adına işleten yasal temsilci, tacir sayılmaz. Tacir sıfatı, temsil edilene aittir. Ancak, yasal temsilci ceza hükümlerinin uygulanması yönünden tacir gibi sorumlu olur
- Ticaret şirketlerinde ortaklar değil, şirketin kendisi ticaret siciline tescil edilmekle tacir sıfatına sahip olur. Bu sebeple Limited şirkette ortaklar değil şirket tacirdir. (Adi şirkette ise tacir olma imkanı ortaklar bakımından mümkündür)

CEVAP : D

ÇÖZÜM 48:

- Kanunda aksine hüküm olmadıkça ticaret şirketlerine sermaye olarak;
 - a) Para, alacak, kıymetli evrak ve sermaye şirketlerine ait paylar,
 - b) Fikrî mülkiyet hakları,
 - c) Taşınır ve her çeşit taşınmaz,
 - d) Taşınır ve taşınmazların faydalanma ve kullanma hakları,
 - e) Kişisel emek,
 - f) Ticari itibar,
 - g) Ticari işletmeler,
 - h) Haklı olarak kullanılan devredilebilir elektronik ortamlar, alanlar, adlar ve işaretler gibi değerler,
- Her ne kadar alacaklar ticaret şirketlerine sermaye olarak getirilebilse de, cari hesap sözleşmesindeki bir alacak, sözleşme devam ettiği müddetçe devredilemez veya talep edilemez. Cari hesap sözleşmesi sona erene kadar bölünmezlik ilkesi gereği alacıklılık ve borçluluk sıfatları kalkar.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 49:

Bir şahıs şirketi ile (Kollektif – adi komandit) bir sermaye şirketi ya da kooperatif şirket birleşecek ise, Şahıs şirketi devrolan şirket olmak zorundadır. Bu sebeple Kollektif şirket ya başka bir kollektif şirketi ya da bir adi komandit şirketi devralabilir.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 50:

Çek'te faiz, kabul ve vade kayıtları konamaz. Aksi halde çek geçerlidir ancak bu kayıtlar yazılmamış sayılma hükmünde olur. Geriye ciro ise emre yazılı senetlerde senedin, daha önce senette imzası olan bir borçluya yeniden ciro edilmesidir ve geriye ciro geçerlidir.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 51:

Görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilmesi hâlinde, taraflardan birinin, bu karar verildiği anda kesin ise tebliğ tarihinden, süresi içinde kanun yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten; kanun yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak, dava dosyasının görevli ya da yetkili mahkemeye gönderilmesini talep etmesi gerekir. (HMK 20.md)

CEVAP : B

ÇÖZÜM 52:

Çekinme kararına karşı üst mahkemeye başvurulabilir. Yasaklama sebebinin doğduğu tarihten itibaren, o hâkimin huzuru ile yapılan bütün işlemler, üst mahkemenin kararı ile iptal olunabilir. Hüküm ve kararlar ise herhâlde iptal olunur. Bu durumda, hâkim yargılama giderlerine mahkûm edilebilir. (HMK 35.md)

6100 sayılı Kanunda önce yürürlükte olan 1086 sayılı Kanunda hakkında yasaklılık sebebi bulunan hâkimin, ancak iki tarafın açık ve yazılı muvafakatleri ile davadan çekinmeyebileceği belirtilmesine karşın bu hüküm 6100 sayılı Kanunda öngörülmemiştir.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 53:

Bir yargılamanın konusu olan hak veya şey üzerinde kışmen ya da tamamen hak iddia eden üçüncü kişi, hüküm verilinceye kadar bu durumu ileri sürerek, yargılamanın taraflarına karşı aynı mahkemede dava açabilir. Asli müdahale davası ile asıl yargılama birlikte yürütülür ve karara bağlanır. (HMK 65.md)

Asli müdahale, çelişkili kararların önüne geçmek, gerçeğin ortaya çıkartılması, usûl ekonomisi, hukukî dinlenilme hakkının tam gerçekleştirilmesi, muvazaalı yargılamaların önüne geçmek gibi amaçlara hizmet eden bir kurumdur.

Fer'i müdahale çekişmesiz yargıda mümkün değilken, asli müdahale çekişmesiz yargıda da mümkündür ve asli müdahalede bulunulmasıyla çekişmesiz yargı işi kural olarak çekişmeli yargıya dönüşür.

Asli müdahale şartları oluşsa da hak iddiasında bulunan üçüncü kişi, yetkili ve görevli olmak kaydıyla ilgili mahkemede ilk davanın taraflarına karşı bağımsız bir dava da açabilir. Yani, asli müdahale bir zorunluluk değil, üçüncü kişiye tanınan bir imkândır.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 54:

İnşâî dava, yeni bir hukukî durumun yaratılmasını, mevcut bir hukukî durumun içeriğinin değiştirilmesini ya da onun tümüyle ortadan kaldırılmasını hedefleyen bir dava çeşididir.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 55:**

Cevap dilekçesini verme süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren iki haftadır. Ancak, durum ve koşullara göre cevap dilekçesinin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor yahut imkânsız olduğu durumlarda, yine bu süre zarfında mahkemeye başvuran davalıya, cevap süresinin bitiminden itibaren işlemeye başlamak bir defaya mahsus olmak ve bir ayı geçmemek üzere ek bir süre verilebilir (HMK 127.md)

CEVAP : E**ÇÖZÜM 56:**

İlamlar ile düzenleme şeklindeki noter senetleri, sahteliği ispat olunmadıkça kesin delil sayılırlar. İlgililerin beyanına dayanılarak noterlerin tasdik ettikleri senetlerle diğer yetkili memurların görevleri içinde usûlüne uygun olarak düzenledikleri belgeler, aksi ispatlanıncaya kadar kesin delil sayılırlar. (HMK 204.md) Örneğin, mahkeme huzurunda yapılan sulhler, resmî vasiyetname düzenlenmesi ve tereke tespiti gibi resmî belgeler de resmî senet kuvvetine sahiptir.

Mahkeme huzurunda ikrar olunan veya mahkemece inkâr edenden sadır olduğu kabul edilen adi senetler, aksi ispat edilmedikçe kesin delil sayılırlar. Usûlüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik veriler de senet hükmündedir. (HMK 205.md)

CEVAP : E**ÇÖZÜM 57:**

Hüküm yeterince açık değilse veya icrasında tereddüt uyarıyor yahut birbirine aykırı fıkralar içeriyorsa, icrası tamamlanıncaya kadar taraflardan her biri hükmün açıklanmasını veya tereddüt ya da aykırılığın giderilmesini isteyebilir. (HMK 305.md) Buna hükmün tanzihinin istenilmesi denir.

Hüküm fıkrasında taraflara tanınan haklar ve yüklenen borçlar, tanzih yolu ile sınırlandırılmaz, genişletilemez ve değiştirilemez. (HMK 305.md)

CEVAP : B**ÇÖZÜM 58:**

(1) İlk derece mahkemelerinin aşağıdaki kararlarına karşı istinaf yoluna başvurulabilir:

a) Nihai kararlar

b) İhtiyati haciz ve ihtiyati tedbir taleplerinin reddi kararları, karşı tarafın yüzüne karşı verilen ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları, karşı tarafın yokluğunda verilen ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararlarına karşı yapılan itiraz üzerine verilen kararlar

(2) Manevi tazminat davalarında verilen kararlara karşı,

miktar veya değere bakılmaksızın istinaf yoluna başvurulabilir. (HMK 341.md)

2020 Temmuzda yapılan değişiklikle, Kanunun istinaf yoluna başvurulabilen kararları düzenleyen 341'inci maddesinin (1) nolu fıkrasında değişiklikler yapılarak istinafın kapsamı genişletilmiştir. Yapılan değişiklikle özetle, aleyhine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kararı verilen taraf; bu karar yüzüne karşı verilmişse doğrudan istinaf kanun yoluna başvurabilecek; yokluğunda verilmişse öncelikle kararı veren mahkemeye itiraz edebilecek ve itirazın reddi durumunda istinaf kanun yoluna başvurabilecektir.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 59:****Şikayet Nedenleri:****a. İşlemin Kanuna Aykırı Olması**

Kanuna aykırılık genel bir şikayet sebebidir, yani diğer bütün şikayet sebepleri arasında birer kanuna aykırılık halleridir. Ancak diğer şikayet sebepleri kanuna aykırılığın önüne geçer.Örneğin; İcra müdürünün hacizli bir taşınmazı pazarlıkla satması, haczi caiz olmayan bir malın haczedilmesi gibi.

b. İşlemin Hadiseye Uygun Olmaması

Bu şikayet sebebinin söz konusu olabilmesi için kanunen icra müdürüne verilmiş bir takdir yetkisinin bulunması gerekir.Örneğin; İcra müdürünün asgari ücretle çalışan borçlunun maaşının dörtte üçünü haczetmesi, haciz işlemine borçlu için yokluğu en fazla yük teşkil edecek olan maldan başlaması gibi.

c. Bir Hakkın Yerine Getirilmemesi

İcra müdürünün görevine giren bir işi geçerli bir gerekçe olmamasına rağmen yapmayı reddetmesi halinde söz konusu olur.Örneğin; İcra müdürünün takibi zamanaşımına uğradığı gerekçesi ile almaması, kesinleşmiş bir takipte, masrafı da peşinen verilmiş olmasına rağmen haciz talebini reddetmesi gibi.

d. Bir Hakkın Sebepsiz Sürüncemede Bırakılması

Kanunen icra müdürünün yerine getirmesi gereken bir işlemi, uygun bir zaman beklenmesine rağmen yerine getirmemesidir. Hakkın yerine getirilmemesinden farkı, bu şikayet sebebinde ret veya kabul yolunda icra müdürünün iradesi açık değildir.Örneğin; Kesinleşmiş bir takipte haciz talep edilmesine rağmen kanundaki uygun süre çoktan geçmesine rağmen haciz işleminin gerçekleştirilmemiş olması gibi.

e. Kamu Düzenine Aykırılık (İcra ve İflas Kanunu'nda Düzenlenmemiştir)

Kamu düzenine aykırılık kanunda düzenlenmiş bir şikayet sebebi değildir ve öğretilerde hangi sebeplerin kamu düzenine aykırılık olarak nitelendirileceği tartışmalıdır. Örneğin; Taraf veya takip ehliyeti bulunmadan takip yapılması, borçlunun veya üçüncü kişinin savunma hakkının elinden alınmış olması, hukuken mevcut olmayan yani yok hükmündeki işlemler(icra dairesinin, icra mahkemesine ait bir işi yapması gibi.) genel olarak kamu düzenine aykırılık olarak değerlendirilebilir.

İcra müdürü, borçlunun taşınmazını yasaya aykırı haczetmesi durumunda, şikâyet süresi yedi gündür (İİK m. 16/1).

CEVAP : B

ÇÖZÜM 60:

Haciz çeşitleri şunlardır;

- İhtiyati Haciz:** Rehinle teminat altına alınmamış para alacaklarında, geçici bir hukuki koruma sağlar ve kural olarak kesin hacze dönüşmedikçe alacaklıya satış isteme yetkisi vermez.
- Geçici Haciz:** İtirazın geçici kaldırılması üzerine söz konusu olur ve kural olarak kesin hacze dönüşmedikçe alacaklıya satış isteme yetkisi vermez.
- Kesin Haciz:** Takip kesinleştikten sonra söz konusu olur.
- İlave Haciz:** Hacze iştirak halinde haczedilen malın tutarı alacaklıların toplam alacağını karşılamaya yetmeyecek durumda olması halinde söz konusu olur ve talep gerekir.
- Tamamlama haczi:** Paraların paylaşılması aşamasında, haczedilen malların tutarı bütün alacaklıların alacağını karşılamaya yetmeyecek durumda olması halinde söz konusu olur ve icra müdürü tarafından kendiliğinden (re'sen) gerçekleştirilir.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 61:

İstihkak davası genel hükümlere göre incelenir ve basit yargılama usulüne tabidir. Bu davada ispat açısından özel bir düzenleme mevcuttur. Üçüncü kişi malı ne surette edindiğinin yanında, malın hangi hukuki sebeple borçlunun elinde bulunduğunu ispat etmesi gerekir.

Bu davada icra mahkemesi diğer işlerinden farklı olarak, her türlü delille değerlendirme yapar ve dolayısıyla verdiği karar maddi anlamda kesin hüküm teşkil eder. Mahkemenin bu konuda verdiği kararlar hakkında yargılamanın yenilenmesi yoluna gidilebilir.

İstihkak davası sonuçlanmadan, takibin ertelenmesine karar verilmediği durumlarda, mal satılıp paraya çevrilmiş ise dava bedel üzerinden devam eder.

İstihkak davası devam ederken mal hakkında satış isteme süresi işlemez. Dava devam ederken haciz kalkarsa dava konusuz kalır.

İstihkak davasının konusu oluşturan haklar oluşturur;

- Kuvvetlendirilmiş kişisel haklar
- Alacaklar
- Sınırlı aynı haklar
- Mülkiyet

İflasta açılacak olan istihkak davasının konusunun sadece bu sayılanlardan mülkiyet olabileceğine çok dikkat etmek gerekir.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 62:

GECİKMiŞ İTİRAZ (İİK m.65)

- Borçlu elinde olmayan sebeplerden ötürü süresi içerisinde itiraz edememiş olması halinde bu yola başvurulabilir. Usul hukukundaki eski hale getirmenin icra hukukuna yansımış halidir.
- Borçlu engelin ortadan kalktığı tarihten itibaren 3 gün içinde, en geç haczedilen mallar paraya çevrilmeye kadar, icra dairesinin bağlı bulunduğu icra mahkemesine başvurur.
- Gecikmiş itirazda borçlu, mazeretini gösterir delillerle birlikte itiraz sebeplerini ve dayanaklarını bildirmeye mecburdur. Gecikmiş itiraz takibi kendiliğinden durdurulmaz, ancak mahkeme takibin durdurulup durdurulmayacağını kararını verir. Mazeretin kabulü halinde daha önce durmasına karar verilmemiş olsa dahi takip durur. Borçlu gecikmiş itirazını, bir dilekçe ile veya sözlü olarak icra mahkemesinde tutanak düzenlettirmek suretiyle yapabilir.
- İtiraz mümkün olan tüm takiplerde gecikmiş itiraza başvurulabilmesi mümkündür. **Alacaklı daha önce-sinde haciz tesis etmiş ise, gecikmiş itirazın kabulü kararının alacaklıya teahhim veya tebliğinden itibaren 7 gün içinde alacaklı, itirazın iptali davası veya itirazın kaldırılması yollarına başvurmaması halinde hacizler hükümsüz kalır.**

CEVAP : C

ÇÖZÜM 63:

İflasın açılması ile iflas masasına giren mal ve haklara ilişkin hukuk davaları 2. alacaklılar toplantısından 10 gün sonrasında kadar durur. Bu süreye kadar durmasının sebebi artık davalara müflis adına iflas idaresinin devam edecek olmasıdır. Dolayısıyla bu süreç zarfında bu davalara devam edilip edilmeyeceğinin kararını alacaklılar bu toplantıda vereceklerdir. Ancak;

- Acele davalar,
- Şeref ve haysiyete saldırıdan kaynaklı davalar,
- Cismani zarardan kaynaklı tazminat davaları,
- Aile ve şahıs hukukuna ilişkin davalar (ör;boşanma, nafaka, soy bağının reddi, babalık)
- Ceza davaları,
- Tahliye davaları gibi davalar bu karardan etkilenmez.

Bu durum 6352 Sayılı İİK'nın m.193/2'de düzenlenmiştir. Buna göre iflasın açılmasıyla duran takipler iflasın kesinleşmesi ile düşecektir.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 64:

İflasın normal sona erme şekli iflasın kapanmasıdır. İflasın kaldırılması bazı olağanüstü durumlarda söz konusu olur. Bu durumlar;

- Müflisin tüm borçlarının ödenmesi
- Tüm alacaklıların talebini geri alması
- Müflisin teklif ettiği konkordatonun tasdik edilmesi
 - İflasın kaldırılması talebini tüm borçların ödenmesi veya alacaklıların talebini geri alması durumunda müflisin kendisi, konkordatonun tasdik edilmesi halinde ise iflas idaresi gerçekleştirir.
 - İflasın kaldırılması talebi, iflas kararı veren Asliye Ticaret Mahkemesinden talep edilir. Mahkeme basit yargılama usulüne göre inceleme yapar. Bu karar iflas kararının ilan usulüne göre ilan edilir ve kanun yoluna götürülebilir.

CEVAP : A**ÇÖZÜM 65:**

Zaman bakımından uygulamada;

işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimseye ceza verilmez. Bununla birlikte fiil işlendikten sonra yürürlüğe giren ve failin lehine olan ceza kanunu geçmişe uygulanır.

Yargılamanın yapıldığı zaman yürürlüğe giren kanun tarafından suç olmaktan çıkarılan fiil yönünden "Lehe kanun geçmişe uygulanır." ilkesi geçerlidir ve suç olmaktan çıkarılan bir fiil nedeniyle artık fail yargılanamaz.

Ancak İnfaz rejimine ilişkin hükümler derhal uygulanır. Bu hükümler bakımından lehe olan kanun araştırması yapılamaz. infaz rejimine ilişkin bu kuralın kanunda 3 tane istisnası vardır: *Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olan infaz rejimine ilişkin hükümler ancak sanığın lehine ise derhal uygulanabilecektir.* (TCK md. 7/3). Bu bakımdan koşullu salıverilme ilgili olan infaz rejimine ilişkin hükümler ancak sanık lehine ise derhal uygulanır.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 66:**

İşlemeyi amaçladığı bir suçun icra hareketlerine başlayan failin kendi iradesi veya çabasıyla hareketlere son vermesi veya suçun meydana gelmesini engellemesidir.(TCK md. 36).

Gönüllü vazgeçmenin şartları şunlardır:

- Öncelikle kasıtlı bir suçun işlenmesine yönelik olarak icra hareketlerine başlanmalı,
- Suç tamamlanmadan önce vazgeçme gerçekleşmeli,
- Vazgeçmenin konusu; icra hareketinin devamına, suçun tamamlanmasına ya da sonucun gerçekleşmesine yönelik bulunmalı yani sanık suçun icra hareketlerinden vazgeçmeli ya da kendi çabalarıyla suçun tamamlanmasını veya sonucun gerçekleşmesini önlemeli,
- Vazgeçme gönüllü olmalı yani fail suçun icra hareketlerini isteyerek terk etmeli ya da suçun tamamlanmasını veya sonucun gerçekleşmesini isteyerek önlemeli,
- Suçun tamamlanmasının önlenmesi veya sonucun gerçekleşmesinin engellenmesi, failin çabalarıyla meydana gelmelidir.

Gönüllü vazgeçmenin şartlarından ve kanun maddesinden de anlaşıldığı gibi teşebbüsten sorumlu tutulabilmek elinde olmayan nedenlerle tamamlanmaması ile gerçekleşir. Ancak gönüllü vazgeçmede iradi olarak söz konusu eylemin gerçekleştirilmemesi ya da tamamlanmasının gerçekleştirilmesinin önlenmesi gerekir.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 67:**

Bileşik suç: Biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturması dolayısıyla tek fiil sayılan suça denir. Bir suçun, diğerinin işlenmesinde yalnızca araç durumunda olması bileşik suçun varlığı için yeterli değildir. Bileşik suçta bahsedildiği şekilde birleşen suçlar birbirinden farklı suçlardır. Bu tür suçlarda içtima hükümleri uygulanmaz. Bileşik suçun unsuru ya da ağırlaştırıcı nedeni olan suçun tamamlanması; ancak asıl suçun teşebbüs aşamasında kalması durumunda, faile teşebbüs hükümlerine göre ceza verilecektir. Örneğin fail başkasının konutuna girdikten sonra cebir kullanmasına karşın malı alamamışsa, bu durumda konutta yağma suçunun ağırlaştırıcı nedeni olan konut dokunulmazlığını ihlali suçu tamamlanmış; ancak asıl suç olan yağma suçu teşebbüs aşamasında kalmıştır.

CEVAP : A**ÇÖZÜM 68:**

Müsadere, işlenen bir suç ile ilgili belirli bazı eşya veya kazançların mülkiyetinin devlet hazinesine aktarılması olarak tanımlanabilir. Ceza hukukunda suç işleyen kişinin tüm malvarlığının devlete geçirilmesi anlamında "genel müsadere" anayasamızca yasaklanmıştır. (Anayasa md 38) Suçta kullanılan eşya üzerinde paydaşlık söz konusu ise sadece suç ile bağı olan ilgili paydaşın payı müsadere edilir. Bu sayede müsadere işlemi yapılırken üçüncü şahıslar mağdur edilmeye çalışılır. Bir eşyanın müsadere edilebilmesi için, öncelikle müsadere edilecek eşyanın KASTEN işlenen bir suç ile ilgisinin olması gerekir. Taksirle işlenen suçlarda müsadere hükümlerinin uygulanması mümkün değildir. Bu sebeple C seçeneği dışındaki ifadelerin hepsi doğrudur.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 69:**

Göçmen kaçakçılığı suçu, maddi çıkar elde etmek amacıyla yasal olmayan yollardan Türkiye'ye insan sokma veya Türkiye'den yurtdışına insan çıkmasına imkan sağlanmasıyla oluşan suç türüdür. Göçmen kaçakçılığı suçuna teşebbüs halinde suç tamamlanmış gibi cezalandırılır. Göçmen kaçakçılığı suçu, özel kast ile işlenebilen bir suç tipidir. Suçun, mağdurların; hayatı bakımından bir tehlike oluşturması, onur kırıcı bir muameleye maruz bırakılarak işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarısından üçte ikisine kadar artırılır. Ayrıca bu suç, bir örgütün faaliyeti kapsamında işlenmesi halinde, verilecek cezalar yarı oranında artırılır. Göçmen kaçakçılığı suçu, şikayete tabi suçlar arasında değildir.

Göçmen kaçakçılığı ile insan ticareti suçu sorularda çok karıştırılır. Göçmen kaçakçılığı suçunda mağdurun fiile rızası

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

vardır. Bu suçta mağdur, kendi rızasıyla Türkiye'ye girmek, Türkiye'den başka bir ülkeye gitmek veya ülkemizde barınmak istemektedir. İnsan ticareti suçunda mağdurun işlenen fiile ya rızası yoktur ya da rızası hıleyle sakatlanmıştır.

Göçmen kaçakçılığı suçu, maddi yarar elde etmek maksadıyla şu seçimlik hareketlerden herhangi birinin icra edilmesiyle işlenmiş olur (TCK md 79)

- Bir yabancının yasal olmayan yollardan ülkeye sokulması
- Ülkeye girmiş bir yabancının ülkede kalmasına imkan sağlanması
- Türkiye vatandaşı veya yabancının yurt dışına çıkmasına imkan sağlama

CEVAP : D

ÇÖZÜM 70:

Türk Ceza Kanunu'nun 267.maddesine göre, "Yetkili makamlara ihbar veya şikayette bulunarak ya da basın ve yayın yoluyla, işlemediğini bildiği halde, hakkında soruşturma ve kovuşturma başlatılmasını ya da idari bir yaptırım uygulanmasını sağlamak için bir kimseye hukuka aykırı bir fiil isnat eden kişi, iftira suçundan dolayı cezalandırılır."

İftira suçunun vücut bulması için failin, bir kimseye İŞLEMEDİĞİNİ BİLDİĞİ SUÇU isnat etmesi gerekecektir. Somut olayda Çiğdem arkadaşı Aslı'yı çekemediği için sahte deliller uydurarak Aslı'ya karşı iftira suçunu işlemiştir. Ayrıca maddi eser ve delillerini uydurarak iftirada bulunulması, cezanın yarı oranında artırılma sebebidir. Bu durum hakimin takdirine bağlı değildir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 71:

Kamu görevlisi üzerinde nüfuz sahibi olduğundan bahisle, haksız bir işin gördürülmesi amacıyla girişimde bulunması için, doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, kendisine veya bir başkasına menfaat temin eden kişi "Nüfuz ticareti suçunu" işler. 2012 yılına kadar bu suçu sadece kamu görevlisi sıfatına sahip olanlar işleyebiliyordu, tapu müdürünün kamu görevlisi olması hasebiyle, verilecek hapis cezası yarı oranında artırılır. Ayrıca belirtmek gerekir ki menfaat temini konusunda anlaşmaya varılması halinde dahi bu suç vücuda gelmiş olur.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 72:

Olaya bakıldığında failin yağma suçunu gerçekleştirdiği görülmektedir. Olayda failin fiilleri bir arada olduğu için yani hırsızlık ve yaralama fiilleri aynı anda gerçekleştiği için bu fiilleri birbirinden ayırmak söz konusu değildir. Ancak şuna dikkat edilmelidir ki, sorular yanıtlanırken kanundan bağımsız hareket edilmemelidir. Fail yağma suçunu işlerken aynı zamanda failin kolunun kırılmasına neden olmuştur. Yağma suçunun nitelikli halleri TCK'nın 149/1 ve 149/2'de düzenlenmiştir. TCK'nın 149/2'ye göre; ağma

suçunun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hallerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır. Dolayısıyla bu hüküm nitelikli haller altında düzenlendiği için nitelikli yağma ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralamadan ayrı ayrı cezalandırılmaya gidilir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 73:

Yakalama, suç şüphesi altında bulunan kimsenin hakim kararı olmaksızın yetkili kişilerce özgürlüğünden alıkonulması halidir. Aşağıda belirtilen hâllerde, herkes tarafından geçici olarak yakalama yapılabilir:

- Kişiyi suçu işlerken rastlanması.
- Suçüstü bir fiilden dolayı izlenen kişinin kaçması olasılığının bulunması veya hemen kimliğini belirleme olanağının bulunmaması.
- Kolluk görevlileri, tutuklama kararı veya yakalama emri düzenlenmesini gerektiren ve gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde; Cumhuriyet savcısına veya âmirlerine derhâl başvurma olanağı bulunmadığı takdirde, yakalama yetkisine sahiptirler.
- Soruşturma ve kovuşturması şikâyete bağlı olmakla birlikte, çocuklara, beden veya akıl hastalığı, malûllük veya güçsüzlükleri nedeniyle kendilerini idareden aciz bulunanlara karşı işlenen **suçüstü hallerinde kişinin yakalanması şikâyete bağlı değildir**. Bu bilgi ışığında II numaralı öncül hatalıdır.
- Kolluk, yakalandığı sırada kaçmasını, kendisine veya başkalarına zarar vermesini önleyecek tedbirleri aldıktan sonra, yakalanan kişiye kanunî haklarını derhal bildirir.
- Yakalanıp kolluğa teslim edilen veya ikinci fıkra uyarınca görevlilerce yakalanan kişi ve olay hakkında Cumhuriyet savcısına hemen bilgi verilerek, emri doğrultusunda işlem yapılır.
- Yakalama emrine konu işlemin yerine getirilmesi nedeniyle yakalama emrinin çıkarılma amacının ortadan kalkması durumunda mahkeme, hâkim veya Cumhuriyet savcısı tarafından yakalama emrinin derhâl iadesi istenir.

Tüm bu bilgiler ışığında II numaralı öncülde verilen ifade yanlıştır.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 74:

CMK md. 63'te bilirkişilik kurumu "Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir. Ancak, genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukukî bilgiyle çözümlenmesi mümkün

olan konularda bilirkişiye başvurulamaz. Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe, bilirkişi olarak görevlendirilemez. Bilirkişi atanması ve gerekçe gösterilerek sayısının birden çok olarak saptanması, hâkim veya mahkemeye aittir. Birden çok bilirkişi atanmasına ilişkin istemler reddedildiğinde de aynı biçimde karar verilir. Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı da bu maddede verilen yetkileri kullanabilir." denilmekle düzenlenmiştir.

CMK md. 66'da " Bilirkişi incelemesi yaptırılmasına ilişkin kararda, cevaplandırılması uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorularla inceleme konusu ve görevin yerine getirileceği süre belirtilir. Bu süre, işin niteliğine göre üç ayı geçemez. Özel sebepler zorunlu kıldığında bu süre, bilirkişinin istemi üzerine, kendisini atayan merciin **gerekçeli kararıyla en çok üç ay daha uzatılabilir**. Belirlenen süre içinde raporunu vermeyen bilirkişi hemen değiştirilebilir" denilmektedir.

Ancak Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukukî bilgiyle çözümlenmesi **mümkün olan konularda bilirkişiye BAŞVURULAMAZ**. Hakimlik mesleğiyle çözüm bulunamayacak teknik bilgi ve tecrübe isteyen hususlarda bilirkişiye başvurulabilir.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 75:

Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hakimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya resen mahkemece karar verilir. Bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterilir ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukuki ve fiili nedenlere yer verilir. Sonuç olarak hem soruşturma evresinde hem de kovuşturma evresinde tutuklama kararını mutlaka mahkeme vermektedir. Ayrıca **5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu 21. maddesi gereği onbeş yaşını doldurmamış** suça sürüklenen çocuklar hakkında **üst sınırı beş yılı** geçmeyen hapis cezası gerektiren fiillerden dolayı **tutuklama kararı verilemez**. Diğer ifadeler doğrudur.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 76:

Fiili işlediği yolunda kuvvetli şüpheler bulunan şüpheli veya sanığın akıl hastası olup olmadığını, akıl hastası ise ne zamandan beri hasta olduğunu ve bunun, kişinin davranışları üzerindeki etkilerini saptamak için; uzman hekimin önerisi üzerine, Cumhuriyet savcısının ve müdafinin dinlenmesinden sonra resmî bir sağlık kurumunda gözlem altına alınmasına, soruşturma evresinde sulh ceza hâkimi, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından karar verilebilir.

Şüpheli veya sanığın müdafii yoksa hâkim veya mahkemenin istemi üzerine, baro tarafından bir müdafii görevlendirilir.

Gözlem süresi üç haftayı geçemez. Bu sürenin yetmeyeceği anlaşılırsa resmî sağlık kurumunun istemi üzerine, her seferinde üç haftayı geçmemek üzere ek süreler verilebilir; ancak sürelerin **toplamı üç ayı geçemez**.

Extra bilgi : Gözlem altına alınma kararına karşı itiraz yoluna gidilebilir; itiraz, kararın yerine getirilmesini durdurur.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 77:

Haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir. Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarında **bir yıl içinde rücu eder**.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 78:

Otopsi, Cumhuriyet savcısının huzurunda biri adli tıp, diğeri patoloji uzmanı veya diğeri dallardan birisinin mensubu veya biri pratisyen iki hekim tarafından yapılır. Müdafii veya vekil tarafından getirilen hekim de otopside hazır bulunabilir. Zorunluluk bulunduğu otopsi işlemi bir hekim tarafından da yapılabilir; bu durum otopsi raporunda açıkça belirtilir.

Otopsi, cesedin durumu olanak verdiği takdirde, mutlaka baş, göğüs ve karnın açılmasını gerektirir.

Ölümünden hemen önceki hastalığında öleni tedavi etmiş olan tabibe, otopsi yapma görevi verilemez. Ancak, bu tabibin otopsi sırasında hazır bulunması ve hastalığın seyri hakkında bilgi vermesi istenebilir.

Gömülmüş bulunan bir ceset, incelenmesi veya otopsi yapılması için mezardan çıkarılabilir. Bu husustaki karar, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından verilir. Mezardan çıkarma kararı, araştırmanın amacını tehlikeye düşürmeyecek ve ulaşılmaması da zor değilse ölünün bir yakınına derhâl bildirilir.

Tüm bu sözü edilen işlemler yapılırken, cesedin görüntüleri kayda alınır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 79:

Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir. (İŞK.2.md)

CEVAP : B

ÇÖZÜM 80:

Sözleşmede belirtilen sürenin dolmasına rağmen geçici iş ilişkisinin devam etmesi hâlinde, geçici işçi çalıştıran işveren ile işçi arasında sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren belirsiz süreli iş sözleşmesi kurulmuş sayılır. Bu durumda özel istihdam bürosu işçinin geçici iş ilişkisinden

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

kaynaklanan ücretinden, işçiyi gözetme borcundan ve sosyal sigorta primlerinden sözleşme süresiyle sınırlı olmak üzere sorumludur. (İşK.7.md)

CEVAP : A

ÇÖZÜM 81:

30 veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az 6 aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işveren, işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır. (İşK.18.md)

CEVAP : D

ÇÖZÜM 82:

4857 sayılı İş Kanunu uyarınca kabul edilen ücret sistemleri şunlardır:

- Zamana göre ücret
- Parça başı ücret
- Komisyon ücreti
- Yüzde usulü ücret
- Götürü ücret
- Kârdan pay alma

CEVAP: E

ÇÖZÜM 83:

Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde 11 saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir. Turizm sektöründe ise dört aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz; denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile altı aya kadar artırılabilir. (İşK.63.md)

CEVAP: B

ÇÖZÜM 84:

Çerçeve sözleşme, sözleşmenin tarafı olan işçi ve işveren sendikasının üyeleri hakkında uygulanır ve meslekî eğitim, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal sorumluluk ve istihdam politikalarına ilişkin düzenlemeleri içerebilir. (33.md)

CEVAP: E

ÇÖZÜM 85:

Telif haklarının, müellifleri veya bunların kanuni mirasçılığı tarafından kiralanmasından veya elden çıkarılmasından doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır. (GVK 70. md. 1.fıkranın 6.bendi)

CEVAP : E

ÇÖZÜM 86:

Götürü gider usulü, safi iradın saptanması için gayrimenkul sermaye iradında kullanılan bir yöntemdir.

Yurt dışında inşaat, onarma, montaj, taşımacılık ve ihracat

faaliyetinde bulunanlar için bu faaliyetlerden dolayı elde ettikleri döviz kazancının binde 5'i götürü gider olarak düşülebiliyordu. Ancak bu hüküm, 27.12.2023 tarihli kanun değişikliği ile yürürlükten kaldırılmıştır. Böylelikle Türk vergi sisteminizde yer alan "Götürü Gider" usulü sadece gayrimenkul sermaye iradında kullanılan bir yöntem olarak kalmıştır.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 87:

Yorum, kanun metninin uygulanmasında ihtilafa düşülmesi hâlinde başvurulacak olan, açıklama niteliğinde bir yoldur. Yorum yöntemleri ile yorum türleri (çeşitleri) birbirine karıştırılmamalıdır.

Vergi hukukunda aşağıda belirtilen Yorum Yöntemleri benimsenmiştir:

Lafzi (Deyimsel) Yorum: Kavramların ait oldukları hukuk dallarındaki anlamlarının araştırılması sonucu yapılan yorumlamadır.

Tarihi Yorum: Kanun koyucunun, kanunun yapıldığı tarihte amacı esas alınarak yapılan yorumdur. Bu yorumu yapabilmek için kanun metninden önce hazırlanan tasarı ve gerekçeleri araştırmak gerekir.

Amaçsal (Gai) Yorum: Kanun hükmüne kanun koyucunun öngördüğü amaçtan çok, söz konusu kanunun ekonomik ve sosyal gelişmeler ışığında günümüz şartlarında kazandığı anlam dikkate alınarak yapılan yorumlama yöntemidir.

Sistemik Yorum: İlgili Kanun hükmünün, kanun içerisindeki yeri, diğer maddelerle bağlantısı ve ilgili diğer kanunlarla olan bağlantısı dikkate alınarak yapılan yorumlama yöntemidir.

Türk Vergi Hukukunda yukarıda belirtilen yorumlama yöntemlerinin hepsi kabul edilmiş olup, Ekonomik Yorumlama diye bir yorum yöntemi benimsenmemiştir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 88:

Gider pusulası: Fatura düzenlemek zorunda olanlar ile serbest meslek erbabının Vergi Usul Kanunu kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imzalatıkları vesikadır.

Vergiden muaf esnaf için düzenlenen gider pusulası, bu kişiler tarafından verilmiş fatura hükmündedir.

Gider pusulası, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami 7 (yedi) gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılır. (VUK 234.md.)

CEVAP : B

ÇÖZÜM 89:

Uzlaşma talebi ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün (30) içinde yapılır. (VUK Ek 1.md. 1.fıkra)

CEVAP : D**ÇÖZÜM 90:**

Cezayı gerektiren tek bir fiil ile vergi ziyai ve genel usulsüzlük birlikte işlenmiş olursa bunlara ait cezalardan sadece miktar itibarıyla en ağırı kesilir. (VUK 336.md.)

CEVAP : E**ÇÖZÜM 91:**

Adli, idari ve askeri yargı hâkimlik ve savcılıklarında, Anayasa Mahkemesi raportörlüklerinde, Danıştay üyeliklerinde, üniversiteye bağlı fakültelerin hukuk bilimi dersleri dalında profesörlük, doçentlik, yardımcı doçentlik görevlerinde dört yıl, kamu kurum ve kuruluşlarının hukuk müşavirliği görevinde on yıl süre ile hizmet etmiş olanlarda staj bitim belgesi almış bulunma şartı aranmaz.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 92:**

Baro yönetim kurulu, stajyer hakkında verilen raporları değerlendirir, gerektiğinde kurul üyelerinden birini görevlendirmek suretiyle yapılacak inceleme sonuçlarını da göz önünde tutarak staj bitim belgesinin verilmesine veya staj süresinin altı aya kadar uzatılmasına karar verebilir. Yönetim kurulunun bu kararı kesindir.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 93:**

İş sahibi tarafından sözleşmeye dayanılarak avukata karşı ileri sürülen tazminat istekleri, bu hakkın doğumunun öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl ve her halde zararı doğuran olaydan itibaren beş yıl geçmekle düşer.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 94:**

Avukatların avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, Adalet Bakanlığının vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır. Avukat yazlıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısı denetiminde ve kayıtlı olunan baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı suçüstü hali dışında avukatın üzeri aranamaz.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanununun duruşmanın inzibatına ilişkin hükümleri saklıdır. Şu kadar ki, bu hükümlere göre avukatlar tutuklanamayacağı gibi, haklarında disiplin hapsi veya para cezası da verilemez.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 95:**

Roma'da geçerli olan hukuka, "Ius Civile" (Yurttaşlar Hukuku) adı verilmektedir. Çünkü bu hukuk, Roma şehir devletinde yurttaş statüsüne sahip olan kişilere uygulanan bir hukuk niteliğindedir.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 96:**

Comte, pozitivistimin sosyolojik versiyonunu geliştiren ve **sosyoloji terimini ilk kez kullanan** düşünürdür.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 97:**

İradeci hukuksal pozitivistimin önemli temsilcilerinden biri John Austin'dir. Austin'e göre hukuk, egemenin yaptırıma bağlanmış buyruklardır. Bu hukuk tanımının içerisinde üç unsur vardır. Bunlar; **egemen, yaptırım ve buyruktur.**

CEVAP: C**ÇÖZÜM 98:**

Austin'e göre egemenin özellikleri şunlardır:

- 1) **Bağımlı değildir:** Egemene yasama yetkisi bir kanunla verilemez ve bu yasama yetkisi kanunla kaldırılamaz.
- 2) **Sınırsızdır:** Egemenin yasama yetkisi hukuken sınırlanamaz ve egemen yasama yetkisini kullanırken herhangi bir hukuki yükümlülüğün muhatabı olamaz.
- 3) **Tektir:** Her hukuk sistemi için bağımsız ve sınırlanamaz yasama yetkisine sahip tek bir egemen bulunabilir.
- 4) **Bölünemezdir:** Yasama yetkisi bir tek kişinin ya da bir grubun elindedir.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 99:**

Şerhçukluda hukuk, şeri hukuk ve örfi hukuk diye ayrılır. Şeri hukuk medresede yetişen **kadılar** tarafından yerine getirilirdi. **Kadıül Kudat** şeri yargı sisteminin başında bulunan kişiydi. Yöneticiler ve halk arasındaki sorunların çözülmesinde örfi hukuk geçerliydi ve bu mahkemelerin başında **Emir-i Dad** bulunurdu.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 100:**

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilmesi ile **TBMM, padişah ve halifenin siyasi ve hukuki yetkilerini üstlenmiştir.**

CEVAP: A

ÇÖZÜM -3

ÇÖZÜM 1:

A seçeneği yanlıştır: Devamsızlık nedeniyle milletvekilinin milletvekilliğinin düşürülmesi için yapılan oylamada gizli oylama şartı aranmaz.

B seçeneği yanlıştır: Milletvekilliği ile bağdaşmayan bir görevi sürdürmekte ısrar eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşürülebilmesi için Anayasa'da özel bir çoğunluk öngörülmemiştir. (Bu oylamada gizli oylama şartı olduğuna dikkat edilmelidir.)

C seçeneği yanlıştır: İstifa eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesi, istifanın geçerli olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca tespit edildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca kararlaştırılır.

D seçeneği yanlıştır: Milletvekilliğinin kesin hüküm giyme veya kısıtlanma halinde düşmesi, bu husustaki kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesiyle olur.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 2:

Olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Kanun hükmündeki bu kararnameler Resmî Gazete yayımlanır, aynı gün Meclis onayına sunulur. (Anayasa m. 119)

Olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.

OHAL döneminde çıkarılan bu kararnameler kanun hükmündedir.

Bu kararnameler ile (çekirdek haklar hariç) tüm temel hak ve hürriyetler düzenlenebilir.⁶

OHAL Cumhurbaşkanlığı kararnamesi Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün TBMM onayına sunulur.

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç (3) ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden **YÜRÜRLÜKTEN KALKAR**

Olağanüstü hallerde ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz. Diğer bir deyişle OHAL Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenemez.

6 Olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Anayasasının 104 üncü maddenin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesinde belirtilen sınırlamalara tabi değildir.

Kararnameler, yayımdan sonraki bir tarih belirtilmediyse, yayımlandıkları tarihte yürürlüğe girerler.

OLAĞAN DÖNEM VE OHAL CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMELERİ KARŞILAŞTIRMA

Olağan dönem Cumhurbaşkanlığı kararnamesi	OHAL Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda çıkarabilir.	Olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.
→ Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.	Kanun hükmündedir.
→ Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.	
→ Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır.	
→ Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.	
Anayasasının ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle DÜZENLENEMEZ.	Çekirdek haklar hariç, temel hak ve hürriyetler düzenlenebilir
Yani sadece sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler düzenlenebilir.	
Anayasa Mahkemesi'nin denetimine tabidir.	Anayasa Mahkemesince denetlenemez.
Resmî Gazete yayımlanır.	Resmî Gazete'de yayımlanır.

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

TBMM'nin onayına sunulmaz.	→ Resmi Gazete'de yayımlandığı gün TBMM'nin onayına sunulur.
	→ Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 3:

1982 Anayasası'na göre;

Kişinin Hakları ve Ödevleri (Negatif Statü Hakları)
<ul style="list-style-type: none"> Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı Zorla çalıştırma yasağı Kişi hürriyeti ve güvenliği Özel hayatın gizliliği Konut dokunulmazlığı Haberleşme hürriyeti Yerleşme ve seyahat hürriyeti Din ve vicdan hürriyeti Düşünce ve kanaat hürriyeti Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti Bilim ve sanat hürriyeti Basın hürriyeti Sürelili ve süresiz yayın hakkı Basın araçlarının korunması Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı

- Düzeltilme ve cevap hakkı
- Dernek kurma hürriyeti
- Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı
- Mülkiyet hakkı
- Hak arama hürriyeti
- Kanuni hâkim güvencesi
- Suç ve cezalara ilişkin esaslar
- İspat hakkı
- Temel hak ve hürriyetlerin korunması

Toprak mülkiyeti, 1982 Anayasası'nda sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler bölümünde düzenlenmiştir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 4:

1982 Anayasası, 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında hazırlanmıştır.

Kurucu Meclis tarafından hazırlanmıştır.

Kurucu Meclis tarafından hazırlanmıştır.	
1982 Anayasası'nın Kurucu Meclisi iki kanatlıdır.	
Kurucu Meclisin görevi; i) yeni anayasayı ve siyasi partiler ve seçim kanunlarını hazırlamak ii) TBMM kurulana kadar yasama görevi yerine getirmektir.	
Konsey, Danışma Meclisinden gelen kanun tasarılarını aynen veya değiştirerek kabul edebilir veya reddedebilir. Yani asıl yetkili olan Milli Güvenlik Konseyidir.	
Milli Güvenlik Konseyi (Askeri Kanat)	Danışma Meclisi (Sivil Kanat)
Genelkurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri Komutanı, Hava Kuvvetleri Komutanı, Deniz Kuvvetleri Komutanı ve Jandarma Genel Komutanından oluşmuştur.	Her ilin valisinin tespit ve teklif ettiği adaylar arasından, Milli Güvenlik Konseyince seçilen 120 üye ve Konsey tarafından doğrudan atanan 40 üye olmak üzere toplam 160 üyeden oluşmuştur. Diğer bir deyişle üyelerinin tamamı Milli Güvenlik Konseyince atanmıştır

1961 ve 1982 ANAYASALARININ KURUCU MECLİSLERİ

1961 ANAYASASI	1982 ANAYASASI
→ Milli Birlik Komitesi (Askeri kanat)	→ Milli Güvenlik Konseyi (askeri kanat)
→ Temsilciler Meclisi (Sivil kanat)	→ Danışma Meclisi (Sivil kanat)

CEVAP: B

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 5:

Anayasa'ya göre;

- Siyasi parti grupları, en az yirmi üyeden meydana gelir. (m. 95)
- Siyasi parti grupları Cumhurbaşkanlığına aday gösterebilirler. (m. 101)
- RTÜK üyeleri, Siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. (m. 133)
- Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu Anayasa Mahkemesinde iptal davası açma hakkına sahiptir. (m. 150) (Bunların "Anayasa değişikliğine" ve "kanunlara şekil bakımından" iptal davası açamadığına dikkat etmek gerekir.)
- İçtüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. (m. 95)
- Başkanlık Divanı, Meclisteki siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında Divana katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur. (m. 94)
- Siyasi parti grupları Başkanlık için aday gösteremezler. (m. 94)
- Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarıncı, yasama dokunulmazlığı ile ilgili **GÖRÜŞME YAPILAMAZ VE KARAR ALINAMAZ.** (m. 83)

CEVAP: C

ÇÖZÜM 6:

1982 Anayasası'na göre,

Hâkimler ve Savcılar Kurulu 13 üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabii üyesidir. Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcılar arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasından Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir. Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelerden, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur.

Oluşumu bir tablo üzerinden inceleyelim:

HAKİMLER VE SAVCILAR KURULUNUN KURULUŞU			
Üye Sayısı	Nitelik		Kim seçer?
4 Üye	3 üye	Birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hakim ve savcılar arasından	CUMHURBAŞKANI
	1 üye	Birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hakim ve savcılar arasından	
7 Üye	3 Üye	Yargıtay üyeleri arasından	TBMM
	1 Üye	Danıştay üyeleri arasından	
	3 Üye	Nitelikleri kanunda belirtilen yüksek öğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından	

DİKKAT!

Öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçilen üyelerden, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur.

Hakimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'na göre, Kurul; Adalet Bakanı, Adalet Bakanlığı ilgili bakan yardımcısı ile Cumhurbaşkanınca seçilen 4 ve Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilen 7 üyeden oluşur.

Görüldüğü üzere üst kademe kamu yöneticilerinin Hakimler ve Savcılar Kuruluna seçilme imkanı yoktur.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 7:

1982 Anayasası'na göre;

- Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar.
- Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak BİR YILI GEÇEMEZ.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 8:

1982 Anayasası'na göre;

“Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.”

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanuna göre;

Yasama işlemleri ile düzenleyici idari işlemler aleyhine doğrudan bireysel başvuru yapılamaz. Bununla birlikte Anayasa Mahkemesi kararları ile anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler de bireysel başvurunun konusu olamaz.

Bireysel Başvuru Hakkına Sahip Olanlar:

- Güncel ve kişisel bir hakkı doğrudan etkilenenler bireysel başvuruda bulunabilir.
- Kamu tüzel kişileri bireysel başvuru yapamaz. Özel hukuk tüzel kişileri ise sadece tüzel kişiliğe ait haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle bireysel başvuruda bulunabilir.
- Yalnızca Türk vatandaşlarına tanınan haklarla ilgili olarak yabancılar bireysel başvuru yapamaz.
- Bireysel başvuru, başvuru yollarının tüketildiği tarihten; başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren 30 gün içinde yapılması gerekir.

Görüldüğü üzere, özel hukuk tüzel kişileri sadece tüzel kişiliğe ait haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle bireysel başvuru yapabilirler.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 9:

Mahalli idareler il özel idaresi, belediye ve köydür. Bunların organlarını aşağıdaki tabloda inceleyelim:

İl özel idaresi	→ İl genel meclisi → İl encümeni → Vali
Belediye	→ Belediye meclisi → Belediye encümeni → Belediye başkanı
Köy	→ İhtiyar heyeti → Köy derneği → Muhtar

İl idare kurulu ise, mahalli idare organı değil, il genel idaresinin bir organıdır.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 10:

Mahalli idareler, Cumhurbaşkanın izniyle kendi aralarında birlik kurabilirler.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 11:

1982 Anayasası'na göre,

“İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

Yargı organları, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.

Devlet Denetleme Kurulunun Başkan ve üyeleri, Cumhurbaşkanınca atanır.

Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.”

DİKKAT

Devlet Denetleme Kurulu Anayasal bir kuruluştur. Kurul Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmamıştır Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Kurulun işleyişi (çalışma usulleri), üyelerin görev süresi ve diğer özlük işleri düzenlenmiştir.

DİKKAT

2017 yılı Anayasa değişikliği ile Devlet Denetleme Kuruluna idari soruşturma yetkisi verilmiştir. Bununla birlikte “Silahlı Kuvvetler” Devlet Denetleme Kurulunun denetim kapsamına alınmıştır.

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİNE GÖRE;

Devlet Denetleme Kurulunun Oluşumu

Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanlığına bağlı üst denetleme organıdır.

Kurul; Başkan ve 8 üyeden oluşur.

Kurul; Başkan ve 8 üyeden oluşan Kurul Karar Organı ile denetim ve soruşturma grupları, Kurul Sekreterliği ve ona bağlı idari birimlerden oluşur.

Kurul, Cumhurbaşkanlığına bağlıdır.

Kurul Başkan ve üyeleri Cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

Kurul Başkanı ve üyeleri, **yükseköğrenimlerini bitirdikten sonra en az 12 yıl devlet hizmetinde** başarıyla çalışmış ve temayüz etmiş olan kişiler arasından Cumhurbaşkanınca atanır.

Başkan ve üyeler Cumhurbaşkanına karşı sorumludur. Devlet Denetleme Kurulu başkan ve üyelerinin görev süreleri Cumhurbaşkanının görev süresini geçemez.

Devlet denetleme Kurulu'na 5 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile verilen görevden uzaklaştırma yetkisi, Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 12:

İdari kolluk, kamu düzenini korumak amacıyla, kamu düzeni bozulmadan önce gerekli tedbirleri alma faaliyeti-dir. Suç işlenmeden önce olduğu için idari kolluk, önleyici (proaktif) kolluk olarak da adlandırılır.

Adli kolluk ise, suç işlenip kamu düzeni bozulduktan sonra kamu düzeninin yeniden sağlanmasına yönelik kolluk faaliyetleridir. (Suçu ve suç delillerini ortaya çıkarma, suçu işleyenleri yakalayıp adli makamlara teslim etmeye yönelik faaliyetler.)

İdari kolluk her yerde bulunur.

İdari kolluk, idari makamların emri altında faaliyette bulunur ve bu faaliyetlerden doğan uyuşmazlıklar idari yargıda çözümlenir.

İdari kolluk görevlilerinin, görevleri sebebiyle işledikleri suçların kovuşturulması 4483 sayılı Memurların ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerine tabi iken; adli kolluk görevlilerinin işledikleri görev suçlar ise doğrudan Cumhuriyet Savcısı tarafından kovuşturulur.

İdari kolluk makamları (Cumhurbaşkanı, İçişleri Bakanı, vali ve kaymakam) kolluk alanında düzenleyici işlemler yapabilirler.

İdari kolluk Devlet ya da mahalli adına ifa edilir.

İdari kolluk ve adli kolluk karşılaştırmasını bir tablo üzerinde incelenmesinde fayda bulunmaktadır.

TABLO: İDARİ KOLLUK – ADLİ KOLLUK

İDARİ KOLLUK	ADLİ KOLLUK
İdari makamların emrinde faaliyet gösterir.	Adli Makamların emrinde faaliyet gösterir.
İdare hukukuna tabidir.	Ceza hukukuna tabidir.
Bu faaliyetlerden doğan uyuşmazlıklar idari yargıda çözümlenir.	Doğan uyuşmazlıklar adli yargıda çözümlenir.
İdari kolluk görevlileri, görevlerinden dolayı işledikleri suçlarda 4483 sayılı Memurlar ve diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun Hükümlerine göre kovuşturulurlar.	Adli kolluk görevlileri, görevlerinden dolayı işledikleri suçlardan ötürü doğrudan Cumhuriyet savcısı tarafından kovuşturulurlar.
İdari kolluk her yerde bulunur.	Adli kolluk tam teşekküllü karakolların bulunduğu yerlerde oluşturulur. Karakol bu düzeyde değilse personelin bir kısmı veya tamamı bu göreve ayrılabilir.
Önleyici nitelikte faaliyet gösterir.	Bastırıcı nitelikte faaliyet gösterir.
Devlet ve mahalli idareler adına ifa edilir.	Sadece Devlet tüzel kişiliği adına ifa edilir.
İdari makamların emrindedir. Cumhuriyet Savcısı idari kolluğa emir ve talimat veremez.	Adli makamların emrindedir. Cumhuriyet savcısı ve Sulh Hakimleri.
İdari kolluk yönetmelik, genel emir, genelge gibi düzenleyici işlemler yapabilir.	Düzenleyici işlemler yapamaz. Sadece kolluk işlem ve faaliyetlerinde bulunur.

DİKKAT!

Adli kolluk, Adalet Bakanlığı bünyesinde ÖRGÜTLENMİŞTİR.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 13:

Memurluğa ilk defa atananlar ilk önce aday memur statüsü kazanırlar.

- **Adaylık süresi en az 1 yıl, en çok 2 yıldır.**
- Aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz.
- Aday olarak atanan memurların önce bütün memurların ortak vasıfları ile ilgili temel eğitime, bilahare sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime ve staja tabi tutulmaları ve Devlet memuru olarak atanabilmeleri için başarılı olmaları şarttır.

- Aday memurların temel eğitimleri ile hazırlayıcı eğitimleri aynı kurumda yapılır.
- Adaylık süresi içinde temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olanlarla adaylık süresi içinde hal ve hareketlerinde memuriyetle bağdaşmayacak durumları, göreve devamsızlıkları tespit edilenlerin disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir.
- Adaylık süresi içinde aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir.
- Adaylık süresi içinde veya sonunda, ilişkileri kesilenler (sağlık nedenleri hariç) 3 yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar.

Eğitim süreleri, programları, değerlendirme esasları ve hangi kurumların sorumluluğunda yapılacağı ve diğer hususlar Cumhurbaşkanınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Aday memurlara, asaletleri tasdik edilinceye kadar kademe ilerlemesi uygulanmaz (657 sayılı Kanun, m. 158) Adaylık süresi sonunda 657 sayılı Kanun hükümlerine göre asıl memurluğa atananların adaylıkta geçirdikleri süreler, kademe ilerlemelerinde ve derece yükselmelerinde değerlendirilir (657 sayılı Kanun, m. 159)

CEVAP: A

ÇÖZÜM 14:

Yetkili merci, soruşturma izni konusundaki kararını **SUÇUN ÖĞRENİLMESİNDEN İTİBAREN ÖN İNCELEME DAHİL EN GEÇ 30 GÜN İÇİNDE VERİR**. Bu kararın gerekçeli olması zorunludur.

Bu süre, zorunlu hallerde 15 günü geçmemek üzere bir defa uzatılabilir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 15:

Hiyerarşik denetim, vesayet denetimi, siyasi denetim yolları, bilgi edinme hakkı, dilekçe hakkı, yargı yolu vb. yollar idarenin denetlenmesinde kullanılan yöntemler arasındadır.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 16:

Vatandaş, binanın yıkılması için idarenin bir işlem yapmasını istemektedir. İdari işlemlerin hukuka aykırılığı nedeniyle iptali için iptal davası açılır. Burada idari bir eylem bulunmamaktadır. Idareden, bir eylemde bulunması için yapılan başvurunun reddinin iptali için dava açılmaktadır. Eylemlere karşı zaten iptal davası değil sadece tam yargı davası açılabilir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 17:

İdari işlemin unsurlarından olan yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurundaki sakatlıklar esasa girdikten sonra değerlendirilecek hususlar arasındadır. Yetkili mahkeme ile yetki sakatlığı birbirine karıştırılmamalıdır

CEVAP: A

ÇÖZÜM 18:

İdare ve vergi mahkemeleri kararlarına karşı başvuru- lacak ilk kanun yolu istinaftır. Kural olarak istinaf başvuru süresi 30 gündür. İstinaf başvurusu, bölge idare mahkemesinde dosyanın maddi ve hukuki yönlerden yeniden ince- lenmesini sağlar.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 19:

Kanunkoyucunun iradesini açıkladığı bilgiler sayesinde kasten sustuğu o konunun tersinin bilgisine ulaşma yön- temine zıt kanıt yöntemi adı verilir. Soruda belirtilen onay alınması gereken işlemlerden yola çıkarak onay gerektir- meyen işlemlerin tespit edilmesi için zıt kanıt yöntemi kul- lanılır.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 20:

Kendisine yasal danışman atanmış kişiler sınırlı ehliyetli- dir. Sınırlı ehliyetliler vakıf kurma ve rekabet yasağı sözleş- mesi işlemlerini onay almadan yapabilir. Bu işlemler sınırlı ehliyetsiz için yasak işlem olmasına rağmen sınırlı ehliyetli kişilerin tek başına yapabileceği işlemlerdir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 21:

Erkek veya kadın onyedinci yaşını doldurmadıkça evlene- mez. Ancak, hâkim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple onaltı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadı- nın evlenmesine izin verebilir. Olanak bulundukça karard- an önce ana ve baba veya vasi dinlenir. Dolayısıyla yasal temsilcinin olağanüstü evlenmede izni değil görüşü alınır. Evlenme kişiyi ergin kılar.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 22:

Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır. Birden fazla amaç güdebilirler. Tescil sistemi ile kurulurlar. Yönetimi bir kişi ya da kurul olabilir. Resmi senet veya vasiyetname ile kurulabilirler.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 23:**

Mutlak boşanma sebebi, hakimın takdirinde olmayan, vicdani kanaat getirdiğinde boşanma kararı vermesi zorunlu olan sebeplerdir. Zina, hayata kast, pek kötü veya onur kırıcı davranış, terk, anlaşmalı boşanma, müşterek hayatın yeniden kurulamaması mutlak boşanma sebebi iken; suç işleme veya haysiyetsiz hayat sürme, akıl hastalığı, evlilik birliğinin sarsılması ise hakimın takdirinin geçerli olduğu nispi boşanma sebepleridir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 24:**

Aşağıda sayılanlar, kanun gereğince kişisel maldır:

- Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya,
- Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri,
- Manevî tazminat alacakları,
- Kişisel mallar yerine geçen değerler.

Kişisel malların gelirleri ise kanunen edinilmiş mallar arasında yer alır ancak eşler sözleşmeyle edinilmiş mal sayılmayacağını kararlaştırabilirler.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 25:**

Zilyetliğin idari yoldan korunması, 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun'da düzenlenmiştir. Dolayısıyla yalnızca taşınmaz zilyetliğinin korunmasında başvurulabilir. Zilyetliğe tecavüzün öğrenilmesinden itibaren 60 gün ve en geç fiilden itibaren 1 yıl içinde mülki amire başvurulur. Mülki amirin kararına karşı itiraz edilebilir. Kamuya ait taşınmaz malın zilyetliğinin bu yolla korunmasında süre sınırı yoktur.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 26:**

Eklenti, asıl şey malikinin anlaşılabilen arzusuna veya yerel âdetlere göre, işletilmesi, korunması veya yarar sağlama için asıl şeye sürekli olarak özgülenen ve kullanılmasında birleştirme, takma veya başka bir biçimde asıl şeye bağlı kılınan taşınır maldır. Eklenti, asıl şeyden geçici ola-

rak ayrılmakla bu niteliğini kaybetmez. Asıl şeye zilyet olan kimsenin sadece geçici olarak kullanması veya tüketmesi için özgülenen ya da asıl şeyin özel niteliği ile herhangi bir ilişkisi bulunmadan sadece korunmak, satılmak veya kiraya verilmek üzere onunla birleştirilen şeyler eklenti sayılmaz. A, B, C seçeneklerinde yer alanlar bütünüleyici parça niteliğindeki; D seçeneğindeki şal ise eklenti sayılmayanlar arasındadır.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 27:**

Hakların kazanılmasının geçerli olan ilke iyiniyet ilkesidir. Kanunun iyiniyete hukuki bir sonuç bağladığı durumlarda, asıl olan iyiniyetin varlığıdır. Ancak, durumun gereklerine göre kendisinden beklenen özeni göstermeyen kimse iyiniyet iddiasında bulunamaz. İyiniyet aynı hakkın kazanılmasını sağlıyorsa tam koruyucu etki sağlar. Zamanaşımıyla taşınır mülkiyetinin kazanılmasında, iyiniyete dayanarak aynı hak kazanma söz konusudur.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 28:**

Tapu sicilindeki kayıtlar; tescil, şerh ve beyan şeklinde üçe ayrılır. Üst hakkı bir aynı hak olduğu için tapu siciline tescil ile kurulur. Seçeneklerdeki diğer haklar ise şahsi haklardır ve tapu siciline şerh edilerek kuvvetlendirilir ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilir.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 29:**

Mirasbırakan, mirasının tamamı veya belli bir oranı için bir veya birden çok kişiyi mirasçı atayabilir. Bir kişinin, mirasın tamamını veya belli bir oranını almasını içeren her tasarruf, mirasçı atanması sayılır. Terekenin borçlarından yasal mirasçılarla birlikte 5 yıl müteselsilen sorumludur. Gerçek veya tüzel kişi olabilir. Vasiyetname veya miras sözleşmesi ile atanabilir. Miras ortaklığına dahildir. Saklı paylı mirasçı olmadığı için tenkis davası açamaz.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 30:**

Somut olayda X'in birinci zümre mirasçısı olmadığı görülmektedir. Bu durumda ikinci zümrenin kök başı olan anne T, baba hayatta olmadığı için onun payı için baba bir kardeşi K ve eşi Z mirası paylaşacaktır. Babasının ve ölen oğlunun evlatlıkları mirasçı olamaz çünkü evlatlık sadece kendisini evlat edinene mirasçı olabilir. Söz konusu durumda ikinci zümre ile eş mirasçı olacaktır ve bu durumda mirasın 1/2'sini eş 1/2'sini ikinci zümre alacaktır. Eş 180.000 TL, anne T ve kardeş K ise 90.000'er TL alacaklardır.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 31:

Bir sözleşmenin hiç veya gereği gibi ifa edilmemesi durumu için bir ceza kararlaştırılmışsa, aksi sözleşmeden anlaşılmadıkça alacaklı, ya borcun ya da cezanın ifasını isteyebilir. Ceza koşulu ile ilgili olarak şu özelliklerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- Sözleşme kurulurken verilmez. Sözleşmedeki edim hiç veya gereği gibi ifa edilmezse(yani sözleşme kurulduktan sonra) verilir.
- **Ceza koşulunun ekonomik bir değer**(örneğin para) içermesi gerekir. Manevi değerler ceza koşulu olarak kararlaştırılmaz.
- **Asıl alacağı feri bir haktır;** asıl alacağın genişletilmesi(ifaya eklenen ceza koşulu) veya güvence altına alınması(seçimlik ceza koşulu) işlevi görür.
- Asıl alacağı ilişkin ifa yeri ve zamanı ceza koşuluna da uygulanır.
- Asıl sözleşme herhangi bir sebepten dolayı geçersiz ise ceza koşulu da geçersiz olur.
- Asıl sözleşme ile birlikte veya bağımsız olarak yapılabilir. **Asıl sözleşmeden ayrı olarak yapılacak ise asıl sözleşmenin şekline tabi olarak yapılır.**
- **Alacaklının zarara uğraması gerekmez.**
- **Borçlunun edimi hiç veya gereği gibi ifa edemesinde kusurlu olması gerekir.**
- Alacaklı, ceza koşulundan daha fazla zarar görmüş ise bu **aşkın zarardır**. Aşkın zararın alacaklı tarafından istenebilmesi için;
 - Alacaklı, aşkın zarara uğradığını ispat etmeli
 - Alacaklı, borçlunun edimi hiç veya gereği gibi ifa edememe noktasında kusurlu olduğunu ispat etmeli
- Taraflar ceza koşulunu serbestçe belirleyebilir. Hâkim, aşırı gördüğü ceza koşulunu resen indirir. Ancak cezanın indirilebilmesi için henüz ödenmemiş olması gerekir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 32:

Tarafların anlaşarak, sırf üçüncü kişiyi **aldatmak amacıyla** iradelerine uymayan bir işlemi gerçekleştirmelerine **muvazaa** denir. Muvazaa kendi içinde ikiye ayrılır:

Muvazaa	
Mutlak muvazaa	Nispi muvazaa
<ul style="list-style-type: none"> • Görünürdeki işlem + muvazaa anlaşması + aldatma kastı • Görünürdeki işlem, sırf 3. kişiyi aldatmak için aslında tarafların istemedikleri işlem olup kesin hükümsüzdür. 	<ul style="list-style-type: none"> • Görünürdeki işlem + muvazaa anlaşması + aldatma kastı + gizli işlem • Görünürdeki işlem, sırf 3. kişiyi aldatmak için aslında tarafların istemedikleri işlem olup kesin hükümsüzdür. • Gizli işlem, tarafların asıl yapmak istedikleri, iradelerine uyan işlemidir. • Gizli işlem, şekil şartı yoksa veya şekle uygun yapılmış ise geçerli, aksi hâlde kesin hükümsüzdür.

Muvazaa işlemin ispatı, ispat edecek olan kişinin taraf veya 3. kişi olmasına göre değişir:

Muvazaanın ispatı	
Taraf ispatı	3. kişi ispatı
<ul style="list-style-type: none"> • Görünürdeki işlem yazılı veya resmi şekil şartına tabi ise, belge ile ispat edebilir. • Saklı paylı mirasçılık dışında mirasçılar ve mirasbırakanın külli halefleri taraf sayılır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Senet, tanık, bilirkişi gibi her türlü delil ile ispat edebilir. • Saklı paylı mirasçı, ön alım hakkı sahibi ve alacaklılar 3. kişi sayılır.

Muvazaa iddiası, kural olarak 3. kişilere karşı ileri sürülebilir. Ancak şu hâllerde muvazaa iddiası 3. kişilere karşı ileri sürülemez:

- Tapu siciline iyi niyetle güvenerek aynı hak kazanan 3. kişiler
- Emin sıfatıyla zilyede iyi niyetle güvenerek aynı hak kazanan 3. kişiler
- **Borç tanınmasına güvenerek alacağı kazanmış olan 3. kişiler**

Tüm bu bilgiler ışığında, E seçeneğindeki ifadenin aksine, **muvazaa iddiası, yazılı bir borç tanınmasına güvenerek alacak hakkı kazanan 3. kişiye karşı da ileri sürülemez.**

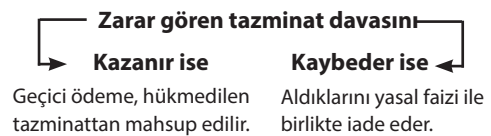
CEVAP: E

ÇÖZÜM 33:

Geçici ödemeler, **ilk kez 6098 sayılı TBK ile düzenlenmiştir**. Geçici ödemeler, zarar görenin açtığı tazminat davası devam ederken kişinin **ekonomik olarak zora(dara) düşmesinin önüne geçilmesini** amaçlar. Ancak geçici ödemeye karar verilebilmesi için şu koşulların bir arada bulunması gerekir:

- Zarar gören, **haklılığını yaklaşık olarak ispatlamalı**, yani haklılığını gösteren deliller sunmalı
- Zarar görenin ekonomik durumu **geçici ödemeyi gerektirecek olmalı**
- Zarar gören, geçici ödemeyi hâkimden istemeli, yani **hâkim resen geçici ödemeye hükmedemez.**

Geçici ödemeler, çoğunlukla haksız fiilden kaynaklı tazminat davalarında istense de sözleşme aykırılıktan doğan tazminat davalarında da istenebilmesine hukuki bir engel yoktur. Yine, zarar görenin hâkimden istediği **geçici ödeme, tazminat davasında talep edilen tutarı aşamaz**. Hâkim, istem üzerine geçici ödemeye karar verir ise, tazminat davasının sonucuna göre iadesi söz konusu olabilir:

Tüm bu bilgiler ışığında **II. öncül**, hâkimin geçici ödeme-ye resen karar verememesi; **III. öncül** ise geçici ödemelerin sözleşmeye aykırılıktan doğan tazminat davalarında da istenebilmesi sebebi ile yanlıştır.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 34:

6098 sayılı TBK m.98 hükmüne göre; **karşılıklı borç yükleyen bir sözleşmede**, taraflardan birinin **borcunu ifada güçsüzlüğe düşmesi** ve özellikle iflas etmesi ya da hakkındaki haciz işleminin sonuçsuz kalması sebebiyle diğer tarafın hakkı tehlikeye düşerse bu taraf, **karşı edimin ifası güvence altına alınıncaya kadar kendi ediminin ifasından kaçınabilir**. Hakkı tehlikeye düşen taraf, **ayrıca uygun bir sürede istediği güvence verilmezse sözleşmeden dönebilir**. Tüm bu bilgiler ışığında, B acentesi ekonomik kriz yaşamış ve A üreticisi firması da teslim ettiği veya edeceği araçların ödemelerini alamama tehlikesi ile karşı karşıya kalmış olup, A üretici firması, B acentesinden uygun süre içinde teminat göstermesini istemesine rağmen bu istemi reddedilmiştir. İş bu sebeple A üretici firmasının araç tesliminden kaçınma hakkı ortaya çıkmış olup, B acentesinin bu sebeple açtığı dava haksızdır.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 35:

6098 sayılı TBK m.158 hükmüne göre; dava veya def'i; mahkemenin yetkili veya görevli olmaması ya da düzeltilebilecek bir yanlışlık yapılması yahut vaktinden önce açılmış olması nedeniyle reddedilmiş olup da o arada zamaşaşımı veya hak düşürücü süre dolmuşsa, **alacaklı 60 günlük ek süre içinde haklarını kullanabilir**.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 36:

6098 sayılı TBK m.323 hükmüne göre;

- Kiracı, kiraya verenin **yazılı rızasını almadıkça, kira ilişkisini başkasına devredemez**. Kiraya veren, **işyeri kiralalarında haklı sebep olmadıkça bu rızayı vermektan kaçınamaz**.
- Kiraya verenin **yazılı rızasıyla kira ilişkisi kendisine devredilen kişi, kira sözleşmesinde kiracının yerine geçer ve devreden kiracı**, kiraya verene karşı borçlarından kurtulur.
- İşyeri kiralalarında devreden kiracı, kira sözleşmesinin bitimine kadar ve **en fazla 2 yıl süreyle devranla birlikte** müteselsilen sorumlu olur.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 37:

Satış sözleşmesinin **kurulduğu sırada var olan bir hak dolayısıyla**, satılanın **tamamı veya bir kısmı bir üçüncü kişi tarafından alıcının elinden alınır**sa satıcının, bundan dolayı alıcıya karşı sorumluluğu **zapt sorumluluğudur**. Zapt durumundan kasıt, üçüncü kişinin satılan şey

üzerinde üstün bir hak iddia etmesi, **söz gelimi mülkiyet, rehin, tapuya şerh verilmiş şahsi bir hak ileri sürmesi**dir. Satıcının, zapt sorumluluğunun doğabilmesi için şu koşulların varlığı gerekir:

- Geçerli bir satış sözleşmesi olmalı.
- Zapt durumu en geç sözleşme yapıldığı sırada mevcut olmalı.
- Satılan şey, alıcıya zapt durumu ile teslim edilmeli.
- Alıcı, zapt durumunu bilmemeli. Biliyor ise satıcı, özel olarak zapt durumu üstlenmiş olmalı (**C seçeneği**).
- Satıcının zapttan sorumluluğu kaldırılmamış olmalı.
- 3. kişi, malı zapt etmeli, yani kural olarak dava açmalı (**B seçeneği**).

Tüm bu koşulların varlığının yanında, satıcının kusuru ise aranmaz (**A seçeneği**). Yine alıcının elinden malın tamamen veya kısmen alınmasının ise farklı hukuki sonuçları vardır. Buna göre:

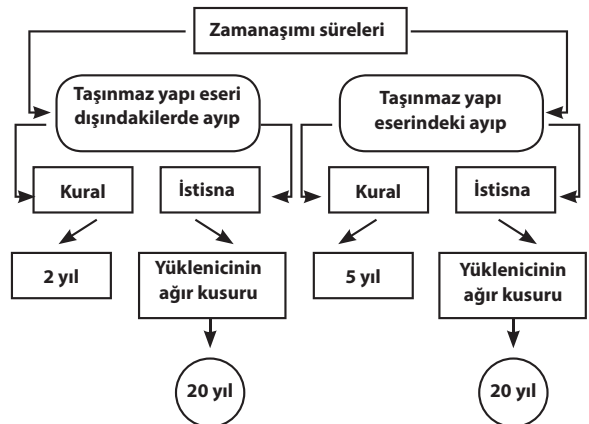
Tam Zapt	Kısmi Zapt
Satılan, alıcının elinden tamamen alınır.	Satılanın bir kısmı alıcının elinden alınır.
Satış sözleşmesi kendiliğinden sona erer .	Satış sözleşmesi kendiliğinden sona ermez . Ancak alıcı, bu durumu bilseydi sözleşmeyi yapmazdı denilebiliyor ise, hâkimden sözleşmeyi sona erdirmesini isteyebilir .

Tüm bu bilgiler ışığında, kısmi zapt halinde, **alıcı ile satıcı arasındaki satış sözleşmesi kendiliğinden sona ermez, ancak alıcı kısmi zapt durumunu bilseydi bu sözleşmeyi yapmazdı denilebiliyor ise mezkûr sözleşmenin sona erdirilmesi hâkimden istenmelidir**.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 38:

Eser sözleşmesinde, yüklenicinin ayıptan sorumluluğu-na ilişkin zamaşaşımı süreleri şu şekildedir:

CEVAP: E

ÇÖZÜM 39:

Kefalet sözleşmesi, kefilin borçlunun bir borcunu ifa edememesi hâlinde bunun sonuçlarından şahsen sorumlu olmayı üstlendiği bir sözleşmedir. Kefalet sözleşmesi kefil ile asıl borç ilişkisindeki alacaklı arasında yapılır. Borçlunun, **kefalet sözleşmesinin varlığını bilmesi dahi gerekmez**. Kefalet sözleşmesi, asıl alacağa ferî bir hak doğurur. **Bu sebeple asıl alacak ortadan kalkar ise** (örneğin, asıl alacak şekilde aykırılıktan dolayı geçersiz ise) kefalet sözleşmesi de ortadan kalkacaktır. Kefilin, kefil olduğu azami miktarı alacaklıya ödemesi, onu **alacaklının haklarına halef yapar**. Bu hususta, borçlunun **kefalet sözleşmesini kabul etmesi gibi bir koşul aranmadığı gibi halefiyetin doğması için borcun tamamına kefil olunması da gerekmez**. Ancak kefil, ödeme yaptığını borçluya bildirmelidir; aksi halde ödeme yapıldığını bilmeyen veya bilecek durumda olmayan borçlu, alacaklıya ödeme yapar ise, kefilin borçluya rücu etme hakkı düşer. Tüm bu bilgiler ışığında;

- **A seçeneği yanlıştır;** zira kefalet sözleşmesinin yapılmasında borçlunun haberdar olması gerekmez.
- **B seçeneği yanlıştır;** kefil borcun tamamı için kefil olabileceği gibi bir kısmı için de kefil olabilir, bu durum sözleşmenin geçerliliğini etkilemez.
- **C seçeneği yanlıştır;** 6098 sayılı TBK'de aksi belirtilmedikçe kural olan adi kefiledir; alacaklının adi kefile doğrudan başvurabilmesi için;
 - ✓ Borçlu hakkında kesin borç ödemedi aciz belgesi düzenlenmesi
 - ✓ Borçlu hakkında konkordato mehli verilmesi
 - ✓ Borçlu hakkında iflas kararı verilmesi
 - ✓ Borçlu hakkında Türkiye'de takibin imkansız veya önemli ölçüde güç olması

hallerinden birinin olması gerekir. Aksi halde kefil, alacaklıya tartışma defî ileri sürebilir.

- **E seçeneği yanlıştır;** kefilin yaptığı ödeme, onu alacaklının haklarına halef eder, bu durumun doğabilmesi için borçlunun kefalet sözleşmesini kabul etmesi aranmaz..

CEVAP: D

ÇÖZÜM 40:

6098 sayılı TBK m.561/1 hükmüne göre, **saklama sözleşmesi, saklayanın, saklatanın kendisine bıraktığı bir taşınırı güvenli bir yerde koruma altına almayı üstlendiği sözleşmedir**. Saklama sözleşmesi ile ilgili şu bilgilerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- Saklama borcu doğuran bir sözleşmedir.
- İsimli(tipik) bir sözleşmedir.
- Eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- Kural olarak ivazsız bir sözleşmedir. Ancak taraflar sözleşmede ücret kararlaştırabilir.
- Rızai bir sözleşmedir.

- Kural olarak herhangi bir şekil şartı yoktur. Ancak taraflar sözleşmeyi bir şekilde bağlı kılabilir. (**D seçeneği**).
- Sözleşmenin konusu taşınır mallardır. Taşınmaz mallar mezkûr sözleşmenin konusunu oluşturamaz(**A seçeneği**).
- Saklatan malı saklanması üzere saklayana bıraktığından, saklayan, saklananın ferî ve dolaysız zilyetliğine sahiptir (**E seçeneği**).
- Saklayan, saklatanın izni olmadıkça saklanana kullanamaz. Aksi hâlde, saklanana kullandığı için uygun bir kullanım bedeli ödemek zorunda kalır.
- Bir şeyi birlikte saklamak üzere alanlar, müteselsil sorumludur(**B seçeneği**).
- **Saklanan, masrafları ve hasarı saklatana ait olmak üzere, korunması gereken yerde geri verilir.**

CEVAP: C

ÇÖZÜM 41:

- Türk Ticaret Kanununda düzenlenen hususlarla bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerdendir.
- Hangi kanunda olursa olsun bir ticari işletmeyi ilgilendiren iş, işlem ve fiiller ticari işlerdir.
- Taraflardan yalnız biri için ticari iş niteliğinde olan sözleşmeler, Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, diğeri için de ticari iş sayılır". Eğer arada bir sözleşme var ise o halde iş, her iki taraf içinde ticari sayılır. Eğer arada sözleşmeye dayalı bir ilişki yok ise örneğin bir haksız fiil ya da sebepsiz zenginleşme gibi durumlar söz konusu ise, bir taraf için ticari sayılan iş diğeri için ticari olmayacaktır.
- Tüzel kişi tacirlerin istisnasız tüm işleri ticari işlerdir. Gerçek kişi tacir işlem yapıldığı sırada, işin ticari olmadığını karşı tarafa açıkça söyler ise veya işin ticari sayılması durum gereği zaten elverişsiz ise, söz konusu işi ticari saymak mümkün olmayacaktır.
- Bir tacirin borçlarının ticari olması asıldır. Ancak, gerçek kişi olan bir tacir, işlemi yaptığı anda bunun ticari işletmesiyle ilgili olmadığını diğeri tarafa açıkça bildirdiği veya işin ticari sayılmasına durum elverişli olmadığı takdirde borç adi sayılır. Bu sebeple Yunus'un Burak'tan elektrik süpürgesi ödünç alması adi iş kapsamında değerlendirilecektir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 42:

- Esas sözleşmenin değiştirilmesi,
- Yönetim kurulu üyelerinin seçimi, görev süreleri, ücretleri, huzur hakkı, ikramiye ve prim gibi haklarının belirlenmesi,
- Yönetim kurulu üyelerinin ibraları ve görevden alınmaları,
- Denetçi seçimi ve görevden alınması,
- Finansal tabloların, yıllık raporların, kar-zarar ve kazancın dağıtılması tekliflerinin, yedek akçenin ve dağıtılacak karın karara bağlanması,

- Şirketin feshi ve önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı genel kurulun devredilmez yetkileri arasındadır.
- Yıllık faaliyet raporlarının hazırlanması, yönetim kurulunun görevidir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 43:

Polichenin asıl borçlusu olan kabul etmiş muhataba dahi ciro yapılabilir. Alacaklı ve borçlu sıfatını birleştiren bu durumda dahi borç sona ermez ve bu ciro makbuz hükmünde değildir. Muhataba yapılan bu ciro gecikmiş ciro olmadığı müddetçe, muhatap poliçeyi yeniden tedavüle sunabilir.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 44:

Çek düzenlendiği yerde ödenecekse on gün, düzenlendiği yerden başka bir yerde ancak aynı kıtada ödenecek ise bir ay, düzenlendiği yerden farklı bir kıtada ödenecek ise üç ay içinde ibraz edilmelidir.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 45:

İki kişinin herhangi bir hukuki sebep veya ilişkiden doğan alacaklarını teker teker ve ayrı ayrı istemekten karşılıklı olarak vazgeçip bunları kalem kalem alacak ve borç şekline çevirerek hesabın kesilmesinden sonra çıkacak artan tutarı isteyebileceklerine ilişkin sözleşme cari hesap sözleşmesidir. Belirli veya belirsiz süreli olabilir. Cari hesap sözleşmesi, Türk Ticaret Kanununda düzenlendiğinden dolayı mutlak ticari iş kapsamındadır ve tarafların tacir olup olmamasının bir önemi yoktur. Cari hesaptaki alacaklar sözleşme süresince talep edilemez ve devredilemez. Cari hesap sözleşmeleri ile her iki taraf için ticari iş niteliğindeki ödünç sözleşmelerinde faizi anaparaya ekleyerek faize faiz yürütmek mümkündür. Cari hesap sözleşmesinde takas hesap devresi sonunda yapılır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 46:

- Ticari mümessil, bir ticari işletmenin işlerini idare etmek, taciri temsil etmek ve tacir adına imza atmaya üzere atanan kişidir. Ticari işletmenin gayesine dahil her türlü hukuki tasarrufu işletme sahibi olan tacir adına yapabilir. Diğer bir ifade ile ticari mümessil, işletmenin amacına ulaşabilmesi için faaliyet konusuna giren her türlü işlemi yapabilir
- Ticari temsilcinin yapabileceği işlemleri aşağıdaki şekilde ikiye ayırabiliriz;

1- Özel yetkiye gerek kalmayan işlemler : kambiyo taahhüdünde bulunma (poliçe, çek ve bono imzalamak),

kredi (borç) alıp verme, her türlü kiralama ve şerh işlemleri, gayrimenkul alımı (dikkat satım değil), şube açma, merkezi değiştirme, ticari vekil atama, hammadde satın alma, üretilen malları satma, fiyat belirleme, tacir adına kefalet verme, hizmet sözleşmesi yapma, davalarda temsil, sulh, ibra, yemin, tahkim, feragat, kabul, red ve icra takibi işlemleri

2- Ancak özel yetki alarak yapabileceği işler : İşletmenin devri, "İşletmenin rehni", faaliyet konusuna girmedikçe taşınmaz devri ve aynı hakla sınırlama, ortak kabul etme ve çıkarma, unvanı değiştirme, iflas ve konkordato kararları, ticari mümessil atama

CEVAP : A

ÇÖZÜM 47:

Anonim şirketin zorunlu organları: Yönetim kurulu ve genel kuruldur. Yönetim kurulunun yokluğu bir fesih sebebidir. Yönetim kurulu üye sayısı en az bir kişidir ve üst sınır yoktur. Yönetim kurulu üyelerinin görev süreleri en fazla üç yıl olabilir ve tekrar seçilebilirler. Ancak tekrar seçilebilmeleri için genel kurul tarafından aklanmaları gerekir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 48:

- Anonim şirket adına düzenlenecek evrakın dışı karşı geçerli olması için esas sözleşmede aksi öngörülmemiş veya yönetim kurulu tek kişiden oluşmuyorsa temsilcilerden en az ikisi tarafından imzalanması gerekir (çift imza kuralı)
- Temsil yetkisi ancak birlikte temsil ve/veya merkez-şube işleriyle sınırlandırılabilir ve tescil ve ilan edilmedikçe üçüncü kişilere karşı geçerli olmaz
- Temsilci ve yöneticilerin görevleri sırasındaki haksız fiillerinden rücu hakkı saklı olmak kaydıyla şirket sorumludur.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 49:

Anonim şirkette toplantı ve karar yeter sayıları şu şekildedir;

- Esas sözleşmede aksine nisap öngörülmemiş haller hariç sermayenin dörtte biriyle toplanır.
- Bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük (taahhüt arttıran) ve ikincil yükümlülük koyan kararlar ile şirketin merkezinin yurtdışına taşınmasına (tabiiyet-uyruklu değişimi) oy birliği(%100) ile karar verilir. Nisaba ulaşılamazsa toplantı ertelenir ve ikinci toplantıda ve karar aşamasında da aynı nisap aranır
- Ayrıca konunun tamamen değiştirilmesi, imtiyazlı pay oluşturulması, nama yazılı payların devrinin sınırlandırılması, şirketin feshi kararı, önemli miktarda aktif satışı, her tür borçlanma senedi ve menkul kıymetler çı-

karılması, tescilden itibaren iki yıl içinde işletme veya ayın devralınması veya kiralanması ile ilgili değerlendirme raporunun onayı ile sermaye azaltılması kararlarında, %75 olumlu oy aranır

- Son olarak, sermaye artırımında haklı sebeplerle rüçhan (ön alım) hakkının sınırlandırılması veya kaldırılması ve şirketin dolan süresinin uzatılıp devam edilmesi kararlarında %60 olumlu oy aranır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 50:

Aval, poliçede sorumluluk taşıyan kişiler lehine verilmiş bir tür teminattır. Amaç tedavülü kolaylaştırmaktır. Poliçe ilişkisinde yer alan veya almayan kişiler, aval verebilir. Bir veya birden fazla kişi lehine tamamen veya kısmen aval verilebilir. Aval senedin ön yüzüne veya alonja yapılabilir. Aval veren kişi, lehine aval verilen kişi gibi müteselsil sorumluluğa sahiptir. Aval veren kişinin taahhüdü, şekle ait noksanlıktan başka bir sebeple geçersiz olmaz.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 51:

Aşağıdaki davalarda, ölen kimsenin son yerleşim yeri mahkemesi kesin yetkilidir: (HMK 11.md)

- Terekenin paylaşılmasına, yapılan paylaşma sözleşmesinin geçersizliğine, ölüme bağlı tasarrufların iptali ve tenkisine, miras sebebiyle istihkaka ilişkin davalar ile mirasçılar arasında terekenin yönetiminden kaynaklanan davalar.
- Terekenin kesin paylaşımına kadar mirasçılara karşı açılacak tüm davalar.

Terekede bulunan bir mal hakkında açılmak istenen istihkak davası, terekenin yazımı ve tespiti zamanında mal nerede bulunuyorsa, orada da açılabilir.

Mirasçılık belgesinin iptali ve yeni mirasçılık belgesi verilmesine ilişkin davalarda, mirasçıların her birinin oturduğu yer mahkemesi de yetkilidir.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 52:

Davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahiptirler. Bu hak;

- Yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını,
- Açıklama ve ispat hakkını,
- Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerçekleştirilmesini içerir. (HMK 27.md)

Buna göre, mahkemenin taleple bağlı olması gerektiği hususu hukuki dinlenilme kapsamında değil, taleple bağlılık ilkesi kapsamında değerlendirilir.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 53:

Davaya vekâlet, kanunda özel yetki verilmesini gerektiren hususlar saklı kalmak üzere, hüküm kesinleşinceye kadar, vekilin davanın takibi için gereken bütün işlemleri yapmasına, hükmün yerine getirilmesine, yargılama giderlerinin tahsili ile buna ilişkin makbuz vermesine ve bu işlemlerin tamamının kendisine karşı da yapılabilmesine ilişkin yetkiyi kapsar. (HMK 73 md)

Açıkça yetki verilmemiş ise vekil; sulh olamaz, hâkimi reddedemez, davanın tamamını ıslah edemez, yemin teklif edemez, yemini kabul, iade veya reddedemez, başkasını tevkil edemez, haczi kaldıramaz, müvekkilinin iflasını isteyemez, tahkim ve hakem sözleşmesi yapamaz, konkordato veya sermaye şirketleri ve kooperatiflerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılması teklifinde bulunamaz ve bunlara muvafakat veremez, alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına başvuramaz, davadan veya kanun yollarından feragat edemez, karşı tarafı ibra ve davasını kabul edemez, yargılamanın iadesi yoluna gidemez, hâkimlerin fiilleri sebebiyle Devlet aleyhine tazminat davası açamaz, hangileri hakkında yetki verildiği açıklanmadıkça kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davaları açamaz ve takip edemez. (HMK 74 md)

CEVAP : B

ÇÖZÜM 54:

Mütelahik dava, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda yer alan bir dava türü değildir. Davacı, dava dilekçesindeki talebini veya taleplerini belirli bir hukuki sebebe değil, bu talebi veya taleplerini haklı gösteren birden fazla hukuki sebebe dayandırıyor, mütelahik dava söz konusudur. Yarışan haklara dayalı dava olarak da nitelendirilebilir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 55:

Davacı, cevaba cevap dilekçesi ile serbestçe iddialarını genişletebilir yahut değiştirebilir. Diğer bir ifadeyle, Kanun'da belirtilen istisnalar dışında davacı, CEVABA CEVAP dilekçesini verdikten sonra davasını genişletemez veya değiştiremez. (HMK 141. md)

Temmuz 2020 değişikliği ile; ön inceleme duruşmasına taraflardan birinin mazeretsiz olarak gelmemesi halinde, gelen tarafın, gelmeyen tarafın muvafakati olmaksızın iddia veya savunmasını genişletebileceği yahut değiştirebileceği hususu 6100 sayılı Kanun'dan çıkarılmıştır.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 56:

Yeminin konusu, davanın çözümü bakımından önem taşıyan, çekişmeli olan ve kişinin kendisinden kaynaklanan vakialardır. Bir kimsenin bir hususu bilmesi onun kendisinden kaynaklanan vakia sayılır. (HMK 225.md) Ancak, Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyeceği vakialar yeminin konusuna girmez.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 57:

Zorunlu nedenlerle sadece hüküm sonucunun tefhim edildiği hâllerde, gerekçeli kararın tefhim tarihinden başlayarak bir ay içinde yazılması gerekir. (HMK 294.md)

CEVAP : D**ÇÖZÜM 58:**

Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinde karşı dava açamaz, davaya müdahale talebinde bulunulamaz, davanın ıslahı ve aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve sıfat-taki hukuk mahkemelerinde açılmış davalar için yapılacak olan davaların birleştirilmesi haricinde davaların birleştirilmesi istenemez, bölge adliye mahkemesince resen göz önünde tutulacaklar dışında, ilk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen iddia ve savunmalar dinlenemez, yeni delillere dayanılmaz. Bölge adliye mahkemeleri için yetki sözleşmesi yapılamaz. İlk derece mahkemesinde usulüne uygun olarak gösterildiği hâlde incelenmeden reddedilen veya mücbir bir sebeple gösterilmesine olanak bulunmayan deliller bölge adliye mahkemesince incelenebilir. (HMK 357.md) İstinaf incelemesi ilk derece mahkemesi kararını denetleyerek ondan sonra yapılan yargılama özelliği taşımaktadır. Bununla beraber, kamu düzenini ilgilendiren hususlarda bölge adliye mahkemesi istemle bağlı olmaksızın re'sen inceleme yapar. Örneğin, kamu düzenini ilgilendiren görev kuralına aykırılık bölge adliye mahkemesince re'sen incelenebileceği gibi ilk derece mahkemesinde ileri sürülmesi bile itiraz üzerine de incelenebilir.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 59:**

İtirazın geçici kaldırılması talebinin kabulünden sonra bu kararın borçluya tefhim veya tebliğinden itibaren 7 günlük sürede borçtan kurtulma davası açılabilir. Bu durum İİK m.69/2'de düzenlenmiştir. Bu dava niteliği itibarıyla bir menfi tespit davasıdır, ancak menfi tespit davasından farklı olarak sadece takipten sonra itiraz geçici olarak kaldırılmış ise bu dava açılabilir ve ayrıca bu davada normal menfi tespit davasından farklı olarak teminat yatırılması özel dava şartı olarak aranır. Borçlu tarafından süresi içinde bu dava açılmaz ise, bu davaya normal menfi tespit davası olarak devam edilir.

- Bu davanın en önemli özelliği, davayı açan borçlu dava konusu miktarın %15'i kadar teminatı ilk duruşma gününe kadar mahkeme veznesine depo etmez ise dava özel dava şartı yokluğundan usulden reddedilir.

Davanın reddi: Mahkeme yaptığı inceleme sonunda alacaklıyı haklı bulursa, davayı reddeder. Borçlunun, borçlu olduğu kesin hükümle tespit edilmiş olur.

- Alacaklı itirazın geçici kaldırılması sonunda mahkum olduğu ve bu davanın açılması ile bekletilmiş

olan tazminat ve para cezasını ödemek zorunda kalır.

- Geçici kaldırma sonucunda tesis edilmiş olan geçici hacizler, kesin hacze dönüşür ve alacaklının satışı isteyebilir.

Davanın kabulü: Mahkeme yaptığı inceleme sonunda borçluyu haklı bulursa, davayı kabul eder. Borçlunun, borçlu olmadığı kesin hükümle tespit edilmiş olur ve takip sona erer.

- Borçlu hakkında itirazın geçici kaldırılması sonunda hükmedilmiş olan tazminat ve para cezası kaldırılır.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 60:**

05.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6352 sayılı İİK'nın 360. maddesine göre istinabe (hukuksal yardım) yoluyla yapılan satışlar bakımından arttırma ve ihaleye ilişkin şikâyetler de istinabe olunan icra dairesinin bağlı bulunduğu icra mahkemesince incelenir Ancak ortaklığın giderilmesi satışlarında, ihalenin feshi icra mahkemesinden değil, ortaklığın giderilmesine karar vermiş sulh hukuk mahkemesinden istenebilir.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 61:**

6352 Sayılı İİK'ya göre taşınmaz yükü ve irad senedi ipotek (İİK m.23/1) hapis hakkı ve ticari işlemlerde taşınır rehini rehin kapsamında değerlendirilir. İpotek, ipotekli borç senedi, irat senedi, gemi ipoteği, taşınmaz yükü, eklenti üzerindeki rehinler, teslimle bağlı taşınır rehni, ticari işletme rehni, hapis hakkı, alacak ve öteki haklar üzerindeki rehinler, rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip yapma imkanı verir. Geçit hakkı rehin kapsamında sayılmaz.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 62:****İflasa Tabi Olan Kişiler:**

1. Tacirler
2. Tacir gibi sorumlu olanlar
3. Ticareti terk eden tacir, ilandan itibaren 1 yıl daha iflasa tabidir
4. Sermaye şirketleri ve kooperatifler
5. Kollektif şirket ve komandit şirket ortaklarının iflası istenebilir. Ancak komandit şirketlerde komanditer ortağın iflası ancak taahhütlerini yerine getirmeye istenebilir.
6. Bankacılık kanununa göre verdikleri kararlarla bankayı zarara uğratan yönetici ve denetçilerinin de iflası istenebilir.

7. Konkordatosu tasdik olmayan ve mühleti kaldırılan veya projesi tamamen feshedilen
8. Donatma İştiraki
9. Amacına ulaşmak için ticari işletme işleten dernek (Kamuya yararlı dernekler hariç)

Ticari işletme işleten dernekler iflasa tabidir. Ancak kamuya yararlı dernekler tacir sayılmayacaklarından iflasa tabi değildirler. Esnaf işletmesi de iflasa tabi değildir.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 63:

İflas tabi kişilerin, her türlü para veya teminat borçları için bu yola başvurulabilmesi mümkündür. Kamu alacakları içinde kişinin genel iflas yoluyla takip edilebilmesi mümkündür. Rehinle teminat altına alınmış alacaklar için önce rehlin paraya çevrilmesi yoluna başvurma zorunluluğu burada da geçerlidir.

Genel iflas yoluyla takiplerde de yine genel haciz yolunda olduğu gibi alacaklının alacağının bir belgeye bağlı olması gerekmemektedir. Belge bulunması halinde de belgenin niteliği önem arz etmez.

Bu süreç öncelikle, alacaklının icra dairesine başvurması ve takip talebinde bulunması ile başlar. Yetkili icra dairesi borçlunun muamele merkezi yerindeki icra dairesidir. Ancak buradaki yetki kamu düzenine ilişkin olmadığı için icra müdürünün yetkiyi re'sen gözetmesi mümkün değildir. Ayrıca tarafların yetki sözleşmesi yapmasında herhangi bir engel bulunmaz.

Alacaklının bu talebi üzerine borçluya 3 gün içinde bir ödeme emri düzenlenerek gönderilir. Ödeme emrinde borçlunun 7 gün içinde itirazı varsa ileri sürmesi aksi halde borcu ödemesi gerektiği bildirilir. Borçlu verilen süre içerisinde itiraz etmez ve borcu da ödemez ise takip kesinleşir.

Genel haciz yolundan farklı olarak bu yolda itiraz edip etmemesinin takip bakımından bir önemi yoktur ve sadece iflas davasındaki yargılama süreci ile ilgilidir. Özetle bu durum 6352 Sayılı İİK'nın 155. maddesinde düzenlenmiş olup genel iflas yoluyla takipte ödeme emrine itiraz süresi, tebliğden itibaren 7 gündür.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 64:

Genel haciz yolu ile takibe ilişkin olarak, icra takip talebinin alan icra dairesi, kural olarak kanuni unsurlar (alacaklının takip yapma yetkisi, taraf ve takip ehliyeti olup olmadığı, ve borçlunun taraf ve takip ehliyetini haiz olup olmadığı) hariç; alacağın vadesini, zamanlaşımını, imzanın sahteliği, kendi dairesinin yetkili olup olmadığı da dahil hiçbir unsuru inceleyemez.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 65:

Türkiye vatandaşı olan bir kimsenin, yabancı bir ülkede veya başka bir ülkenin egemenlik sahası olmasa bile yurtdışı sayılan bir yerde (örn, açık denizlerde) suç işlemesi halinde Türkiye'de yargılanabilmesi için şu şartların bir arada gerçekleşmesi gerekir (TCK md.11):

- Suç, yabancı bir ülkenin egemenlik sahasında veya Türkiye'nin egemenlik sahasının dışında olan herhangi bir yerde işlenmelidir.
- Suç işleyen kişi, suçu işlediği tarihte Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmalıdır.
- Yargılanacak kişi Türkiye'de bulunmalı ve işlenen suçun kovuşturulabilir olması gerekir.
- Bazen suçun Türkiye'de kovuşturulabilmesi; dava zamanlaşımı, genel af, şikâyet vb. nedenlerle mümkün olmayabilir.
- Türkiye vatandaşının yurtdışında işlediği bir suç ile ilgili yabancı ülkede hakkında yargılama yapılarak hüküm verilmemiş olması şarttır.
- Türkiye kanunlarına göre aşağı sınırı bir yıldan az olmayan hapis cezasını gerektiren bir suçu yabancı ülkede işleyen vatandaş Türkiye'de yargılanır (TCK md.11/1). Vatandaşın Türkiye dışında işleyip de sadece adli para cezası gerektiren suçlar hakkında Türkiye'de yargılama yapılması mümkün değildir. Suç, aşağı sınırı bir yıldan az hapis cezasını gerektirdiğinde yargılama yapılması zarar görenin veya yabancı hükümetin şikâyetine bağlıdır. Bu durumda şikâyet, vatandaşın Türkiye'ye girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yapılmalıdır (TCK md.11/2).

Devletin egemenlik işaretlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, devletin güvenliğine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar, işkence suçu, çevrenin kasten kirletilmesi suçu, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma suçları, fuhuş suçu, deniz, demiryolu veya havayolu ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması veya bu araçlara karşı işlenen zarar verme suçları hakkında da ceza miktarına bakılmaksızın Adalet Bakanının talep etmesi şartıyla Türkiye'de yargılama yapılır.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 66:

Fail, icra hareketlerine başlamış, ancak elinde olmayan nedenlerle icra hareketleri yarıda kalmış ise suça teşebbüs edilmiş olur. Örneğin, hırsızlık yapmak için bir eve ayaklı merdiven dayadığı sırada ev sahibinin görmesi üzerine kaçan kişinin fiili yarıda kaldığından hırsızlık suçu teşebbüs aşamasında kalmıştır. Teşebbüsten sorumlu ceza hukukumuz bakımından sorumlu tutulabilmesi için ;“Kişi, işlemeyi kastettiği bir suçu elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlayıp da elinde olmayan nedenlerle tamamlayamaz ise teşebbüsten dolayı sorumlu tutulur”. (TCK m. 35/1). Kanun maddesinden de anlaşıldığı gibi teşebbüsten sorumlu tutulabilmek elinde olmayan nedenlerle tamamlanmaması ile gerçekleşir.

Suçta teşebbüsün bazı şartları vardır. Bunlar:

- Suçun kasten işlenen suçlardan olması gerekir.
- Harekete elverişliliğin mevcut olması gerekli
- Kastedilen suçun doğrudan doğruya icrasına başlanması gerekir
- Suçun failin elinde olmayan nedenlerle tamamlanamaması gerekir. (Kendisi vazgeçerse bu teşebbüs değil, gönüllü vazgeçmedir. KARIŞTIRMAYINIZ.)

Görüldüğü üzere, failin akıl sağlığı ile ilgili bir şart bulunmamaktadır.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 67:

5237 sayılı TCK'ya göre ceza sorumluluğunun temeli, kast ve taksire dayanan kusur sorumluluğudur. Kanun, suçlar nedeniyle kusur sorumluluğunu iki kategoride dört farklı şekilde düzenlemiştir:

Kasta Dayanan Kusur Sorumluluğu: Doğrudan kast ve olası kast

Taksire Dayanan Kusur Sorumluluğu: Bilinçsiz taksir ve bilinçli taksir

Doğrudan kast; bilerek ve isteyerek suçun kanuni tanımındaki fiilin işlenmesidir ve doğrudan kast halinde fail, ilgili suçun kanundaki cezası ile cezalandırılır.

Olası kast; suçun kanuni tanımındaki fiilin gerçekleşebileceğinin mümkün veya muhtemel bir şekilde "öngörülmesine" rağmen, sonucun meydana gelmesinin göze alınması, adeta "olursa olsun" biçimindeki bir düşünceyle fiilin işlenmesidir. Olası kast ile işlenen fiillerde fail; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlarda müebbet hapis cezasına, müebbet hapis cezasını gerektiren suçlarda 20 yıldan 25 yıla kadar hapis cezasına hükmolunur; diğer suçlarda ise temel ceza üçte birden yarısına kadar indirilir.

Bilinçsiz taksir; failin öngörülebilir bir neticeyi "öngörmeyerek" dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı bir hareketle fiili işlenmesidir.

Basit taksir için "basit taksir", "adi taksir" gibi ifadeler de kullanılmaktadır.

Bilinçli taksir; failin "öngördüğü" neticeyi istememesine rağmen, kural ihlali yaparak veya şans, kişisel yetenek vb. etkenlere güvenerek hareket etmesi ile fiili işlenmesidir.

Taksirli suç ihmali yada icrai hareketle meydana gelebilmektedir önemli olan, yapılan hareketle illiyet bağının (nedensellik) kopmamasıdır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 68:

TCK'ya göre, Suç karşılığında uygulanan yaptırım olarak cezalar, hapis ve adli para cezalarıdır.

Hapis cezaları

- a) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası.
- b) Müebbet hapis cezası.
- c) Süreli hapis cezası (Hükmedilen bir yıl

veya daha az süreli hapis cezası, kısa süreli hapis cezasıdır, bir yıldan fazla cezalar ise uzun süreli hapis cezasıdır) buna göre idari para cezası ceza hukuku açısından yaptırım kabul edilmemektedir.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 69:

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102. maddesinde cinsel saldırı suçu tanımlanmıştır.

Bu suç, cinsel arzuları tatmin amacıyla bir kimsenin vücut dokunulmazlığının ihlal edilerek bedenine fiziksel temasta bulunulması ile oluşur.

Cinsel saldırı suçu, failin mağdurun vücut dokunulmazlığını ihlal etme derecesine göre ikiye ayrılır:

- **Basit cinsel saldırı suçu:** Basit cinsel saldırı suçu, mağdurun bedenine cinsel ilişki düzeyine varmayan seviyede temasta bulunmaktadır. Basit cinsel saldırı suçunun en hafif şekli "sarkıntılık suçu" olarak tanımlanır. Cinsel ilişki seviyesine varmayan davranışlar belli bir yoğunluk ve süreklilik arz ettiğinde basit cinsel saldırı suçunun sarkıntılık düzeyini aşan daha ağır şekli meydana gelir.
- **Nitelikli Cinsel Saldırı Suçu (Tecavüz Suçu):** TCK md.102/2'de düzenlenen nitelikli cinsel saldırı suçu, diğer bir deyişle tecavüz suçu; vücuda "organ" veya "sair bir cisim" sokulması suretiyle fiilin gerçekleştirilmesi halinde meydana gelir.

Cinsel saldırı suçu aynı cinsiyete sahip olanlar arasında da gerçekleşebilir. Kamu görevinin, vesayet veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz ile cinsel saldırı gerçekleştirildiyse bu durum cezanın ağırlaştırıcı nitelikli halidir. Cinsel saldırının NİTELİKLİ hallerinin eşe karşı uygulanması halinde suç oluşacaktır ancak temel şekillerinin eşe karşı uygulanması halinde suç vücut bulmayacaktır.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 70:

Güveni kötüye kullanma, muhafazası veya belirli bir şekilde kullanılması için kendisine zilyetliği devredilen mali devralan şahsın, zilyetliğin devri amacı dışında kendisinin veya başkasının yararına olarak mali kullanması veya zilyetliğin devri olgusunu inkar etmesidir. Kendisine ödünç olarak verilen bu eser üzerinde yetkisiz tasarrufta bulunarak eseri satmıştır. Kemal güveni kötüye kullanma suçundan dolayı sorumludur.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 71:**

Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi dışında kalan tüm suçlar Kamu idaresinin güvenilirliğine ve işleyişine karşı suçlar bağlamında değerlendirilir. Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi Adliye karşı suçlar kapsamı içerisindedir.

CEVAP : B**ÇÖZÜM 72:**

Etkin pişmanlık, suçun tamamlanmasından sonra ortaya çıkan ve bazı hallerde cezayı kaldıran bazı hallerde ise cezadan indirim yapılmasını gerektiren bir nedendir. TCK'nın 269. Maddesine göre iftira suçunda etkin pişmanlık hükmü düzenlenmiştir. TCK'nın 254. Maddesine göre rüşvet suçunda etkin pişmanlık hükmü düzenlenmiş. TCK'nın 248. Maddesine göre zimmet suçunda etkin pişmanlık hükmü düzenlenmiş. TCK'nın 192. Maddesine göre uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti suçuyla ilgili etkin pişmanlık hükmü düzenlenmiş. Ancak irtikap suçuyla ilgili etkin pişmanlık hükmü düzenlenmemiştir.

CEVAP, E**ÇÖZÜM 73:**

Şüpheli veya sanığın kamuya açık alanlardaki faaliyetlerinin ve işyerinin izlenmesi, ses veya görüntü kaydına alınması işlemidir. CMK md 140 uyarınca, teknik araçlarla izleme kararı en çok 3 haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde 1 hafta daha uzatılabilir. Ancak örgütün faaliyetleri çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde hakim belirtilen sürelere ek olarak her defasında 1 haftadan fazla olmamak ve toplam 4 haftayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verilebilir. Teknik araçlarla izleme tedbiri ile birlikte gizli soruşturmacı görevlendirilmesi halinde belirtilen süreler 1 kat arttırılarak uygulanır.

Teknik araçlarla izleme tedbiri hem soruşturma hem de kovuşturma aşamasında şüpheli veya sanık hakkında uygulanabilen bir koruma tedbiridir. Bu işlem sadece ama sadece kişinin kamuya açık olan yerle ve işyerinin izlenmesini ile sınırlıdır. Sorumuzda uzatma işlemi haricen sorulduğu için bu süre en çok 3 haftadır.

CEVAP : E**ÇÖZÜM 74:**

Yakalanan kişi, Cumhuriyet Savcılığınca bırakılmazsa, soruşturmanın tamamlanması için gözaltına alınmasına karar verilebilir. Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren **yirmidört** saati geçmez. Yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilme için zorunlu süre **oniki** saatten fazla olamaz.

Gözaltına alma, bu tedbirin soruşturma yönünden zorunlu olmasına ve kişinin bir suçta işlediği şüphesini gösteren somut delillerin varlığına bağlıdır.

Toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasındaki güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle; Cumhuriyet savcısı gözaltı süresinin, her defasında bir günü geçmemek üzere, üç gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir. Gözaltı süresinin uzatılması emri gözaltına alınana derhâl tebliğ edilir.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 75:**

Tanıklık, bir kimsenin hukuki bir sorunu mahkeme sahasına taşıyan olaylarla ilgili beş duyusuyla elde ettiği bilgi ve görgüyü "mahkeme huzurunda" anlatmasıdır. Mahkeme huzurunda olmayan kolluk ya da savcılık makamında alınan beyanlar tanıklık olarak değerlendirilmez.

- Dinlenme sırasında onbeş yaşını doldurmamış olanlar.
- Soruşturma veya kovuşturma konusu suçlara iştiraktan veya bu suçlar nedeniyle suçluyu
- kayırmaktan ya da suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirmekten şüpheli, sanık veya hükümlü olanlar
- Ayırt etme gücüne sahip olmamaları nedeniyle yemin niteliği ve önemini kavrayamayanlar **YEMİNSİZ OLARAK DİNLENİRLER.**

Tanık, yasal olarak yemin etmemesi gereken tanıklardan olup da yemin verdirilmişse, bu şekilde alınan beyan uygulamada yeminsiz tanığın beyanı olarak değerlendirilmektir. Ancak, yemin, beyanı etkileyen bir unsur olduğundan tanığın tekrar dinlenmesini talep etmek gerekir. CMK 45. maddeye göre, tanıklıktan çekinme hakkı olanlara yemin verip vermemek mahkemenin takdirindedir. Tanık, CMK 45. maddeye göre sanığın yakınlarından biriye "yemin etmekten çekinme" hakkı hatırlatılmalıdır. Tanık, isterse yemin etmekten çekinme suretiyle tanıklık yapabilir.

Okuma ve yazma bilen sağır veya dilsizler yemin biçimini yazarak ve imzalarını koyarak yemin ederler. Okuma ve yazma bilmeyen sağır veya dilsizler işaretlerinden anlayan bir tercüman aracılığıyla ve işaretlerle yemin ederler.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 76:

Toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasındaki güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle; Cumhuriyet savcısı gözaltı süresinin, her defasında bir günü geçmemek üzere, **üç gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir.**

CEVAP : E

ÇÖZÜM 77:

Yüklenen fiil ile ilgili bir hukuka uygunluk nedeni bulunması halinde fail hakkında, hukuka uygunluk nedeni bulunması gerekçesiyle beraat kararı verilmesi gerekir. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu madde 223/2-d bendinde sayılan hukuka uygunluk nedenleri şunlardır:

- 1- Kanunun Hükümünü Yerine Getirme
- 2- Meşru Savunma
- 3- Hakkın Kullanılması
- 4- İlgilinin Rızası:

Ceza verilmesine yer olmadığına dair kararlar ise şu hallerde verilir ;

- Yüklenen suçla bağlantılı olarak yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya sağır ve dilsizlik hali ya da geçici nedenlerin bulunması,
- Yüklenen suçun hukuka aykırı fakat bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle veya zorunluluk hali ya da cebir veya tehdit etkisiyle işlenmesi,
- Meşru savunmada sınırın heyecan, korku ve telaş nedeniyle aşılması,
- Kusurluluğu ortadan kaldıran hataya düşülmesi,
- Hallerinde, kusurunun bulunmaması dolayısıyla ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir.

Dikkat !

Aşağıdaki durumlarda ise İşlenen fiilin suç olma özelliğini devam ettirmesine rağmen;

- Etkin pişmanlık,
- Şahsî cezasızlık sebebinin varlığı,
- Karşılıklı hakaret,
- İşlenen fiilin haksızlık içeriğinin azlığı, Dolayısıyla, faile ceza verilmemesi hallerinde, ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 78:

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 2. Maddesinde Şüpheli veya sağın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukata müdafii denir. Savunma başlığı altında Müdafilik kurumuna CMK madde 149 " **Müdafii Seçimi, Görevlendirilmesi, Görev ve Yetkileri**" konuları tüm ayrıntılarıyla kanunumuzda yer verilmiştir.

Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafiiin yardımından yararlanabilir; kanunî temsilcisi varsa, o da şüpheliye veya sanığa müdafii seçebilir.

Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafii seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafii görevlendirilir.

Müdafii bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir.

Müdafii, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

Müdafiiin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Bu karar ancak aşağıda sayılan suçlara ilişkin yürütülen soruşturmalarda verilebilir:

Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duymayacağı bir ortamda görüşebilir. **Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz.**

ANCAK ; Türk Ceza Kanununun belirtilen katalog suçları ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imâl ve ticareti suçları bakımından gözaltındaki şüphelinin müdafii ile görüşme hakkı Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, **hâkim kararıyla yirmidört saat süreyle kısıtlanabilir; bu zaman zarfında ifade alınamaz.**

CEVAP : D

ÇÖZÜM 79:

4857 sayılı İş Kanununun kapsamına giren nitelikte bir işyerini kuran, her ne suretle olursa olsun devralan, çalışma konusunu kısmen veya tamamen değiştiren veya herhangi bir sebeple faaliyetine son veren ve işyerini kapatan işveren, işyerinin unvan ve adresini, çalıştırılan işçi sayısını, çalışma konusunu, işin başlama veya bitme gününü, kendi adını ve soyadını yahut unvanını, adresini, varsa işveren vekili veya vekillerinin adı, soyadı ve adreslerini bir ay içinde çalışma ve iş kurumu il müdürlüğüne bildirmek zorundadır. (İşK.3.md)

CEVAP : C

ÇÖZÜM 80:

İşçinin normal haftalık çalışma süresinin, tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan işçiye göre önemli ölçüde daha az belirlenmesi durumunda sözleşme kısmi süreli iş sözleşmesidir.

Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalıştırılan işçi, ayırımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin kısmi süreli olmasından dolayı tam süreli emsal işçiye göre farklı işleme tâbi tutulamaz. Kısmi süreli çalışan işçinin ücret ve paraya ilişkin bölünebilir menfaatleri, tam süreli emsal işçiye göre çalıştığı süreye orantılı olarak ödenir.

Emsal işçi, işyerinde aynı veya benzeri işte tam süreli çalıştırılan işçidir. İşyerinde böyle bir işçi bulunmadığı takdirde, o işkolunda şartlara uygun işyerinde aynı veya benzer işi üstlenen tam süreli iş sözleşmesiyle çalıştırılan işçi esas alınır.

İşyerinde çalışan işçilerin, niteliklerine uygun açık yer bulunduğu kısmi süreli tam süreli veya tam süreli kısmi süreliye geçirilme istekleri işverence dikkate alınır ve boş yerler zamanında duyurulur. (İşK.13.md)

CEVAP: D**ÇÖZÜM 81:**

Otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işveren, işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır. Yer altı işlerinde çalışan işçilerde ise kıdem şartı aranmaz.

(İşK.18.md)

CEVAP:A**ÇÖZÜM 82:**

Ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir. Bu nedenle kişisel kararlarına dayanarak iş görme borcunu yerine getirmemeleri sayısal olarak toplu bir nitelik kazansa dahi grev olarak nitelendirilemez. Gününde ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanır. Bu işçilerin bu nedenle iş akitleri çalışmadıkları için feshedilemez ve yerine yeni işçi alınamaz, bu işler başkalarına yaptırılmaz. (İşK.34.md)

CEVAP:B**ÇÖZÜM 83:**

Aşağıdaki süreler işçinin günlük çalışma sürelerinden sayılır:

- Madenlerde, taşocaklarında yahut her ne şekilde olursa olsun yeraltında veya su altında çalışılacak işlerde işçilerin kuyulara, dehlizlere veya asıl çalışma yerlerine inmeleri veya girmeleri ve bu yerlerden çıkmaları için gereken süreler.
- İşçinin işveren tarafından işyerlerinden başka bir yerde çalıştırılmak üzere gönderilmeleri halinde yolda geçen süreler.

c) İşçinin işinde ve her an iş görmeye hazır bir halde bulunmakla beraber çalıştırılmaksızın ve çıkacak işi bekleyerek boş geçirdiği süreler.

d) İşçinin işveren tarafından başka bir yere gönderilmesi veya işveren evinde veya bürosunda yahut işverenle ilgili herhangi bir yerde meşgul edilmesi suretiyle asıl işini yapmaksızın geçirdiği süreler.

e) Çocuk emziren kadın işçilerin çocuklarına süt vermeleri için belirtilecek süreler.

f) Demiryolları, karayolları ve köprülerin yapılması, korunması ya da onarım ve tadili gibi, işçilerin yerleşim yerlerinden uzak bir mesafede bulunan işyerlerine hep birlikte getirilip götürülmeleri gereken her türlü işlerde bunların toplu ve düzenli bir şekilde götürülüp getirilmeleri esnasında geçen süreler.

İşin niteliğinden doğmayıp da işveren tarafından sırf sosyal yardım amacıyla işyerine götürülüp getirilme esnasında araçlarda geçen süre çalışma süresinden sayılmaz. (İşK.66.md)

CEVAP:B

EKSTRA BİLGİ: Ara dinlenmeleri de çalışma süresinden sayılmaz.

ÇÖZÜM 84:

Toplu iş sözleşmesine taraf olan sendikanın tüzel kişiliğinin sona ermesi, faaliyetinin durdurulması, işçi sendikasının yetkiyi kaybetmesi ve toplu iş sözleşmesinin uygulandığı işyerlerinde işverenin veya işyerinin girdiği işkolunun değişmesi toplu iş sözleşmesini sona erdirmez.(37.md)

CEVAP:E**ÇÖZÜM 85:**

Kollektif ortaklıklarda, zirai faaliyetle uğraşılsa bile ortakların, ortaklık kârından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç hükmündedir. (GVK 37.md.)

CEVAP : A**ÇÖZÜM 86:**

Gelir Vergisi Kanunu'na göre sadece Ticari kazanç sahipleri (Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işleri kapsamına giren kazançlar geçici vergiye tabi değildir.) ile serbest meslek erbabı (noterlik görevini ifa edenler hariç)ve kurumlar vergisi mükellefleri geçici vergi öderler.2021 yılında yapılan değişiklikle ticari kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin ticari kazançları, gelir vergisinden istisna edildiği için kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler geçici vergi de ödemeyecektir. .

CEVAP : D**ÇÖZÜM 87:**

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde

kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir. (Anayasa 73.md.) Verginin konusu ise ancak kanunla belirlenir, değiştirilir veya kaldırılır.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 88:

Re'sen vergi tarhı, vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitine imkân bulunmayan hâllerde takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden vergi tarh olunmasıdır.

Tutulması zorunlu olan defterlerin veya verilen beyannamelerin gerçek durumu yansıtmadığına dair delil bulunması re'sen tarh sebebidir.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 89:

Mükellefçe pişmanlık dilekçesi ile verilen ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, gecikme zammı oranında bir zamlı (pişmanlık zammı) birlikte pişmanlık dilekçesi tarihinden başlayarak 15 gün içinde ödenmesi gerekir.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 90:

Cezalar için gecikme faizi hesaplanmazken, vadesinde ödenmeyen vergi ziyai cezası için gecikme zammı uygulanır. Diğer cezalar için ise hem gecikme faizi hem de gecikme zammı uygulanmaz.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 91:

Aşağıda yazılı durumlardan birinin varlığı halinde, avukatlık mesleğine kabul istemi reddolunur:

a) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı iki yıldan fazla süreyle hapis cezasına ya da Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmak,

Anayasa Mahkemesi'nin 25/2/2010 tarihli ve E.: 2008/17, K.: 2010/44 sayılı Kararı ile bu maddede yer alan "...milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk..." ibaresi iptal edilmiştir.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 92:

Avukatlık stajı bir yıldır. Stajın bu kısmında yer alan hükümler uyarınca ilk altı ayı mahkemelerde ve kalan altı ayı da en az beş yıl kıdemi olan ve staj yaptığı baroya kayıtlı bir avukat yanında yapılır.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 93:

Belli bir işi takipten veya savunmadan isteği ile çekilen avukatın o işe ait vekâlet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren onbeş gün süre ile devam eder.

Şu kadar ki, adli müzaharet bürosu yahut baro başkanı tarafından tayin edilen avukat, kaçınılmaz bir sebep veya haklı bir özürü olmadıkça, görevi yerine getirmekten çekemez. Kaçınılmaz sebebin veya haklı özürün takdiri avukatı tayin eden makama aittir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 94:

Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine vereceği kararlar kesin olup bu kararlara karşı ilgili tarafından İdari Yargı Mercine başvurulabilir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 95:

Antik Yunan'da başlangıçları bilinmeyen yasalara "**thesmoi**" (sözlü yasa); bu düzenlemelerin de toplumsal barışı ve düzeni sağlamada yeterince etkin olmadığının görülmesi üzerine inan eseri olarak ortaya çıkan yasalara ise "**nomoi**" (yazılı yasa) adı verilmiştir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 96:

Durkheim'e göre, insanlar bencildir ve arzuları sınırsızdır. İnsanların dürtü ve arzuları onu köle yapacak düzeyde güçlü olabilir. Bu arzular ancak toplum tarafından denetim altına alınabilir. Toplum insan arzuları üzerinde sınırlamalar getirir. Arzuları bu şekilde toplumca sınırlanan bireyler özgürleşecektir. İnsanları sınırlayan, kontrol altına alan en önemli güç ortak ahlaktır. Bu nedenle Durkheim, toplum düzenini sağlamak ve kolektif çıkarları korumak için kurallar oluşturulmasını önermekte ve bunu "**ahlâki kod**" olarak adlandırmaktadır. **Toplumsal işbölümü** çalışması Durkheim'in sosyolojik çalışmaları arasında önemli bir yere sahiptir. Durkheim'a göre bireyin toplumla olan bağları, işbölümü olgusunda gerçekleşmektedir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 97:

Sosyal sözleşmeci doğal hukukçular şunlardır:

- Thomas Hobbes
- Jonh Locke
- Montesquieu
- Jean Jacques Rousseau
- David Hume
- İmmanuel Kant

CEVAP: E

ÇÖZÜM 98:

İbn-i Haldun'a göre siyaset türleri şunlardır:

- 1) **Aklı Siyaset** Mülkün düzeni için herkes tarafından kabul edilen ve hükümlerine boyun eğilen kanunlar, akıllı kişiler, devlet büyükleri ve işlerinde basiret sahibi olmuş kişiler tarafından ortaya konmuş ise **aklı siyaset** söz konusu olur.
- 2) **Dini Siyaset:** Bunlar, Allah tarafından tanzim edilmişse **dini siyaset**, söz konusu olur.
- 3) **Mülki Siyaset: Siyasi mülk** ise, dünyevi işleri yerine getirmek ve zararların giderilmesi hususunda, akli düşüncenin icapları dahilinde tüm halkı sevk ve idare etmek anlamına gelir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 99:

İslam hukukuna göre, herhangi bir kişinin mülklerinin veya gelirlerinin bir kısmının kamu yararı için süresiz kullanılması sistemine vakıf denir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 100:

Ekonomik eşitsizliğin giderilmesi Medeni Kanun'un sonuçları arasında yer almaz.

CEVAP: B

ÇÖZÜM -4

ÇÖZÜM 1:

1921 Anayasasının genel özellikleri şunlardır:

- 21 Ocak 1921 tarihinde ilan edilmiştir.
- 23 maddeden oluşmuştur.
- **Yumuşak ve çerçeve nitelikli ilk ve tek anayasadır.**
- Kanun-i esasiyi yürürlükten kaldırmamıştır.
- Kurucu Meclis tarafından hazırlanmıştır. (1961, 1982 Anayasaları da Kurucu Meclis tarafından hazırlanmıştır.)
- **Kuvvetler birliği sistemi uygulanmıştır.**
- **Meclis Hükümeti sistemi benimsenmiştir.**
- **MİLLİ EGEMENLİK İLKESİ BENİMSENMİŞTİR.** (Egemenlik kayıtsız şartız milletindir.) (ilk kez)
- Devlet başkanı yoktur.
- Çift dereceli seçim sistemi benimsenmiştir.
- Meclis seçimleri 2 yılda bir yapılacaktır.
- Ülke vilayetlere, vilayetler kazalara, kazalar da nahiyelere ayrılmıştır. Vilayetler manevi şahsiyet ve muhtariyete (özerklik) sahiptir.⁷
- Umumi Müfettişlikler düzenlenmiştir. Bu oluşum vilayetlerarası ve vilayetler üstü bir denetim kurumudur. Umumi Müfettişliklerin görevi, genel olarak asayişin sağlanması, bütün dairelerin işlemlerinin denetlenmesi, vilayetlerin ortak işlerinde uyumun sağlanmasıdır.⁸ Umumi müfettişler devletin genel görevleri ile yerel yönetimlere ait görevlerin yerine getirilişini ve alınan kararları sürekli denetlerler.
- Yerinden yönetim ilkesi benimsenmiştir.
- Yargıdan söz etmeyen tek anayasadır.
- Temel hak ve hürriyetlerden söz etmemiştir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 2:

Vatandaşların haklarının Anayasa ve kanunlar tarafından güvence altına alındığı ve **devletin eylem ve işlemlerinin hukuka uygunluğunun yargı denetimi altında olduğu** devlet düzenine hukuk devleti denir.

Hukuk Devletin ilke ve Esasları:

- Devlet gücünün hukukla sınırlanması
- Temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması
- Kuvvetler ayrılığının benimsenmiş olması
- Yargının bağımsız olması
- Yürütmenin yargısal denetime tabi olması
- İdarenin işlemlerinin yargısal denetime tabi olması
- Yasama işlemlerinin yargısal denetime tabi olması

7 Evkaf (vakıflar), medreseler, maarif (eğitim), sağlık, iktisat, tarım, bayındırlık ve sosyal yardımlaşma işlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesi Büyük Millet Meclisinin koyacağı kanunlar çerçevesinde "vilayet şuraları"nın yetkisindedir. İç ve dış siyaset, şer'îye, adliye ve askeriye ile ilgili konular, uluslararası ekonomik ilişkiler ve birçok vilayeti ilgilendiren hususlar ise merkezi yönetimin yetki alanındadır. (Bülent Tanör, s. 263)

8 Bülent Tanör, s. 265

- Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı
- Hak arama özgürlüğü
- Adil yargılanma hakkı
- Kanuni hakim güvencesi
- Hukukun genel ilkelerinin geçerliliği
- Demokrasi
- Kanun önünde eşitlik
- İdarenin kanuniliği
- İdarenin faaliyetlerinin önceden bilenebilir / öngörülebilir olması
- İdarenin mali sorumluluğu

Devlet şeklinin Cumhuriyet olmasının hukuk devleti ile doğrudan bir ilgisi bulunmaz.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 3:

- Merkezi yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu mali yılın sonundan başlayarak **en geç 6 ay sonra Cumhurbaşkanı tarafından** TBMM'ye sunulur.
- Cumhurbaşkanı tarafından kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak Sayıştay en geç 75 gün içinde "Genel Uygunluk Bildirimi"ni TBMM'ye sunar.
- Kesin hesap kanun teklifi, yeni yıl bütçe kanun teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.
- **Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin TBMM'ye verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.**

DİKKAT!

Bütçe ve kesinhesapla ilgili hükümler Anayasa'da Anayasa'nın 161. maddesiyle "ekonomik ve mali hükümler" kısmında, "mali hükümler" bölümünde düzenlenmiştir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 4:

1982 Anayasası'na göre, **SAVAŞ** sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin **BİR YIL** geriye bırakılmasına karar verebilir.

Geri bırakma sebebi ortadan kalkmamışsa, erteleme kararındaki usule göre bu işlem tekrarlanabilir.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 5:

1982 Anayasası'na göre, olağanüstü hal, Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından **her defasında dört ayı geçmemek üzere** süreyi uzatabilir.

DİKKAT!

Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz. Yani savaş halinde 4 ay fazla bir süre için uzatılabilir.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 6:**

Anayasaya göre, Hâkimler ve Savcılar Kurulu 13 üyeden oluşur.

Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcılar arasında, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasında Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir.

HSK üyelerinin TBMM tarafından seçimi şu şekildedir:**a) Başvuru ve komisyon aşaması**

Anayasa'ya göre,

- Kurul'un TBMM tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığı'na yapılır.
- Başkanlık, başvuruları **Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyona gönderir.**
- Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır.

b) TBMM Genel Kurulunda seçim aşaması

TBMM, komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı GİZLİ OYLA seçim yapar.

- Birinci oylamada üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu (400) aranır. Bu oylamada seçimin sonuçlandırılmaması halinde,
- İkinci oylamada üye tam sayısının 3/5 çoğunluğu (360) aranır.
- İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile üye seçimi tamamlanır.

Soruda Genel Kurul'a 480 milletvekilinin katıldığı öncül olarak verilmiştir. Ancak yukarıda görüldüğü üzere Genel Kurula katılan milletvekili sayısı önemli değildir. Gerek birinci oylamada gerekse de ikinci oylamada üye tam sayısı (600) baz alınmalıdır.

Dolayısıyla Genel Kurula katılan milletvekili sayısı kaç olursa olsun, TBMM'nin hakimler ve Savcılar Kuruluna üye seçiminde ilk turda seçimi tamamlayabilmesi için en az 400 oy gereklidir.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 7:**

1982 Anayasası'na göre,

Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hakimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar (Anayasa m. 148/6).

Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar (Anayasa, m. 148/7).

Yüce Divanda Yargılanacaklar

- Cumhurbaşkanı
- TBMM Başkanını (2010 yılı Değişikliği ile eklenmiştir.)
- Cumhurbaşkanı yardımcıları (2107 yılı Değişikliği ile eklenmiştir.)
- Bakanlar
- Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyeleri
- Yargıtay Başkan ve üyeleri
- Cumhuriyet Başsavcısı ve Başsavcivekili⁹
- Danıştay Başkan ve üyeleri
- Danıştay Başsavcısı
- Hakimler ve Savcılar Kurulu Başkan ve üyeleri
- Sayıştay Başkan ve üyeleri
- Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlarını (2010 Değişikliği ile eklenmiştir.)

Yüce Divanda savcılık görevini Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı veya Cumhuriyet Başsavcivekili yapar.

Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu (hükmün açıklanmasından itibaren 15 gün içinde) yapılabilir. Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun yeniden inceleme sonucu verdiği karar kesindir. (2010 yılı Anayasa değişikliği) (2010 yılına kadar itiraz yolu kapalıydı.)
(Buradaki 15 günlük süre Anayasa'da değil Kanunda düzenlenmiştir.)

DİKKAT!

TBMM Başkanı, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları Yüce Divan'da yargılanacaklar arasına 2010 Anayasa değişikliği ile eklenmiştir.

⁹ Anayasanın buradaki kastı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilidir.

2010 yılında eklenen Jandarma Genel Komutanı 2017 yılı değişikliği ile Yüce Divan'da yargılanacaklar arasında çıkarılmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin Yüce Divan sıfatıyla milletvekillerini yargılayamadığına dikkat etmek gerekir.

Askeri Yargıtay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi kaldırıldığı için bunların başkan ve üyeleri de Yüce Divanda yargılanacaklar listesinden 2017 yılında çıkarılmıştır.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 8:

Anayasa Mahkemesi, **Genel Kurul ve iki bölüm** halinde çalışır.¹⁰

6216 sayılı Kanun'a göre; Genel Kurul 15 üyeden, bölümler ise bir başkanvekilinin başkanlığında altı üyeden oluşur.

Genel Kurul ise, Mahkeme Başkanının veya başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında **en az 10 üye** ile toplanır.

Bölümler, başkanvekili başkanlığında 4 üyenin katılımıyla toplanır.

Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

	GENEL KURUL	BÖLÜMLER
OLUŞUMU	15 üyeden oluşur.	Bir başkanvekilinin başkanlığında 6 üyeden oluşur.
TOPLANMA	Mahkeme Başkanının veya başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az 10 üye ile toplanır.	Başkanvekili başkanlığında 4 üyenin katılımıyla toplanır.
GÖREV	Bireysel başvuru dışındaki işlere bakar.	Bireysel başvurulara bakar.

KARAR YETER SAYILARI

- Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır.
- **Anayasa değişikliğinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına**¹¹ ya da **Devlet yardımından yoksun bırakılmasına**¹² karar verilebilmesi için **toplantıya katılan** üyelerin **2/3 çoğunluğunun oyu** şarttır.

6216 SAYILI KANUN'A GÖRE

- Genel Kurul ve bölümler kararlarını katılanların salt çoğunluğuyla alır.
- Oyların eşitliği hâlinde başkanın bulunduğu tarafın görüşü doğrultusunda karar verilmiş olur.
- Oylamaya en kıdemsiz üyeden başlanır.

Toplantıya katılanların üçte ikisi ile aldığı kararlar

- Anayasa değişikliğinde iptal
- Siyasi partilerin kapatılması veya Devlet yardımından yoksun bırakılmasına

Üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aldığı kararlar

- Anayasa Mahkemesi'nin başkanı ve başkanvekillerinin seçilmesi.
- Sağlık nedeniyle bir üyenin üyeliğinin düşürülmesi¹³
- Uyuşmazlık Mahkemesi'nin başkan ve başkan vekilini seçmesi¹⁴

DETAY BİLGİ

Üyelikten çekilmeye davet edilme cezasına karar verilebilmesi için Genel Kurulun üçte iki oy çokluğu aranır (6216 sayılı Kanun).

CEVAP: B

ÇÖZÜM 9:

1982 Anayasası'nın 127. maddesine göre;

- Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları **kanunda** belirtilen ve **KARAR ORGANLARI SEÇMENLER TARAFINDAN SEÇİLEREK OLUŞTURULAN** kamu tüzelkişileridir.
- Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, **YERİNDEN YÖNETİM İLKESİNE UYGUN OLARAK** KANUNLA düzenlenir.
- Mahalli idarelerin seçimleri, 67 nci maddedeki esaslara göre 5 yılda bir yapılır.
- Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.

10 Anayasa mahkemesinin bölüm ve Genel Kurul halinde çalışma usulü ile **bireysel başvuru hakkı** ilk kez 2010 yılı Anayasa değişikliği ile getirilmiştir.

11 Anayasa değişikliğinde iptal ve siyasi partilerin kapatılmasına karar vermede 2010 Anayasa değişikliğinden önce beşte üç çoğunlukla karar verilirken, 2010 Anayasa değişikliği ile bunlara da üçte iki çoğunlukla karar verilebileceği hükme bağlanmıştır.

12 Devlet yardımından yoksun bırakmaya üçte iki çoğunlukla karar verilebilmesi 2010 Anayasa değişikliği ile düzenlenmiştir.

13 Kanunda düzenlenmiştir.

14 Kanunda düzenlenmiştir.

- Mahalli idarelerin seçilmiş organlarının, organik sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahalli idare organları veya bu organların üyelerini, **İçişleri Bakanı**, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.
- Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.
- Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Cumhurbaşkanının izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilişkileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 10:

Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşlar şunlardır:

- Devlet Arşivleri Başkanlığı
- Devlet Denetleme Kurulu
- Diyanet İşleri Başkanlığı
- İletişim Başkanlığı
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
- Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
- Savunma Sanayi Başkanlığı
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Türkiye Varlık Fonu

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanının belirleyeceği bakana bağlıdır (Anayasa m. 134).

15.07.2018 tarihli 2018/1 sayılı Cumhurbaşkanlığı genelgesine göre Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlıdır.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 11:

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'na göre il encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:

- Bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek.
- **Kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.**
- Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

- Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve **miktarı beşmilyar Türk Lirasına kadar olan ihtilafların sulhen halline karar vermek.**
- Belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.
- Öngörülme giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.
- Taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tahsisine ilişkin **kararları uygulamak, süresi 3 yılı geçmemek üzere** kiralanmasına karar vermek.
- Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak
- Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildirmek.
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

A seçeneğinde yer alan "kanunlarda öngörülen cezaları vermek" yetkisi görüldüğü gibi il encümenine aittir. Diğer seçeneklerde yer alanlar ise valinin görev ve yetkileri arasında yer alır.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 12:

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yer alan ihale usuller şunlardır:

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu	4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Kapalı teklif</u> usulü • Belli istekliler arasında <u>kapalı teklif</u> usulü • Açık teklif usulü (açık artırma ve eksiltme usulü) • Pazarlık usulü • Yarışma usulü 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Açık ihale</u> usulü • Belli istekliler arasında ihale usulü • Pazarlık usulü • Doğrudan temin (Bu bir ihale usulü değildir. Alım usulüdür.) • Tasarım Yarışmaları (Bu bir ihale usulü değildir. Alım usulüdür.)

CEVAP: D

ÇÖZÜM 13:

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'na göre, kamulaştırma işleminin aşamaları idari ve adli olarak iki boyutta ele alınabilir. Kamulaştırma sürecinin temel aşamaları şunlardır:

İdari Aşamalar:

- Kamulaştırma bedeli için yeterli ödeneğin temin edilmesi
- Kamu yararı kararının alınması
- Kamu yararı kararının onaylanması
- Kamulaştırılacak olan taşınmazın belirlenmesi
- Kamulaştırma kararının alınması ve tabu siciline şerh verilmesi

- Satın alma usulünün uygulanması (denenmesi) (2001 değişikliği)

İdari aşamada kamulaştırmanın sonuçlanmaması halinde adli aşamalar başlar.

Adli Aşamalar:

- Kamulaştırma bedelinin tespiti için idare tarafından taşınmazın bulunduğu yerdeki asliye hukuk mahkemesine "bedel tespit davası" açılması (2001 değişikliği)
- Tebligat ve ilan
- Bedelin tespiti
- Bedelin idare tarafından bankaya yatırılması
- İdarece makbuzun ibrazı ve taşınmazın idare adına tescil ve bedelin hak sahibine ödenmesi kararı

DİKKAT!

Bu aşamaların sırayla izlenmesi gerekir. Sınavda da bu sıralamanın sorulma ihtimali çok yüksektir.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 14:

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet 2 yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 15:

Bir idari işleme karşı dava açmadan önce idareye başvuru yapılması ve işlemin düzeltilmesi, kaldırılması veya geri alınmasının talep edilmesi **idari başvuru** olarak adlandırılır. İdari başvuru yapılması, dava açma süresini **durdurur**.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 16:

Dilekçelerde şu hususlar yer almalıdır:

- Dilekçelerde mahkemeye hitap olmalı,
- Tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları, imzaları ve adresleri ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,
- Davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı deliller,
- Davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihi,
- Vergi, davalarında uyuşmazlık konusu miktar, verginin veya vergi cezasının nevi ve yılı vb. gösterilir.

Davacının avukatının baro sicil numarası ise vekil ile dava açılması durumunda gereklidir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 17:

Olağan kanun yolları şunlardan oluşur: İstinaf ve temyiz Olağanüstü kanun yolları şunlardan oluşur: Yargılamanın yenilenmesi ve kanun yararına temyiz

Karar düzeltme yolu sadece Sayıştay kararları için söz konusudur.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 18:

Kural olarak, hukuksal yanlışlıklar ancak temyiz, istinaf ve yargılamanın yenilenmesi yolları ile giderilebilir. Ancak "yanlışlıkların düzeltilmesi" talebi ile "maddi" yanlışlıklar dosyanın incelenmesi ile kolayca düzeltilir. İki tarafın adı, soyadı, sıfatı ile sav ve savunmaların sonuç istemlerine ilişkin yanlışlıklar ile hüküm fıkrasındaki hesap yanlışlıklarının düzeltilmesi istenebilir.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 19:

Kesin karine, aksi iddia ve ispat edilemeyen kanuni karinedir. Kesin karineler şunlardır:

- Analık karinesi
- Kanunların herkesçe bilindiği karinesi
- Tapu sicillerinin herkesçe bilindiği karinesi
- İcazet verilmişlik karinesi
- Yeni bir yerleşim yeri belirtilmedikçe eskisinin bulunduğu karinesi

CEVAP: B

ÇÖZÜM 20:

Alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı nedeniyle kısıtlanmış kişi sınırlı ehliyetsizdir. Sınırlı ehliyetsizlerin kısıtlanma kararının ilanından önce iyiniyetli üçüncü kişilerle yaptığı işlemler geçerlidir. Somut olayda X kısıtlanma kararı ilan edilmeden Y ile işlem yaptığı için Y iyiniyetliyse yasal temsilci onayına gerek olmaksızın işlem geçerlidir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 21:

Davacı, hâkimden saldırı tehlikesinin önlenmesini, sürmekte olan saldırıya son verilmesini, sona ermiş olsa bile etkileri devam eden saldırının hukuka aykırılığının tespitini isteyebilir. Davacı bunlarla birlikte, düzeltmenin veya kararın üçüncü kişilere bildirilmesi ya da yayımlanması isteminde de bulunabilir. Davacının, maddî ve manevî tazminat istemleri ile hukuka aykırı saldırı dolayısıyla elde edilmiş olan kazancın vekâletsiz iş görme hükümlerine göre kendisine verilmesine ilişkin istemde bulunma hakkı saklıdır.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 22:

Aşağıdaki hâllerde evlenme mutlak butlanla batıldır:

- Eşlerden birinin evlenme sırasında evli bulunması,
- Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun bulunması,
- Eşlerden birinde evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığı bulunması,
- Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması.

Yasal temsilcinin izninin alınmaması ise evliliğin nispi butlanı sebepleri arasında yer alır.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 23:**

Tanıma, babanın, nüfus memuruna veya mahkemeye yazılı başvurusu ya da resmî senette veya vasiyetnamesinde yapacağı beyanla olur. Tanıma beyanında bulunan kimse küçük veya kısıtlı ise, veli veya vasisinin de rızası gereklidir. Başka bir erkek ile soybağı bulunan çocuk, bu bağ geçersiz kılınmadıkça tanınmaz. Tanıma tek taraflı bir işlemdir bu nedenle sözleşme ile yapılmaz.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 24:**

Özel boşanma sebepleri arasında yer alan akıl hastalığı ve suç işleme veya haysiyetsiz hayat sürme halinde boşanma davası her zaman açılabilir yani süre sınırı yoktur.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 25:**

Somut olayda A, annesinden kalan yüzüğü kendi rızası ile B'ye rehin verdiği için B emin sıfatıyla zilyettir. Emin sıfatıyla zilyet taşınırı üçüncü kişiye devrettiğinde üçüncü kişi iyiniyetliyse mülkiyeti derhal yani teslim anında kazanır (iyiniyetin tam koruyucu etkisi).

CEVAP: A**ÇÖZÜM 26:**

İyiniyetle zilyedi bulunduğu şeyi, karineyle mevcut hakkına uygun şekilde kullanan veya ondan yararlanan zilyet, o şeyi geri vermekle yükümlü olduğu kimseye karşı bu yüzden herhangi bir tazminat ödemek zorunda değildir. İyiniyetli zilyet, şeyin kaybedilmesinden, yok olmasından veya hasara uğramasından sorumlu olmaz. İyiniyetli zilyet, geri vermeyi isteyen kimseden şey için yapmış olduğu zorunlu ve yararlı giderleri tazmin etmesini isteyebilir ve bu tazminat ödeninceye kadar şeyi geri vermekten kaçınabilir. İyiniyetli zilyet, diğer giderler için tazminat isteyemez. Ancak, şeyin geri verilmesinden önce kendisine bu giderler için bir tazminat önerilmezse, kendisi tarafından o şeyle birleştirilen ve zararsızca ayrılması mümkün bulunan eklemeleri o şeyi geri vermeden önce ayırıp alabilir. Zilyedin elde ettiği ürünler, yaptığı giderler sebebiyle doğan alacaklarına mahsup edilir. İyiniyetli olmayan zilyet, geri vermekle yükümlü olduğu şeyi haksız alıkoymuş olması yüzünden hak sahibine verdiği za-

rarlar ve elde ettiği veya elde etmeyi ihmal eylediği ürünler karşılığında tazminat ödemek zorundadır. İyiniyetli olmayan zilyet, yaptığı giderlerden ancak hak sahibi için de zorunlu olanların tazmin edilmesini isteyebilir. İyiniyetli olmayan zilyet, şeyi kime geri vereceğini bilmediği sürece ancak kusuruyla verdiği zararlardan sorumlu olur. Kazandırıcı zamanaşımından yararlanma hakkına sahip olan zilyet, zilyetliği kendisine devreden aynı yetkiye sahip idiyse onun zilyetlik süresini kendi süresine ekleyebilir.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 27:**

Taşınmaz rehnine hakim olan ilkeler şunlardır:

- Belirlilik ilkesi
- Teminat ilkesi
- Güvencenin bölünmezliği ilkesi
- Güvenin korunması ilkesi
- Sabit dereceler ilkesi

Öncelik ilkesi ise taşınır rehnine hakim olan ilkeler arasındadır.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 28:**

Somut olayda T, bilgisayarı çalmak suretiyle tek taraflı fiille zilyetliği kazanmıştır dolayısıyla aslen kazanma hali söz konusudur.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 29:**

Evlatlık ve alt soyu evlat edinene kan hısmı gibi birinci zümreden mirasçı olur. Evlat edinen ise evlatlığa mirasçı olamaz. Evlatlığın asıl ailesiyle olan mirasçılık ilişkisi de devam eder. Evlatlık, evlat edinenin alt soyu gibi mirasçı olduğundan saklı payı olan birinci zümre mirasçıdır dolayısıyla tenkis davası da açılabilir.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 30:**

Aşağıdaki kimseler, mirasçı olamayacakları gibi; ölüme bağlı tasarrufla herhangi bir hak da edinemezler:

- Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak öldüren veya öldürmeye teşebbüs edenler,
- Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak sürekli şekilde ölüme bağlı tasarruf yapamayacak duruma getirenler,
- Mirasbırakanın ölüme bağlı bir tasarruf yapmasını veya böyle bir tasarruftan dönmesini aldatma, zorlama veya korkutma yoluyla sağlayanlar ve engelleyenler,
- Mirasbırakanın artık yeniden yapamayacağı bir durumda ve zamanda ölüme bağlı bir tasarrufu kasten ve hukuka aykırı olarak ortadan kaldıranlar veya bozanlar.

Mirastan yoksunluk, mirasbırakanın affıyla ortadan kalkar.

CEVAP: C

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 31:

Mezkûr soru, sözleşmenin kesin hükümsüz ile geçersiz olmasına ilişkin bir sorudur. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.27/1 hükmüne göre, **bir sözleşmenin konusu imkânsız ise o sözleşme kesin hükümsüzdür.** Mezkûr maddedeki imkânsızlık ile anlatılmak istenen **başlangıçtaki, objektif ve süreklilik arz eden imkânsızlıktır.** Mezkûr soruya bakıldığında, **parça borcu niteliğindeki yarış atı sözleşme kurulmadan önce ölmüştür.** Bu durum, sözleşmenin **başlangıcında var olan, sözleşme boyunca devam eden ve borçlu Yamaç dışındaki birinin de ifa edemeyeceği bir imkânsızlıktır.** Bu bilgiler ışığında, mezkûr sorudaki **satış sözleşmesi konusunun imkânsız olması sebebiyle kesin hükümsüzdür.**

CEVAP: B

ÇÖZÜM 32:

6098 sayılı TBK m.169/1 hükmüne göre, müteselsil alacaklılık, borçlunun, alacaklılardan her birine borcun tamamını isteme hakkını tanıdığı (**örneğin**, eşlerin bankada birlikte tasarruf hesabı açması) veya kanunun belirlediği durumlarda (**örneğin**, kiralayan ve kiracının alt kiracıdan kiralananı sözleşmeye uygun kullanmasını istemesi) doğar. Borçlu, müteselsil alacaklılardan **kural olarak** ister birine isterse hepsine birden ifa ile borcundan kurtulur. **Ancak, müteselsil alacaklılardan biri, borçluya karşı dava açmış veya takip başlatmış ise, borçlu ifayı yalnızca mezkûr alacaklıya karşı yaparak borcundan kurtulur. Aksi kararlaştırılmadıkça veya alacaklılar arasındaki hukuki ilişkinin niteliğinden anlaşılmadıkça, alacaklılardan her birinin edim üzerindeki hakları eşittir.** Kendisine düşen **paydan fazlasını elde eden alacaklı, bu fazlalığı payını alamamış olan diğer alacaklılara ödemekle yükümlüdür.** Mezkûr paylaşımı yaparken, **basiretli vekil gibi** hareket etmelidir.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 33:

6098 sayılı TBK m.133/1 hükmüne göre, yeni bir borçla mevcut bir borcun sona erdirilmesi, ancak tarafların bu yöndeki açık iradesi ile olur. Mezkûr işleme **yenileme(tec-dit)** adı verilir. Yenileme yolu ile borcun ve ferilerinin sona erebilmesi için şu koşulların bir arada bulunması gerekir:

- Mevcut ve geçerli bir borç olacak(eski borç)
- Eski borç sona erdirilip yeni bir borç doğurulacak
- Taraflar bu konuda açık bir şekilde anlaşacak

Tarafların açık irade beyanının bulunmadığı hâllerde, borcun yenilenmiş sayılmayacağı ve yenilenmiş sayılacağı hâlleri tablo şeklinde görmek faydalı olacaktır:

Yenileme sayılmayan hâller	Yenileme sayılan hâller
Mevcut bir borç için kam-biyo taahhüdünde bulunulması	İpotekli borç senedi düzenlenmesi
Mevcut bir borç için alacak senedi düzenlenmesi	İrat senedi düzenlenmesi
Mevcut bir borç için kefalet senedi düzenlenmesi	Kesilen cari hesap sonucunun(bakiye) diğer tarafça kabul edilmesi
Çeşitli kalemlerin cari hesaba kaydedilmesi	

Bu bilgiler ışığında, **irat senedi düzenlenmesi, borcun yenilediği anlamına gelmektedir.**

CEVAP: B

ÇÖZÜM 34:

Tarafların anlaşarak, sırf üçüncü kişiyi **aldatmak amacıyla** iradelerine uymayan bir işlemi gerçekleştirmelerine **mu-vazaa** denir. Muvazaalı işlemin ispatı, ispat edecek olan kişinin taraf veya 3. kişi olmasına göre değişir:

Muvazaanın ispatı	
Taraf ispatı	3. kişi ispatı
Görünürdeki işlem yazılı veya resmi şekil şartına tabi ise, belge ile ispat edebilir. Saklı paylı mirasçılık dışında mirasçılar ve mirasbırakanın külli halefleri taraf sayılır.	Senet, tanık, bilirkişi gibi her türlü delil ile ispat edebilir. Saklı paylı mirasçı, ön alım hakkı sahibi ve alacaklılar 3. kişi sayılır.

Bu bilgiler ışığında, **3. kişi muvazaayı her türlü delil ile ispat edebileceğinden 3 öncül de ispat aracı olarak kullanılabilir.**

CEVAP: E

ÇÖZÜM 35:

6098 sayılı TBK m.77/1 hükmüne göre, haklı bir sebep olmaksızın, bir başkasının malvarlığından veya emeğinden zenginleşen, bu zenginleşmeyi geri vermekle yükümlüdür. Sebepsiz zenginleşmenin oluşabilmesi için şu koşulların varlığı gerekir:

- Bir zenginleşme olmalı
- Bu zenginleşme bir başkasının emeğinden veya mal varlığından kaynaklanmalı
- Uygun bir illiyet bağı olmalı
- Zenginleşmeyi haklı gösterecek bir neden olmamalı

Bazı ifalar sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri istenebilirken bazı ifalar ise sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri istenemez:

Sebepsiz zenginleşmenin kapsamı	
Geri istenebilecek hâller	Geri istenemeyecek hâller
Borçlanılmayan edimin borçlu sanılarak ödemesi	Eksik borçların ifası
Hukuki işlemin geçersiz olması	Hukuka ve ahlaka aykırı amaç ile yapılan ifa

Bu bilgiler ışığında, **Aliço ayırt etme gücüne sahip olmayan biridir. 6098 sayılı TBK m.27 hükmüne göre, ehli-yetsiz bir kişi ile yapılan sözleşme kesin hükümsüzdür, yani geçersizdir. Bu sebeple ortada zenginleşmeyi haklı kılabilecek bir sebep olmadığı için 200 TL'nin iadesi sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre istenebilir.**

CEVAP: C

ÇÖZÜM 36:

6098 sayılı TBK m.379 hükmüne göre, **kullanım ödünç sözleşmesi**, ödünç verenin bir şeyin karşılıksız olarak kullanılmasını ödünç alana bırakmayı ve ödünç alanın da o şeyi kullandıktan sonra geri vermeyi üstlendiği sözleşmedir. Kullanım ödünç sözleşmesinin şu özelliklerinin bilinmesi faydalı olacaktır:

- Kullandırma borcu yükleyen bir sözleşmedir.
- İsimli(tipik) bir sözleşmedir.
- Eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- İvazsız bir sözleşmedir.
- Rızai bir sözleşmedir.
- Sözleşme herhangi bir şekle tabi değildir.
- Sözleşmenin konusu kural olarak tüketilemeyen şeylerdir. Örneğin, süpürge, televizyon, ev, araba böyledir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 37:

Vekâlet sözleşmesi, vekilin vekâlet verenin bir işini görmeyi veya işlemini yapmayı üstlendiği sözleşmedir:

Ünal _____ Azra
(Müvekkil) (Vekil)

Vekâlet sözleşmesinin şu özelliklerinin bilinmesi faydalı olacaktır:

- İş görme borcu doğuran bir sözleşmedir.
- İsimli(tipik) bir sözleşmedir.
- Kural olarak eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- Kural olarak ivazsız bir sözleşmedir. Gerçekten ücret, esaslı bir unsur değildir.
- Rızai bir sözleşmedir.
- Şahsi edimli bir sözleşmedir.
- Herhangi bir şekil şartı yoktur.

Vekâlete ilişkin hükümler, niteliklerine uygun düştükleri ölçüde, 6098 sayılı TBK'de düzenlenmemiş olan iş görme sözleşmelerine de uygulanır. Vekâlet sözleşmesinde **vekil, bir iş görme borcu altına girmekle, müvekkiline sonuç ile ilgili bir garanti(yahut taahhüt) vermez.** Gerçekten vekil, **müvekkilinin işini basiretli bir vekil gibi görmek, müvekkilin üstün yararını gözeterek şekilde işlemler yapmak zorundadır ve fakat sonucun başarılı olup olmaması vekilin borcunu ifasında önemli değildir.** Bu bilgiler ışığında, Ünal'ın Azra'ya özel ders vermesi üzerine yapılan sözleşme vekâlet sözleşmesi niteliğindedir. Zira **A, B'ye yabancı dil sınavlarına hazırlık için özel ders verme borcu altına girecek olmakla sınavın kazanılacağını garanti etmemektedir.**

CEVAP: C

ÇÖZÜM 38:

6098 sayılı TBK m.281 hükmüne göre, **mal değişim(trampa) sözleşmesi, taraflardan birinin diğer tarafa bir veya birden çok şeyin zilyetlik ve mülkiyetini, diğer tarafın da karşı edim olarak başka bir veya birden çok şeyin zilyetlik ve mülkiyetini devretmeyi üstlendiği sözleşmedir. Satış sözleşmesine ilişkin hükümler, mal değişim sözleşmesine de uygulanır;** buna göre taraflardan her biri, vermeyi üstlendiği şey bakımından satıcı, kendisine verilmesi üstlenilen şey bakımından alıcı durumundadır. **Satış sözleşmesinin zapttan ve ayıptan sorumluluğa ilişkin hükümleri uygun düştüğü ölçüde, mal değişim sözleşmesine de uygulanır.** Satış sözleşmesinde satıcının ayıptan sorumluluğu halinde, alıcının seçimlik hakları şunlardır:

- Satılanı geri vermeye hazır olduğunu bildirerek **sözleşmeden dönme**
- Satılanı alıkoyup **ayıp oranında satış bedelinde indirim isteme**
- İmkân varsa, satılanın **ayıpsız bir benzeri ile değiştirilmesini isteme**
- Aşırı bir masrafı gerektirmediği takdirde, bütün masrafları satıcıya ait olmak üzere satılanın ücretsiz onarılmasını isteme

Mezkûr seçimlik haklardan, **satılanı alıkoyup ayıp oranında satış bedelinden indirim isteme seçimlik hakkı, mal değişim sözleşmelerine uygulanamaz. Zira mal değişim sözleşmesinde, bedel yani para yoktur, bir malın başka bir mal ile değişimi vardır.**

CEVAP: B

ÇÖZÜM 39:

Konut ve çatılı işyeri kiralalarında **kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az 15 gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla 1 yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez. Ancak, 10 yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az 3 ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir.**

Belirsiz süreli kira sözleşmelerinde, kiracı her zaman, kiraya veren ise kiranın başlangıcından 10 yıl geçtikten sonra, genel hükümlere göre fesih bildiriyle sözleşmeyi sona erdirebilirler. Aile konutu olarak kullanılmak üzere kiralanan taşınmazlarda kiracı, eşinin açık rızası olmadıkça kira sözleşmesini feshedemez. Bu rızanın alınması mümkün olmazsa veya eş haklı sebep olmaksızın rızasını vermekten kaçınırsa kiracı, hâkimden bu konuda bir karar vermesini isteyebilir. Tüm bu bilgiler ışığında, D seçeneğindeki ifadenin aksine **belirli süreli konut ve çatılı iş yeri kirası sözleşmesinde, kiracı, ilgili süre içinde fesih bildiriminde bulunmaz ise, sözleşme belirsiz süreli hale gelmez; aynı koşullarla 1 yıl daha uzamış sayılacağı için belirli süreli olarak kalmaya devam eder.**

CEVAP: D

ÇÖZÜM 40:

6098 sayılı TBK m.601/1 hükmüne göre, süreli olmayan kefalette kefil, **asıl borç muaccel olunca, alacaklıdan, 1 ay içinde** borçluya karşı dava ve takip haklarını kullanmasını, varsa rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takibe geçmesini ve ara vermeden takibe devam etmesini isteyebilir. **Alacaklı, kefilin bu istemlerini yerine getirmese, kefil borcundan kurtulur.** Tüm bu bilgiler ışığında, Fatih asıl borcun muaccel olduğu **04.04.2023 tarihinden başlayarak 1 ay içinde dava açmalıdır. Bu tarih en geç 04.05.2023 tarihidir.** Aksi halde, Mustafa borcundan kurtulur.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 41:

Anonim şirketlere, nakden değerlendirilebilen kullanma ve faydalanma hakları (örneğin sınırlı ayni haklar), fikri mülkiyet hakları ile sanal ortamlar dahil mal varlığı unsurları sermaye olarak getirilebilir (üzerinde haciz, tedbir veya sınırlı ayni hak olmamalıdır). Pay taahhüdünün şirketin tescilinden önce devri, şirkete karşı geçerlidir ve hüküm ifade etmez. Şirkete getirilmesi taahhüt edilen toplam "nakit sermayenin" %25'i tescilden önce yani hemen, kalanı ise en geç yirmidört ay içinde getirilmelidir. Kanunda yapılan değişiklik ile bu hüküm, limited şirketler bakımından kıyasen uygulanmamaktadır. Anonim şirketler ile limited şirketlerde sermaye olarak emek, itibar, hizmet ve vadesi gelmemiş alacaklar getirilemez.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 42:

Limited şirkette ortakların sorumluluğu taahhüt ettiği sermaye ile sınırlıdır. Ancak sözleşmeye hüküm koymak kaydıyla ortaklara sermaye taahhüdünün yanında, ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri konabilir. "Ayrıca bütün ortaklar, tahsil edilemeyen amme (kamu) alacağından hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumludurlar".

CEVAP: A

ÇÖZÜM 43:

Çekler, hamiline düzenlenebilen tek kambiyo senedir. Hamiline yazılı çekler, sadece zilyetliğin devri (teslim) ile devredilebilir. Ancak ciro ve teslim yoluyla da devredilmesi önünde bir engel yoktur. Bu durumda ciro yapan kimse müracaat borçlusu sıfatını kazanır ancak çek emre veya nama yazılı hale gelmez yine hamiline yazılı çektir. Bu durumun tek fonksiyonu teminat fonksiyonudur. Kişi kendisini müracaat borçlusu arasına sokmuştur (topal-aksak ciro). **Ciro edilen hamiline çekin, kambiyo senedi vasfı sakatlanmaz.**

CEVAP: E

ÇÖZÜM 44:

- Tacirler, sadece ticari borçları değil, her türlü borcu için iflasa tabidir. Gerçek kişi tacirler ticareti terk etseler dahi , bir yıl daha iflas yolu ile takip edilebilirler.
- Ayrıca kararlaştırılmasa bile ücret ve verdiği avanslar için faiz istemek , bilmeseler bile ticari örf ve adetlerin kendileri hakkında uygulanması tacir sıfatının diğer sonuçlarına örnektir. Eğer biliyorlar ise veya bilmeleri gerekiyor ise tacir olmayanlar hakkında da ticari örf ve adet kuralları uygulanır. Tacirler marka veya işletme adı seçmek veya kullanmak zorunda değildirler.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 45:

Fatura veya teyit mektubuna itiraz etme süresi, alındığı tarihten itibaren sekiz gündür. Eğer itiraz edilmez ise, itiraz edilmeyen hususlar kabul edilmiş sayılır.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 46:

Zamanaşımı sürelerinin kaçırılması durumunda çek dahil tüm kambiyo senetlerinde açılacak olan sebepsiz zenginleşme davalarında ise zamanaşımı süresi, sürelerin kaçırıldığı tarihi takip eden günden itibaren bir yıldır.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 47:

Tacirler arasında, diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar veya ihtarlar noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılır. Bu husus, her iki tarafın tacir olduğu durumlar için öngörülmüştür ve tacir sıfatına sahip olmanın sonuçlarından biridir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 48:

Genel kurul kararlarına karşı;

- Olumsuz oy verip muhalefeti tutanağa geçiren pay sahipleri
- Çağrı ve gündemin usulsüz yapılması veya oy kullanmaması gereken birinin toplantıya katılıp oy kullanması durumlarında her pay sahibi (karara etki edecek ise)
- Toplantıya katılmasına haksız yere izin verilmeyen pay sahipleri (karar etki edecek ise)
- Yönetim kurulu (koşulsuz olarak açar çünkü genel kurul kararlarından doğan sorumluluk uygulayan yönetim kuruluna aittir)
- Kararlar kişisel sorumluluk doğuracaksa tek tek yönetim kurulu üyeleri iptal davası açabilirler.
- İptal davası, karar tarihinden itibaren üç ay içinde merkezin bulunduğu yer ticaret mahkemesine açılır.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 49:

Anonim şirkette yönetim kurulu üyesinin pay sahibi olması, üyeliği sona erdiren hallerden biri değildir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 50:

- 1) Emtia senetleri: Makbuz senedi, varant, konşimento (içerdiği hak emtia/mal)
- 2) Menkul kıymetler: Hisse senedi (içerdiği hak ortaklık) Tahvil (içerdiği hak alacak)
- 3) Kambiyo senetleri: Poliçe, bono ve çek (içerdiği hak alacak)

CEVAP : D

ÇÖZÜM 51:

Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyecekleri konular ile kesin yetki hâllerinde, yetki sözleşmesi yapılamaz.

Yetki sözleşmesinin geçerli olabilmesi için yazılı olarak yapılması, uyuşmazlığın kaynaklandığı hukuki ilişkinin belirli veya belirlenebilir olması ve yetkili kılınan mahkeme veya mahkemelerin gösterilmesi şarttır. (HMK 18.md)

Tacirler veya kamu tüzel kişileri, aralarında doğmuş veya doğabilecek bir uyuşmazlık hakkında, bir veya birden fazla mahkemeyi sözleşmeyle yetkili kılabilirler. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça dava sadece sözleşmeyle belirlenen bu mahkemelerde açılır. (HMK 17.md) Buna göre, tacirler ve kamu tüzel kişilerinin kendi aralarında yetki sözleşmesi yapması halinde bile tarafların rızası olması durumunda kanunen yetkili kılınan mahkemelerde söz konusu davalar açılabilir. E'dir.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 52:

Hâkimin reddi sebebini bilen tarafın, ret talebini en geç ilk duruşmada ileri sürmesi gerekir. Taraf, ret sebebini davaya bakıldığı sırada öğrenmiş ise en geç öğrenmeden sonraki ilk duruşmada, yeni bir işlem yapılmadan önce bu talebini hemen bildirmek zorundadır. Belirtilen sürede yapılmayan ret talebi dinlenmez.

Hâkimin reddi, dilekçeyle talep edilir. Bu dilekçede, ret talebinin dayandığı sebepler ile delil veya emarelerin açıkça gösterilmesi ve varsa belgelerin eklenmesi gerekir. Hâkimin reddi dilekçesi, reddi istenen hâkimin mensup olduğu mahkemeye verilir. Ret talebi geri alınamaz.

Hâkimi reddeden taraf, dilekçesini karşı tarafa tebliğ ettirir. Karşı taraf bir hafta içinde cevap verebilir. Bu süre geçtikten sonra yazı işleri müdürü tarafından ret dilekçesi, varsa karşı tarafın cevabı ve ekleri, dosya ile birlikte reddi istenen hâkime verilir. Hâkim bir hafta içinde dosyayı inceler ve ret sebeplerinin kanuna uygun olup olmadığı hakkındaki düşüncesini yazı ile bildirerek, dosyayı hemen merciine gönderilmek üzere yazı işleri müdürüne verir. Hâkimi çekilmeye davet, hâkimin reddi hükmündedir. (HMK 38.md)

Ret sebebi sabit olmasa bile, merci bunu muhtemel görürse, ret talebini kabul edebilir. Ret sebepleri hakkında yemin teklif olunamaz. (HMK 42.md)

CEVAP : D

ÇÖZÜM 53:

Aşağıda sayılan hâllerde teminat istenemez:

- a) Davacının adli yardımdan yararlanması.
- b) Davacının, yurt içinde istenen teminatı karşılamaya yeterli taşınmaz malının veya aynı teminatla güvence altına alınmış bir alacağının bulunması.
- c) Davanın, sırf küçüğün menfaatlerini korumaya yönelik olarak açılmış olması.
- ç) İlâma bağlı alacak için ilâmlı icra takibi yapılmış olması.

Sözü edilen muafiyetten ancak, ilâma bağlı olan alacaklar yararlanacak; ilâm niteliğinde belgeye bağlı alacaklar için ilâmlı takip yapılması hâlinde ise belirtilen istisna işlerlik kazanamayacaktır. B'dir.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 54:

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na göre ilk itirazlar aşağıdakilerden ibarettir: (HMK 116.md)

- a) Kesin yetki kuralının bulunmadığı hâllerde yetki itirazı.
- b) Uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenmesi gerektiği itirazı.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 55:

Usûlüne uygun şekilde davet edilmiş olan taraflar, duruşmaya gelmedikleri veya gelip de davayı takip etmeyeceklerini bildirdikleri takdirde dosyanın işleminden kaldırılmasına karar verilir.

Usûlüne uygun şekilde davet edilmiş olan taraflardan biri duruşmaya gelir, diğeri gelmezse, gelen tarafın talebi üzerine, yargılamaya gelmeyen tarafın yokluğunda devam edilir veya dosya işleminden kaldırılır. Geçerli bir özürlü olmaksızın duruşmaya gelmeyen taraf, yokluğunda yapılan işlemlere itiraz edemez.

Duruşma gününün belli edilmesi için tarafların başvurması gereken hâllerde gün tespit ettirilmemişse, son işlem tarihinden başlayarak bir ay geçmekle dosya işleminden kaldırılır.

Dosyası işleminden kaldırılmış olan dava, işleminden kaldırıldığı tarihten başlayarak üç ay içinde taraflardan birinin dilekçe ile başvurusu üzerine yenilenebilir. Yenileme dilekçesi, duruşma gün, saat ve yeri ile birlikte taraflara tebliğ edilir. Dosyanın işleminden kaldırıldığı tarihten başlayarak bir ay geçtikten sonra yenileme talebinde bulunulursa, yeniden harç alınır, bu harç yenileyen tarafça ödenir ve karşı tarafa yüklenemez. Bu şekilde harç verilerek yenilenen dava, eski davanın devamı sayılır.

İşlemden kaldırıldığı tarihten başlayarak üç ay içinde yenilenmeyen davalar, sürenin dolduğu gün itibarıyla açılmamış sayılır ve mahkemece kendiliğinden karar verilerek kayıt kapatılır.

İşlemden kaldırılmasına karar verilmiş ve sonradan yenilenmiş olan dava, ilk yenilenmeden sonra bir defadan fazla takipsiz bırakılamaz. Aksi hâlde dava açılmamış sayılır.

Hangi sebeple olursa olsun açılmamış sayılan davadaki talep dahi vaki olmamış sayılır. (HMK 150. md)

CEVAP : B**ÇÖZÜM 56:**

Aşağıdaki kimseler kişisel nedenlerle tanıklıktan çekinebilirler: (HMK 248.md)

- İki taraftan birinin nişanlısı.
- Evlilik bağı ortadan kalkmış olsa dahi iki taraftan birinin eşi.
- Kendisi veya eşinin altsoy veya üstsoyu.
- Taraflardan biri ile arasında evlatlık bağı bulunanlar.
- Üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kendisini oluşturan evlilik bağı ortadan kalkmış olsa dahi kayın hısımları.
- Koruyucu aile ve onların çocukları ile koruma altına alınan çocuk.

CEVAP : E**ÇÖZÜM 57:**

Feragat ve kabul, dilekçeyle veya yargılama sırasında sözlü olarak yapılır. Feragat ve kabulün hüküm ifade etmesi, karşı tarafın ve mahkemenin muvafakatine bağlı değildir. Kısmen feragat veya kabulde, feragat edilen veya kabul edilen kısmın, dilekçede yahut tutanakta açıkça gösterilmesi gerekir. Feragat ve kabul, kayıtsız ve şartsız olmalıdır. (HMK 308.md)

CEVAP : C**ÇÖZÜM 58:**

İhtiyati tedbir kararının uygulanması, bu kararın, tedbir isteyen tarafa tebliğinden itibaren İki hafta içinde talep edilmek zorundadır. Aksi hâlde, kanuni süre içinde dava açılmış olsa dahi, tedbir kararı kendiliğinden kalkar. (HMK 393/1.md)

CEVAP : B**ÇÖZÜM 59:**

İcra ve İflas Kanunu'na göre, rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takiplerde satış talebinden sonra takdir edilen ve kesinleşen kıymete göre rehinin alacağı karşılamayacağını anlaşılmaması hâlinde alacaklının talebi üzerine icra dairesi tarafından alacaklıya verilmesi gereken belge; geçici rehin açığı belgesidir.

Geçici Rehin Açığı Belgesi:Takip devam ederken rehin konusu malın alacağı karşılamayacağı anlaşılırsa, alacaklının talebi üzerine kendisine bir geçici rehin açığı belgesi düzenlenerek verilir. Bu belge borçlunun aciz haline düşüğünü göstermez ve borçlunun diğer malları üzerine haciz işlemi gerçekleştirilebilir. Ancak bu belge dayalı olarak haczetmiş olduğu malların satışını, açık kesin açığa dönüşmedikçe gerçekleştiremez.

Kesin Rehin Açığı Belgesi:Takip sonunda rehin konusu mal alacaklıların alacağını tamamen veya kısmen karşılamazsa kesin rehin açığı belgesi düzenlenir. Bu belge borçlunun aciz haline düşüğünü göstermez.

- Rehinle karşılanmayan kısım için haciz veya iflas yoluyla takip yapılabilir.
- Borç ikrarını içerir, itirazın kesin kaldırılmasında kullanılabilir.
- Borçluya karşı 1 yıl içinde takip yapılırsa yeniden ödeme emrinin tebliğine gerek yoktur.(Bu 1 yıllık süre satış yapılmamış ise artırma gününden, satış yapılmış ise satışın kesinleştiği tarihten başlar)
- Hacze iştirak imkanı verir.

Rehin açığı belgesi borç ödemededen aciz belgesi niteliğinde değildir, dolayısıyla buna dayanarak iptal davası açılamaz.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 60:**İFLÂS ORGANLARI**

- İflasta resmi organlar, icra dairesi, iflas dairesi, icra mahkemesi, asliye ticaret mahkemesi ve Yargıtay'ın ilgili dairesidir. Cumhuriyet Savcılığı ve adalet müfettişleri ise tali resmi organlardır.
- Takipli iflâsta, iflâs takibi, alacaklının icra dairesine yaptığı takip talebi ile başlar. İflas takip talebini alan icra dairesi, borçluya, bir iflâs ödeme emri gönderir. Borçlu ödeme emrine karşı itirazını icra dairesine yapar (m. 154, m.155, m.167, m.171, m. 172). Ödeme emrine karşı yapılan itirazların incelenmesi ve borçlu hakkında iflâsa karar verilmesi ticaret mahkemesinin görevidir.
- Asliye ticaret mahkemesi (6545 sayılı Kanun gereğince iflas işlerinde toplu mahkeme olarak), iflas prosedüründe asıl ve en önemli organ sayılır. Zira iflas davası bu mahkemede açılır ve borçlu hakkında iflâs kararına bu mahkemede verilir (m. 154, m.158, m.173, m. 174, m. 177).
- İcra mahkemesi, iflas prosedürü içinde de görevlidir. Aynı şekilde Yargıtay ve Bölge Adliye Mahkemeleri de iflasın resmi organlarıdır.
- İflasın özel organları İflas bürosu, 1 ve 2. alacaklılar toplantısı ve iflas idaresidir.
- Resmi organlar iflas işleri ile ilgili olarak sürekli bir şekilde görevlidirler, her bir iş için ayrı ayrı oluşturulmazlar, özel organlar ise, her iflas takibi için o iflas takibine özgü olarak ayrı ayrı oluşturulan organlardır.

CEVAP : E**ÇÖZÜM 61:****İCRA MAHKEMESİNİN GÖREVLERİ**

1. Şikayetleri incelemek,
2. İtirazın geçici veya kesin kaldırılması talebi,
3. Hacizde ve iflasta mal masa elinde iken açılan istihkak davası,
4. İhale feshi davası
5. Sıra cetveline karşı şikayet
6. Kural olarak icra iflas kanunundaki suçlar hakkında ceza vermek,
7. Kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takiplerde itirazları incelemek
8. Üçüncü kişiye gönderilen haciz ihbarnamesi sonrası tazminat taleplerini incelemek,
9. İcranın geri bırakılması
- 10.İcra takibinin iptali ve taliki
- 11.Gecikmiş itirazı incelemek
- 12.İpotek kaydının terkin talebini incelemek
- 13.İntifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras yada bir şirket yahut iştirak halinde tasarruf edilen bir mal hissesi gibi malların satış usulünü belirlemek,
- 14.Müflisin yeni bir mal edinmediği itirazını incelemek,
- 15.İflas idaresi üyelerini seçmek,

CEVAP: E**ÇÖZÜM 62:**

Bu durum İİK m.52'de düzenlenmiştir. Borçlunun eşi, kan, kayın hısımlığı yönünden birisinin ölümü halinde icra takibi ölüm günü dahil 3 gün ertelenir. Yan soyun dahil edilmediğine sorularda dikkat edilmelidir.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 63:**

İFLASIN TASFİYESİ:İflas dairesi iflas kararı kendisine bildirince bu kararın kesinleşmesini beklemeden ilan eder ve gerekli yerlere bildirir. Aynı zamanda tasfiye usulünü belirleyebilmek amacıyla borçlunun mallarının defterini tutar.

Burada tutulan defterin, Ticaret mahkemesinde iflas davası devam ederken tutulan defterden farklıdır. İflas açılmadan önce defter tutmanın amacı, sadece muhafaza iken, iflas açıldıktan sonra defter tutmanın amacı masaya girecek mal ve hakları tespit etmektir.

Bu durum 6352 Sayılı İİK'da m.208/3'de düzenlenmiştir. Buna göre İflas Dairesi seçilmesinden itibaren 2 aylık sürede tasfiyenin usulünü belirler.(15 .03.2018 değişikliği)

İki çeşit tasfiye usulü vardır:

- 1- Basit Tasfiye
- 2- Adi Tasfiye

CEVAP: B**ÇÖZÜM 64:**

İkinci Alacaklılar Toplanması:İflas idaresi sıra cetvelinin ilanı ile bu toplantıyı davet eder. Bu toplantının yapılabilmesi için sıra cetvelinin kesinleşmesine gerek yoktur, ancak iflas kararının kesinleşmesi gerekir. Bu toplantıya alacağı sıra cetveline kısmen veya tamamen kabul edilmiş alacaklılar kabul edilir. Alacağı reddedilmiş olan alacaklılar bu toplantıya katılamaz.Toplantının davet ilanı, toplantı gününden en az 20 gün önce yapılır ve katılacak alacaklılara bu ilan tebliği edilir. Müflisin konkordato teklifi varsa bu davet ilanında gösterilir.

- Bu toplantıya iflas müdürü ya da yardımcısı başkanlık eder. Toplantı yeter sayısının oluşması için, katılan alacaklıların alacakları malum alacak tutarının 1/4'ünü teşkil etmesi gerekir. Alacaklı sayısı 5'den az ise malum alacak tutarının 1/2'sini teşkil etmesi gerekir.Bu toplantı kararlarını alacak çoğunluğu ile alır. Toplantı veya karar yeter sayısı oluşmadığı gerekçesiyle toplantı yapılamaz ise, durum tutanak ile tespit edilir ve tasfiyeye iflas idaresi devam eder. Alacaklılar çoğunluğu isterse veya iflas idaresinin uygun görmesi halinde üçüncü, dördüncü alacaklılar toplantısına alacaklılar davet edilebilir.
- İkinci alacaklılar toplantısına gerçek alacaklılar katıldığı için, yetkileri birinci alacaklılar toplantısına göre çok daha geniştir. Toplantı ve karar yeter sayıları için ikinci alacaklılar toplantısındaki hükümler uygulanır.Bu toplantının kararlarına karşı alacaklılar şikayet yoluna başvurabilir.

Özetle bu durum 6352 Sayılı İİK'nın m.237/2'de düzenlenmiştir. Buna göre II. Alacaklılar toplanmasına davet ilanı toplantı gününden en az 20 gün önce yapılır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 65:

5237 sayılı Türk Ceza kanunu madde 6'da;

- Vatandaş deyiminden; fiili işlediği sırada Türk vatandaşlığı olan kişi,
- Çocuk deyiminden; henüz onsekiz yaşını doldurmuş kişi,
- Kamu görevlisi teriminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi,
- Yargı görevi yapan teriminden; yüksek mahkemeler ve adli, idarî ve askerî mahkemeler üye ve hâkimleri ile Cumhuriyet savcısı ve avukatlar,
- Gece vakti teriminden; güneşin batmasından bir saat sonra başlayan ve doğmasından bir saat evvel kadar devam eden zaman süresi,
- Silâh teriminden;
 - Ateşli silâhlar,
 - Patlayıcı maddeler,
 - Saldırı ve savunmada kullanılmak üzere yapılmış her türlü kesici, delici veya bereleyici alet,
 - Saldırı ve savunma amacıyla yapılmış olmasa bile fiilen saldırı ve savunmada kullanılmaya elverişli diğer şeyler,
 - Yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddeler,
- Basın ve yayın yolu ile deyiminden; her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim aracıyla yapılan yayınlar,
- İtiyadı suçlu teriminden; kasıtlı bir suçun temel şeklini ya da daha ağır veya daha az cezayı gerektiren nitelikli şekillerini bir yıl içinde ve farklı zamanlarda ikiden fazla işleyen kişi,
- Suçlu meslek edinen kişi teriminden; kısmen de olsa geçimini suçtan elde ettiği kazançla sağlamaya almış kişi,
- Örgüt mensubu suçlu teriminden; bir suç örgütünü kuran, yöneten, örgüte katılan veya örgüt adına diğerleriyle birlikte veya tek başına suç işleyen kişi anlaşılmaktadır.

Suçüstü terimi ise 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda geçmektedir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 66:

Suçta iştirak, bir kişi tarafından işlenebilecek bir suçun aralarında anlaşmak ve işbirliği yapmak iradesi ile birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesidir. Ancak kasten işlenen suçlar iştirak halinde işlenebilir, taksirle işlenen suçlara iştirak mümkün değildir. Suça iştirak için kasten ve hukuka aykırı işlenmiş bir fiilin varlığı yeterlidir. Suçun işlenişine iştirak eden her kişi, diğerinin cezalandırılmasını önleyen kişisel nedenler göz önünde bulundurulmaksızın kendi kusurlu olduğu fiiline göre cezalandırılır. Diğer şıklardaki ifadelerin hepsi yanlıştır. Meşru savunma halinin sınırının telaş korku ve heyecan sebebiyle aşılması halinde taksirli sorumluluk halleri saklıdır. D şıkkı dışındaki tüm ifadeler yanlıştır.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 67:

Meşru müdafaa failin kendisine veya başkasına yöneltilmiş bir "haksız saldırı", zorunluluk halinde ise failin kendisine veya başkasına yöneltilmiş "ağır ve muhakkak bir tehlike" söz konusudur. Fail, tehlikeden kurtulma veya başkasını kurtarma zorunluluğu altında hareket etmektedir.

"Zorunluluk hali" değerlendirilmesi için tehlikeden söz edebilmek için şu durumlar gerçekleşmelidir:

- Devam eden ağır ve muhakkak bir tehlike olmalıdır.
- Tehlike bir hakka yönelik olmalıdır.
- Tehlikeye bilerek neden olunmamalıdır.
- Tehlikeden başka türlü kurtulma imkanı bulunmamalıdır.
- Tehlikenin ağırlığı ile konu ve kullanılan vasıta arasında orantı bulunmalıdır.
- Failin tehlikeye karşı koyma görevi bulunmamalıdır.

5237 sayılı TCK'da zorunluluk hali bir hukuka uygunluk sebebi şeklinde değil, kusurluluğu ortadan kaldıran bir sebep olarak düzenlenmiştir. Organ ve doku ticareti suçunda, organ ve dokularını satan kişinin "zorunluluk hali" içinde bulunarak bu eylemi gerçekleştirmesi halinde, hakkında ceza indirimi veya ceza verilmemesine karar verilebilir. (TCK md 92). Bu şekilde üçüncü bir kişi yararına zorunluluk hali pekala mümkündür.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 68:

Tekerrür, daha önce işlenen bir suçun cezası kesinleştikten belli bir süre sonra ikinci bir suç işlenmesidir. Suçta tekerrür, ancak ilk işlenen suç kesinleşmişse söz konusu olabilir. Tekerrüre dayalı hükümlerin işlerlik kazanması için, ceza mahkumiyetinin çekilip-çekilmemesi değil, kesinleşip-kesinleşmediği nazara alınır. Özel af öncelikle mahkumiyeti ortadan kaldırmadığından, böyle bir affa uğramış olan mahkumiyetler, tekerrüre esas olur. Cezanın ertelenmesi tekerrür hükümlerinin uygulanmasına engel değildir. Zaten cezanın ertelenmesi kurumu işlerlik kazandığın, belli bir süreç yükümlülüklerine uygun, yasaların çizdiği ölçütlere uygun geçirilmesi halinde ceza infaz edilmiş sayılmakta, ortadan kalkmamaktadır (TCK m. 51/8). Türk Ceza kanunu md 58/4; Kasıtlı suçlarla taksirli suçlar ve sırf askerî suçlarla diğer suçlar arasında tekerrür hükümleri uygulanmaz. İlgili madde de belirtildiği gibi kasıtlı suçtan dolayı verilen mahkumiyetler, taksirli suçta tekerrüre ESAS OLMAMAZ Tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için ceza mahkumiyeti hükmünün kesinleşmesi yeterlidir; ayrıca cezanın infaz edilmiş olması gerekmez (TCK m. 58/1). Yabancı mahkemeler tarafından verilen bazı mahkumiyetler tekerrüre esas olur. Zira kasten öldürme, kasten yaralama, yağma, dolandırıcılık, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti ile parada veya kıymetli damgada sahtecilik suçlarından dolayı yabancı ülke mahkemelerinden verilen hükümler tekerrüre esas olur.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 69:**

Türk Ceza Kanunu'nun 106.maddesine göre tehdit suçu, haksız bir zarara veya kötülüğe uğratılacağına bir kimseye bildirilmesiyle meydana gelir ve muhakkak geleceğe yöneliktir. Tehdit suçunun nitelikli halleri şunlardır:

- Silahla tehdit suçu
- Kendini tanınmayacak hale koyarak tehdit suçu
- Birden fazla kişiyle birlikte tehdit suçu
- İmzasız mektup yoluyla tehdit suçu
- Örgüt ismi kullanarak tehdit suçu
- Özel işaretlerle tehdit suçu

Gece tehdit suçunun işlenmesi nitelikli bir hal değildir.

CEVAP : C**ÇÖZÜM 70:**

Belirli bir tarzda doldurulup kullanılmak üzere kendisine teslim olunan imzalı ve kısmen veya tamamen boş bir kağıdı, verilme nedeninden farklı bir şekilde dolduran kişi, şikayet üzerine, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (TCK md 209) Somut olaya göre mülk sahibi olan Faruk, anlaşmaya uygun bir şekilde doldurulması amacıyla doldurmamış tamamen verilmiş nedenine aykırı bir şekilde doldurarak "Açığa imzayı kötüye kullanmıştır." Suçun konusu olan boş kağıt, alelade boş bir kağıt olabileceği gibi çek, bono (senet) vb. gibi bir kambyo senedi de olabilir.

CEVAP : E**ÇÖZÜM 71:**

Rüşvet suçu, bir tarafta "rüşvet veren" gerçek kişi ile diğer tarafta "rüşvet alan" kamu görevlisinin (memur, bilirkişi vs.) bulunduğu, her zaman birden fazla failin olduğu kamu idaresinin güvenilirliğine karşı işlenen çok failli bir karşılaşma suçudur. Yani, hem rüşvet veren hem de rüşvet alan rüşvet suçu işlemektedir. Rüşvet suçu, takibi şikayete bağlı olan suçlar arasında değildir. Rüşvet alan ile rüşvet veren arasında rüşvet konusunda anlaşmaya varılmış olması halinde, rüşvet verilemese bile, taraflar sanki suç tamamlanmış gibi rüşvet suçu nedeniyle cezalandırılır.

Kamu görevlisinin rüşvet talebinde bulunması ve fakat bunun kişi tarafından kabul edilmemesi nedeniyle rüşvet anlaşmasının yapılamaması halinde kamu görevlisine TCK md. 252/2 gereği verilecek ceza yarı oranında indirilir.

Rüşvet veren ile rüşvet alan arasında, rüşvet suçunun gerçekleşmesi için aracılık eden kişi de müşterek fail olarak cezalandırılır.

Rüşvet teklifi veya önerisinin hangi taraftan geldiğinin hiçbir önemi yoktur. Rüşvet teklifi ister kamu görevlisinden gelsin isterse diğer kişiden gelsin, önemli olan tarafların aynı amacı gerçekleştirmek için anlaşması; bir tarafın yaptığı teklif veya önerinin diğer tarafça kabul edilmesidir.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 72:**

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda kasten öldürme suçu, serbest hareketli bir suç olarak tanımlandığı için hem icrai bir hareketle hem de ihmali bir hareketle işlenebilir.

Türk Ceza Kanunu, icrai hareketin şekli konusunda herhangi bir sınırlama getirmediğinden herhangi bir icrai hareketle insan yaşamına son verilmesi halinde fail kasten adam öldürmenin cezası ile cezalandırılır.

Yani, tekmeyle insan öldürmek de bıçakla insan öldürmek de kasten adam öldürmenin cezası ile cezalandırılır. Kişinin yükümlü olduğu belli bir icrai davranışı gerçekleştirmemesi dolayısıyla meydana gelen ölüm neticesinden sorumlu tutulabilmesi için, bu neticenin oluşumuna sebebiyet veren yükümlülük ihmalinin icrai davranışa eşdeğer olması gerekir. İhmali bir davranışla da insan öldürmek mümkündür. İhmali bir davranışla insan öldürme halinde de fail kasten adam öldürmenin cezası ile cezalandırılır.

Kasten insan öldürme suçunun temel şeklinin dava zamanışımı süresi 25 yıldır. Suçun işlendiği tarihten itibaren 25 yıl geçtiği halde dava açılmamış veya dava açılmasına rağmen kanuni süre içinde sonuçlandırılmamış ise zamanışımına uğrar. Taammüden yani tasarlama suretiyle insan öldürme suçunun cezası, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıdır. B şıkkındaki ifade yanlış bu sebeple

CEVAP : B

ÇÖZÜM 73:

Hakimin tarafsızlığını gölgeye düşürmemek için 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'muz

22. Maddesinde Hâkimin davaya bakamayacağı hâller sıralanmıştır.

Şayet hakim;

- Suçtan kendisi zarar görmüşse,
- Sonradan kalksa bile şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlilik, vesayet veya kayımlık ilişkisi bulunmuşsa,
- Şüpheli, sanık veya mağdurun kan veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyundan biri ise,
- Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlat edinme bağlantısı varsa,
- Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında üçüncü derece dahil kan hısımlığı varsa,
- Evlilik sona ermiş olsa bile, şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında ikinci derece dahil kayın hısımlığı varsa,
- Aynı davada Cumhuriyet savcılığı, adli kolluk görevi, şüpheli veya sanık müdafiliği veya mağdur vekilliği yapmışsa,
- Aynı davada tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlenmişse Hakimlik görevini yapamaz.
- Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere; evlilik birliği devam etmese de; "eski" (boşandığı)

eşinin taraf olduğu davaya hakim bakamaz, tarafı fark etmeksizin "evlatlık" ilişkisi olması durumunda

davaya bakamaz, üçüncü derece kan hısımlığı dahil olmak üzere akrabalık ilişkisi

olanın davasına bakamaz, aynı davada cumhuriyet savcılığı yapması durumunda davaya bakamaz. Ancak komşuluk ilişkisi hakimin tarafsızlığa gölge düşürmeyeceği için davaya bakmasında bir beis yoktur.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 74:

Meslekleri ve sürekli uğraşları nedeniyle tanıklıktan çekilebilecekler ile çekinme konu ve koşulları şunlardır:

- Avukatlar veya stajyerleri veya yardımcıların, bu sıfatları dolayısıyla veya yükledikleri yargı görevi sebebiyle öğrendikleri bilgiler.
- Hekimler, diş hekimleri, eczacılar, ebeler ve bunların yardımcıları ve diğer bütün tıp meslek veya sanatları mensuplarının, bu sıfatları dolayısıyla hastaları ve bunların yakınları hakkında öğrendikleri bilgiler.
- Mali işlerde görevlendirilmiş müşavirler ve noterlerin bu sıfatları dolayısıyla hizmet verdikleri kişiler hakkında öğrendikleri bilgiler.

Avukatlar veya stajyerleri veya yardımcıları dışında kalan kişiler, ilgilinin rızasının varlığı halinde tanıklıktan çeki-

nemez. (CMK 46). Diğer bir ifadeyle, Avukatlar veya stajyerleri veya yardımcıları ilgilinin rızası varlığı halinde bile tanıklıktan çekinebilir.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 75:

Soruşturma izni, ceza muhakemesine göre hukuki nitelik itibarıyla "soruşturma şartı" olarak kabul edilmektedir. Bu sebeple kamu görevlisi kavramında haiz kişinin göreviyle ilgili bir suç isnadı olması durumunda, savcılık soruşturma izni alınması gerekmektedir. Savcılık, fail ile ilgili idari kurumdan soruşturma izni almadan doğrudan soruşturma yapamayacaktır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu madde 6/1-c'ye göre; kamu görevlisi kavramı memur kavramını da kapsayacak şekilde, "kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi" olarak tanımlanmıştır. Türk Ceza Kanunumuzdaki bu tanıma göre memurlar kamu görevlisi olduğu gibi, mahkemede tanıklık yapan tanık, adli rapor hazırlayan bilirkişi, savunma yapan avukat, sürekli, süreli veya geçici bir şekilde "kamusal faaliyet" yapan herkes kamu görevlisi olarak kabul edilmiştir.

Soruşturma izni alınması gereken suç memur ve diğer kamu görevlisinin "görevi sebebiyle" işlediği suçtur. Görev sebebiyle işlenen suç, memura ve diğer kamu görevlisine kanuni hükümlerle verilen görevlerinden doğan ve bu görevleriyle ilgili olan suç demektir. Ceza muhakemesi hukukunun birer kurumu olan muhakeme şartlarının mutlaka ceza muhakemesi kanunlarında yer alması gerekmektedir. Şikayet, izin, talep gibi muhakeme şartları Türk Ceza Kanunu'nda yer almaktadır.

Somut olayımız çerçevesinde bir avukat hakkında göreviyle ilgili işlediği bir suçtan dolayı soruşturma açılabilmesi, Adalet Bakanlığının olurlarına, **İZNİNE** bağlıdır.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 76:

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'muz madde 19'da, yetkili hâkim veya mahkeme, hukukî veya fiilî sebeplerle görevini yerine getiremeyecek hâlde bulunursa; yüksek görevli mahkeme, davanın başka yerde bulunan aynı derecede bir mahkemeye nakline karar verir. Kovuşturmanın görevli ve yetkili olan mahkemenin bulunduğu yerde yapılması kamu güvenliği için tehlikeli olursa, davanın naklini Adalet Bakanı Yargıtay'dan ister. Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer husus, Adalet bakanlığı değil bizzat Adalet Bakanı, kamu güvenliği için yargılamanın selameti tehlikede olması halinde Yargıtay'dan dava naklini ister.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 77:

Soruşturma ve kovuşturması şikâyete bağlı olmakla birlikte, çocuklara, beden veya akıl hastalığı, malûllük veya güçsüzlükleri nedeniyle kendilerini idareden aciz bulunanlara karşı işlenen **suçüstü hallerinde kişinin yakalanması şikâyete bağlı değildir**. D şıkkı dışındaki ifadeler doğrudur.

CEVAP : D**ÇÖZÜM 78:**

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu madde 18 bağlamında sanık, yetkisizlik iddiasını, ilk derece mahkemelerinde **duruşmada kendi sorgusundan**, bölge adliye mahkemelerinde **incelemenin başlamasından**, duruşmalı işlerde ise **inceleme raporunun okunmasından önce** bildirir. Yani sanığın sorgusuna başlamadan önce sanığın yetkisizlik konusunda bir itirazı var ise bunu sorgusuna başlamadan önce yapması gerekir. **Yetkisizlik itirazı ilk itirazlardandır**.

Yetkisizlik itirazı süresinde yapılmış ve reddedilmişse bu karara karşı itiraz yoluna gidilebilir. Bu hususta verilecek karar aleyhine ancak esas hükümlerle temyiz yoluna başvurulurken diğer nedenlerle birlikte gidilir. Yetki kuralına uyulmamış olması **mutlak bozma nedenidir**.

CEVAP : A**ÇÖZÜM 79:**

İşyeri veya işyerinin bir bölümü hukukî bir işleme dayalı olarak başka birine devredildiğinde, devir tarihinde işyerinde veya bir bölümünde mevcut olan iş sözleşmeleri bütün hak ve borçları ile birlikte devralana geçer.

Devralan işveren, işçinin hizmet süresinin esas alındığı haklarda, işçinin devreden işveren yanında işe başladığı tarihe göre işlem yapmakla yükümlüdür.

Yukarıdaki hükümlere göre devir halinde, devirden önce doğmuş olan ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devreden ve devralan işveren birlikte sorumludurlar. Ancak bu yükümlülüklerden devreden işverenin sorumluluğu devir tarihinden itibaren iki yıl ile sınırlıdır.

Tüzel kişiliğin birleşme veya katılma ya da türünün değişmesiyle sona erme halinde birlikte sorumluluk hükümleri uygulanmaz.

Devreden veya devralan işveren iş sözleşmesini sırf işyerinin veya işyerinin bir bölümünün devrinden dolayı feshedemez ve devir işçi yönünden fesih için haklı sebep oluşturamaz. Devreden veya devralan işverenin ekonomik ve teknolojik sebeplerin yahut iş organizasyonu değişikliğinin gerekli kıldığı fesih hakları veya işçi ve işverenlerin haklı sebeplerden derhal fesih hakları saklıdır.

Yukarıdaki hükümler, iflas dolayısıyla malvarlığının tasfiyesi sonucu işyerinin veya bir bölümünün başkasına devri halinde uygulanmaz. (İşK.6.md.)

CEVAP : E**ÇÖZÜM 80:**

İşçiden iş görme borcunu yerine getirmesini çağrı yoluyla talep hakkına sahip olan işveren, bu çağırısı, aksi kararlaştırılmadıkça, işçinin çalışacağı zamandan en az dört gün önce yapmak zorundadır. Süreye uygun çağrı üzerine işçi iş görme edimini yerine getirmekle yükümlüdür. (İşK.14.md)

CEVAP:D**ÇÖZÜM 81:**

Özellikle aşağıdaki hususlar fesih için geçerli bir sebep oluşturmaz:

- Sendika üyeliği veya çalışma saatleri dışında veya işverenin rızası ile çalışma saatleri içinde sendikal faaliyetlere katılmak.
- İşyeri sendika temsilciliği yapmak.
- Mevzuattan veya sözleşmeden doğan haklarını takip veya yükümlülüklerini yerine getirmek için işveren aleyhine idari veya adli makamlara başvurmak veya bu hususta başlatılmış sürece katılmak.
- İrk, renk, cinsiyet, medeni hal, aile yükümlülükleri, hamilelik, doğum, din, siyasi görüş ve benzeri nedenler.
- Kadın işçilerin çalıştırılmasının yasak olduğu sürelerde işe gelmemek.
- Hastalık veya kaza nedeniyle kanunda öngörülen bekleme süresinde işe geçici devamsızlık.

Ancak, İşçinin tedavi edilemeyecek nitelikte hasta olması ve işyerinde çalışmasında sakınca bulunduğuunun sağlık kurulunca saptanması halinde işveren iş sözleşmesini feshedebilir. (İşK.18.md)

CEVAP:E**ÇÖZÜM 82:**

Zorlayıcı sebepler dolayısıyla çalışmayan veya çalıştırmayan işçiye bu bekleme süresi içinde bir haftaya kadar her gün için yarım ücret ödenir. (İşK.40.md)

CEVAP:B**ÇÖZÜM 83:**

Çalışma hayatında "gece" her halde en fazla 11 saat süren bir dönemdir. (İşK.69.md)

CEVAP:D**ÇÖZÜM 84:**

Aşağıdaki iş ve durumlarda grev ve lokavt yapılamaz: (62.md)

- Can ve mal kurtarma işlerinde;
- Cenaze işlerinde ve mezarlıklarda;
- Şehir şebeke suyu, elektrik, doğal gaz, petrol üretimi, tasfiyesi ve dağıtımı ile nafta veya doğalgazdan başlayan petrokimya işlerinde;
- Millî Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca doğrudan

işletilen işyerlerinde;

- Kamu kuruluşlarının yürütülen itfaiye ve hastanelerde
- Başladığı yolculuğu yurt içindeki varış yerlerinde bitirmemiş deniz, hava, demir ve kara ulaştırma araçlarında
- **Daha önceleri bankacılık hizmetlerinde ve şehir içi toplu taşıma hizmetlerinde grev ve lokavt yasağı var iken Anayasa Mahkemesinin 22/10/2014 tarihli ve E.: 2013/1, K.: 2014/161 sayılı Kararı ile bu işler açısından hüküm iptal edilmiştir.**

Cumhurbaşkanı, genel hayatı önemli ölçüde etkileyen doğa olaylarının gerçekleştiği yerlerde bu durumun devamı süresince yürürlükte kalmak kaydıyla gerekli gördüğü işyerlerinde grev ve lokavtı yasaklayabilir. Yasağın kalkmasından itibaren altmış gün içinde altı iş günü önce karşı tarafa bildirilmek kaydıyla grev ve lokavt uygulamasına devam edilir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 85:

Ticari kazancın gerçek usulde tespitinde indirilebilecek olan vergiler şunlardır:

- İşletme ile ilgili olmak şartıyla; bina, arazi, gider, istihlak, damga, belediye vergileri, harçlar ve kaydiyeler gibi aynı vergi, resim ve harçlar
- Motorlu taşıtlar vergisine tabi olan II sayılı listede yer alan taşıtlara ait (panelvan, minibüs, kamyonet, kamyon) motorlu taşıtlar vergisi
- (1.1.2020 tarihinde yürürlüğe giren ve yeni bir vergi türü olan) Dijital hizmet vergisi

Ticari kazancın gerçek usulde tespitinde indirilemeyecek olan vergiler ise şunlardır:

- Motorlu taşıtlar vergisine tabi olan I sayılı listede yer alan taşıtlar (motosiklet, otomobil ve arazi taşıtları) ile IV sayılı listede yer alan taşıtlara (uçak, helikopter) ait motorlu taşıtlar
- Şans oyunları vergisi ve özel iletişim vergisi

CEVAP : E

ÇÖZÜM 86:

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır. Buna göre, avukatlık, mühendislik, çevirmenlik, doktorluk, mali danışmanlık, muhasebecilik, veterinerlik, noterlik, rehberlik serbest meslek faaliyetine örnek olarak verilebilir. Ancak, eczacının, dış protezcinin elde ettiği gelir serbest

meslek kazancı olarak değil ticari kazanç olarak vergilendirilmektedir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 87:

Tarh işlemine muhatap olacak kesimler; mükellefler, daimi temsilciler, kanuni temsilciler, tüzel kişiler ve vergi sorumlularıdır. Gelir vergisi kanununa göre dar mükellefiyette, mükellefin Türkiye'de daimi temsilcisi mevcutsa mükellef hesabına daimi temsilci, daimi temsilci mevcut değilse, kazanç ve iratları yabancı kişiye sağlayanlar tarhiyata muhatap olurlar.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 88:

Vergi muafiyeti kalkanlar, muafıktan çıkma tarihinden başlayarak 10 gün içinde defterlerini tasdik ettirmeye mecburdur. (Buna göre, olayda kural olarak son gün 20.10.2024 olacaktır.) Tasdik zamanına ilişkin diğer hususlar şunlardır: (VUK 221.md.)

- Öteden beri işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda
- Hesap dönemleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda
- Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce
- Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar, bunları kullanmaya başlamadan önce defterlerini tasdik ettirmeye mecburdurlar.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 89:

İzaha davet yazısının tebliğ tarihinden itibaren en fazla 30 günlük süre içerisinde izahata bulunulması gerekir.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 90:

Mücbir sebeplerden herhangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez. Mücbir sebep hali ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez. Mücbir sebebin varlığı halinde tarh zamanasını durur. Mücbir sebebin varlığı halinde süreler uyuşmadığından bahisle mükellefe ceza kesilmez. Ancak, mücbir sebebin varlığı halinde dahi dava açma süreleri durmaz, işlemeye devam eder.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 91:

Baro Yönetim Kurulu, avukatlığa kabul istemini reddettiği veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine karar verdiği takdirde bunun gerekçesini kararında gösterir. Gerekçeli karar adaya tebliğ olunur.

Aday, bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, kararı veren baro vasıtasıyla Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 92:**

Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan sonra, avukatın yazılı muvafakati ile ve onun gözetimi ve sorumluluğu altında, sulh hukuk mahkemeleri, sulh ceza mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde avukatın takip ettiği dava ve işlemlerle ilgili duruşmalara girebilir ve icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilirler.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 93:**

Her avukat, levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde baro bölgesinde bir büro kurmak zorundadır. Büronun niteliklerini barolar belirtir. 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre ana gayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde kat maliklerinin izni ve benzeri şartlar aranmaksızın avukatlık büroları faaliyet gösterebilir. Bu konuda, yönetim planındaki aksine hükümler uygulanmaz.

Bir avukatın birden fazla bürosu olamaz. Birlikte çalışan avukatlar ayrı büro edinemezler. Avukatlık ortaklığı yurt içinde şube açamaz. Milletvekilleri, milletvekilliği süresince avukatlık yapamazlar.

Bürosunu veya konutunu değiştiren avukat yenilerinin adreslerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 94:**

Staj sırasında mesleğin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan işler müstesna olmak üzere, 11 inci maddede sayılan işlerden (avukatlıkla birleşmeyen işler) biri ile uğraştığı, ruhsatnamenin verildiği tarihten itibaren 5 yıl geçtikten sonra anlaşılan avukat, staj süresi içinde elde ettiği ödemelerin veya gelirlerin tutarının üç katını Baroya ödediği takdirde levhaya yeniden yazılır.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 95:**

Bir toplumsal grubun veya toplumun üretim yapısının, kurumlarının ve değerlerinin birbirleriyle tutarlı olması ve sürtüşmesiz işlemesine toplumsal bütünleşme denir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 96:**

Hukukun tarihsel süreçte baz aldığı bir takım toplumsal normlar vardır ve bunlar şu şekildedir:

- Örf ve adetler
- Teamüller
- Ahlak kuralları
- Din kuralları
- Görgü ve nezaket kuralları
- Moda

CEVAP: D**ÇÖZÜM 97:**

Yöneldikleri alana göre yasalar, üç/dört başlık altında sınıflandırılabilir:

- 1) **Siyasal Yasalar/Anayasalar: İlki**, siyasi yasalar ve bunlar da anayasalardır. Sistemler, anayasalarla etiketlenirler.
- 2) **Toplumsal Yasalar: İkinci tür yasalar**, toplumsal yasalar ve bu yasalarla bireyin diğer bireylerle ve devletle olan ilişkileri düzenlenir.
- 3) **Ceza Yasaları: Üçüncü tür yasalar** ise, ceza yasalarıdır. Bu yasalarla, genel olarak yaptırım kavramı düzenlenmektedir.
- 4) **Ahlak Yasaları:** Bunlara ek olarak Rousseau, doğal hukuk geleneğine uyararak, insanların kalbinde yer eden ahlak yasalarının da **dördüncü bir tür yasa** kabul edilebileceğini belirtmektedir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 98:**

Faydacı hukuk okulları kendi arasında **Teolojik Faydacılık, Bireyci Faydacılık, Yararcı Pozitivizmi, Sosyal Faydacılık ve Yararcı Amerikan Okulları** şeklinde kategorize edilebilir.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 99:**

Osmanlı Devleti'nde örfi hukuku uygulama yetkisine sahip olan sadece padişah'tır.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 100:**

İcra ve İflas Kanunu, İsviçre Federal İcra ve İflas Kanunu'ndan esinlenerek hazırlanış ve 4 Eylül 1929'da yürürlüğe girmiştir.

CEVAP: A

ÇÖZÜM -5

ÇÖZÜM 1:

1982 Anayasası'na göre,

- Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.
- Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hakimler ve Savcılar Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.
- Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkanvekilleri ve daire başkanları kendi üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla **4 yıl için seçilirler**; süresi bitenler yeniden seçilebilirler.
- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından 4 yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.
- Yargıtay'ın kuruluşu, işleyişi, Başkan, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekilinin nitelikleri ve seçim usulleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

- **Yargıtay üyelerinin tamamının Hakimler ve Savcılar Kurulunca seçildiğine dikkat etmek gerekir.**
- **Yargıtay üyelerinin görev süresi 12 yıldır. Tekrar seçilemezler.** (Bu hüküm Anayasa'da değil, Yargıtay Kanunu'nda düzenlenmektedir.)

CEVAP: E

ÇÖZÜM 2:

1982 Anayasası'na göre, Anayasa değişikliği teklifinin kabulü **MECLİSİN ÜYE TAMSAYISININ BEŞTE ÜÇ ÇOĞUNLUĞUNUN** (360) gizli oyuyla mümkündür.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 3:

Yasama dokunulmazlığının kaldırılması için Anayasa'da özel bir çoğunluk belirtilmemiştir. Dolayısıyla 151'den az olmak şartıyla toplantıya katılanların salt çoğunun oyu ile milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması mümkündür.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 4:

Anayasa'ya göre; Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz (Anayasa m. 67/7).

DİKKAT!

Bu hüküm 1982 Anayasası'nda yapılan 2001 yılı Anayasa değişikliği ile eklenmiştir.)

Seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir. (Anayasa m. 67/6)

Bu hükümler Anayasada "*Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları*" başlığı altında düzenlenmiştir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 5:

1982 Anayasasına göre kararnameler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, **RESMÎ GAZETE-DE YAYIMLANDIKLARI GÜN** yürürlüğe girer.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 6:

Daha önce konulmuş hiçbir hukuk kuralına uymak zorunda olmaksızın, bir anayasaya ilk kez ya da yeniden yapan iktidara asli kurucu iktidar denir.¹⁵

Asli Kurucu İktidar	Tali Kurucu İktidar
→ Daha önce konulmuş hiçbir hukuk kuralına uymak zorunda olmaksızın, bir anayasaya ilk kez ya da yeniden yapan iktidardır.	→ Bir anayasayı, o anayasada belirtilen usul ve esaslara göre değiştirebilme iktidardır.
→ Asli kurucu iktidarlardan genellikle yeni bir devlet kurulması veya darbe, devrim gibi durumlarda meydana gelir.	→ Hukukten sınırlı bir iktidardır.
→ Bir hukuk boşluğu durumu söz konusudur.	→ Tali kurucu iktidar, Anayasa'yı değiştiren Anayasa'da ve ilgili mevzuatta öngörülen değiştirme usulleriyle bağlıdır.
→ Asli kurucu iktidar huktan çok siyaset biliminin konusudur.	→ Bazı kuralların tali kurucu iktidar tarafından değiştirilmesi yasaklanmış olabilir. ¹⁶
	→ Tali kurucu iktidar Anayasanın değiştirime biçimini (usul ve esasları) yine Anayasa'da ve ilgili mevzuatta yer alan kurallara göre değiştirebilir.

CEVAP: D

15 Erdoğan Teziç, Anayasa Hukuku, 24. Baskı, Beta Yayınları, 2020, İstanbul, s. 178

16 Teziç, a.g.e., s. 201

ÇÖZÜM 7:

Somut norm denetimi, Anayasaya aykırılığın bir davaya bakan mahkeme tarafından öner sürülmesidir. Anayasaya göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.

Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümlerle birlikte karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere **beş ay içinde** kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra **10 yıl** geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 8:**

Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu (hükümün açıklanmasından itibaren 15 gün içinde) yapılabilir. Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun yeniden inceleme sonucu verdiği karar kesindir. (2010 yılı Anayasa değişikliği) (2010 yılına kadar itiraz yolu kapalıydı.)

(Buradaki 15 günlük süre Anayasa'da değil Kanunda düzenlenmiştir.)

CEVAP: D**ÇÖZÜM 9:**

1982 Anayasası'na göre;

“Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile **KANUNLA KURULAN** ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmaz.

Bu meslek kuruluşları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

Bu meslek kuruluşları ve üst kuruluşları organlarının seçimlerinde siyasi partiler aday gösteremezler.

Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idari ve mali denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir.

Amaçları dışında faaliyet gösteren meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevine, kanunun belirlediği merciin veya Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkeme kararıyla son verilir ve yerlerine yenileri seçtirilir.

Ancak, milli güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, meslek kuruluşlarını veya üst kuruluşlarını faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmidört saat içerisinde görevli hakimın onayına sunulur. Hakim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.” (Anayasa m. 135)

CEVAP: A**ÇÖZÜM 10:**

Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında soruşturma izni vermeye yetkili makam İçişleri Bakanı'dır.

Soruşturma izni vermeye yetkili makam ve itiraz merciilerine aşağıdaki tablodan inceleyebilirsiniz:

KAMU GÖREVLİSİ	SORUŞTURMA İZİNİ VEREN	İTİRAZ (10 GÜN)
İlçede	Kaymakam	BİM
İlde ve merkez ilçede	Vali	BİM
Bölge teşkilatlarında	Görev yaptıkları ilin valisi	BİM
Kaymakam	Vali	BİM
Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlar	Kuruluşun en üst amiri	BİM
Bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan	Kuruluşun en üst amiri	BİM
Cumhurbaşkanı kararıyla atanalar	Cumhurbaşkanı veya ilgili bakan	Danıştay (CB Hariç)
TBMM'de	TBMM Genel Sekreteri	Danıştay
TBMM Genel Sekreteri ve Yardımcıları	TBMM Başkanı	Danıştay
Cumhurbaşkanlığında	Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı	Danıştay
Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı	Cumhurbaşkanı	-

SEÇİMLE GELENLER HAKKINDA

→ Büyükşehir Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi	İçişleri Bakanı	Danıştay
→ İl Belediye Başkanı ve Meclis Üyesi		
→ İlçe Belediye Başkanı ve Meclis Üyesi		

→ İl Genel Meclisi Üyeleri	İçişleri Bakanı	Danıştay
→ İlçelerdeki Belde Belediye Başkanları ve Meclis Üyeleri	Kaymakam	BİM
→ Merkez İlçelerdeki Belde Belediye Başkanları ve Meclis Üyeleri	Vali	BİM
→ Köy ve Mahalle Muhtarları	İlçede: Kaymakam İlde: Vali	BİM

CEVAP: A

ÇÖZÜM 11:

442 sayılı Köy Kanunu'na göre, köyün imamı ile öğretmeni veya başöğretmeni ihtiyar meclisinin her zaman üyesidir (m. 23).

CEVAP: B

ÇÖZÜM 12:

5018 sayılı Kanun'un III sayılı cetvelinde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar şunlardır:

- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu BDDK
- Rekabet Kurumu (RK)
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK)
- Kamu İhale Kurumu (KİK)
- Kamu Gözetim, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
- Kişisel Verileri Koruma Kurumu
- Nükleer Düzenleme Kurulu
- Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

CEVAP: C

ÇÖZÜM 13:

Birel işlem ve düzenleyici işlemin özelliklerini aşağıdaki tabloda inceleyelim:

DÜZENLEYİCİ İŞLEM – BİREL İŞLEM KARŞILAŞTIRMA	
DÜZENLEYİCİ İŞLEM	BİREL (BİREYSEL) İŞLEM
→ Kural koyma özelliği taşır.	→ Kural koyma niteliği bulunmaz.
→ Kişilik dışıdır. Yani soyuttur.	→ Kişiye özgüdür. Dolayısıyla somuttur.
→ Sürekli değildir.	→ Kural olarak ilgisine tebliğ ile yürürlüğe girer.
→ Kural olarak yayım ile yürürlüğe girer.	→ İcraidir.
→ İcraidir.	→ Tek yanlıdır.
→ Tek yanlıdır.	→ Hukuka uygunluk karinesinden yararlanır.
→ Hukuka uygunluk karinesinden yararlanır.	→ Resmi Gazete'de yayımlanabilir.
→ Resmi Gazete'de yayımlanabilir.	

Görüldüğü gibi A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler her ikisi için ortak özelliklerdir. Ancak süreklilik sadece düzenleyici işlem açısından geçerlidir.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 14:

1982 Anayasası'na göre, **kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz verilirken Danıştay'ın düşüncesinin alınması zorunludur.**

DİKKAT!

Danıştay imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkındaki düşüncesini **İKİ AY İÇİNDE** bildirmek zorundadır.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 15:

Vergi davalarına vergi mahkemeleri bakar. Ülke çapında uygulanan yönetmeliklerin iptali davalarında Danıştay ilk derece mahkemesi olarak görevli olsa da belediye vb. kurumların yaptığı ve vergi ile ilgili olmayan yönetmeliklerin iptali için açılan davalar idare mahkemelerinde görülür.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 16:

İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, idare mahkemelelerinde ve Danıştay'da iptal davalarında dava açma süresi, özel kanunlarda ayrı bir süre belirtilmemişse 60 gündür. Danıştay'da açılacak davanın vergi davası olması bu durumu değiştirmez. Eğer vergi mahkemesi olsaydı süre 30 gün olacaktır.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 17:

Resen araştırma ilkesi gereğince mahkeme, idari davalarda gerekli gördüğü her türlü araştırmayı yapabilir. Buna tarafların sunduğu belge ve deliller dışında bilgi ve belge isteme, keşif yapma, bilirkişi incelemesi yaptırma ve duruşma yapma dahildir. İdari yargıda yazılı yargılama usulü esastır yani "tanık dinleme" deliline başvurulamaz. Yürütmeyi durdurma talebi ise ancak ilgili tarafın talebi halinde mümkündür, resen karar veremez mahkeme.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 18:

Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerince verilen kararlar, yeterince açık değilse yahut karar kendi içinde birbirine aykırı hüküm fıkraları taşıyorsa, taraflardan her biri, açıklama ya da aykırılığın giderilmesini isteyebilir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 19:

Kanunkoyucunun kasten boşluk bıraktığı durumda hakim takdir yetkisi kullanır. Takdir yetkisini kullanırken atıf yolundan yararlanır. Hakim tarafından takdir yetkisi kullanılarak verilen karar üst yargı denetimine tabidir. Gerçek boşluk halinde önce örf ve adet hukukuna ve çözüm yoksa hukuk yaratma yoluna gidilir, takdir yetkisi kullanılmaz. Takdir yetkisi bırakılan durumlarda da örf ve adet hukukuna bakılmaz.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 20:**

Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verebilir. Yetkili mahkeme, kişinin Türkiye'deki son yerleşim yeri; eğer Türkiye'de hiç yerleşmemişse nüfus sicilinde kayıtlı olduğu yer; böyle bir kayıt da yoksa anasının veya babasının kayıtlı bulunduğu yer mahkemesidir. Gaiplik kararının istenebilmesi için, ölüm tehlikesinin üzerinden en az bir yıl veya son haber tarihinin üzerinden en az beş yıl geçmiş olması gerekir. Mahkeme, gaipliğine karar verilecek kişi hakkında bilgisi bulunan kimseleri, belirli bir sürede bilgi vermeleri için usulüne göre yapılan iki ilânla çağırır. Bu süre, ilk ilânın yapıldığı günden başlayarak en az altı aydır. İkinci ilândan sonra ise herhangi bir bekleme süresi yoktur.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 21:**

Kişi, eşinin ailesiyle, eşiyle aynı tür ve dereceden hısımdır. T'nin kardeşi K'nin kızı H üçüncü dereceden yan soy hısımdır. Dolayısıyla A'nın da üçüncü derece, yan soy, kayın hısımlı olacaktır.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 22:**

Kadın, evlenmekle kocasının soyadını alır; ancak evlendirme memuruna veya daha sonra nüfus idaresine yapacağı yazılı başvuruya kocasının soyadı önünde önceki soyadını da kullanabilir. Daha önce iki soyadı kullanan kadın, bu haktan sadece bir soyadı için yararlanabilir. Evlâtlık küçük ise evlât edinenin soyadını alır. Ergin olan evlâtlık, evlât edinilme sırasında dilerse evlât edinenin soyadını alabilir. Çocuk, ana ve baba evli ise ailenin; evli değilse ve baba ile soybağı kurulmadıysa anasının soyadını taşır. Ancak, ana önceki evliliğinden dolayı çifte soyadı taşıyorsa çocuk onun bekârlık soyadını taşır. Boşanma hâlinde kadın, evlenme ile kazandığı kişisel durumunu korur; ancak, evlenmeden önce dul idiye hâkimden bekârlık soyadını taşımasına izin verilmesini isteyebilir. Kadının, boşandığı kocasının soyadını kullanmakta menfaati bulunduğu ve bunun kocaya bir zarar vermeyeceği ispatlanırsa, istemi üzerine hâkim, kocasının soyadını taşımasına izin verir. Koca, koşulların değişmesi hâlinde bu iznin kaldırılmasını isteyebilir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 23:**

Sınırlı ehliyetsizlerin bazı işlemleri yapması kesin olarak yasaklanmıştır:

- Kefil olma
- Bağış yapma
- Vakıf kurma
- Rekabet yasağı sözleşmesi yapma

Bu çerçevede Oğuz'un kendisine hediye edilen formayı arkadaşına bağışlaması kesin hükümsüzdür. Kendisine tüketmesi için verilen (serbest mal) bir mal olsa idi bu durumda bağışlama fiili geçerli olurdu.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 24:**

Aşağıdaki hâllerde evlenme mutlak butlanla batıldır:

- Eşlerden birinin evlenme sırasında evli bulunması,
- Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun bulunması,
- Eşlerden birinde evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığı bulunması,
- Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması.

Aşağıdaki hâllerde ise evlilik için nispi butlan yaptırımını söz konusu olur:

- Yanılma
- Aldatma
- Korkutma
- Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk
- Yasal temsilcinin izninin alınmaması

Kadının bekleme süresi dolmadan evlenmesi ve evlenmenin yetkili memur önünde yapıp diğer şekil şartlarına uyulmaması ise butlanı gerektirmez.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 25:**

Evlilik devam ederken veya evliliğin sona ermesinden başlayarak üçyüz gün içinde doğan çocuğun babası kocadır. Bu süre geçtikten sonra doğan çocuğun kocaya bağlanması, ananın evlilik sırasında gebe kaldığının ispatıyla mümkündür. Kocanın gaipliğine karar verilmesi hâlinde üçyüz günlük süre, ölüm tehlikesi veya son haber tarihinden işlemeye başlar. Çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüşse davacı, kocanın baba olmadığını ispat etmek zorundadır. Evlenmeden başlayarak en az yüzseksen gün geçtikten sonra ve evliliğin sona ermesinden başlayarak en fazla üçyüz gün içinde doğan çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüş sayılır. Çocuk evliliğin sona ermesinden başlayarak üçyüz gün içinde doğmuş ve ana da bu arada yeniden evlenmiş olursa, ikinci evlilikteki koca baba sayılır. Bu karine çürütülürse ilk evlilikteki koca baba sayılır.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 26:

Geçerli bir hukukî sebep olmaksızın tapu kütüğüne malik olarak yazılan kişi, taşınmaz üzerindeki zilyetliğini davasız ve aralıksız olarak on yıl süreyle ve iyiniyetle sürdürürse, onun bu yolla kazanmış olduğu mülkiyet hakkına itiraz edilemez.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 27:

Tapu sicilindeki ana siciller şunlardır:

- Tapu kütüğü
- Kat mülkiyeti kütüğü
- Plan
- Resmi belgeler
- Yevmiye defteri

Tapu envanter defteri ise yardımcı siciller arasında yer alır.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 28:

Paylı mülkiyette bir paydaşın taşınmaz üzerindeki payını tamamen veya kısmen üçüncü kişiye satması hâlinde, diğer paydaşlar önalım hakkını kullanabilirler. Cebrî artırımla satışlarda önalım hakkı kullanılamaz. Önalım hakkından feragatin resmî şekilde yapılması ve tapu kütüğüne şerh verilmesi gerekir. Belirli bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçme, yazılı şekle tâbidir ve satıştan önce veya sonra yapılabilir. Yapılan satış, alıcı veya satıcı tarafından diğer paydaşlara noter aracılığıyla bildirilir. Önalım hakkı, satışın hak sahibine bildirildiği tarihin üzerinden üç ay ve her hâlde satışın üzerinden iki yıl geçmekle düşer. Önalım hakkı, alıcıya karşı dava açılarak kullanılır. Önalım hakkı sahibi, adına payın tesciline karar verilmeden önce, satış bedeli ile alıcıya düşen tapu giderlerini, hâkim tarafından belirlenen süre içinde hâkimin belirleyeceği yere nakden yatırmakla yükümlüdür.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 29:

Yasal ve atanmış mirasçılar mirası reddedebilirler. Ölümü tarihinde mirasbırakanın ödemedi aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras reddedilmiş sayılır. Miras, üç ay içinde reddolunabilir. Bu süre, yasal mirasçılar için mirasçı olduklarını daha sonra öğrendikleri ispat edilmedikçe mirasbırakanın ölümünü öğrendikleri; vasiyetname ile atanmış mirasçılar için mirasbırakanın tasarrufunun kendilerine resmen bildirildiği tarihten işlemeye başlar. Mirasın reddi, mirasçılar tarafından sulh mahkemesine sözlü veya yazılı beyanla yapılır. Reddin kayıtsız ve şartsız olması gerekir. Mirası reddetmeden ölen mirasçının ret hakkı kendi mirasçılara geçer. Mirası reddeden atanmış mirasçının payı, mirasbırakanın ölüme bağlı tasarrufundan arzusunun başka türlü olduğu anlaşılmadıkça, mirasbırakanın en yakın yasal mirasçılara kalır.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 30:

Fiil ehliyeti bulunmayanlar, bir ceza mahkemesi kararıyla kamu hizmetinden yasaklılar, okur yazar olmayanlar, mirasbırakanın eşi, üstsoy ve altsoy kan hısımları, kardeşleri ve bu kişilerin eşleri, resmî vasiyetnamenin düzenlenmesine memur veya tanık olarak katılamazlar. Resmî vasiyetnamenin düzenlenmesine katılan memura ve tanıklara, bunların üstsoy ve altsoy kan hısımlarına, kardeşlerine ve bu kişilerin eşlerine o vasiyetname ile kazandırmada bulunulamaz.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 31:

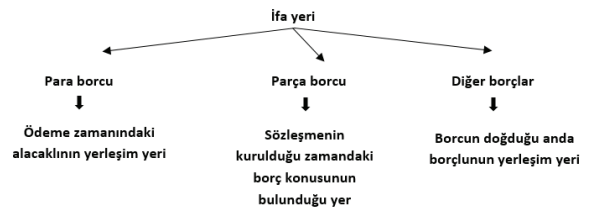
Bir borç ilişkisinde alacaklı, borçludan olan alacağını 3.kişiye devredebilir. Buna alacağın devri, devir sözleşmesine de **alacağın devri sözleşmesi** adı verilir. Alacağın devri sözleşmesinin şu özelliklerinin bilinmesi faydalı olacaktır:

- **Alacağın devrinde borçlunun rızası aranmaz.** Ancak borçluya bildirim yapılması gerekir.
- Alacağın devri bir **tasarruf işlemidir.**
- Alacağın devri vaadi bir borçlandırıcı işlemidir.
- **Alacağın devri sözleşmesi adi yazılı şekle tabidir.**
- Alacağın devri vaadi sözleşmesi şekle tabi değildir.
- **Alacağın devrinde muacceliyet aranmaz.**
- Alacağın devri ile alacaklı taraf değişmez ve fakat alacaklı sıfatı(hak sahibi) değişir.
- Alacağın devri ile devredenin kişiliğine özgü olanlar dışındaki öncelik hakları(örneğin, İİK m.206'daki imtiyazlı alacaklar) ile ferî haklar(örneğin, faiz ve ceza koşulu) da 3.kişiye geçer.
- **Borçlu, devri öğrendiği sırada devredene karşı sahip olduğu savunmaları, devralana karşı ileri sürebilir.**

CEVAP: D

ÇÖZÜM 32:

Mezkûr soru, edim türleri özelinde ifa yerine ilişkin bir sorudur. **Taraflar, ifa yerini serbestçe kararlaştırabilir.** Ancak tarafların böyle bir belirleme yapmamaları hâlinde **yedek hukuk kuralları**(özelinde tamamlayıcı hukuk kuralları) devreye girecek ve 6098 sayılı TBK m.89 hükmü uygulanacaktır. Buna göre:

Bu noktada parça, cins ve sınırlı cins borcuna ilişkin hatırlatmada bulunmak faydalı olacaktır:

Cins borcunda edim sadece cinsi ile/nev'i ile/türü ile belirtilip, başkaca ayırıcı hiçbir özelliği belirtilmez. Aynı özellikte sayılamayacak kadar çok ürün vardır. **Parça borcunda** ise edim, onu diğerlerinden ayıracak özellikleri ile belirtilmiştir. Mezkûr edim **tekleştirilmiş, özelleştirilmiş, yeganeleştirilmiş, biricik hâle** getirilmiştir. **Sınırlı cins ediminde** ise edim, ne cins edimi kadar çok sayıda ne de parça edimi kadar özelleştirilmiştir. Sınırlı cins ediminde bir **stok, kota, sınır, limit, kontenjan** bulunmaktadır. Bu bilgiler ışığında, **mezkûr soruda 20.000 TL ödenmesi borcu vardır. Mezkûr borcun alacaklısı ise ödeme zamanındaki yerleşim yeri İstanbul olan Fatih'tir.**

CEVAP: A

ÇÖZÜM 33:

6098 sayılı TBK m.20 hükmüne göre, genel işlem koşulları, bir sözleşme yapılırken **düzenleyenin, ileride çok sayıda ki benzer sözleşmede kullanmak amacıyla, önceden, tek başına hazırlayarak karşı tarafa sunduğu sözleşme hükümleridir.** Günümüzde en çok banka kredi açma sözleşmeleri, elektrik, su, doğalgaz, internet aboneliği, seyahat sözleşmelerinde kullanılmaktadır. Genel işlem koşullarının şu özelliklerinin bilinmesi faydalı olacaktır:

- Genel işlem koşullarının sözleşme metninde veya ekinde yer alması, kapsamı, yazı türü ve şekli, nitelendirilmede önem taşımaz(**A seçeneği yanlıştır**).
- **Aynı amaçla düzenlenen sözleşmelerin metninin özdeş olmaması, bu sözleşmelerin içerdiği hükümlerin, genel işlem koşulu sayılmasını engellemez(B seçeneği yanlıştır).**
- Genel işlem koşulları içeren sözleşmeye veya ayrı bir sözleşmeye konulan bu koşulların her birinin tartışılarak kabul edildiğine ilişkin kayıtlar, tek başına, onları genel işlem koşulu olmaktan çıkarmaz(**C seçeneği yanlıştır**).
- Genel işlem koşullarıyla ilgili hükümler, sundukları hizmetleri kanun veya yetkili makamlar tarafından verilen izinle yürütmekte olan kişi ve kuruluşların hazırladıkları sözleşmelere de, niteliklerine bakılmaksızın uygulanır.

6098 sayılı TBK m.21 hükmüne göre, genel işlem koşulları şu hâllerde **yazılmamış sayılır**:

- **Karşı tarafın menfaatine aykırı genel işlem koşullarında, sözleşmenin yapılması sırasında düzenleyenin karşı tarafa, bu koşulların varlığı hakkında açıkça bilgi vermemesi, bunların içeriğini öğrenme imkânı sağlamaması veya mezkûr hususlara riayet edilse dahi karşı tarafın bu koşulları kabul etmemesi(D seçeneği doğrudur).**
- **Sözleşmenin niteliğine ve işin özelliğine yabancı olması**
- Genel işlem koşullarının bulunduğu bir sözleşmede veya ayrı bir sözleşmede yer alan ve düzenleyene tek yanlı olarak karşı taraf aleyhine genel işlem ko-

şulları içeren sözleşmenin bir hükmünün değiştirilmesi ya da yeni düzenleme getirilmesi yetkisi veren kayıtlar

6098 sayılı TBK m.22 hükmüne göre;

- Sözleşmenin **yazılmamış sayılan genel işlem koşulları dışındaki hükümleri geçerliliğini korur.** Bu durumda **düzenleyen, yazılmamış sayılan koşullar olmasaydı diğer hükümlerle sözleşmeyi yapmayacak olduğunu ileri süremez.**

6098 sayılı TBK m.23 hükmüne göre;

- Genel işlem koşullarında **yer alan bir hüküm, açık ve anlaşılır değilse veya birden çok anlama geliyorsa, düzenleyenin aleyhine ve karşı tarafın lehine yorumlanır.**

6098 sayılı TBK m.25 hükmüne göre;

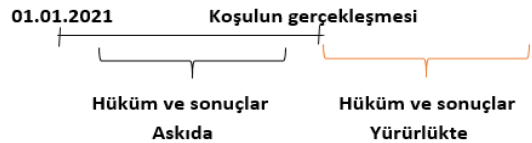
Genel işlem koşullarına, **dürüstlük kurallarına aykırı olarak, karşı tarafın aleyhine veya onun durumunu ağırlaştırıcı nitelikte hükümler konulamaz.** Mezkûr hüküm, genel işlem koşulu içeren hükümlere ilişkin **içerik denetimi** kapsamaktadır(**E seçeneği yanlıştır**).

CEVAP: D

ÇÖZÜM 34:

Bir sözleşmenin hüküm ifa etmesi veya ortadan kalkması, ileride gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belirsiz bir olguya bırakılmış ise, **sözleşme koşula bağlanmış olur.** Mezkûr soru geciktirici koşula ilişkin olduğundan, şu özelliklerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- Bir sözleşmenin hüküm ifade etmesi, ileride gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinmeyen bir olguya bırakılmıştır. **Örneğin**, hâkimlik sınavını kazanırsan sana 100.000 TL bağışlarım koşulu böyledir.
- Sözleşme hüküm ve sonuçlarını koşulun gerçekleşmesiyle doğurur. Mezkûr koşul gerçekleşene kadar sözleşme askıdadır:

- Şartın gerçekleşmesiyle borç muaccel olur ve zaman aşımını işlemeye başlar.
- Koşul, taraflardan birinin bizzat yerine getirmesi gerekli bir davranış değilse, o tarafın ölümü hâlinde mirasçısı onun yerine geçebilir.
- Koşul gerçekleşinceye kadar borçlu, borcun gereği gibi ifasını engelleyecek her türlü davranıştan kaçınmakla yükümlüdür. Örneğin, sözleşmeye konu malı bir başka kişiye de satmaktan, devir ve teslimden kaçınmalı, malı tahrip etmemelidir.
- Taraflardan biri, koşulun gerçekleşmesine dürüstlük kurallarına aykırı olarak engel olursa, koşul **ger-**

çekleşmiş sayılır.

- Taraflardan biri, koşulun gerçekleşmesini dürüstlük kurallarına aykırı biçimde sağlarsa, koşul **gerçekleşmemiş** sayılır.
- Koşula bağlı hakkı tehlikeye düşürülen alacaklı, alacağı koşula bağlı olmayan alacaklıların haklarını korumak üzere başvurabilecekleri önlemleri alabilir. Örneğin, ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tapu siciline şerh verilmesi.
- Koşulun gerçekleşmesinden önce yapılan tasarruflar, koşulun hükümlerini zedelediği oranda geçersiz olur.
- Borcun konusunu oluşturan şey, koşulun gerçekleşmesinden önce kendisine verilen alacaklı, koşul gerçekleşirse, koşulun gerçekleşmesine kadar elde ettiği yararların sahibi olur. Koşul gerçekleşmezse alacaklı, elde ettiği yararları geri vermekle yükümlüdür.
- **Şart gerçekleşmeden alacak devredilebilir, rehnedilebilir, haczedilebilir, kefil olunabilir ve fakat takas edilemez.**

CEVAP: C

ÇÖZÜM 35:

6098 sayılı TBK m.132 hükmüne göre, alacaklı ve borçlunun anlaşarak borçluyu borcundan tamamen veya kısmen kurtarmasına ilişkin yapılan sözleşmeye **ibra sözleşmesi** adı verilir. İbra sözleşmesi ile ilgili şu özelliklerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- İbra tek taraflı bir hukuki işlem değildir. İbra, iki taraflı bir hukuki işlem, yani **sözleşmedir**.
- Alacaklı, tek taraflı olarak borçluyu ibra edemez. Borçlunun da **ibrada kabulü gerekir**.
- İbra ile borç tamamen veya kısmen ortadan kaldırılabılır. Yani **ibra borcu ve ferilerini sona erdiren bir sebeptir**. Ancak **feri borçlara ilişkin yapılan ibra, asıl borcu sona erdirmez**.
- İbra sözleşmesi şekle tabi değildir. Hatta borcu doğuran sözleşme şekle tabi olsa dahi mezkûr kural değişmez.
- İbra açık veya örtülü olarak yapılabilir.
- İbra bir **tasarruf işlemidir**.
- İbra koşula bağlı olarak yapılabilir.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 36:

6098 sayılı TBK m.392 hükmüne göre; ödünçün geri verilmesi konusunda belirli bir gün ya da bildirim süresi veya borcun geri istendiği anda muaccel olacağı kararlaştırılmamışsa ödünç alan, **ilk istemden başlayarak 6 hafta geçmedikçe ödünçü geri vermekle yükümlü değildir**.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 37:

Satış sözleşmesi, satıcının, satılanın zilyetlik ve mülkiyetini alıcıya devretme, alıcının ise buna karşılık bir bedel ödeme borcunu üstlendiği sözleşmedir. Satış sözleşmesinin özellikleri şunlardır:

- **Mülkiyeti devir borcu doğurur.**
- Borçlandırıcı işlemidir.
- **Tam iki tarafa borç yükler.**
- İvazlıdır.
- **Rızaidir.**
- Verme edimlidir.
- **Ani edimlidir.**
- Olumlu edimlidir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 38:

Taşınmaz kiralalarında kiraya veren, işlemiş bir yıllık ve işlemekte olan altı aylık kira bedelinin güvencesi olmak üzere, kiralanda bulunan ve kiralananın döşenmesine veya kullanılmasına yarayan taşınırılar üzerinde hapis hakkına sahiptir. **Hapis hakkı, kiracının haczedilemeyen malları üzerinde kullanılamaz(I. öncül doğrudur)**. Üçüncü kişilerin, kiraya verenin kiracıya ait olmadığını bildiği veya bilmesi gerektiği eşya ile çalınmış, kaybolmuş veya başka bir biçimde malikinin elinden iradesi dışında çıkmış eşya üzerindeki hakları, kiraya verenin hapis hakkından önce gelir. **Kiracı, taşınmak veya kiralanda bulunan taşınırılar başka bir yere taşımak istediği takdirde, kiraya veren, alacağını güvence altına almasını sağlayacak miktardaki taşınırı, sulh hâkiminin veya icra müdürünün kararıyla alıkoyabilir(II. öncül yanlıştır)**. Alıkoyma kararının konusu olan eşya, gizlice veya zorla götürülürse, götürülmelerinden **başlayarak 10 gün içinde kolluk gücünün yardımıyla kiralana geri getirilir(III. öncül yanlıştır)**.

CEVAP: E

ÇÖZÜM 39:

6098 sayılı TBK m.342/1 hükmüne göre, konut ve çatılı işyeri kiralalarında sözleşmeyle kiracıya güvence verme borcu getirilmişse, **bu güvence 3 aylık kira bedelini aşamaz**.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 40:

Eserdeki ayıp sebebiyle yüklenicinin sorumlu olduğu hâllerde iş sahibi, aşağıdaki seçimlik haklardan birini kullanabilir:

- Eser iş sahibinin kullanamayacağı veya hakkaniyet gereği kabule zorlanamayacağı ölçüde ayıplı ya da sözleşme hükümlerine aynı ölçüde aykırı olursa **sözleşmeden dönme**.

- Eseri alkoyup ayıp oranında **bedelden indirim isteme**.
- Aşırı bir masrafı gerektirmediği takdirde, bütün masrafları yükleniciye ait olmak üzere, eserin ücretsiz onarılmasını isteme.

CEVAP:A

ÇÖZÜM 41:

- Anonim şirketin esas sözleşme yazılı olmalı, bütün kurucuların imzaları onaylanmalıdır. Daha sonra şirket en geç 30 gün içinde ticaret siciline tescil edilmiştir.
- Şirketin esas sözleşmesinde;
- Şirketin unvanı, merkezi ve açıkça belirtilmiş konusu,
- Şirket sermayesi, payın itibari değeri, ödeme şekil ve şartları, nama veya hamiline olacak paylar ile varsa imtiyazlı paylar,
- Nama yazılı paylar ile ilgili varsa devir sınırlamaları,
- Paradan başka sermaye olarak konan hak ve ayınlar, bunların mahkemenin atadığı bilirkişi tarafından biçilen değerleri,
- Kuruculara veya diğer kimselere şirket karından sağlanacak menfaatler,
- Yönetim kurulu üyelerinin sayıları ve imzaya yetkili olanlar,
- Toplantıya çağrı usulleri ve oy hakları,
- Varsa şirketin süresi,
- İlanların nasıl yapılacağı,
- Taahhüt edilen payların türü ve miktarı ve
- Şirketin hesap dönemi mutlaka yer almalıdır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 42:

Genel kurulun devredilemez yetkileri şunlardır:

- Şirket sözleşmesinin değiştirilmesi
- Müdürlerin atanmaları ve görevden alınmaları
- Topluluk denetçisi ile denetçilerin atanmaları ve görevden alınmaları
- Yılsonu finansal tablolarının ve yıllık faaliyet raporunun onaylanması, kâr payı hakkında karar verilmesi, kazanç paylarının belirlenmesi
- Müdürlerin ücretlerinin belirlenmesi ve ibraları
- Esas sermaye paylarının devirlerinin onaylanması
- Bir ortağın şirketten çıkarılması için mahkemedен istemde bulunulması
- Müdürün, şirketin kendi paylarını iktisabı konusunda yetkilendirilmesi veya böyle bir iktisabın onaylanması
- Şirketin feshi ve genel kurulun kanun veya şirket sözleşmesi ile yetkilendirildiği ya da müdürlerin genel kurula sunduğu konularda karar verilmesi

"Şirketin idare ve temsil organı Müdürler kurulu"dur"

CEVAP:B

ÇÖZÜM 43:

- Ciro kayıtsız şartsız yapılmalıdır. Aksi halde şart yazılmamış sayılır ama ciro geçerlidir. Kısmi ciro batıldır. Çizilmiş ciro yazılmamış sayılır
- Keşideci ciroyu yasaklayabilir. Eğer keşideci ciroyu yasaklamışsa senet nama yazılı sayılır. Cirantalar da ciro yasağı koyabilir ancak senet nama yazılı olmaz. Sadece yasağı koyan ciranta, sonraki cirolardan sorumlu olmaz. Ciro, muhatap dahil poliçede borç altına giren herhangi birine yapılabilir.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 44:

Poliçe, bono, çek, makbuz ve varant kanunen emre yazılı senetlerdendir. Bu sebeple isme düzenlendikleri anda emrine(emrühavalesine) kaydı içermeseler bile emre yazılı düzenlenmiş kabul edilir.

CEVAP : A

ÇÖZÜM 45:

Cari hesap sözleşmesi; Kararlaştırılan sürenin sona ermesi, bir süre kararlaştırılmadığı takdirde taraflardan birinin fesih ihbarında bulunması, taraflardan birinin iflas etmesi, hallerinde sona erer. Ayrıca, sözleşme süreli olup da taraflardan biri bu süre içinde ölür veya kısıtlanırsa her iki taraf ve kanuni temsilcileriyle halefleri on gün önceden haber vermek şartıyla cari hesap sözleşmesini feshedebilir. Taraflardan birinin alacaklısının ona ait artan tutarı haczettirdiği gün hesap kapatılarak artan tutar saptanır. Bu halde, borcundan dolayı haciz tebliğ edilen taraf, on beş gün içinde haczi kaldırmazsa, diğer taraf sözleşmeyi feshedebilir. Hesap devresi sonunda yapılan takas sözleşmeyi sona erdirmez. Takas sonucu ortaya çıkan tek kalem bakiyenin kabulü ile yenileme gerçekleşir ve yeni bakiye bir sonraki hesap devresine ilk kalem olarak yazılır.

CEVAP : E

ÇÖZÜM 46:

Sicil müdürünün kararlarına karşı sekiz gün içinde Asliye Ticaret Mahkemesine itiraz edilebilir. Mahkemenin kararına karşı ise iki hafta içinde istinaf, akabinde yine iki hafta içinde temyiz yolu açıktır.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 47:

- Şirketin yönetimi ve temsili şirket sözleşmesi ile düzenlenir. En azından bir ortağın, şirketi yönetim hakkının ve temsil yetkisinin bulunması gerekir.
- Müdürlerin görev süresi, sözleşmeyle veya genel kurul kararıyla belirlenir. Müdürler, kanunların ve şirket sözleşmesinin genel kurula görev ve yetki vermediği bütün konularda görevli ve yetkilidir.
- Müdürler de ortaklar için öngörölmüş bulunan bağlılık borcuna tabidir. Müdürler ortaklara eşit şartlar altında eşit işlem yaparlar

- Şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemiş veya diğer tüm ortaklar yazılı olarak izin vermemişse, müdürler şirketle rekabet oluşturan bir faaliyette bulunamazlar. Bu ifadeden de anlaşıldığı üzere, limited şirketlerde müdürler kural olarak rekabet yasağına tabidirler ve sözleşmeye ayrıca hüküm koymaya gerek yoktur.
- Müdürler kurulu başkanının ortak olması şart değildir.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 48:

Adi ortaklıkta itiraz hakkı sadece yönetici olan ortaklara tanınmış bir haktır.

CEVAP : C

ÇÖZÜM 49:

- Her tacir, ticari defterleri tutmak zorundadır. Tacir sıfatının yitirilmesi ile bu yükümlülük sona erecektir. Fiziki ortamda tutulan ticari defterlerin açılış onayları, kuruluş sırasında ve kullanılmaya başlanmadan önce noter tarafından yapılır. Ancak anonim ve limited şirketlerin ticaret siciline tescili sırasında defterlerin açılış onayları ticaret sicili müdürlükleri tarafından yapılır. Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması hâlinde bu defterlerin açılışlarında ve yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defterinin kapanışında noter veya ticaret sicili müdürlüğü onayı aranmaz.
- Fiziki ortamda veya elektronik ortamda tutulan ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlere kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esasları Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken çıkarılan tebliğle belirlenir
- Gerçek veya tüzel her tacirin tutmakla yükümlü olduğu ticari defterler şu şekildedir;

- 1- Günlük defter (yevmiye defteri)
- 2- Envanter defteri
- 3- Defter-i kebir (büyük defter)

Tüzel kişi tacirler için ayrıca zorunlu tutulan defterler ise şu şekildedir;

- 1- Genel kurul toplantı ve müzakere defteri
 - 2- Yönetim Kurulu (veya müdürler) karar defteri
 - 3- Pay defteri (sermayesi paylara bölünmüş şirketler için)
- Defter tutma yükümlülüğünün bir eki olarak belgelerin de saklanması gerekir ancak belgelerin saklanmamış olması, defterlerin delil olma niteliğini ortadan kaldırmaz.

CEVAP : D

ÇÖZÜM 50:

Kıymetli evraklar kanunda sınırlı sayıda düzenlenmiştir (tahdidi). Bunun sonucu olarak karma tipli kıymetli evraklar düzenlenebilmesi mümkün değildir.

CEVAP : B

ÇÖZÜM 51:

Yetkinin kesin olduğu davalarda, mahkeme yetkili olup olmadığını, davanın sonuna kadar kendiliğinden araştırmak zorundadır; taraflar da mahkemenin yetkisiz olduğunu her zaman ileri sürebilir.

Yetkinin kesin olmadığı davalarda, yetki itirazının, cevap dilekçesinde ileri sürülmesi gerekir. Yetki itirazında bulunan taraf, yetkili mahkemeyi; birden fazla yetkili mahkeme varsa seçtiği mahkemeyi bildirir. Aksi takdirde yetki itirazı dikkate alınmaz.

Mahkeme, yetkisizlik kararında yetkili mahkemeyi de gösterir.

Yetkinin kesin olmadığı davalarda, davalı, süresi içinde ve usûlüne uygun olarak yetki itirazında bulunmazsa, davanın açıldığı mahkeme yetkili hâle gelir. (HMK 19.md)

Buna göre, yetkinin kesin olmadığı davalarda, yetki itirazı her zaman ileri sürülemez; cevap dilekçesinde ileri sürülmesi gerekir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 52:

Hukuk dairelerinin toplanmasını engelleyecek şekildeki toplu ret talepleri dinlenmez. (HMK 40.md. 4.fıkra) Bunun haricinde, Hâkimin reddi talebi, aşağıdaki hâllerde kabul edilmeyerek geri çevrilir: (HMK 41.md)

- a) Ret talebi süresinde yapılmamışsa.
- b) Ret sebebi ve bu sebebe ilişkin inandırıcı delil veya emare gösterilmemişse.
- c) Ret talebinin davayı uzatmak amacıyla yapıldığı açıkça anlaşılıyorsa.

Buna göre, reddi istenen hâkim ile taraf arasında husumet olmadığının açıkça anlaşılması hali hâkimin reddi talebinin geri çevrileceği hallerden biri değildir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 53:

Hâkim tarafından belirlenen kesin süre içinde teminat gösterilmezse, dava usûlden reddedilir. Müdahale talebinde bulunan kişi, kesin süre içinde istenen teminatı vermezse, müdahale talebinden vazgeçmiş sayılmasına karar verilir. (HMK 88.md)

CEVAP: D

ÇÖZÜM 54:

İlk itirazların hepsi cevap dilekçesinde ileri sürülmek zorundadır; aksi hâlde dinlenemez. İlk itirazlar, dava şartlarından sonra incelenir. İlk itirazlar, ön sorunlar gibi incelenir ve karara bağlanır. (HMK 117.md)

CEVAP: C**ÇÖZÜM 55:**

Dosyası işlemde kaldırılmış olan dava, işlemde kaldırıldığı tarihten başlayarak üç ay içinde taraflardan birinin dilekçe ile başvurusu üzerine yenilenebilir. (HMK 150. md)

CEVAP: E**ÇÖZÜM 56:**

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na göre Aşağıda ki kimseler yeminsiz dinlenir: (HMK 257.md)

- Dinlendiği sırada on beş yaşını bitirmemiş olanlar.
- Yeminin niteliğini ve önemini kavrayamayacak derecede ayırt etme gücüne sahip olmayanlar.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 57:**

Sulh, ilgili bulunduğu davayı sona erdirir ve kesin hüküm gibi hukuki sonuç doğurur. Mahkeme, taraflar sulhe göre karar verilmesini isterlerse, sulh sözleşmesine göre; sulhe göre karar verilmesini istemezlerse, karar verilmesine yer olmadığına karar verir. İrade bozukluğu ya da aşırı yararlanma hâllerinde sulhun iptali istenebilir. (HMK 315.md) Buna göre, sulh sözleşmesine ilişkin irade beyanları, hata, hile veya ikrah sebeplerinden biriyle sakatlanmış ise beyanda bulunan taraf, borçlar hukuku kuralları çerçevesinde, iradeyi sakatlayan sebebi ispat etmek şartıyla, sulhun iptali için dava açabilir.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 58:**

İhtiyati tedbir kararı dava açılmasından önce verilmişse, tedbir talep eden, bu kararın uygulanmasını talep ettiği tarihten itibaren iki hafta içinde esas hakkındaki davasını açmak ve dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır. Aksi hâlde tedbir kendiliğinden kalkar. (HMK 397.md) B'd

CEVAP: B**ÇÖZÜM 59:**

İtirazın kesin kaldırılması bir dava değildir, icra hukukuna özgü hukuki bir yoldur ve ödeme emrine karşı borca itiraz edilmesi halinde mümkündür. Gecikmiş itirazın kabulünden sonra ve ihtiyati hacizde esas takipte gönderilen ödeme emrine itiraz halinde alacaklı 7 gün içinde bu yola başvurulmaz ise hacizler hükümsüz kalır. Alacaklı elinde madde 68' de sayılan belgelerden biri mevcutsa bu yola başvurulabilir.

Bu belgeler;

- Kayıtsız ve şartsız borç ikrarı içeren borçlunun imzasını ikrar ettiği adi sennet: Borçlu bu belge altındaki imzasını açıkça ikrar edebileceği gibi, senede dayalı takiplerde ödeme emrine karşı imzasını açıkça inkar etmediği durumlarda da mümkündür. Borçlunun imzasını taşımayan fatura, makbuz, faks veya fotokopi bu belge kapsamı içerisine girmez.
- Kayıtsız ve şartsız para borcu ikrarı içeren Onaylama ve Düzenleme biçiminde noter senetleri
Adi senet altındaki imza inkar edilirse alacaklı itirazın kaldırılması yoluna gidemezken, noter senetlerinde borçlu imzasını inkar etse bile yine de bu yola başvurulabilir.
- Resmi daire ve yetkili makamların yetkileri dahilinde düzenlediği borç ikrarı içeren belgeler
Aciz vesikası ve rehin açığı belgesi bu belgelere örnek olarak gösterilebilir.
- Kredi kurumlarının düzenledikleri belgeler

CEVAP: D**ÇÖZÜM 60:**

Kanunun 100. maddesinde sayılan şartları taşıyan alacaklı, satılan malın tutarı icra veznesine girinceye kadar hacze iştirak edebilir. Şartları;

- Takip yapılmış olmalı ve kesinleşerek haciz yapma yetkisi gelmiş olmalı (Her türlü takip olabilir ancak rehinin paraya çevrilmesi yolu ile takipler olamaz)
- Öncelik (İlk takip ilamsız takip ise iştirak edecek alacaklının alacağı iştirak edeceği dosyanın takip tarihinden önce doğmalı, ilk takip ilamlı takip ise alacaklının alacağı iştirak edeceği dosyanın dayandığı davanın tarihinden önce doğmalı)
- Belge ile ispat
 - Resmi dairelerin ve yetkili makamların yetkileri dahilinde ve usulüne göre verdikleri makbuz veya belgeler
 - Resmi ya da tarih ve imzası tasdikli bir senet (onaylama veya düzenleme biçiminde noter senedi)
 - Takip veya davadan önce alınmış ilam
 - Aciz belgesi

Görüldüğü gibi bu belgeler hep resmi niteliklidir. Dolayısıyla İLK madde 100'e göre; imzası borçlu tarafından ikrar edilmiş adi bir senet hacze iştirak imkanı vermez.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 61:**

- İhtiyati haciz, para alacaklarına ilişkin olarak alacaklının devam eden bir takibinin veya ilerde başlatmayı düşündüğü bir takibinin sonucunu güvenceye almak için başvurabileceği bir hukuki koruma tedbidir.
- Sadece bir para alacağı için bu yola başvurulabilir. Bu yola başvurabilmek için alacağın rehinle teminat

altına alınmamış olması gerekmektedir. Bu konuda kanunda sadece rehinden bahsedilmiştir, dolayısıyla rehin dışında bir şekilde teminat altına alınmış alacak için bu yola başvurmada engel yoktur. Önce rehin paraya çevrilmesi yoluyla takip yapma zorunluluğunun istisnaları burada da işlerlik kazanır. Bu durum 6352 sayılı İİK'nın m.261/1'de düzenlenmiştir. Buna göre alacaklıya ihtiyati haciz kararının ifası için tanınan süre 10 gündür. Bu süre hak düşürücü süre olup, hakim bu süreyi re'sen dikkate alır.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 62:

Takip talebinde bulunması gereken kayıtlara ilişkin genel haciz yoluyla takibe ilişkin hükümler uygulanır. Yetkili icra dairesi İİK m.50'de yapılan atıf gereği HMK'daki genel hükümlere göre belirlenir. Senet üzerinde birden fazla borçlu bulunması durumunda, alacaklıya karşı hepsi müteselsil olarak sorumludur. Takip talebini alan icra müdürü aşağıdaki hususları re'sen gözetmek zorundadır; (İİK m. 168/1).

- Senedin aslını,
- Senedin senet niteliğini,
- Senedin vadesini,
- Alacaklının takip yetkisini,
- Borçlunun senet içerisinde yer aldığını,
- Protesto(müracaat borçluları açısından)

Bu hususların gözetilmemesi halinde, borçlu bunu şikayet yoluyla ileri sürer ve senedin aslının bulunmadığı ve vadesinin gelmediği durumlarda şikayet süresi 7 gündür. Diğer hallerde şikayet 5 gün içinde ileri sürülebilir. İcra müdürünün senetteki alacağın zamanaşımına uğrayıp uğramadığını ise araştırma yetkisi yoktur.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 63:

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na göre mahkemelerin nihai kararlarının onaylı suretlerine ilam denir. Hukuk mahkemelerinin eda hükmü içeren kararları, ceza mahkemelerinin ve idare mahkemelerinin kararları, Sayıştay ilamları, hakem kararları ilam olarak değerlendirilir ve ilamli icraya konu edilebilir.

İlam niteliğindeki belgeler şunlardır:

1. Mahkeme içi sulhler
2. Mahkeme huzurundaki kabuller ve icrai nitelikteki feragatlar
3. Temyiz /istinaf kefaletnameleri
4. İcra dairesindeki kefaletler
5. Düzenleme biçimindeki noter senetleri
- 6- Kayıtsız şartsız para borcu içeren ipotek akit tabloları

Ayrıca bu belgelerin dışında Avukatlık Kanunu ve Noterler Kanunu gibi birçok özel kanunda ilam niteliğinde belgelere yer verilmiştir. Onaylama biçimindeki noter senetleri ilam niteliğindeki belgelerden değildir.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 64:

Kesin mühletin borçlu bakımından sonuçları (Madde 297): Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz.ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemez ve takyit edemez.

Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatini almak zorundadır. İcra ve İflâs Kanununun 297'nci maddesinin ikinci fıkrası 19 HAZİRAN 2021'de değiştirilmiştir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 65:

Soyut tehlike suçları, fiilin cezalandırılabilmesi için somut bir tehlikenin varlığının aranmadığı, kanundaki hareketin yapılmasının yeterli görüldüğü suçlardır.

Bu suçun cezalandırılabilmesi için, kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlike oluşturması şart değildir. Türk Ceza Kanunu md.170/2'ye göre soyut tehlike oluşturarak genel güvenliği kasten tehlikeye düşürme suçu şu şekillerde oluşur:

- Yangın "tehlikesine" neden olma,
- Bina çökmesi "tehlikesine" neden olma,
- Toprak kayması "tehlikesine" neden olma,
- Çiğ düşmesi "tehlikesine" neden olma,
- Sel veya taşkın "tehlikesine" neden olma.

Dikkat edilmelidir ki yapılan eylem oluşabilecek bir olumsuzluğun tehlikesine neden olma fiili ile suçu meydana getirmekte. Somut tehlike suçlarında ise fiilin cezalandırılabilmesi için somut bir tehlike meydana getirmesi, oluşturması şarttır. TCK m.170/1'e göre somut tehlike oluşturma, genel güvenliği kasten tehlikeye düşürme suçu, kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda aşağıdaki seçimlik hareketlerin yapılmasıyla vücut bulur: Örneğin, yangın çıkarma, bina çökmesine, toprak kaymasına, çiğ düşmesine, sel veya taşkına neden olma, silahla ateş etme veya izinsiz patlayıcı madde kullanma.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 66:

Kanun neticeyi meydana getirecek hareketler arasında bir ayırım yapar ve ayırımı da bir sonuca bağlar. Suç neticesine giden olaylar bir dizgi haline getirildiğinde, suç en sağda tamamlanmış olur. Sol tarafta kalanların hepsi "HAZIRLIK HAREKETLERİ" olarak isimlendirilir. İşte suç, hazırlık hareketlerinin sona erdiği İCRA HAREKETİNİN başladığı an işlenmiş olur. Öğretide genel kabul gören görüş budur.

CEVAP: A**ÇÖZÜM 67:**

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre; "Ceza sorumluluğunu kaldıran veya azaltan nedenlere ait koşulların gerçekleştiği hususunda kaçınılmaz bir hataya düşen kişi, bu hatasından yararlanır." Failin bu hükümden yararlanabilmesi için, içerisinde bulunduğu şartlar bakımından hatasının kaçınılmaz / önlenemez olması gerekmektedir.

Örneğin, okulda çıkan kavgada oğlunun yaralandığını duyan bir baba, okula koşarak geldiğinde hiç araştırmadan üzerinde kan olduğunu gördüğü bir öğrenciyi saldırmaması ancak o kişinin oğlunun arkadaşı olması ve oğlunu korumak için kavganın diğer tarafındaki kişiye ait kan lekesinin gömleğinde bulunması durumunda fail, kaçınılmaz bir hata hali içerisinde ve bu hatasından yararlanır.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 68:**

Tamamlanmış suçlarla ilgili dava zamanaşımı süresi suçun işlendiği andan itibaren başlar ve hüküm kesinleşinceye kadar da devam eder. Devam eden dava süreci içinde hükmün verilememesi halinde davanın düşmesine karar verilir. Dava zamanaşımını kesen birden fazla neden varsa bu süresi söz konusu zamanaşımı süresinin en fazla yarısı kadar uzayabilir (örneğin dava zamanaşımı süresi otuz yıl ise ve daha fazla zamanaşımı süresini kesen birden fazla neden fazla süre en fazla on beş yıl daha uzayacaktır bu surumda toplamda süre en fazla kırk beş yıl olacaktır). Dava zamanaşımı süresinin belirlenmesinde dosyadaki mevcut deliller itibarıyla suçun daha ağır cezayı gerektiren nitelikli halleri de göz önünde bulundurulur yani yargılama devam ederken suçun nitelikli haliyle işlendiği ortaya çıkarsa bu durumda zamanaşımı süresi temel hal üzerinden değil, nitelikli hal üzerinden hesaplanacaktır.

Ceza zamanaşımı mahkemenin verdiği kesin hükmün infaz edilmesine engel teşkil eder dolayısıyla kesin hükmü ortadan kaldırmaz. İki suç arasında tekrerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için de cezanın infaz edilmiş olması şartı aranmadığı için ceza zamanaşımı tekrerrüre esas oluşturur.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 69:**

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 163.maddesine göre Karşılıksız yararlanma suçu; elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi hizmetlerin sahibinin rızası dışında ve tüketim miktarının tespitini önleyecek şekilde (kaçak) kullanılması veya bedeli ödenerek otomatlar aracılığıyla yararlanılan hizmetlerden hiçbir karşılık ödenmeden (kaçak) yararlanılması halinde oluşan bir malvarlığı suçudur.

Somut olayımızda komşusunun netflix aboneliğine herhangi bir karşılık vermeden, komşusunun rızası olmadan yararlanılması karşılıksız yararlanma suçuna vücut verir.

Türk Ceza Kanunu md.163/2'ye göre "telefon hatları ile frekanslarından veya elektromanyetik dalgalarla yapılan şifreli veya şifresiz yayınlardan sahibinin veya zilyedinin rızası olmadan yararlanan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır."

CEVAP: C**ÇÖZÜM 70:**

Somut olayda iki ayrı suç bulunmaktadır. Bu sebeple fikri içtima uygulaması yerine gerçek içtima hükümlerine göre hem hırsızlıktan hem de mala zarar verme suçlarından soruşturma yapılır. Mala zarar verme suçu, hırsızlık suçunun bir unsuru değildir müstakil bir suçtur.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 71:**

Zimmet suçu, kamu görevlisi olan şahsın görevi nedeniyle zilyetliği kendisine verilmiş olan veya gözetimiyle sorumlu olduğu mallar üzerinde görev çerçevesine aykırı bir şekilde tasarrufta bulunması, bu malları kendisinin veya irtibatlı bulunduğu bir başkasının zimmetine geçirmesi olarak tanımlanabilir. Orman işletmelerinde görevli olan memur (korucu) Osman, bu sıfatından ötürü kaçak bir şekilde kesim yapan Himmet'e görevinin gereği olan idari yaptırım cezası uygulamış ve delil mahiyetinde olan ağaçları gözetim altına tutulması için el koymuştur.

Ancak Osman bu delilleri tamamen görev çerçevesine aykırı bir şekilde tasarrufta bulunarak kendi ağaç evi için kullanmış ve zimmet suçunu işlemiştir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 72:**

Kasten insan yaralama suçu, bir kimsenin vücuduna acı verilmesi, sağlığının veya algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan etkili bir eylem işlemek suretiyle zarar verilmesidir. Kasten insan yaralama suçu, Türk Ceza Kanunu'muz madde 86'da 'vücut dokunulmazlığına karşı suçlar' başlığı altında düzenlenmiştir.

Kasten yaralama suçunun;

- Üstsoya, altsoya, eşe, boşandığı eşe veya kardeşe karşı,
- Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,

- c. Kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle,
- d. Kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,
- e. Silahla,
- f. Canavarca hisle işlenmesi halinde, şikâyet aranmaksızın, verilecek ceza yarı oranında, (f) bendi bakımından ise bir kat artırılır.

Neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama Kasten yaralama fiili, mağdurun;

- a. Duyularından veya organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflamasına,
- b. Konuşmasında sürekli zorluğa,
- c. Yüzünde sabit ize,
- d. Yaşamını tehlikeye sokan bir duruma,
- e. Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun vaktinden önce doğmasına, neden olmuşsa belirlenen ceza, bir kat artırılır.

Kasten yaralama fiili, mağdurun;

- a) İyileşmesi olanağı bulunmayan bir hastalığa veya bitkisel hayata girmesine,
- b) Duyularından veya organlarından birinin işlevinin yitirilmesine,
- c) Konuşma ya da çocuk yapma yeteneklerinin kaybolmasına,
- d) Yüzünün sürekli değişikliğine,
- e) Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun düşmesine, neden olmuşsa, belirlenen ceza, iki kat artırılır.

Algılama yeteneğinde bozukluğa sebebiyet verilmesi nitelikli hal değildir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 73:

Ceza Muhakemesi Kanunu madde 253'de uzlaştırma kavramına yer verilmiştir. Uzlaştırma, ceza soruşturması ve davasında tarafsız bir kimsenin kontrolünde uyuşmazlığın çözülmesi için suçun mağduru ve failinin bu konuda eğitim almış olan uzlaştırmacı eşliğinde iletişimi kurduğu süreçtir. - Şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören gerçek veya özel hukuk tüzel kişinin uzlaştırılması girişimi **uzlaştırma** olarak isimlendirilir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 74:

Soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç 30 günlük süreler itibarıyla tutukluluk halinin devamının gerekip gerekmediği hususunda Cumhuriyet savcısının istemi üzerine Sulh ceza hakimi tarafından CMK 100. madde hükümleri göz önünde bulundurularak, şüpheli ve müdafii dinlenilmek suretiyle yeniden değerlendirilir. Yasanın amir hükmü gereği özgürlüğü

kısıtlayıcı bir koruma tedbiri olan tutuklama, gereksiz ve cezalandırmaya yönelik bir hâl almaması için her 30 günlük periyotta tekrar değerlendirmeye tutulur.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 75:

Cumhuriyet savcısı, müdafii veya vekil sıfatıyla duruşmaya katılan avukat; sanığa, katılana, tanıklara, bilirkişilere ve duruşmaya çağırılmış diğer kişilere, duruşma disiplinine uygun olarak doğrudan soru yöneltebilirler. Sanık ve katılan da mahkeme başkanı veya hâkim aracılığı ile soru yöneltebilir. Yöneltilen soruya itiraz edildiğinde sorunun yöneltilmesinin gerekip gerekmediğine, mahkeme başkanı karar verir. Gerektiğinde ilgililer yeniden soru sorabilir. Heyet halinde görev yapan mahkemelerde, heyeti oluşturan hâkimler, cumhuriyet savcısı, müdafii veya vekil sıfatıyla duruşmaya katılan avukat; sanığa, katılana, tanıklara, bilirkişilere ve duruşmaya çağırılmış diğer kişilere, duruşma disiplinine uygun olarak doğrudan soru yöneltebilirler.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 76:

Hukuk sistemimizde adil ve tarafsız olan mahkemelerce verilmiş olan kesinleşmiş kararlara karşı **olağanüstü kanun yollarına**, kesinleşmemiş kararlara karşı ise **olağan kanun yollarına** gidebilmektedir. Bu ikisi arasındaki ayrım dikkat edilmesi gereken bir diğer husus; olağan yasa yollarına gidilmeden, olağanüstü yasa yollarına **gidilemez**. Kesinleşmemiş kararlara karşı gidilen kanun yolları **itiraz, istinaf ve temyiz** olup bunlar olağan kanun yollarıdır. Buna karşılık kesinleşmiş kararlara karşı olağanüstü kanun yolları ise, **Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itirazı, kanun yararına bozma ve yargılamanın yenilenmesidir**. Sorumuzda verilen öncüllerden sadece Temyiz olağan kanun yollarından bir tanesidir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 77:

Yakalama işlemine, gözaltına alma ve gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhuriyet savcısının yazılı emrine karşı, **yakalanan kişi, müdafii veya kanunî temsilcisi, eşi ya da birinci veya ikinci derecede kan hısımları, hemen serbest bırakılmayı sağlamak için sulh ceza hâkimine başvurabilir**.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 78:

Bir suç sebebiyle yürütülen soruşturmada, CMK 100. maddede belirtilen tutuklama sebeplerinin varlığı halinde, şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilir. Adli kontrol kararı, tutuklama sebep-

lerinin varlığına rağmen şüpheli veya sanığın denetim altına alınarak tutuklama kararı yerine uygulanan bir ceza muhakemesi uygulamasıdır.

Adli kontrol, şüphelinin aşağıda gösterilen bir veya birden fazla yükümlülüğe tabi tutulmasını içerir

- Yurt dışına çıkamamak.
- Hâkim tarafından belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak.
- Hâkimin belirttiği merci veya kişilerin çağrılarına ve gerektiğinde meslekî uğraşlarına ilişkin veya eğitime devam konularındaki kontrol tedbirlerine uymak.
- Her türlü taşıtları veya bunlardan bazılarını kullanmamak ve gerektiğinde kaleme, makbuz karşılığında sürücü belgesini teslim etmek.
- Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya uçuşu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dahil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek.
- Şüphelinin parasal durumu göz önünde bulundurularak, miktarı ve bir defada veya birden çok taksitlerle ödeme süreleri, Cumhuriyet savcısının isteği üzerine hâkimce belirlenecek bir güvence miktarını yatırmak.
- Silâh bulunduramamak veya taşıyamamak, gerektiğinde sahip olunan silâhları makbuz karşılığında adli emanete teslim etmek.
- Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim tarafından miktarı ve ödeme süresi belirlenecek parayı suç mağdurunun haklarını güvence altına almak üzere aynı veya kişisel güvenceye bağlamak.
- Aile yükümlülüklerini yerine getireceğine ve adli kararlar gereğince ödemeye mahkûm edildiği nafakayı düzenli olarak ödeyeceğine dair güvence vermek.
- Konutunu terk etmemek.
- Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek.
- Belirlenen yer veya bölgelere gitmemek.

Bu bilgiler ışığında C şıkkında verilen "ayağa pranga takmak" eylemi kanunen verilebilecek adli kontrol hükümlülüklerinden birisi olamaz.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 79:

Geçici işçi sağlama sözleşmesine ilişkin süreler şu şekildedir:

- a) İşçinin askerlik hizmeti hâlinde ve iş sözleşmesinin askıda kaldığı diğer hâllerde: BU HALİN DEVAMI SÜRESİNCE
- b) Mevsimlik tarım işlerinde: SÜRE SINIRI OLMAKSIZIN
- c) Ev hizmetlerinde: SÜRE SINIRI OLMAKSIZIN
- d) İşletmenin günlük işlerinden sayılmayan ve aralıklı olarak gördürülen işlerde: EN FAZLA 4 AY
- e) İş sağlığı ve güvenliği bakımından acil olan işlerde

veya üretimi önemli ölçüde etkileyen zorlayıcı nedenlerin ortaya çıkması hâlinde: EN FAZLA 4 AY

f) İşletmenin ortalama mal ve hizmet üretim kapasitesinin geçici iş ilişkisi kurulmasını gerektirecek ölçüde ve öngörülemez şekilde artması hâlinde: EN FAZLA 4 AY

g) Mevsimlik işler hariç dönemsel arz eden iş artışları: EN FAZLA 4 AY (İŞK.7.md)

CEVAP: A

ÇÖZÜM 80:

Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda, bunun süresi en çok iki ay olabilir. Ancak deneme süresi toplu iş sözleşmeleriyle dört aya kadar uzatılabilir.

Deneme süresi içinde taraflar iş sözleşmesini bildirim süresine gerek olmaksızın ve tazminatsız feshedebilir. İşçinin çalıştığı günler için ücret ve diğer hakları saklıdır. (İŞK.15.md)

CEVAP: A

ÇÖZÜM 81:

Süresi belirli olsun veya olmasın işçi, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemeksizin feshedebilir: (İŞK.24.md.)

I. Sağlık sebepleri:

- a) İş sözleşmesinin konusu olan işin yapılması işin niteliğinden doğan bir sebeple işçinin sağlığı veya yaşayışı için tehlikeli olursa.
- b) İşçinin sürekli olarak yakından ve doğrudan buluşup görüştüğü işveren yahut başka bir işçi bulaşıcı veya işçinin işi ile bağdaşmayan bir hastalığa tutulursa.

II. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri:

- a) İşveren iş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından biri hakkında yanlış vasıflar veya şartlar göstermek yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler vermek veya sözler söylemek suretiyle işçiyi yanıltırsa.
- b) İşveren işçinin veya ailesi üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak şekilde sözler söylesin, davranışlarda bulunursa veya işçiye cinsel tacizde bulunursa.
- c) İşveren işçiye veya ailesi üyelerinden birine karşı satışmada bulunur veya gözdağı verirse yahut işçiyi veya ailesi üyelerinden birini kanuna karşı davranışa özendirir, kışkırtır, sürükler, yahut işçiye ve ailesi üyelerinden birine karşı hapsi gerektiren bir suç işlerse yahut işçi hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ağır isnat veya ithamlarda bulunursa.
- d) İşçinin diğer bir işçi veya üçüncü kişiler tarafından işyerinde cinsel tacize uğraması ve bu durumu işverene bildirmesine rağmen gerekli önlemler alınmazsa.
- e) İşveren tarafından işçinin ücreti kanun hükümleri veya sözleşme şartlarına uygun olarak hesap edilmez veya ödenmezse,

f) Ücretin parça başına veya iş tutarı üzerinden ödemesi kararlaştırılıp da işveren tarafından işçiye yapabileceği sayı ve tutardan az iş verildiği hallerde, aradaki ücret farkı zaman esasına göre ödenerek işçinin eksik aldığı ücret karşılanmazsa yahut çalışma şartları uygulanmazsa.

III. Zorlayıcı sebepler:

İşçinin çalıştığı işyerinde bir haftadan fazla süre ile işin durmasını gerektirecek zorlayıcı sebepler ortaya çıkarsa.

Ancak, C seçeneğinde belirtilen husus işçinin değil işverenin haklı fesih sebeplerindedir.

CEVAP:C

ÇÖZÜM 82:

Fazla çalışma, Kanunda yazılı koşullar çerçevesinde, haftalık 45 saati aşan çalışmalardır. Denkleştirme esasının uygulandığı hallerde, işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık iş süresini aşmamak koşulu ile, bazı haftalarda toplam 45 saati aşsa dahi bu çalışmalar fazla çalışma sayılmaz. (İşK.41.md)

CEVAP: E

ÇÖZÜM 83:

Maden ocakları ile kablo döşemesi, kanalizasyon ve tünel inşaatı gibi yer altında veya su altında çalışılacak işlerde 18 yaşını doldurmamış erkek ve her yaştaki kadınların çalıştırılması yasaktır. (İşK.72.md)

CEVAP:D

ÇÖZÜM 84:

Grev kararı, arabuluculuk sürecinin sonunda tutulan uyumsuzluk tutanağının tebliği tarihinden itibaren 60 gün içinde alınabilir ve bu süre içerisinde 6 iş günü önceden karşı tarafa bildirilecek tarihte uygulamaya konulabilir. Bu süre içerisinde, grev kararının alınmaması veya uygulanacağı tarihin karşı tarafa bildirilmemesi hâlinde toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi düşer. (60.md)

CEVAP:D

ÇÖZÜM 85:

Gelir Vergisi Kanunu'nda öngörülen TİCARİ kazanç istisnaları şunlardır:

- PTT acentalarında kazanç istisnası
- Kreş ve gündüz bakımevleri ile eğitim ve öğretim işletmelerinde kazanç istisnası
- Sergi ve panayirlarda kazanç istisnası
- İhracat istisnası
- Genç girişimcilerde kazanç istisnası
- Basit usulde ticari kazanç istisnası (2021 yılı değişikliği)

- Sosyal içerik üreticiliği, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden sunulan hizmetler ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinde kazanç istisnası (2021 yılı değişikliği)
- Tarımsal destekleme ödemelerinde kazanç istisnası (2021 yılı değişikliği)

Telif kazançları istisnası ise serbest meslek kazancına yönelik istisnalardan biridir.

CEVAP: D

ÇÖZÜM 86:

Faaliyetini bırakan bir mali müşavirin, önceden hesaplarını denetlediği bir şirketten alamadığı ücretini tahsil etmesi durumunda, elde ettiği bu kazanç arızı kazançtır. Gelir Vergisi Kanunu'na göre arızı kazançlar şunlardır: (GVK 82. md.)

1. Arızı olarak ticari faaliyetlerin icrasından veya bu nitelikteki faaliyetlere aracılıktan elde edilen kazançlar
2. Ticarî veya zirai bir işletmenin faaliyeti ile serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi, henüz başlamamış olan böyle bir faaliyete hiç girişilmemesi, ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen hâsılat
3. Gayrimenkullerin tahliyesi veya kiracılık hakkının devri karşılığında alınan tazminatlar ile peştemallıklar
4. Arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hâsılat
5. Gerçek usulde vergiye tabi mükelleflerin terk ettikleri işleri ile ilgili olarak sonradan elde ettikleri kazançlar
6. Dar mükellefiyete tabi olanların Türkiye ile yabancı memleketler arasında yaptıkları ulaştırma işlerini arızı olarak yapmalarından elde ettikleri kazançlar.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 87:

Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilat ile beraber vergi tarh, tebliğ ve tahakkuk etmiş olur. Örneğin:

- Damga vergisi (Basılı damga konulması suretiyle alındığında)
- Eğlence Vergisi
- Harçlar

Kendiliğinden tarh ve tahakkuk eden vergilerde ise her bütçe yılının başında vergiler otomatik olarak tahakkuk etmiş olur, bu vergilerde de tarh tebliğ ve tahakkuk işlemleri aynı anda gerçekleşmiş olur. Örneğin:

- Emlak vergisi
- Motorlu taşıtlar vergisi

CEVAP: C

ÇÖZÜM 88:

Kısmi incelemede ek süre verilmeksizin maksimum süre 6 aydır. Bu durumda incelemenin en geç 12.10.2024 tarihinde sonlandırılması gerekir.

CEVAP: B**ÇÖZÜM 89:**

İlgili idareye başvurmak suretiyle cezada indirimden yararlanmanın şartları:

1. İkmalen, resen veya idarece tarh edilen bir vergi olmalı (yani, beyan üzerine tahakkuklara ilişkin cezalarda cezada indirim olmaz)
2. Mükellef ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde ilgili vergi dairesine başvurmalı
3. Bu başvuruda, ikmalen, resen veya idarece tarh edilen vergiyi veya vergi farkının TAMAMINI ve vergi ziyayı, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının YARISINI vadesinde ödeyeceğini bildirmeli veya 6183 sayılı Kanunda belirtilen türden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren 3 ay içinde ödeyeceğini bildirmeli,

Bu durumda, vergi ziyayı cezasının, özel usulsüzlük cezasının ve usulsüzlük cezasının YARISI indirilir.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 90:**

Vergi miktarında hata: Vergi oran ve tarifelerinin yanlış uygulanması, mahsupların yapılmamış veya yanlış yapılmış olması suretiyle verginin eksik veya fazla hesaplanmış veya gösterilmiş olmasıdır. (VUK 117.md.)

CEVAP: B**ÇÖZÜM 91:**

Türkiye Barolar Birliği, itiraz üzerine dosya üzerinde gerekli incelemeleri yaptıktan sonra, itirazı kabul veya reddeder. Türkiye Barolar Birliği itiraz tarihinden itibaren bir ay içinde bir karar vermezse, itiraz reddedilmiş sayılır.

CEVAP: C**ÇÖZÜM 92:**

Avukat;

- a) Kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görür yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varırsa,
- b) Aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa,
- c) Evvelce hâkim, hakem, Cumhuriyet savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olursa,
- d) Kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa,
- e) Görmesi istenilen iş, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun değilse,

Teklifi reddetmek zorunludur.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 93:**

Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek alabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tâbi değildir.

Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgilerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kâğıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.

CEVAP: D**ÇÖZÜM 94:**

Avukatlar, baroda yazılı olan bürolarından başka yerlerde, mahkeme salonunda veya adalet binasının başka bir yerinde iş sahipleri ile hukuki danışmada bulunmaktan ve iş kabul etmekten yasaklıdır. Bu hüküm, avukatın özel olarak çağrıldığı hallerde uygulanmaz.

Avukat, üzerine aldığı her iş yahut yazılı mütalâasına başvuru her husus hakkında düzenli dosya tutmak zorundadır.

Avukat, kendisi tarafından yazılan veya taslağı yapılan her belgeyi imzalamakla yükümlüdür.

CEVAP: E**ÇÖZÜM 95:**

Yaptırımları, içeriklerine ve uygulanış biçimlerine göre ayrı ayrı sınıflandırabiliriz.

İçeriklerine göre yaptırımlar:

- Fizikî yaptırımlar
- Ekonomik yaptırımlar
- Toplumsal yaptırımlar

Uygulanış biçimlerine göre yaptırımlar:

- Hukuksal yaptırımlar
- Yaygın toplumsal yaptırımlar
- Psikolojik yaptırımlar

CEVAP: C**ÇÖZÜM 96:**

Modern hukukun oluşumunda nihai söz sahibi olan güç devlettir. Modern hukukta, hükümetler tarafından konan ve uygulanan açık kuralların varlığı söz konusudur. Modernite koşullarında hukuk, toplumsal yaşam içinde kendiliğinden oluşmaktan ziyade, hükümetler tarafından empoze edilir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 97:

Tarihsel Hukuk Okulu'nun temel görüşlerini şöyle özetleyebiliriz:

- Hukukun temel kaynağı örf ve âdetlerdir. Hukuk, daha sonra içtihatlarla gelişir.
- Yasa koyucu, toplumsal gelişmeye uyduğu ölçüde gerçek hukuku ifade eder.
- Kodifikasyon veya yasalaştırma hareketi gereksizdir. Çünkü hukuk, tarihsel süreç içerisinde kendiliğinden meydana gelir.
- Hukuk, halkın ruhundan doğarak örf ve âdet kuralları şeklinde kendini ortaya koyar.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 98:

Aydınlanma çağı akılcılığıyla, deneycilik (amprizm) arasında idealist bir düzlemde bağdaştırıcı bir tutumu gerçekleştiren Hegel (**akılcılık + deneycilik = felsefi idealizm**), doğa, tarih ve sosyoloji anlayışlarına derin bir idealist temel kurmuştur. Hegelcilik, sistem olarak esasında rasyonalisttir; tüm gerçekliklerin akılca kavranabileceğini savunur. "**Rasyonel olan şey reeldir; reel olan şey rasyoneldir.**" Tarihçi Hukuk Ekolü görüşlerinin arka planını hazırlayan, bu okulun düşünsel mimarı Georg Wilhelm Friedrich **Hegel**'dir.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 99:

Osmanlı Devleti'nde bütün yurttaşları kapsayacak bir ceza yasası yapılmasını öngören hukuksal belge tanzimat fermanıdır.

CEVAP: B

ÇÖZÜM 100:

La Haye'de Bozkurt-Lotus davasından Türkiye lehine sonuçlanmasında Türk hukuk sisteminin temel yasalarının hazırlanmasında rol oynayan ünlü devlet adamı Mahmut Esat Bozkurt'tur.

CEVAP: B